CENTENÁRIUMI AUKCIÓ

JÚNIUS 24.

KLASSZIKUS ÉS KORTÁRS FESTMÉNYAUKCIÓ

BÁV ANTIKVITÁS

ANNO 1773

A biztos befektetés

A 248 esztendős BÁV Zrt. Magyarországon elsőként kezdte meg – az 1944-ben megszűnt – befektetési célú aranytömb értékesítését. Ez a több évszázados piaci jelenlét a garancia arra, hogy ügyfeleinknek megbízható, kedvező megoldásokat és szolgáltatásokat kínálunk. Nincs ez másképpen a befektetési aranytömbök forgalmazásánál sem. Műkereskedelmi üzlethálózatunkban kizárólag 999,9 ezrelék tisztaságú, színarany tömböket forgalmazunk, amelyeket „good delivery" minőségben 2016-tól stratégiai partnerünk, az Argor Heraeus állít elő. Napi aranytömbáraink megtalálhatók a **bav-art.hu/befektetesi-arany** oldalon.

BÁV ANTIKVITÁS
ANNO 1773

Nagy Elek
az Igazgatóság elnöke

Kovács Ádám
kereskedelmi igazgató

Fertőszögi Péter
művészeti igazgató

Tűzkő Péter
a BÁV Aukciósház vezetője

Az aukciós anyagot összeállította
és szakmailag ellenőrizte:

Tűzkő Péter
igazságügyi festményszakértő

Dembitzné
Szalóki Magdolna
igazságügyi nemesfém- és ékszerszakértő

Szongoth Gergely
óra- és ékszerszakértő

Nagy Tamás
műtárgyszakértő

Mireisz Viktória
műtárgyszakértő

Az árverést vezetik:

Szongoth Gergely

Gál Zoltán

A fotókat készítették:

Darabos György
festmények

Slezák István
ékszerek, órák, műtárgyak

A katalógus nyomása: 2021. június 2.

BÁV 100

ÁRVERÉSEK 100 ÉVE

Centenáriumi Aukció

2021. június 22–23–24. 18:00
Helyszín: MOM KULTURÁLIS KÖZPONT
1124 Budapest, Csörsz utca 18.

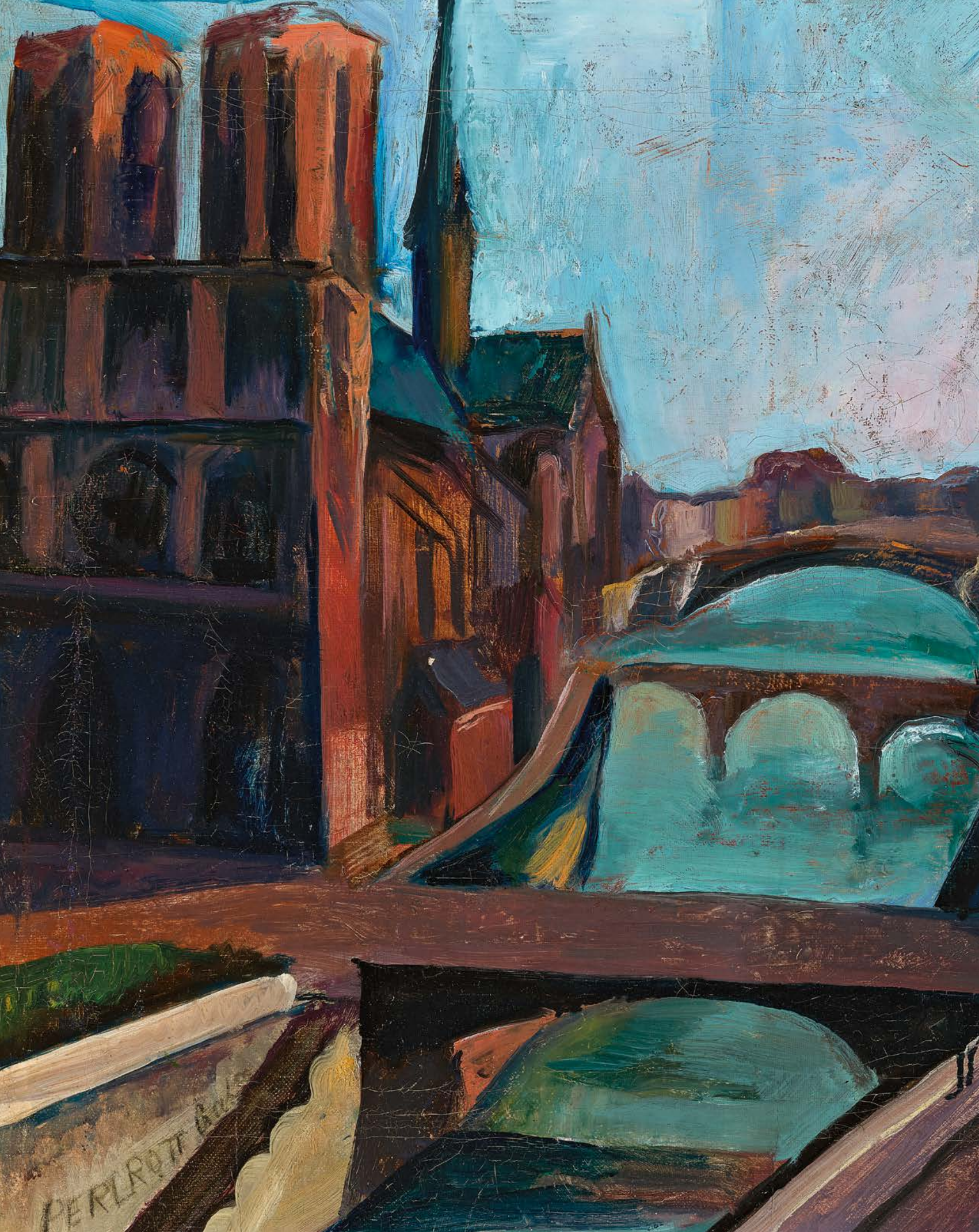
AUKCIÓS KIÁLLÍTÁS
2021. június 12–20.
Naponta 10:00–18:00 között
Helyszín: BÁV Aukciósház, 1052 Budapest, Bécsi utca 1.

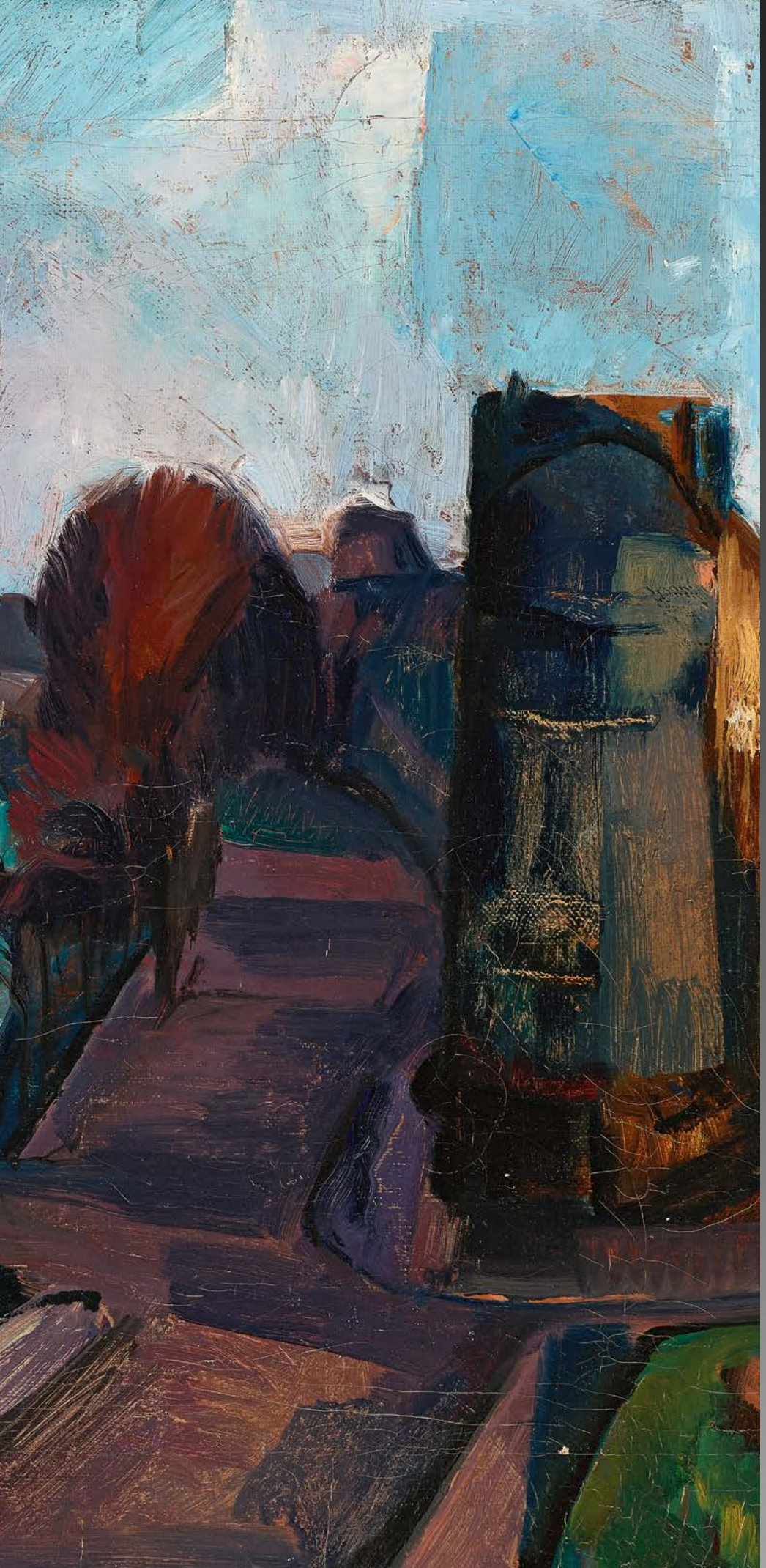

UNITS PER HOUR
400
60
65
70
75
80
85
90
100
ROLEX
OYSTER PERPETUAL
SUPERLATIVE CHRONOMETER
OFFICIALLY CERTIFIED
COSMOGRAPH
DAYTONA
45
40

TARTALOM

Óra 8
Ékszer 50
Ezüst 98
Műtárgy 126
Klasszikus festmény 234
Kortárs festmény 348
Árverési feltételek 440
Festők listája 444

HARMADIK NAP

klasszikus és kortárs festmények

499–729 tételig
június 24. csütörtök, 18 óra

499

Pekáry István
(Budapest, 1905 – Budapest, 1981)

Háry János, 1928

Olaj, vászon
61 × 69 cm
Jelezve jobbra lent: 19Pekáry28
Jelezve középen lent: Háry János

1 500 000 Ft | € 4 167

500
Giorgio Vasari (1511–1574) követője, XVI. század vége

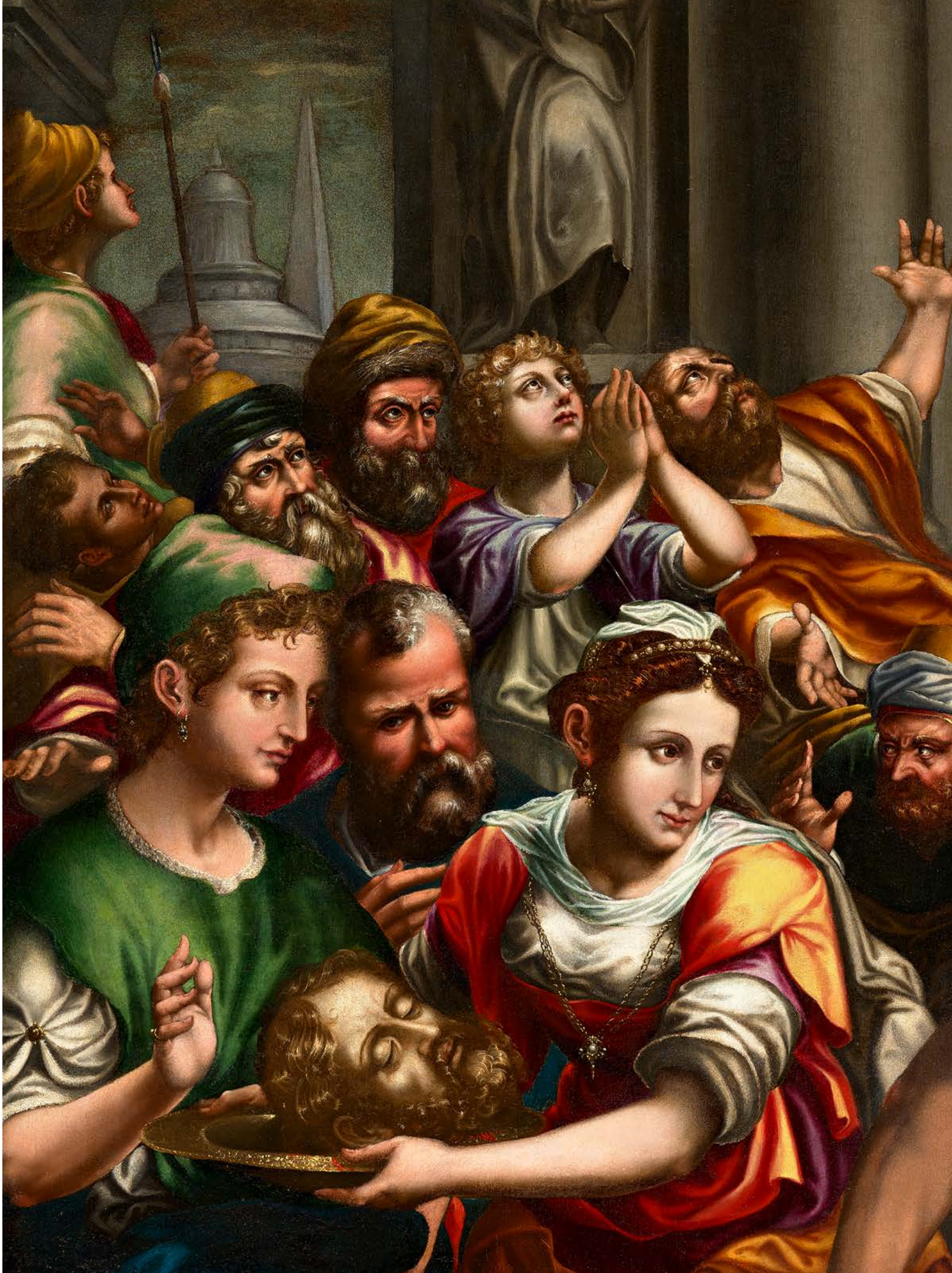
Salome Keresztelő Szent János fejével

Olaj, vászon
117 × 86 cm
Jelzés nélkül

6 500 000 Ft | € 18 056

A festmény feltehetően az itáliai manierista festészet, építészet és életrajzírás jeles képviselőjének, Giorgio Vasarinak a követői körében készült a 16. század utolsó évtizedeiben. Az Arezzóban, Firenzében, Rómában és Nápolyban is dolgozó Vasari számos segítőjéről, követőjéről és tanítványáról tudunk. Ezek közül sajnos nagyon kevés festő életművét dolgozta fel a művészettörténet, így a mű pontosabb meghatározásának, egy esetleges attribúciónak jelenlegi ismereteink szerint kicsi a valószínűsége. A kép feltehetően egy nagyobb kompozíció részlete, jelenlegi formájában töredékes. A komponálásmód, a figurák csoportfűzése és gesztusai Vasari-művek ismeretéről tanúskodnak, a kivitelezés minőségében azonban nem éri el azok színvonalát. Az alakok kissé merev, kontúros megformálása alapján nem zárható ki annak lehetősége, hogy a mű esetleg egy metszet közvetítésével készült.

Kovács Zoltán
művészettörténész

501
Toszkán festő, 1520 körül

Mária gyermekével, a kis Keresztelő Szent Jánossal
és Alexandriai Szent Katalinnal

Olaj, nyárfa
59 × 52 cm
Jelzés nélkül

1 500 000 Ft | € 4 167

Semleges sötét háttér előtt kőmellvéden ül Szűz Mária, a Madonna-ábrázolások legelterjedtebb hagyományának megfelelően ruhája vörös, köpenye kék színű, ölében a keresztet tartó és jobbját áldásra előrenyújtó gyermek Jézust tartja. Utóbbinak csak derekát és ölét fedi körbetekert lepel. Mindkettőjük tekintete a teveszőr ruhát viselő, hódolata jeléül kezét imára összetevő kis Keresztelő Szent Jánosra irányul. Szent János vállán Alexandriai Szent Katalin nyugtatja kezét, akinek felismerhetőségéhez a mártíromság pálmaága még nem lenne elég, de kínzatásának eszköze, a késes kerék már olyan attribútum, amely egyedül őhozzá tartozik. Alighanem a kép megrendelőjének Katalin volt a keresztneve. Jobboldalt díszes szegélyű fehér ruhában (a fehér szín a szeplőtelen tisztaság jelképe) hosszú göndör hajú angyalt látunk, aki a keresztelőéhez hasonló imádkozó gesztussal fejezi ki hódolatát. A két nőalak és az angyal ruhájának felső szegélyét aranyba foglalt ékkő díszíti. Az ilyen dísz Máriát mint az ég királynőjét illeti meg, Katalint pedig mint királylányt, akit a legenda szerint Jézus jegyesévé fogadott. Szokatlan, hogy a háttér fekete, a festő talán ezzel akarta fokozni a többi szín (inkarnát, világosbarna, vörös, kék, fehér) hatását, erejét, és talán ugyanezt a célt szolgálja a szintén fekete színű, festett keretezés. Ami a kép eredeti rendeltetését illeti, biztosak lehetünk benne, hogy nem templomi oltárképnek szánták, hanem egykor egy toszkán polgár otthonában kapott helyet mint magánájtatossági kép. Ilyenek a 14. századtól kezdve nagy számban készültek, itáliai festőműhelyek egész sora számára biztosítva a folyamatos munka, az egymást követő megbízások lehetőségét. Igen valószínű, hogy az a műhely, amelyből ez a Madonna-kép kikerült, csak és kizárólag magándevóciós képek előállítására szakosodott, oltárképekre vagy freskókra nem is kapott megrendelést. A festői felfogást, a formák modellálását és a rajzkultúrát tekintve a kép stílusa teljes mértékben a toszkán korareneszánsz, a quattrocento hagyományába illeszkedik. A látvány egységét a világos színek, a tiszta formák és az éles körvonalak teremtik meg, a hangulati egységet pedig a szelíd áhítat kifejezése. Minden forma, legyen szó akár az arcokról, akár a ruhák redőzéséről, egyszerre bír leíró, vagyis ábrázoló és dekoratív, vagyis díszítő szereppel. Elég csak megfigyelnünk azt a változatosságot, amely az aranyló csúcsfényekben gazdag frizurák ábrázolását jellemzi. A mester nem kötődik egyértelműen a quattrocento festészetének egyetlen vezéralakjához sem, de szépségeszményében és kalligráfiájában, vonalkultúrájában ott érezzük Botticelli és követői munkásságának ismeretét. A festmény maradéktalanul korareneszánsz karaktere ellenére kétséget kizáróan tudhatjuk, hogy kivitelezésére nem kerülhetett sor 1513 előtt. A Madonna és még inkább a gyermek Jézus testtartása, beállítása ugyanis arról tanúskodik, hogy a kép mestere ismerte Raffaello ún. Halas Madonnáját (ma a madridi Prado Múzeumban) vagy valószínűbben a még az oltárkép modellójáról ugyancsak 1513-ban készült metszetet, a Raffaello közvetlen köréhez tartozó Marco Dente (1493–1527) munkáját. A raffaellói kompozíción még baloldalt a Tóbiást a Madonna oltalmába ajánló angyalt, jobboldalt pedig Szent Jeromos figuráját látjuk. Az ismeretlen toszkán festő ezeket az alakokat már nem vette át, de annyiban hatást gyakoroltak rá, hogy jobboldalt ő is csak egyetlen alakkal kíséri Máriát, és baloldalt Szent Katalin gesztusában – ha csak haloványan is – Raffaello angyalának oltalmazó mozdulatát ismétli. Az árverésre kerülő kép ily módon jól példázza, hogy a 15. század végétől, a sokszorosító grafikai technikák alkalmazása óta, milyen nagy szerepet játszottak a metszetek a legtekintélyesebb művészek invencióinak terjesztésében. A metszetek ettől kezdve hozzátartoztak a festőműhelyek készletéhez, segédanyagához, tetszés szerint fel lehetett használni őket. Még hatásosabban szemlélteti azonban ez a Madonna-kép, hogy Raffaello, vagyis az érett reneszánsz korában Toszkána, Umbria és más tartományok kisebb központjaiban sok olyan mester dolgozott, akik egy konzervatív ízlésű megrendelői réteg igényeinek kiszolgálására hűségesen őrizték a korareneszánsz formanyelv hagyományait.

Tátrai Vilmos
művészettörténész

502

503

502
XVIII. századi flamand festő

Medvevadászat

Olaj, vászon
32 × 42,5 cm
Jelzés nélkül

220 000 Ft | € 611

503
Német festő, XVIII. század

Tájkép vándorokkal

Olaj, vászon
26 × 42,5 cm
Jelzés nélkül
MNG bírálati szám: 2396/972

150 000 Ft | € 417

504

504
XVII. századi német festő

Pihenő pásztorlányok

Olaj, vászon
52 × 69 cm
Jelzés: [olvashatatlan]
Szerepelt a BÁV 34. művészeti aukcióján (1992. szeptember)

320 000 Ft | € 889

505

505
Ismeretlen németalföldi festő, XVIII. század első fele

Lovasok a kocsma előtt

Olaj, fa
19 × 24,5 cm
Jelzés nélkül

320 000 Ft | € 889

Si Deus Pro Nobis...
Georgius Szecseny Archi
Episcopus Strigoniensis...

◀ 506
XVII. századi ismeretlen magyar festő

Széchenyi György esztergomi püspök portréja, 1660 körül

Olaj, vászon
89 × 72 cm
Jelzés nélkül
Si Deus Pro Nobis... Georgius Szecseny Archie Episcopus Strigoniensis
VÉDETT

650 000 Ft | € 1 806

507
Ismeretlen XVII. századi németalföldi festő

Piac

Olaj, fa
27 × 36 cm
Jelzés nélkül

480 000 Ft | € 1 333

508

Georg Houfnagel
(Antwerpen, 1542 – Bécs, 1600)

Kolozsvár látképe, 1617

Rézmetszet, papír
30 × 43 cm
Claudiopolis, Coloswar vulgo Clausenburg.
Transilvaniae civitas primaria
Egidius van der Rye, németalföldi festő képe alapján készült. Braun-Hogenberg „Civitates orbis terrarum" című munkájának VI. kötetében jelent meg 1617-ben. A kép középpontjában a Szent Mihály székesegyház monumentális tömbje áll, balra a Farkas utcai ferences (ma református) templom látható. Az előtérben három díszes öltözetű nemes hölgy alakjával.

160 000 Ft | € 444

509

Georg Houfnagel
(Antwerpen, 1542 – Bécs, 1600)

Buda látképe, 1617

Rézmetszet, papír
31,5 × 47,5 cm
Buda citerioris Hungariae caput Regni avita sedes. vulgo Ofen.
Buda 1541-ben került török kézre és 1686-os felszabadításáig vilajetszékhely volt. A kép előterében a fallal övezett Pest városa látható jobbra a budai pasa és egy katona alakja látható. Mögöttük látszik Buda, a hajóhíddal. Braun- Hogenberg „Civitates orbis terrarum" című munkájának VI. kötetében jelent meg 1617-ben.

260 000 Ft | € 722

510

Hartmann Schedel
(Nürnberg, 1440 – Nürnberg, 1510)

Buda látképe, 1493

Színezett fametszet
24 × 52 cm
Buda színezett fametszetű látképe keleti irányból felvéve, két levélre nyomtatva. Hartmann Schedel Világkrónikája latin nyelvű kiadásának 138 - 139. oldalán jelent meg Nürnbergben, 1493-ban. Az első hiteles Buda-ábrázolás. Michael Wolgemut és Wilhelm Pleydenwurff közös műve alapján készült.

260 000 Ft | € 722

511

Christian Friderik Thöming
(Eckernförde, 1802 – Nápoly, 1873)

Az Albanói tó Róma mellett, 1841, 4 db

Akvarell, papír
20 × 34 cm
Jelezve balra lent: Thöming f. 1841. Rom.

120 000 Ft | € 333

512
Jacopo Tintoretto (1518–1594) műhelye

Vénusz és Ámor

Olaj, vászon
118 × 96 cm
Jelzés nélkül

7 500 000 Ft | € 20 833

Proveniencia: egykor Fabó Pál gyűjteményében, majd budapesti magángyűjteményben
Kiállítva: Régi mesterek magyar magántulajdonban, Szépművészeti Múzeum, 1946, 98. sz., mint Jacopo Tintoretto műve
Válogatás magyar magángyűjteményekből, Magyar Nemzeti Galéria, 1981. október–november

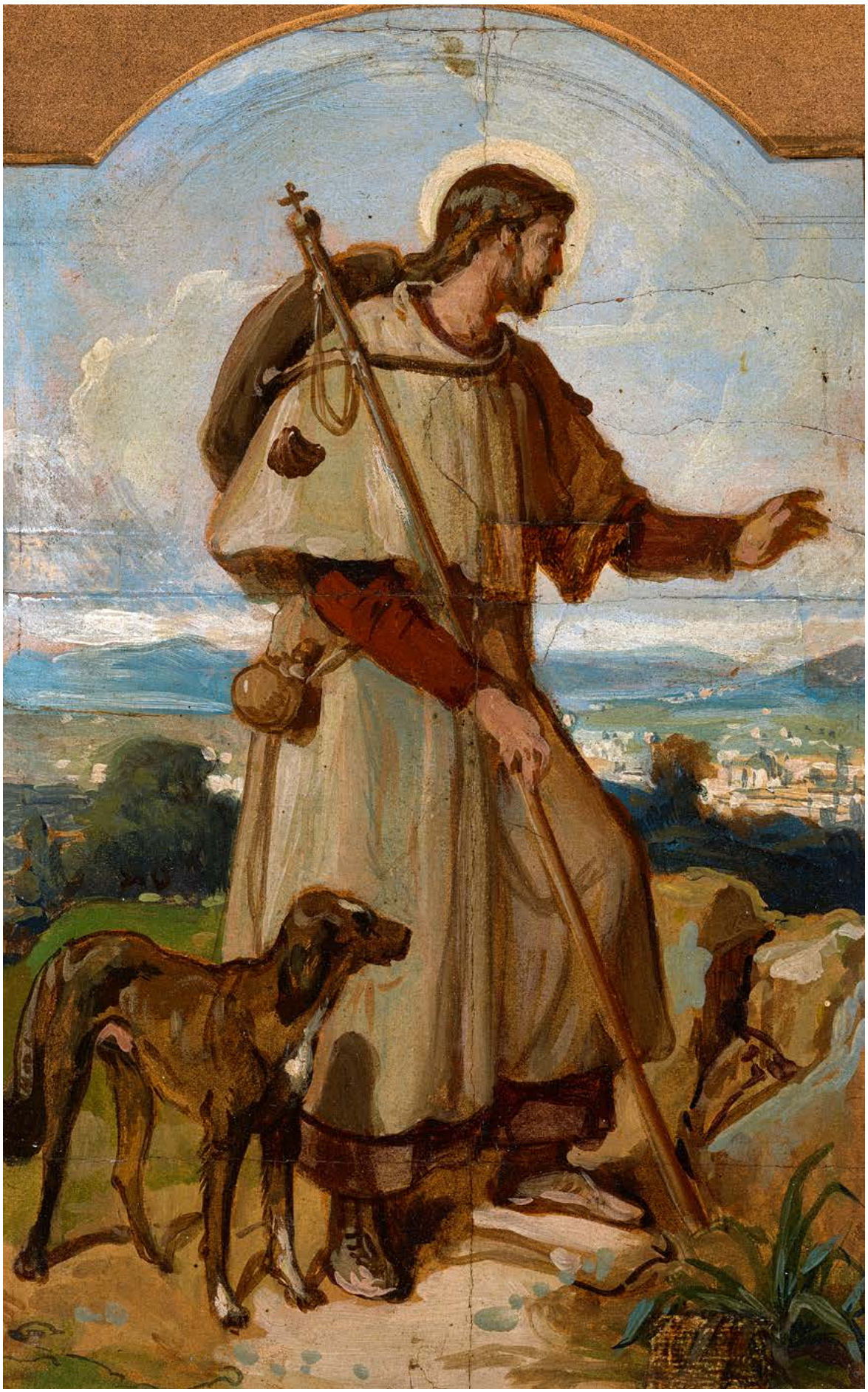
513

Dorffmaister István
(Bécs, 1729 – Sopron, 1797)

Szent Család, 1779

Olaj, vászon, 80,5 × 68 cm
Jelezve a hátoldalon: Steph. Dorfmaister pinxit 1779
VÉDETT

680 000 Ft | € 1 889

514

Lotz Károly
(Bad Homburg vor der Höhe, 1833 – Budapest, 1904)

JÓ PÁSZTOR

Olaj, karton
27 × 14 cm
Jelzés nélkül

120 000 Ft | € 333

515

515

Lotz Károly
(Bad Homburg vor der Höhe, 1833 – Budapest, 1904)

Négyökrös szekér

Olaj, vászon
27 × 43,5 cm
Jelzés nélkül

850 000 Ft | € 2 361

516

516

Gustave Ranzoni
(Retz, 1826 – Bécs, 1900)

Birkák, 1896

Olaj, karton
21 × 32 cm
Jelezve jobbra lent: Ranzoni 896

120 000 Ft | € 333

517

id. Markó Károly
(Kaposvár, 1861 – Kaposvár, 1927)

Romantikus táj (Ruth és Boáz találkozása), 1859 körül

Gouache és gumiarábikum papíron, fával lezárva
23 × 30 cm
Jelzés nélkül
Proveniencia: Egykor Teresa Barzelotti tulajdonában (Firenze),
szerepelt a Kieselbach Galéria árverésén: 57/87.
Árverezve: Az Ernst-Múzeum aukciói XVIII. Pekár Imre gyűjteménye (I. rész),
valamint főuri és különböző más magánbirtokból származó műtárgyak
Budapest, Ernst Múzeum, 1922, március, 693. tétel

3 600 000 Ft | € 10 000

A képen ábrázolt jelenetet az ószövetségi Ruth könyve beszéli el. A történet lényege, hogy az özvegyen maradt Ruth visszatér elhunyt férje szülőföldjére, Bethlehembe. A szegénység arra készteti, hogy az aratók után földre hullott szemeket kell összegyűjtenie. A gazda, Boáz fölfigyel a jámbor, szorgalmas és alázatos asszonyra, s végül feleségül veszi őt. Az ő leszármazottjuk lesz később Dávid király, majd még később maga a Megváltó is.

Vajon a 19. század közepén itt, Közép-Európában a romantika és biedermeier stílusának virágzása idején miért fordult Markó Károly figyelme a Biblia és a mitológia világa felé? Érdemes hangsúlyoznunk, hogy Markó az iskolai tanulmányai során alaposan megtanulta mind a Biblia, mind a mitológia történeteit, szereplőit, ráadásul mindezek mellett görögül és latinul is megtanult. Fordulatos élete, utazásai során volt része megbecsültségben, de nélkülözésben, sőt éhezésben is. Voltak nagyvonalú támogatói, akik egyszer csak hirtelen elfordultak tőle, de voltak szinte elkötelezett gyűjtői is. Népes családról kellett gondoskodnia, s volt, hogy Itáliából kellett támogatnia Kismartonban élő gyermekeit és feleségét. Markó hívő ember volt, aki egyszer egy fiának címzett levelében figyelmezteti az akkor már felnőtt fiút, az ifjabb Markó Károlyt, hogy vasárnap ne felejtsen el templomba menni.

Markó számára a Biblia nemcsak a hitének szent könyve volt, hanem történetek, jellemek, emberi drámák és tragédiák, hűség és hűtlenség, szenvedés és boldogság, harc és áldozatvállalás, jóság és gonoszság példáinak gazdag gyűjteménye is. Olyan könyv, amelyben a modern ember életében meglévő sorsproblémákra is megvolt a válasz. Ráadásul a Biblia világa a korabeli nézők számára még szinte teljesen ismert volt. A bibliai képek, motívumok közérthetőek voltak, a nézők pedig bizonyára nem szentképeknek látták a szépen és részletgazdagon megfestett tájakban látott jeleneteket.

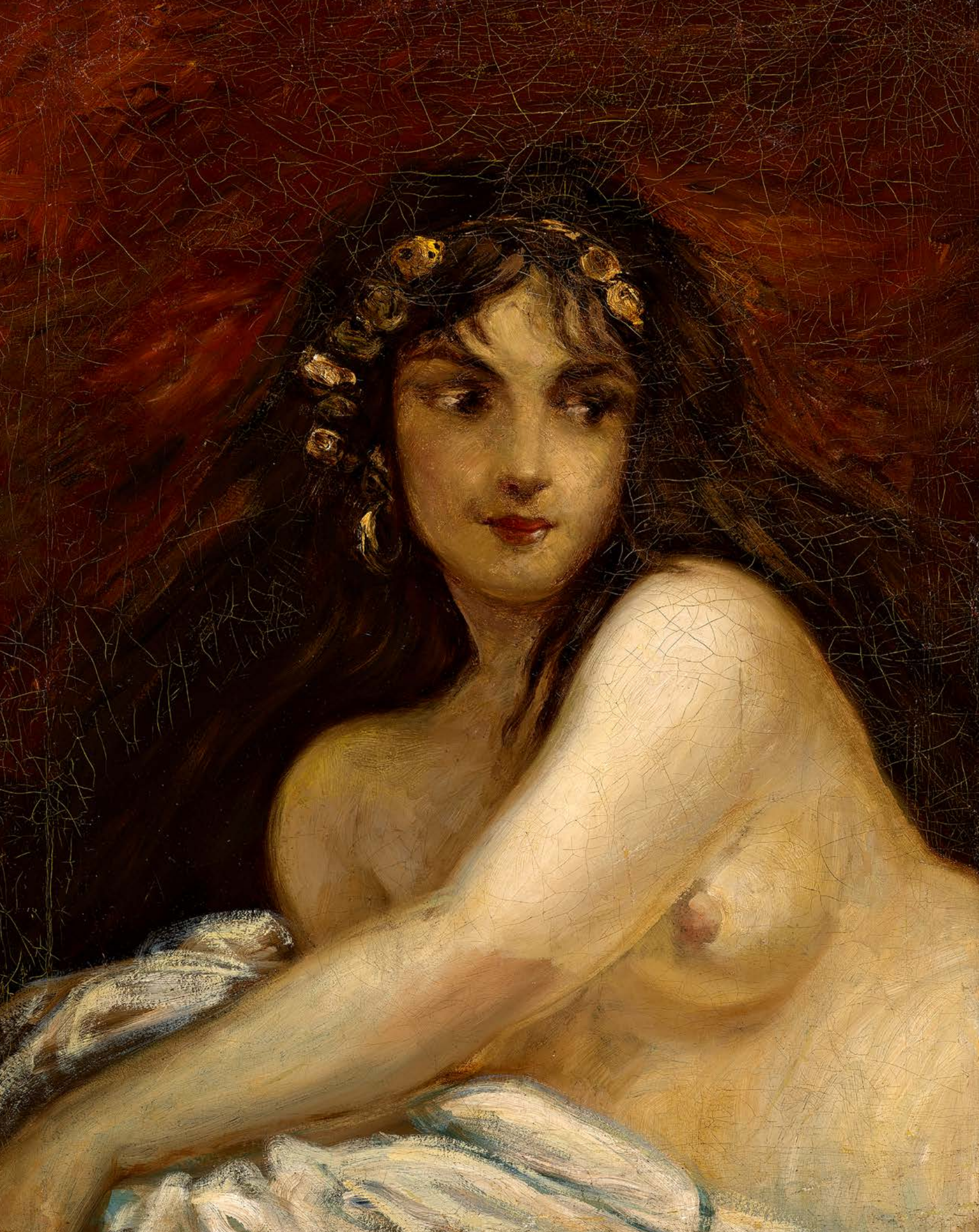
Markót pályája kezdetétől fogva lenyűgözte a természet. Tán az utolsók között volt, aki őszintén hitt abban, hogy a természet szépsége nem absztrakt fogalom, hanem emberi érzések, emberi viszonylatok és emberi karakterek által megragadható és átélhető élmény. Az aranyló kalászokat termő nyári táj nem egy egyszerű, természettudományos tényekkel leírható tér, hanem egy színpad, melyen az embert évezredek óta foglalkoztató örök kérdések és problémák kelnek életre.

Ruth és Boáz témáját Markó mintegy tíz alkalommal festette meg. A képek között éppúgy találunk másfél méteres olajfestményeket, mint 10–20 centiméteres kis grafikákat. Sőt, Markó egyik utolsó képe, egy befejezetlenül maradt festmény is ugyanezt a témát dolgozta föl. Bármennyire változatosak is a témakörbe tartozó képek, kompozíciós szempontból két nagy csoportba sorolhatók. Az egyik kompozíciós változaton Boáz a kép bal szélén ülve fogadja Rútot, s rajtuk kívül állatok, emberi csoportok gazdagítják a jelenetet. Ennek a változatnak a legkidolgozottabb példánya 1857-ben készült el, s II. Lipót toszkán nagyherceg gyűjteményének volt része. A másik kompozíciós változaton – s ebbe tartozik a most árverésre kerülő kép is – Boáz a kép centrumában áll, s összességében alig néhány szereplője van csak a képnek. A kevesebb figura mellett sokkal nagyobb szerep jut a táj ábrázolásának. E változat legismertebb példánya egy 1933-as bécsi árverésen került a bécsi Österreichische Galerie gyűjteményébe.

A most bemutatott, gouache technikával festett példányt a mérete és a technikája alapján biztosan azonosíthatjuk azzal a művel, amit 1922-ben az Ernst Múzeumban árvereztek el. A kép Markó életművének egyik legfontosabb és legtöbbször feldolgozott képtípusához tartozik. Témája és kvalitásai miatt is megérdemli a figyelmünket.

Bellák Gábor
művészettörténész

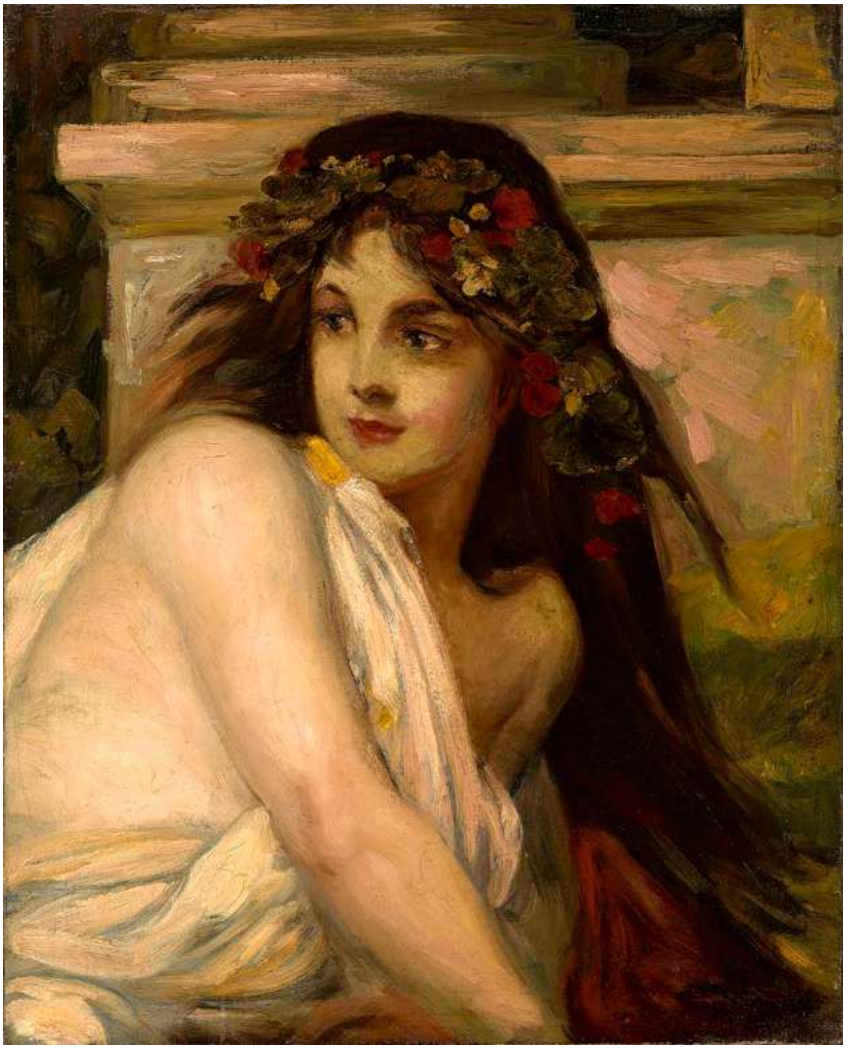
◀ 518

Lotz Károly
(Bad Homburg vor der Höhe, 1833 – Budapest, 1904)

Múzsa (Lotz Kornélia) Cigányleány

Olaj, vászon
68,5 × 55 cm
Jelzés nélkül

1 700 000 Ft | € 4 722

519

Lotz Károly
(Bad Homburg vor der Höhe, 1833 – Budapest, 1904)

Múzsa II. (Lotz Kornélia) Grácia

Olaj, vászon
68,5 × 55 cm
Jelzés nélkül

1 700 000 Ft | € 4 722

Bájos delnők, csábos leánykák és alulöltözött hölgyek kellemes kara köszöntötte Lotz Károlyt, a 19. századi magyar festészet egyik legünnepeltebb és legtöbbet foglalkoztatott mesterét, ahányszor műtermébe lépett, ugyanis képeinek jelentős részén eszményi szépségű nők láthatók. Számtalan falképe, azokhoz készült tanulmányai, mostohalányairól készített reprezentatív portréi mellett életművében az aktfestés is hangsúlyos helyet foglal el. Bravúros anatómiai tudás, finom színkultúra, valamint az ábrázolás könnyedsége és biztonsága érződik ezeken a klasszikus formaszépség bűvöletében készült alkotásokon, melyek dekoratív, csábító érzékisége letagadhatatlan. Az aktok „Lotz festészetét már-már arra a határvonalra viszik, hol más, a magyar erkölcsi felfogás szemszögéből kevéssé áhított terület kezdődik" – állapítja meg Genthon István 1935-ben, aki jól érzékeli azt az elemi vonzást, amit a férfiember érez azon gömbölyded formák iránt, melyeket a vászon, az olajfesték és ennek a zseniális művésznek a násza eredményez.

A Grácia és a Cigányleány elnevezésű festményei készítésének ideje a stílusuk, az ábrázolt nőalakok típusa és vásznuk textúrája alapján 1890 körülre tehető, vagyis Lotz legtermékenyebb és legtöbbre becsült festői periódusának idejére, élete főművének, az Operaház mennyezetfreskójának elkészítését követő időszakra. A művész 1887 és 1891 között a Magyar Tudományos Akadémia történelmi tárgyú freskóin dolgozott. Valószínűleg ennek a komoly munkának a szüneteiben születhetett e két könnyedebb alkotása.

A virágkoszorús leányka, akinek arcán a hamvas ártatlanság némi pajkos huncutsággal elegyedik – a háttérben látható oszlopok és a vállán aranyfibulával összefogott khitonja alapján mitológiai szereplő lehet. Talán ő az egyik grácia, fejdísze alapján esetleg Thaleia (a „virágzó") – a jóság, a szépség és örökifjú lét megszemélyesítője. Arcvonásai az operaházi mennyezetkép Pszükhéjét idézik. A hajában aranypénzeket viselő cigánylány érzéki mozdulatáról felidéződhet bennünk a Lotz által kedvelt Victor Hugo egyik regényalakja, Esmeralda, a démoni érzékiséggel bíró cigány táncosnő is, akinek csábereje minden férfira hatott. Az ábrázolt nőalakok rafinált pózain Lotz tévedhetetlen rajzi tudása, illetve aktjai mozgásmotívumainak változatosságában a mester találékonysága érzékelhető. A festmények hátterének laza festőisége az impresszionizmussal rokonítható.

A két alkotás Lotz Károly 1904 októberében bekövetkező haláláig valószínűleg a művész műtermében maradt. Özvegyétől kerülhettek több más festménnyel együtt Hoffmann Alfrédnak, a hazai könyvkereskedés egyik legnagyobb alakjának, a magyar nyelvű tankönyvirodalom megteremtőjének üzletébe. Ugyanis a Lotzcal jó kapcsolatban álló Hoffmann 1909 novemberében műkereskedést nyitott a Kecskeméti utca 3. szám alatt lévő könyvesboltjának felső helyiségeiben. Itt az érdeklődők „Lotz régebbi és újabb műveiből egy egész sorozatot" találhattak, „jobbára kisebb méretű festményeket". Ebből a kollekcióból kerülhetett ez a két darab az 1905-ben gyermektelenül elhunyt Hoffmann Alfrédnak a Sándor nevű bátyjához, akinek családjában öröklődtek az elmúlt 100 éven át, így kereskedelemben még sosem bukkantak fel. A műteremből való közvetlen származást bizonyítja szignónélküliségük, valamint egyikük hátoldalán Ónody Anna igazoló sorai, aki először Lotz szeretője volt, majd 1891-ben hozzámént a férfihoz, nehogy a festő túlságosan élvezze művészi és anyagi elismertsége miatt kellemessé vált életét.

Lotz Károly képein egy harmonikus, idilli világot teremtett, melyben megmutatkozott saját lelkének szépsége is. „Ideáljai örökderűs honának bájoló alakjai" közül kettő immár az Önök otthonába is beköltözhet.

Görbe Márk
művészettörténész, festményszakértő

520
Tornai Gyula
(Tornagörgő, 1861 – Budapest, 1928)

HÖLGY PAMLAGON

Olaj, vászon
66 × 53 cm
Jelezve jobbra lent: Tornai Gy.

480 000 Ft | € 1 333

521 ▶
Lotz Károly
(Bad Homburg vor der Höhe, 1833 – Budapest, 1904)

BÁLOZÓ LEÁNY

Olaj, vászon
90 × 70,5 cm
Jelzés nélkül

650 000 Ft | € 1 806

522
Josef Kriehuber
(Bécs, 1800 – Bécs, 1876)

Gróf Károlyi Lajosné
Kaunitz Riedberg hercegnő képmása, 1836

Akvarell, papír
33 × 22 cm
Jelezve jobbra lent: Kriehuber 836

150 000 Ft | € 417

523 ▶
Barabás Miklós
(Szentkatolna, 1810 – Budapest, 1898)

Gróf Festetich Andor portéja, 1872

Olaj, vászon
110 × 81 cm
Jelezve jobbra lent: Barabás 872.

1 200 000 Ft | € 3 333

Blaha Lujza (1880) színes litográfia
Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg
fotó: Horváth Lilla

524
Rippl-Rónai József
(Kaposvár, 1861 – Kaposvár, 1927)

Blaha Lujza portréja, 1880

Ceruza, papír
47 × 38 cm
Jelezve jobbra lent: Rippl 1880
MNG bírálati szám: 1382/967

950 000 Ft | € 2 639

„Rajzolni nagyon szerettem. A legjobb rajzoló voltam a gimnáziumban. Eleinte kinevettek, lenéztek a rajzolásomért, de aztán elismerték. A fiúk széttépték a rajzaimat. Mert mindent nagyon pontosan lerajzoltam. Német könyvekből rajzoltam, képek után, a fiúkat, az osztályt, csak úgy." – mesélte Rippl-Rónai József Pásztor Árpádnak 1927 őszén. A beszélgetést a művész halálának hírére tette közzé a szerző a Pesti Napló 1927 december 11-i számában. A súlyos beteg festő felemlegette ifjúkorának azokat az egyszerre bátorító és riasztó élményeit, amikor még „csak" kedvtelésből rajzolt. Ezek a korai, művészi pályáját jóval megelőző munkák elvesztek, a család sem őrizte meg őket, így érthetően nagy meglepetést keltett a Blaha Lujzát ábrázoló szénrajz, „Rippl J 1880" jelzéssel. Pedig a hátoldalon lévő „bírálati cédula" szerint nem először került a szakemberek elé: 1967-ben a Magyar Nemzeti Galéria bírálóbizottsága már Rippl-Rónai József saját kezű munkájának ismerte el. Sajnos ez az adat (és vele a mű) idővel elfelejtődött, így sem az 1998-ban rendezett gyűjteményes kiállítás katalógusában, sem Bernáth Mária ugyanazon évben megjelent monográfiájában nem esett szó róla.

Az újrafelfedezés örömét nyújtó rajz egyszerre árulkodik alkotójának kiemelkedő tehetségéről, gyakorlott kezéről és képzetlenségéről. Első pillantásra nyilvánvaló, hogy előkép alapján készült, de az is látszik, hogy a fiatal rajzoló nem először csinált ilyet. A formák kezelése, a biztos vonalvezetés, a rajzszén kifejezetten jó technikai alkalmazása mind arra utal, hogy többéves gyakorlás állt mögötte. Ugyanakkor a kezdők sajátos naivitása sugárzik az ábrázolt színésznő egyszerre komoly és ábrándos megjelenítéséből.

A mű előképét keresve először Elischer Lajos litográfiája bukkant fel (nyomtatta Ullmann József), amelyen a Rippl-rajzon láthatóval azonos öltözetben, kalapban, a kalap alól kibújó „huncutkákkal" látható a színésznő, annyi eltéréssel, hogy fejét nem jobbra, hanem balra fordítja. A lap aláírása (Báró Splényiné Blaha Lujza) azonban jelzi, hogy csak 1881 után adhatták ki, mivel Blaha Lujza ez évben ment hozzá báró Splényi Ödönhöz. 1880-ban tehát Rippl ezt nem használhatta. Ismert viszont egy Ellinger Ede által jegyzett fotó (a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében), amelyen a színésznő ugyanebben az öltözetben, bár kalap nélkül, profilból látható. Ez arra enged következtetni, hogy valamikor 1879 körül Ellinger készített róla egy fotósorozatot, ugyanis egy ismert díva nem fényképezteti magát különböző alkalmakkor ugyanabban a ruhában, hacsak nem valamelyik híres szerepének jelmeze. A feltételezett sorozat keresése során bukkant elő egy olyan, „ismeretlen fényképész" által készített felvétel, amely minden részletében megegyezik Rippl-Rónai rajzával. De mivel a litografált lapokkal ellentétben a fényképek akkoriban elég drágák voltak, ezeket nem terjesztették széles körben. Kellett lennie még egy szemnek a láncolatban. És valóban! A Göcseji Múzeum honlapján látható az az 1880-as műlap (színes litográfia), amely minden kétséget kizáróan Rippl korai rajzának mintája lehetett. 1880-ban ismeretlen szerző munkájaként jelent meg mint a Képes Családi Lapok melléklete. Nem zárható ki, hogy eredetileg ez is egy Elischer-litográfia volt, kérdés, miért nem jelölték ekként, előképe pedig bizonyára a korábban említett fénykép volt.

A művésznő hatalmas népszerűségén túl a rajz elkészítésében Rippl-Rónait egy személyes élmény is inspirálhatta. 1878-ban, alig három évvel első nagy sikerei után Blaha Lujza fellépett Kaposváron. „Soldosné [ekkor, rövid ideig ezt a nevet használta második férje után] a hozzá fűzött várakozást Finum Rózsi szerepében nemcsak kielégítette, hanem meg is haladta, s dalaival és játékával annyira elragadta a közönséget, hogy a minduntalan felhangzó tapsvihar, éljenzés, kihívások (nyílt jelenetekben is) percekig feltartóztatták az előadást. (...) A nagyterem közönsége félig lázas állapotban [volt] a művésznőnek szívhez szóló dalai, a természettől híven ellesett játéka és szeretetreméltósága által." – írta a Somogy 1878. április 2-án, Nekünk dalolt a csalogány címmel. Rippl Józsi, a 17 éves gimnazista bejuthatott a megyeháza nagytermébe, és biztosan magával ragadta a túláradó hangulat. Lehet, hogy többször is lerajzolta Blaha Lujzát, egyelőre azonban csak ezt az 1880-ban készített lapot ismerjük. Ekkor éppen gyógyszerésznek tanult a budapesti egyetemen, s néhány év kellett még ahhoz, hogy elinduljon az egyik legsikeresebb magyar festői pályán. Blaha Lujza 1880-ban készült arcképe így életművének ma ismert legkorábbi darabja.

Boros Judit
művészettörténész

525
Rippl-Rónai József
(Kaposvár, 1861 – Kaposvár, 1927)

Vöröshajú nő, 1905 körül

Pasztell, papír
37 × 31 cm
Jelzés nélkül
Proveniencia: 1906-ban Linzer Béla tulajdona,
1960 körül Korda Alfréd gyűjteményében
Kiállítva:
Rippl-Rónai kiállítása, Könyves Kálmán Magyar Műkiadó R.T. kiállítási terme, Budapest, 1906. február (Kat. sz. 137.)
Rippl-Rónai József műveinek aukciója, Könyves Kálmán Magyar Műkiadó R.T. kiállítási terme, Budapest, 1906. március 1-3. (Kat. sz. 326.)

12 000 000 Ft | € 33 333

Rippl-Rónai, Párizs, modern művészet

Rippl-Rónai József 1887-ben érkezett Párizsba. Az ifjú, akit akkor még csak Rippli Jóskának hívtak, Munkácsy segédje lett. Korai alkotásai letagadhatatlanul magukon viselik mesterének stílusjegyeit. A Párizsban megrendezett 1892-es első kiállításának anyaga azonban már egy igazi modern művészt mutat. Dekoratív, lendületes körvonalakkal rajzolt képek, pasztellhatású festmények, kevés színnel komponált portrék, városi jelenetek alkotják ezt a kollekciót, melyet a közönség az Osztrák-Magyar Követség kerti pavilonjában, a Palais Gallierában tekinthetett meg március 30. és április 15. között.

Az 1890-es évek új művészetének egyik kulcsfogalma a dekorativitás volt. Mindez rafinált körvonalakat, tiszta, foltszerű színezést és világos, áttekinthető kompozíciót jelentett a korábbi művészet plasztikus modelláláson alapuló illuzionisztikus felfogásával szemben. Ennek az új stílusnak volt legmarkánsabb képviselője a párizsi Nabis művészcsoport, amelynek több tagjával Rippl-Rónai is szoros barátságot ápolt, s akiknek 1893-as kiállításán Rippl is részt vett alkotásaival. Rippl stílusa az ő hatásukra változott meg, s így az 1890-es évek elejétől kezdve ő is egyre inkább a látvány leegyszerűsítésére, a stabil körvonallal határolt formák dekoratív ritmusára törekedett. Ekkoriban készült, rajzos karakterű képeinek színvilága a fehér, szürke, barna, fekete harmóniáira épül. Ezért is kapta párizsi korszaka a „fekete korszak" nevet.

Női arcképek szemből és profilból

A női modelleket ábrázoló pasztellportrék az életmű legkorábbi szakaszától, az 1890 körüli évektől kezdve egészen az 1920-as évekig végigkísérik Rippl életművét. Női portréi nemcsak az egyéniség karakterét mutatják meg, hanem a nőiség eszményéről, a századfordulón divatos nőideálról is pontos képet adnak. Sejtelmes, elmosódó arcképei mintha halványan áttetsző függöny mögött láttatnák magányos, szomorú modelljeiket. A fáradt tekintetek, karikás szemek, a sápadt arcok, az egyszerű, szinte semleges ruhák szándékosan mellőzik a kacérság és a nagyvilágiság minden sajátosságát. A nő Rippl világában sejtelmes, álomszerű lény, a pasztell technikája pedig különösen alkalmas ennek a megfoghatatlan finomságnak a kifejezésére.

Az 1890-es évek női portréi között meglepően sok profilképet találunk. A profilnézetnek a körvonal a leglényegesebb eleme, a vonal pedig az ekkoriban születő szecessziós művészetnek az egyik legfontosabb művészi eleme volt. Rippl éppúgy, mint kortársai pontosan érzékelte, ha egy kompozíción a vonal dominál, akkor a színnek sokkal visszafogottabb szerepet kell hagyni. Ilyenek az ő profilképei is: kevés színre redukált, elegáns és könnyed alkotások.

Vöröshajú nők

Rippl-Rónai kiállításainak katalógusaiban, a különböző műtárgyjegyzékekben már az első, 1892-es párizsi kiállításától kezdve rendre előfordulnak vöröshajú nőkre utaló képcímek. Sajnos azonban – bármennyire kimerítő Rippl-Rónai-kutatások folytak is az elmúlt évtizedekben – az egyes képcímek, adatok megfeleltetése az ismert, konkrét művekkel még mindig nem teljes. Bátran kijelenthetjük, hogy ma sem látjuk világosan, hogy az 1892-ben Párizsban, 1900-ban a Royal Szállóban, 1902-ben a Mercur Palotában vagy 1906-ban a Könyves Kálmán Kiadó Nagymező utcai kiállítótermében bemutatott, vöröshajú nőket ábrázoló festmények és pasztellek egészen pontosan melyik ma is ismert képpel azonosak. Egy dolgot azonban egészen biztosan tudunk: s ez pedig az, hogy a jelen festményt 1906 márciusában Budapesten elárverezték a Könyves Kálmán Műkiadó R.T. által rendezett nagy Rippl-Rónai-árverésen. Az árverés kapcsán ugyanis hosszú cikk jelent meg a művészről a Művészet című folyóiratban, s az aukciós anyagból többek között a jelen festmény reprodukcióját is közölte a lap. Az 1906-os aukciós eladásokról kimutatás is készült, s ebből derült ki az, hogy ezt a „Vöröshajú nő" című képet annak idején egy bizonyos Linzer Béla vásárolta meg.

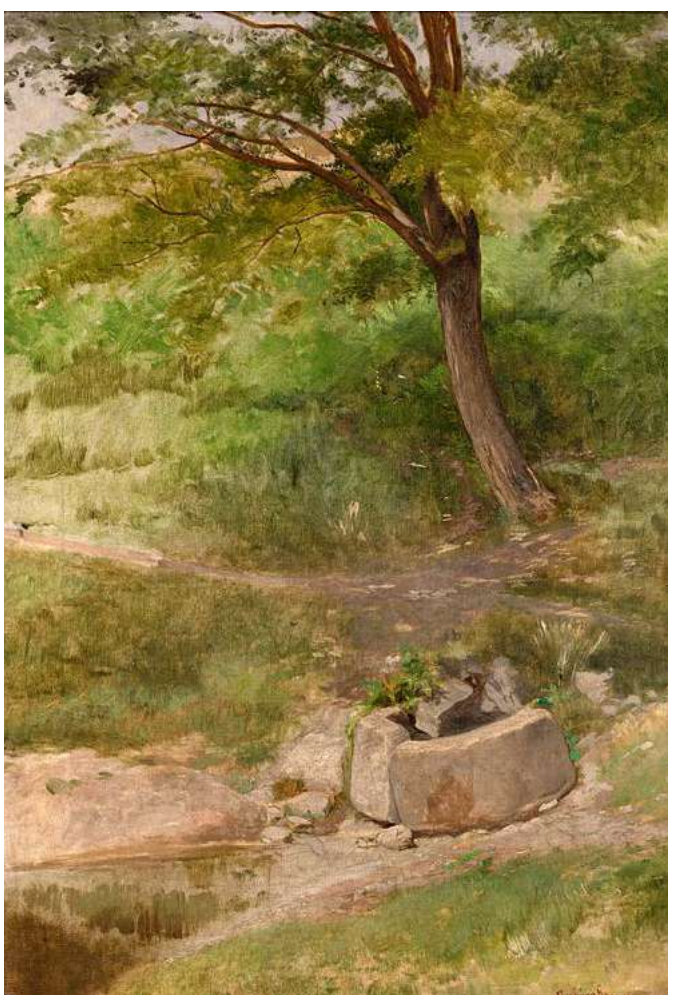
Genthon István, a kiváló művészettörténész és remek tollú író az 1960 körüli években kísérletet tett Rippl-Rónai műveinek a katalogizálására. A hatalmas cédulaanyag elkészült, a rendszerezés azonban még várat magára. Genthon egykori céduláiból derült ki, hogy ez a kép (amelyet a mű pontos és részletes leírása alapján azonosíthatunk) akkoriban, azaz mintegy hatvan évvel ezelőtt a pécsi Korda Alfréd gyűjteményében volt. Bár a művön jelzés és évszám nem látható, bizonyosra vehető, hogy ez a finom pasztellportré is a profilképekkel egy időben, azaz az 1900 körüli években kellett, hogy készüljön.

Bellák Gábor
művészettörténész

526

527

526
Brodszky Sándor
(Tóalmás, 1819 – Budapest, 1901)

Vízparti táj

Olaj, karton
22 × 32 cm
Jelzés nélkül
¬

180 000 Ft | € 500

527
Aggházy Gyula
(Dombóvár, 1850 – Budapest, 1919)

Forrás

Olaj, vászon
62 × 42 cm
Jelezve jobbra lent: Aggházy Gy.

180 000 Ft | € 500

528 ▶
Feszty Árpád
(Ógyalla, 1856 – Lovran, 1914)

A ménes (Hortobágy), 1904

Olaj, vászon
100 × 120 cm
Jelezve jobbra lent: Feszty 904

380 000 Ft | € 1 056

A pályája kezdetén tájképfestőként ünnepelt, karrierje derekán körképfestőként diadalmaskodó, érett művészként pedig Triptichonjával bámulatot keltő Feszty Árpád egyik legjelentősebb kései tájképe kerül most kalapács alá. A művész a budavári királyi palota büfégaléria hatalmas mennyezetfreskóinak elkészítése, valamint a Szent István Bazilika Szent József-oltárának képei kivitelezése közé eső hónapokban, 1904 közepén festhette Hortobágyi ménes című alkotását. Feszty ez év nyarát az Alföldön töltötte, ami alapélményül szolgált műve elkészítéséhez, melynek egy részlete egyszerűsített formában megjelent az év végén kiadott, Bársony István vadászíró által jegyzett *A róna és az erdő* című novelláskötet címlapképeként, illetve annak egyik illusztrációjaként is.

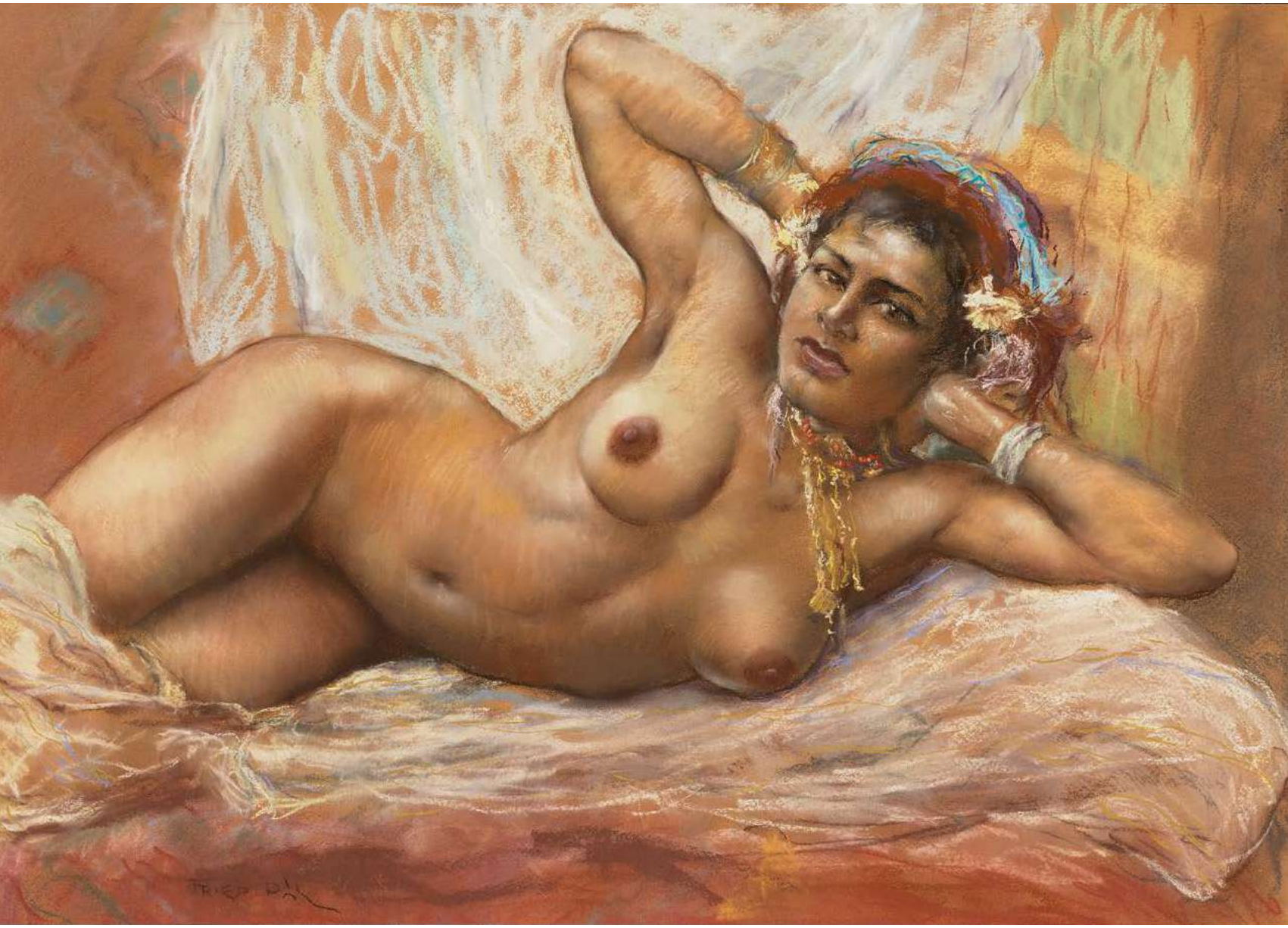
A kép előterében kút és itatóvályú, a háttérben csikós és lovak csoportja, felettük rózsás pírban játszó esőfelhők tömege látható. Feszty számos elődjéhez hasonlóan a magyar róna végtelenségének megjelenítésére törekedett. A nemesen egyszerű felépítésű festmény esetében a legtöbb kompozíciószervező elem horizontálisan terül szét, így a kevés vertikális irányultságú részlet fontossá válik. A század elején a művész érdeklődésének középpontjába az atmoszférikus jelenségek ábrázolása került. Ezen a képen is bravúrosan vannak megjelenítve a nap felhőkön megcsillanó fénysugarai, illetve a tájelemek reflexiói az előtérben elhelyezkedő vízfelületeken. Az alkotó jól ismert színérzékét dicséri az előtér nyersbarnájának, a középrész smaragdzöldjének és a háttér szürkés rózsaszínjének lenyűgöző kolorizmusú hármasa.

A festmény kereskedelemben elsőként a Magyar Stúdió Nemzeti Szalonban rendezett 2. aukcióján bukkant fel 109-es tételszámon, Ménes a pusztán címmel. Feltehetően itt vásárolta meg Sparber Henrik rövidés kézműáru-kereskedő, akinek Rákospalotán gyára, az Andrássy út 1. szám alatt pedig textil-nagykereskedése volt. A Podmaniczky Frigyes bárót megszégyenítő különc eleganciával öltözködő Sparber művészeti mecénás is ismert volt, szabadidejében pedig maga is festegetett. A gyűjteményébe tartozó Feszty-művet 1927-ben kölcsönadta a Műcsarnok Magyar táj- és életképkiállítására, melyről beszámolt a Magyar Művészet c. lap, mely januári számának 21. oldalán reprodukálta is ezt az alkotást. A mű az egyik fő darabja a Műcsarnokban rendezett 1939-es Feszty-emlékkiállításnak is, ahol 19-es sorszámon szerepel, tulajdonosa ekkor már az év elején elhunyt Sparber Henrik azonos nevű fia. A festmény Görbe Márk Feszty Árpád című, idén kiadott művészmonográfiájának 73. oldalán is reprodukálva van.

A nyolcvan év lappangás után újra előkerült festmény arra is kiváló bizonyíték, hogy a sokak által konzervatív akadémikus festőként elkönyvelt Feszty képes volt a művészeti megújulásra. Akárcsak a századfordulón készült Triptichonja esetében, ennél a tájképénél is fellelhető számos impresszionisztikus részlet, a látóhatáron lévő tájelemeinek színezése esetében pedig a Fesztyvel jó barátságban álló Kernstok Károly legremekebb századeleji műveinek színeit ismerhetjük fel.

A grandiózus történelmi festmények kivitelezésében megfáradt Feszty mintegy pihenésképpen, saját örömére, szíve megbensőbb szándékait követve készíthette el ezt a művét a „legmagyarabbnak" tartott tájról, az Alföld széles rónaságáról.

Görbe Márk
művészettörténész,
festményszakértő

529
Fried Pál
(Budapest, 1893 – New York, 1976)

Női Akt

Pasztell, papír
70 × 99,5 cm
Jelezve balra lent: Fried Pál

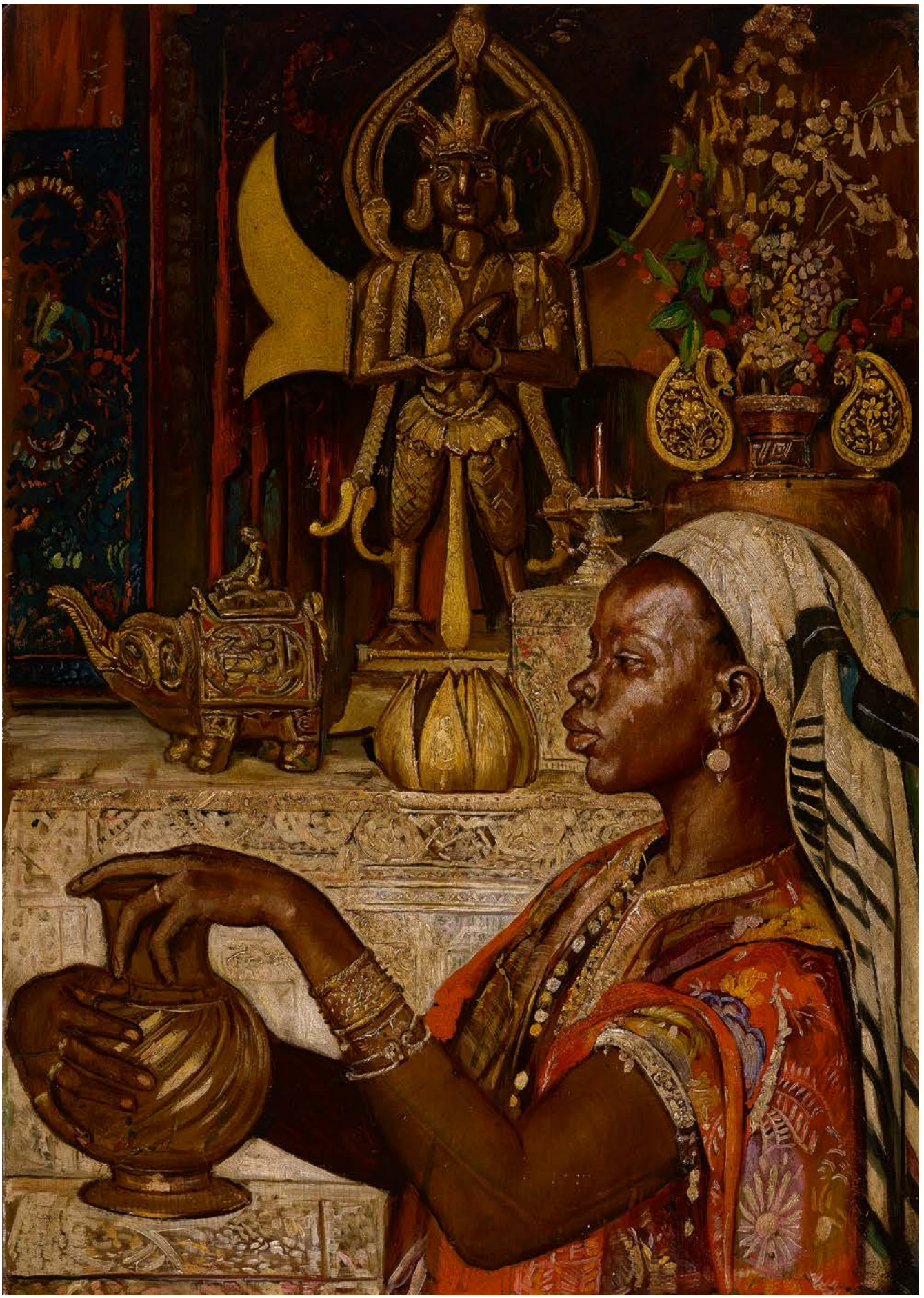
550 000 Ft | € 1 528

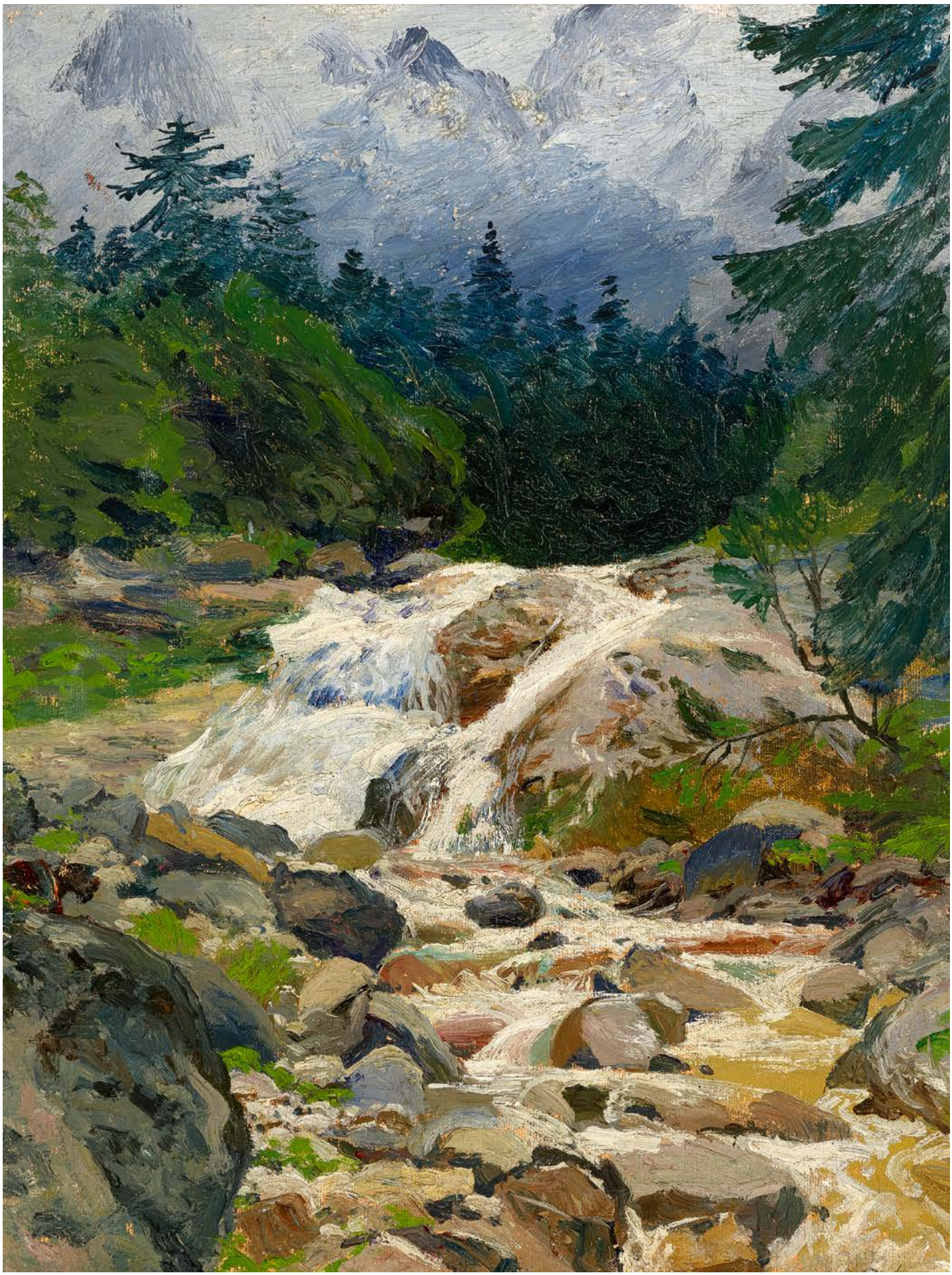
530 ▶
Tornai Gyula
(Tornagörgő, 1861 – Budapest, 1928)

Keleti nő

Olaj, karton
97 × 69 cm
Jelzés nélkül

1 200 000 Ft | € 3 333

532

533

◀ 531

Katona Nándor
(Szepesófalu, 1864 – Budapest, 1962)

Tarpataki vízesés

Olaj, vászon
42 × 33 cm
Jelezve jobbra lent: Katona Nándor
Jelezve hátul: hagyatéki bélyegző

160 000 Ft | € 444

532

Pataky László
(Brád, 1857 – Alvinc, 1912)

Lovasszán

Olaj, vászon
43,5 × 85 cm
Jelezve jobbra lent: Pataky L.

550 000 Ft | € 1 528

533

Kemény Nándor
(Salgótarján, 1885 – Budapest, 1972)

Kocsikázás a Bois de Boulogne-ban, 1912

Olaj, vászon
55 × 75 cm
Jelezve jobbra lent: Kemény Páris 912

240 000 Ft | € 667

534

534
Hegedűs László
(Szentes, 1870 – Budapest, 1911)

Impresszionista táj

Olaj, vászon
47 × 60 cm
Jelezve jobbra lent: Hegedűs L.

280 000 Ft | € 757

535

535
Háry Gyula
(Zalaegerszeg, 1864 – Budapest, 1946)

Óbudai részlet

Olaj, vászon
80 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Háry Gy. Óbuda

420 000 Ft | € 1 167

536 ▶
Fényes Adolf
(Kecskemét, 1867 – Budapest, 1945)

Napszámos portréja

Olaj, vászon
45 × 30 cm
Jelezve jobbra lent: Fényes A.

260 000 Ft | € 722

537

537
Rudnay Gyula
(Pelsőc, 1878 – Budapest, 1957)

Reggeli a teraszon, 1934

Olaj, vászon
72 × 58 cm
Jelezve balra lent: Rudnay 1934.

480 000 Ft | € 1 333

538

538
Rudnay Gyula
(Pelsőc, 1878 – Budapest, 1957)

Gesztenyefa

Olaj, vászon
47 × 59 cm
Jelezve jobbra lent: Rudnay

300 000 Ft | € 833

539

Nyilasy Sándor
(Szeged, 1873 – Szeged, 1934)

Napsütéses parkban

Olaj, vászon
55 × 66 cm
Jelezve jobbra lent: Nyilasy

360 000 Ft | € 1 000

539

540

Berkes Antal
(Budapest, 1874 – Budapest, 1937)

Margitsziget, 1900

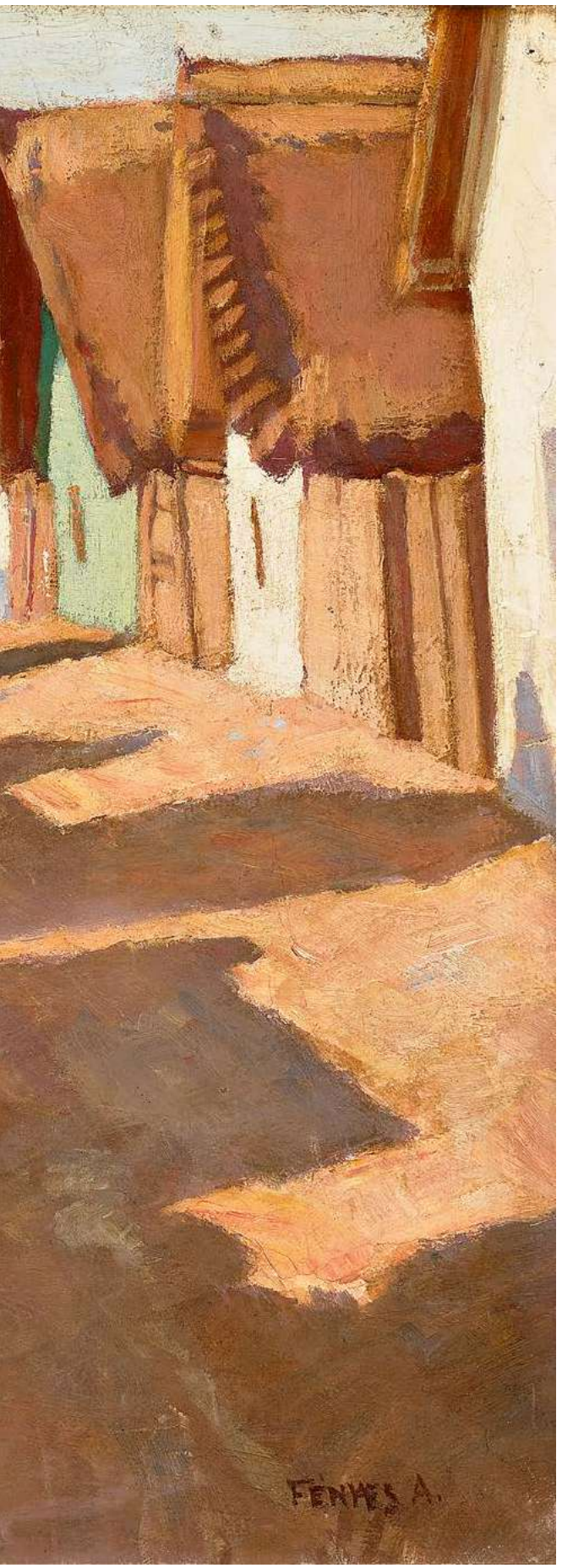
Olaj, vászon
42 × 75 cm
Jelezve balra lent:
Berkes 1900 Margitsziget

240 000 Ft | € 667

540

541

Fényes Adolf
(Kecskemét, 1867 – Budapest, 1945)

Szolnoki utca

Olaj, vászon,
52 × 72 cm
Jelezve jobbra lent: Fényes A.

16 000 000 Ft | € 44 444

A nagy generáció

A magyar képzőművészetnek is vannak nagy nemzedékei. Azok a generációk, melyeknek szülöttei a régi és új határán bukkannak föl, nagy tanárokat, nagy újítókat adnak a világnak, s egyben nagy formátumú képviselői a mögöttük hagyott évtizedek művészetének is. Fényes Adolf nemzedéke a romantika utáni nemzedék, az akadémizmus utolsó nagy nemzedéke, de egyben a modernizmus, az impresszionizmus és a naturalizmus első nagy generációja is. Az 1860-as években született mesterek között ott találjuk Ferenczy Károlyt, Rippl-Rónai Józsefet, Vaszary Jánost, Iványi Grünwald Bélát, de ennek a nemzedéknek a gyermeke a régi stílus utolsó nagy mestere, László Fülöp is. Ők voltak az elsők, akik szembesültek az impresszionizmus újfajta látásmódjával, ők voltak Nagybánya alapítói, s ők voltak azok is, akik a 20. század első évtizedeiben a radikális avantgárddal szemben a modernizmus megannyi változatát teremtették meg. Ennek a nagy, sorsfordító nemzedéknek volt szülötte Fényes Adolf is.

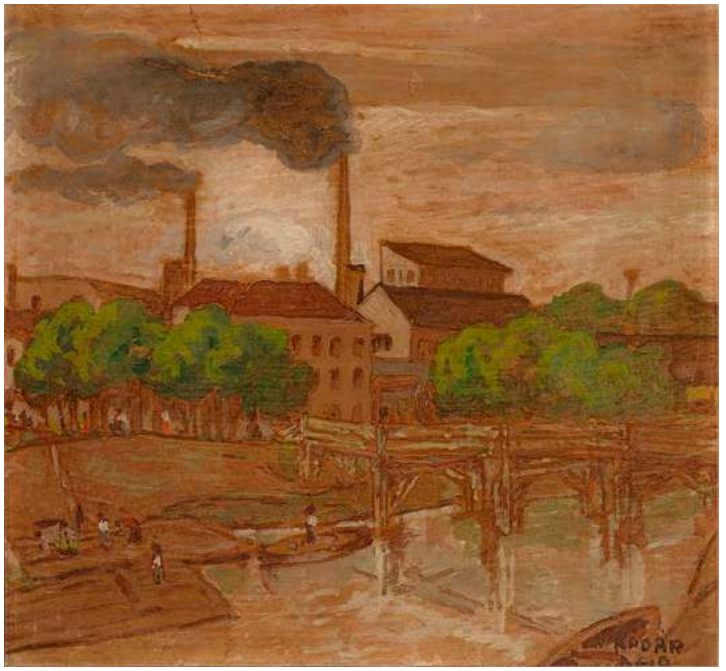
Kecskeméttől Szolnokig

A kecskeméti születésű Fényes részben a megszokott, részben pedig teljesen új utakon járta végig a művészképzés fokozatait. A Mintarajziskolából Székely Bertalan tanítványaként tovább menni Párizsba, a Julian Akadémiára – ez szinte bevált útja volt sok honfitársának. Ám kihagyni Münchent, a korabeli Európa egyik művészeti centrumát, s helyette a weimari akadémán tanulni, sőt 27 évesen még beiratkozni Benczúr Gyula mesteriskolájába is – nos, ez már tökéletesen szokatlan és egyéni döntésnek tűnt. Mindennek eredménye azonban az lett, hogy Fényes tökéletesen megtanulta a 19. századi festészet minden változatát. Tudott akadémikus lenni, ami pedig a naturalizmust illeti, Fényes művészete a stílus egyedülálló csúcspontját jelenti. Sőt, Fényes értette az impresszionizmust is, az 1910-es években a korszak dekoratív, stilizáló látásmódja sem állt távol tőle. Volt humora, kimeríthetetlen fantáziája, lírai és drámai érzéke egyaránt, művészként, tanárként, a művészeti élet szervezőjeként pedig 1902-től a szolnoki művésztelep egyik alapítója és meghatározó mestere lett. Fényes útja Kecskeméttől Szolnokig nem csak az a bizonyos 60 kilométer volt, s nem is csak az az 1-2 óra vonatozás. Ő a modern európai művészet útjain át tette meg ezt a térben rövidke, a művészi fejlődése szempontjából azonban csaknem 20 évig tartó, eseményekben gazdag utazást.

Impresszionizmus vagy plein-air naturalizmus?

Érdemes hangsúlyoznunk, hogy egy kép nem a napsütéstől, s nem az oldott ecsetvonásoktól lesz impresszionista. Fényes Adolf szolnoki utcáin is süt a nap, s az ecsetvonások is izgatottan szabdalják föl a képfelületet. Fényes azonban nem egy gyors pillanatfelvételt fest a kisvárosi utca folyton változó fényviszonyairól, a színek, reflexek izgalmas egymásra hatásáról. Nem akarja elhitetni, hogy az, amit látunk, csupán egy röpke pillanat megragadása. Ő tehát nem impresszionista. Ekkoriban, vagyis az 1900-as évek első évtizedében azonban egyre intenzívebben foglalkozik a napfényben fürdő utcák, udvarok megfestésének problémáival. Plein-air módon, vagyis a szabad ég alatt, a természetes fényhatások minél hívebb visszaadásának céljával fest, de képein mindig nagy, sőt központi szerepet szán az árnyékoknak is. Nem a fényről szólnak az ő képei, hanem a fény és árnyék közös képalkotó erejéről. Ugyanakkor mindig megőrzi a naturalista kiindulását is. Fontosnak tartja a kép témáját, melynek középpontjában mindig az ember áll. Fényes szolnoki képein a mindennapi élet egyszerű jeleneteit és szereplőit látjuk, de olykor a néptelen utcákat is. Fényes Adolf szolnoki képei többnyire olyan életképek, melyeken nem az ábrázolt történet fordulatai az érdekesek, hanem a jeleneteknek a természetbe ágyazottsága. Ugyanakkor Fényes az elsők között fedezte fel a kisváros világát is. Elődeitől és kortársaitól eltérően azonban Szolnokon nem az Alföldet, nem a poros utakat, nem a Tisza kanyarulatát, s nem is a parasztok, cigányok színes világát festette, hanem a csöndes utcákat, a megvilágított és árnyékos házfalakat, az udvarok ürességét, s általában is az ember által már átformált világot.
Fényes szolnoki festészete ekkor, az 1904-1905 körüli években a magyar plein-air naturalizmus legszebb teljesítménye. Érezzük benne a magyar kisvárosi élet hangulatát és karaktereit, s gyönyörködhetünk a természet folyton változó szépségeiben is.

Bellák Gábor
művészettörténész

542

542
Kádár Béla
(Budapest, 1877 – Budapest, 1956)

Folyópart

Olaj, karton
51 × 55 cm
Jelezve jobbra lent: Kádár Béla

380 000 Ft | € 1 056

543
Moldován István
(Kolozsvár, 1911 – Budapest, 2000)

Nagybányai részlet, 1931

Olaj, vászon, falemezre kasírozva
49 × 60 cm
Jelezve jobbra lent: Moldován 931. BM
MNG bírálati szám: 679/976

280 000 Ft | € 778

543

Márffy Ödön párizsi tanuló éveit megelőző időszakából (1902-1906) igen kevés művet ismerünk, és ezek közül – a jelen képpel együtt – mindössze öt az 1902-re datált és szignált festmény. Így ez a korai darab már ritkasága miatt is érdemes a figyelmünkre, de azért is, mivel bepillantást enged egy jelentős festő stílusfejlődésébe. Márffy művészi pályakezdése korántsem tekinthető tipikusnak. Budapesti tisztviselő családban született, és édesapja azt szerette volna, ha a fia is ezt a biztos megélhetést jelentő pályát választja. Annál sajátosabb, hogy mégis az apa volt az, aki akaratlanul felkeltette érdeklődését a festészet iránt. „Tíz vagy tizenkét éves lehettem – emlékezett vissza egy rádióinterjúban –, otthon édesatyám, aki hivatalnok volt, azzal foglalkozott szabad idejében, hogy a színeket kevergette, és evvel játszadozott. Az asztalra tett 7–8 pohár vizet, és egyes színeket kevert a másikkal. Roppant mulattatott engem, amikor a piros színbe kéket tett, és a pohár egyszerre lila színűvé vált." A középiskolában Újházy Ferenc festőművész figyelt fel a rajztehetségére. „Meghívott, hogy menjek a műtermébe, és segítsek neki festéket készíteni. Akkoriban még kevés tubusos festék volt, és ezek az öreg mesterek maguk gyártották a festéket úgy, hogy egy marhabélből zacskót csináltak, azt átszúrták, és úgy nyomták ki a festéket. Ezt én nagy szeretettel csináltam." A sokféle színes festék iránti vonzalom élete végéig megmaradt, és képzőművészként Márffy a koloritás mestere lett. A gimnázium elvégzését követően azonban még családi ösztönzésre munkába állt a Fővárosi Tanácsnál, és szabad idejében járt el az Iparművészeti iskolába, majd az Országos Magyar Királyi Mintarajziskola rendkívüli növendéke lett. Húszévesen, 1898-ban, Münchenbe utazott tanulni, de nyolc nap után otthagyta a várost. „Abban az időben München volt az európai művészetnek a Mekkája – emlékezett vissza Márffy –, én is Münchenbe utaztam először, de engem a müncheni, általában a német festészet hidegen hagyott. Úgyhogy rövidesen, ösztönömre hallgatva, Párizsba utaztam. Itt rögtön megtaláltam azt a varázsos légkört, ami egy művésznek elengedhetetlen volt." Hivatalnokként, ismeretségeit kihasználva Bárczy István – a későbbi főpolgármester –, valamint Benczúr Gyula, a népszerű akadémikus festő segítségével sikerült egyéves párizsi ösztöndíjat szereznie, majd évről évre meghosszabbíttatnia. Márffy Párizsban talált igazán magára, itt ismerkedett meg a posztimpresszionizmussal, a nabikkal és a fauve-okkal. De 1902 őszét megelőzően modern festészettel itthon még nemigen találkozhatott, egyedül Rippl-Rónai József művészete tett rá benyomást: „Egy műcsarnoki kiállításra vetődtem be, ahol csapnivalóan rossz képek közt egy rosszul helyezett kis kép ragadta meg a figyelmemet. Öreg férfiarcképet ábrázolt, a festője Rippl-Rónai volt. Nagyon foglalkoztatott a kis kép és benső örömmel töltött el, mert magános kisérletezéseimre valami igazolás félét véltem benne felfedezni." – nyilatkozta utóbb. Képünk még bizonyosan a szeptemberi párizsi kiutazás előtt készült, feltehetően 1902 késő tavaszán, Budapesten. Erre utalnak a kerti virágok, a harsogó zöld levelek, és az eklektikus villaépület. Márffyék Pesten laktak, de a helyszín inkább Buda lehet, mivel a ház mögött a fenyők törzse közt átszűrődő égbolt azt sejteti, hogy a villa valamilyen magaslaton áll. Az ilyen, fatornáccal kiegészített téglaépület természetesen nem csak a fővárosban, de vidéken is gyakori volt, így biztosat nem mondhatunk róla. Mik azok a később is Márffyra jellemző elemek, amelyek már az útkeresés időszakában felsejlenek Márffy festészetében? Kompozicionálisan már csírájában jelen van itt az a képszerkesztési metódus, amit Márffy a későbbiekben is előszeretettel használt városképeinél: azaz a szűk képkivágat, amely az épületet nem egészében, csak egy részletében mutatja, a szögletes formák ütköztetése a gömbölyded, hajlékony elemekkel, ahogy bal oldalon a bokrok, a falomb, illetve az útkanyarulat lágyságára a kép jobb felén a ház fala, ablakai, a zsalugáterek, az eresz és a lépcsőfokok szigorú vonalai felelnek. Később is kedvelte, hogy kerítést, sövényt, bokrokat fessen repoussoir motívumként az előtérbe. De ami igazán jellemző Márffyra, az az élénk, világos színhasználat: „Mindig döntő szerepe volt a színben jelentkező látomásoknak s ez szinte életem végéig bennem maradt: a színek domináló szerepe. – mondta már idősfejjel. – Noha konstruktíve építettem, kolorista voltam s az is maradtam."

Rockenbauer Zoltán, PhD
művészettörténész

544
Márffy Ödön
(Budapest, 1878 – Budapest, 1959)

Kertrészlet, 1902

Olaj, vászon
36,5 × 55 cm
Jelezve balra lent: Márffy Ödön 1902

750 000 Ft | € 2 083

545

Mattis-Teutsch János
(Brassó, 1884 – Brassó, 1960)

Kompozíció

Akvarell, papír
24 × 30 cm
Jelezve balra lent: MT
Szerepelt a BÁV 30. festményaukcióján (1973. május)
VÉDETT

1 200 000 Ft | € 3 333

546

Patkó Károly
(Budapest, 1895 – Budapest, 1941)

ITATÁS, 1937 KÖRÜL

Tempera, fa
67 × 90 cm
Jelzés nélkülHátoldalán a Nemzeti Szalon (Budapest, V. Erzsébet tér) kiállítási cédulája és feliratok piros ceruzával: Patkó Károly, Ló-itatás, tempera, Mezey Jánosné, I. Úri utca 35., Budapest, 1941. okt. hó, és angol nyelvű cédula, valamint nyilvántartási számok: 8. és 161.
Proveniencia: Az 1940-es években a művész testvére, Mezey Jánosné Paumkirchner Anna, majd 1957-ig Rudolf Palmer tulajdonában, később amerikai kollekcióban, 2004 után budapesti magángyűjteményben
Kiállítva:
Patkó Károly emlékkiállítás. Nemzeti Szalon, 1941. november, katalóguson kívül
Árkádia tájain. Szőnyi István és köre 1918–1928. (kat.) Szerk.: Zwickl András. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2001.
Aukcionálva: Sotheby's, London, 2004. június, 70. tétel

8 000 000 Ft | € 22 222

Patkó Károly a magyarországi neoklasszicizmus egyik legjelentősebb alkotója volt, az 1920-as években készült szerepjátszó önarcképei, mitologikus aktkompozíciói és tájábrázolásai a 2001-ben a Magyar Nemzeti Galériában rendezett Árkádia tájain. Szőnyi István és köre 1918–1928 című nagyszabású tárlat emblematikus darabjai voltak. Életében gyűjteményes kiállítás keretében utoljára 1932 tavaszán, az Ernst Múzeum termeiben mutatták be alkotásait, az anyag gerincét a római ösztöndíjas esztendők (1929–30) alatt Itáliában készült temperafestmények – olasz tájak és életképek, valamint portrék, enteriőrök és csendéletek – képezték.

Hazatérése után visszavonultan élt, 1933-ban rajztanári állást vállalt Budapesten, a II. kerületi Mátyás Király Gimnáziumban. Bár folyamatosan dolgozott tovább, ettől kezdve egyre ritkábban állította ki műveit. Az 1930-as évek folyamán egy-egy festménnyel szerepelt a Műcsarnok Nemzeti Kiállításain és a Munkácsy Czéh csoportos tárlatain. Kései festményei közül néhányat reprezentatív külföldi kiállításokon is bemutattak, 1939-ben Krakkóban és Varsóban, valamint 1938-ban és 1940-ben a Velencei Biennálé magyar anyagában.

Ebben az időszakban Patkó Károly fokozatosan eltávolodott korábbi, az olasz novecentóhoz (Felice Casorati, Ubaldo Oppi), illetve a római iskolához (Kontuly Béla és Medveczky Jenő) kötődő, klasszicizáló stílusától. Az 1930-as évek egyik legmeghatározóbb művésztársasága, a Gresham-kör tagjaihoz (Szőnyi István, Berény Róbert és Szobotka Imre) hasonlóan festészete egyre inkább atmoszférikus hatásokkal gazdagodott. Zsánerszerű képein a falusi ember hétköznapjait ábrázolta: aratókat, mezei munkásokat, fuvarosokat, szekereseket. Külön csoportot képeznek azok a festményei és lavírozott tusrajzai, melyeken korábbi itáliai emlékeit, valamint egy 1938-ban tett újabb olasz utazás élményeit dolgozta fel.

Az utolsó esztendők műteremben összegyűlt anyagát, 30–40 temperafestményt, a művész közvetlenül halála előtt szerette volna egyéni kiállítás keretében bemutatni. Ez a feladat már egyik legfontosabb támogatójára, Gerevich Tiborra, a Római Magyar Akadémia egykori kurátorára hárult, az életművet összefoglaló emlékkiállítást 1941 novemberében rendezték meg a Nemzeti Szalonban. E nagyobb szabású tárlaton – 75 olaj- és temperafestmény mellett 37 rajz és rézkarc – a hagyatékban, illetve a család birtokában lévő alkotások mellett számos magántulajdonban őrzött képet is bemutattak.

Patkó családtagjainak, testvéreinek Péternek, Ferencnek és Annának a birtokába az 1930-es évek folyamán, illetve a művész halála után több festmény és grafikai alkotás került. Az 1941-es emlékkiállítás rendezője által összeállított jegyzékben a többi testvér mellett szerepel Mezey Jánosné, született Paumkirchner Anna neve és címe is, mely megegyezik a vizsgált képünk hátoldalán található feliratokkal. A lista szerint a művész nővére négy temperafestményt is kölcsönzött a kiállításra: Delelő gulya, Tehenek, Olasz táj és Anyaság. Patkó egy gyárépület mellett, gémeskút tövében megpihenő lovakat ábrázoló, Lóitatás című festménye szintén Anna testvére birtokában volt az emlékkiállítás idején, feltehetően pótlólag került be a tárlat anyagába.

A jelenleg budapesti magántulajdonban őrzött, de az Amerikai Egyesült Államokat és Londont is megjárt alkotás az 1930-as évek második felének egy reprezentatív darabja. A kompozíció súlypontjait az előtérben sziluettszerű gémeskút vályúkkal, valamint a középtérben ábrázolt, komor hangulatú, többszintes gyárépület, a mellette álló égbe törő kéménnyel jelölik ki. A gyárat, valamint a jobb oldalon megjelenő egyszerű, falusi jellegű gazdasági épület kissé mértani formáit feloldják a tövükben megbúvó növényzet, az alacsony növésű fák és bokrok sárgászöld lombjai. A festmény középpontjában apró figurákból összeállított jelenet vonzza tekintetünket: a kúthoz érkező fuvarosok megitatják a lovaikat. A távoli háttérben az enyhén felhős, verőfényes kék ég alatt a tenger egy kisebb részlete tűnik fel.

A római ösztöndíjasok közül Patkó Károly elsőként cserélte fel az addig alkalmazott olajfestéket a temperatechnikára. Kompozícióit az 1930-as évektől temperával vászonra, de képünkhöz hasonlóan leginkább rétegelt falemezre festette. A tempera használata világosabb, élénkebb kompozíciókat eredményezett, a Lóitatás című festmény derűs alaphangulatát is az egymást kiegészítő színösszeállítások, mint például az ég kékje és a sátortető pirosa, vagy a zöldes lombok, valamint az előtér narancsos-okkeres árnyalatai határozzák meg. A festmény vastag, néhol több rétegben, festőkéssel felhordott, plasztikus felületei Szőnyi István 1930-as években készült műveihez állnak közel, már messze eltávolodva az évtized elején alkalmazott, vékonyan festett, lazúros temperatechnikától.

Patkó Károly festészetének utolsó periódusa – melynek igen sok darabja külföldre került, s a mai napig lappang –, hasonlóan az egészen korai időszak képeihez, csaknem teljesen ismeretlen a szakmai és nagyközönség számára. E műveket ritkábban reprodukálták, említették kézikönyvekben és összefoglaló tanulmányokban, csupán néhány korabeli katalógus és dokumentumfotó tanúskodik létezésükről. Kissé elhomályosítják őket az 1923–1933 között született, jobban dokumentált, nagyobb számban ismert festmények. Pedig az életmű utolsó 6-8 évében készült alkotások még tartogatnak a kutatók, a műbarátok és műgyűjtők számára meglepetéseket. Feltehetően csak e kései, lappangó művek felbukkanása után ítélhetjük majd meg a több mint két évtizedet átfogó művészpálya valódi jelentőségét.

Zsákovics Ferenc
művészettörténész

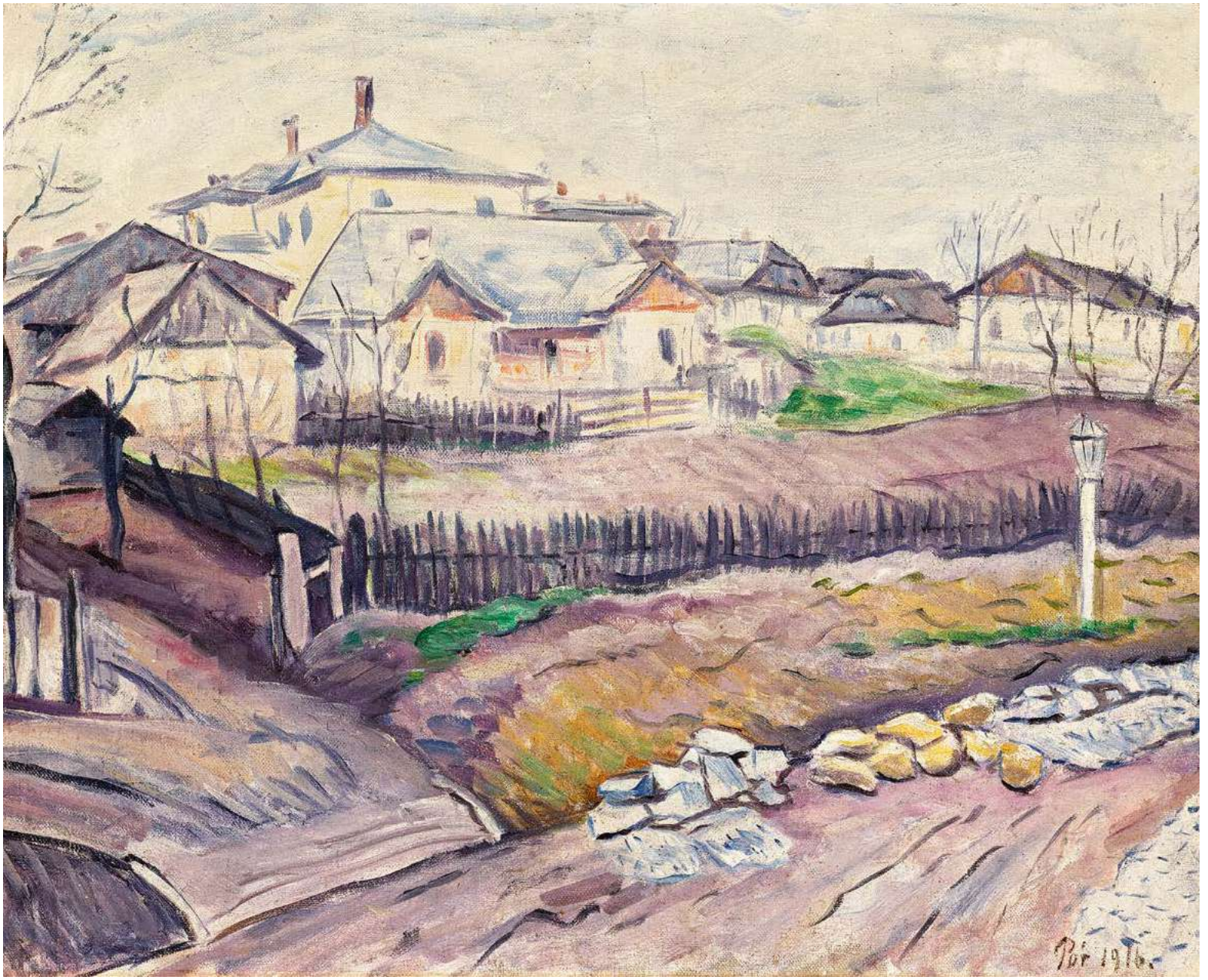
547

Emőd Aurél
(Budapest, 1897 – Budapest, 1958)

Mediterrán falu

Olaj, vászon
129 × 155 cm
Jelezve balra lent: Emőd

950 000 Ft | € 2 639

548

Pór Bertalan
(Bábaszék, 1880 – Budapest, 1964)

Tabáni részlet

Olaj, vászonra kasírozva
56 × 70 cm
Jelezve jobbra lent: Pór 1916
MNG bírálati szám: 370/976

2 500 000 Ft | € 6 944

549
Márffy Ödön
(Budapest, 1878 – Budapest, 1959)

Női portré, 1911 körül

Olaj, vászon
65 × 54 cm
Jelezve jobbra fent: Márffy
Oeuvre-katalógus szám: 2.8.2.1.10

8 500 000 Ft | € 23 611

Kiállítva:
A Nyolcak, Centenáriumi kiállítás, Janus Pannonius Múzeum Modern Magyar Képtár, Pécs, 2010. december 10. – 2011. március 27. katalógus: 269.
A Nyolcak, Centenáriumi kiállítás, Szépművészeti Múzeum, Budapest, 2011. május 17. – szeptember 12.
Reprodukálva: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Makláry Artworks, Budapest-Párizs, 2006. 187. 339.
A Nyolcak, Centenáriumi kiállítás, kiállítási katalógus. Janus Pannonius Múzeum, Pécs, Modern Magyar Képtár, 2010. 313.

"Márffy Ödön 'Női fej' című 1912-ből származó tusportréja a XX. századi magyar rajzművészet egyik legszebb alkotása. A puha, vastag haj szinte glóriaszerűen öleli körül a darabos formájú és mégis lírai szelídségű arcot, a sötét szemet, a szem alatti lágy íveket" – Passuth Krisztina e sokat reprodukált Nyolcak korabeli portré méltatásával kezdi Márffy-monográfiáját.[1] Valóban, Márffynak ez a különösen hatásos grafikája – ami valójában 1912 előtt készül – már Uitz Béla néhány évvel későbbi alkotásait előlegezi meg. Bajkay Éva Uitz-monográfiájában is megemlékezik a két festő ekkori kapcsolatáról: „Legközelebb talán Márffy 'rögzített villanásaihoz' – ahogy Berény nevezte – álltak Uitz első korszakának művei. Bizonyítja ezt az a körülmény is, hogy Márffy Ödönnel együtt dolgozott az epreskerti esti aktrajzokon, 1911–12-ben."[2] A tusrajz fontosságát mi sem mutatja jobban, mint hogy a Fővárosi Tanács 1912-ben megvásárolta a gyűjteménye számára – így lett később a Nemzeti Galéria tulajdona –, és azóta is a magyar rajzművészet kiemelkedő alkotásai közt tartjuk számon.

Ezért volt igazi meglepetés, amikor közel száz évvel később a feledés homályából felbukkant e grafika olajverziója. Változaton persze nem szolgai másolatot kell értenünk, ám nyilvánvaló, hogy ugyanarról a modellről és hasonló felfogásban készült arckép került elő. Feltűnő, közös jellegzetességük az oválisan torzított fejforma, amely a kép átlóján a felső sarok felé „nyúlik", sajátos dinamikát kölcsönözve az amúgy nyugodt arckifejezésnek. Bár a tusrajz némileg részletezőbb, és az olajképhez képest tükörfordított, a legnagyobb különbséget nem ez, hanem a festmény nagyobb képkivágata jelenti. Míg a grafika szűk értelemben vett portré, az olajváltozat mellkép, ahol a nőalak kézmozdulata is fontos szerepet kap.

Márffy Ödön négy párizsi tanulóév után, 1906 őszén tért vissza Budapestre, alaposan felvértezve a posztimpresszionisták (elsősorban Cézanne) és a fauve-ok (elsősorban Matisse) munkáinak beható ismeretével. Ettől az évtől kezdve állított ki a párizsi Őszi Szalonon, 1907-ben Gulácsy Lajossal közös tárlaton sikerrel mutatkozott be Budapesten az Urániában, amelynek következtében alapító tagja lehetett a hamarosan megalakuló Magyar Impresszionisták és Naturalisták Körének, azaz az első hazai modern képzőművészeti társulásnak. Az évtized második felében mindinkább a fauve stílus uralkodik el Márffy festészetében, és a magyar Vadak egyik legmarkánsabb alkotója lesz. 1909 decemberében hét társával együtt megalakítják a később Nyolcak néven híressé váló csoportot, és Uj Képek című – a konzervatív kritika által botrányosnak ítélt – kiállításukkal mutatkoznak be a radikális festészeti újításokra még alig felkészült hazai publikum előtt. Szemben az Új Képek kiállítás ad hoc jellegével, a következő csoporttárlatot komoly előkészületekkel és immár Nyolcak név alatt rendezik meg 1911 márciusában a Nemzeti Szalonban.

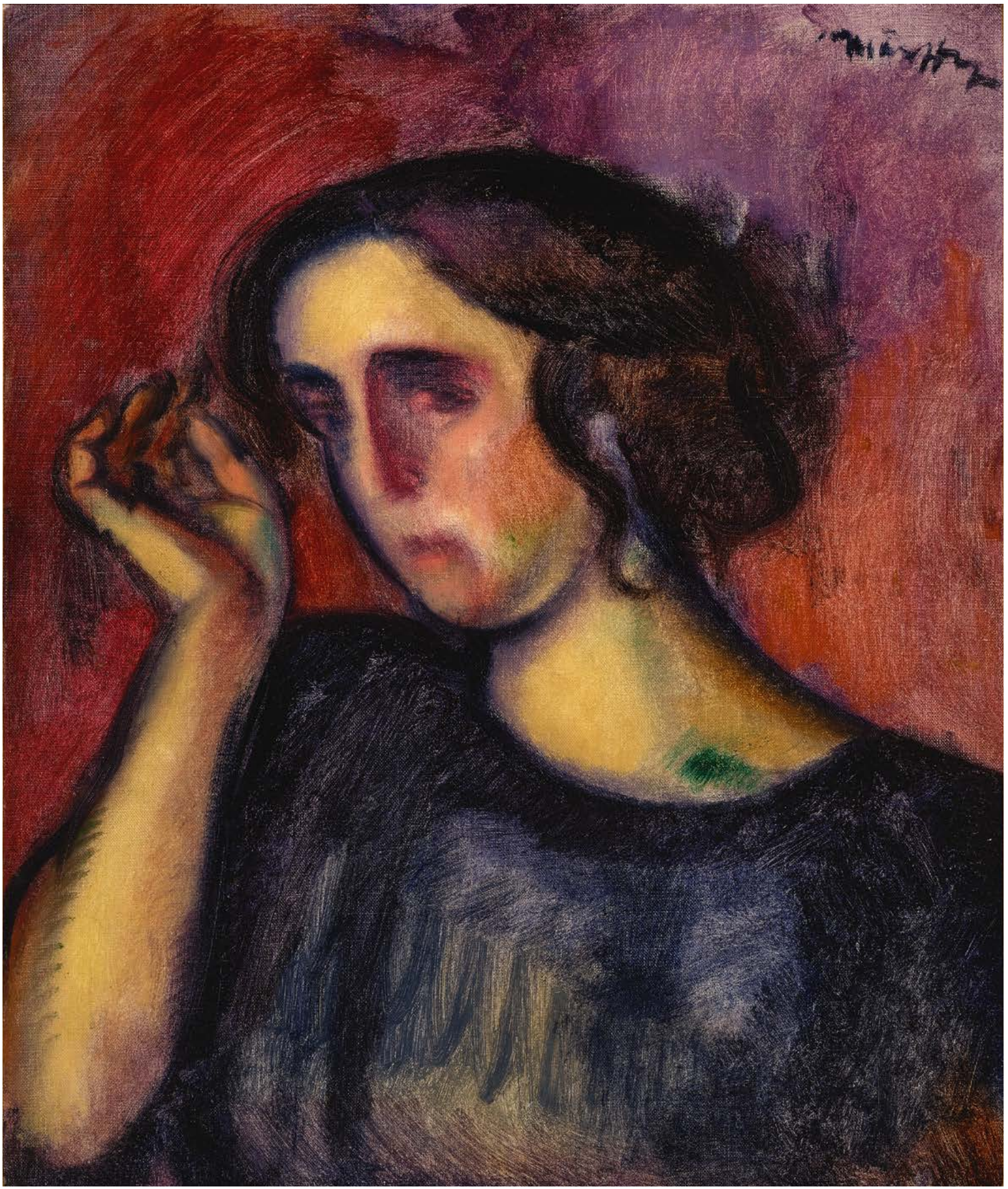
Az első és második kiállítás között eltelt bő esztendő alatt a Nyolcak festőinek majd mindegyike jelentős stílusfejlődésen ment keresztül. Márffy 1910 augusztusában egyebek mellett ezt írja Fülep Lajosnak: „Én ezt a nyarat már négy fal közt töltöm (először életemben). Több képet festettem, egy nagyobbat is (nőaktok). A hosszú vajúdásnak és gondolkodásnak most érzem eredményét, sok dolgot leszűrtem. Fordulóponton vagyok a pikturában és nagy kedvvel sokat dolgozom."[3] A levélben említett kompozíció a Hármas akt, amely a Nyolcak tárlatának egyik kiemelt darabja lesz, és amelyhez ugyanekkor egyalakos változat is készült. A nagy Hármas akt sajnos elveszett – csak fotóról ismert –, de egyalakos változata szerencsére Kaposváron, a Rippl-Rónai Ödön gyűjteményében megőrződött az utókor számára. Miben áll a Márffy által említett piktúrális változás lényege? Elsősorban a koloritban és az ecsetkezelésben. Az élénk, fauv-os kontrasztokat ekkorra visszafogta, a korábbi harsány, piros, zöld, sárga színeket spleenes lilás, kraplak, barna, haragoszöld foltokra cserélte, a szertelen, könnyed, vibráló festékpászmákat és a plakátszerű rajzosság helyét egyenletesebb ecsetkezelés és ennek nyomán súlyosabb tömbök vették át a képein. Mindez hasonló módon ment végbe több francia fauve festő (Vlaminck, Derain, Dufy) esetében is, akik ekkoriban Cézanne újrafelfedezésével már a kubizmus felé kezdtek tájékozódni. Márffy is megnézte 1907 őszén Párizsban az előző évben elhunyt aix-i mester retrospektív kiállítását, és rá is igen nagy hatást tett Cézanne egyedi látásmódja. Ennek nyomán az évtizedfordulótól mindinkább a konstruktív képalkotás irányába fejlesztette tovább művészetét, nemcsak azzal, hogy Cézanne-os csendéleteket kezdett festeni – akárcsak Berény, Czigány, Orbán vagy Tihanyi – de a tájképeiben és aktos jeleneteiben is összefogta, tömörítette, plasztikusabbá tette a kompozíciót.

Olajportrénk művészettörténeti jelentősége, hogy fontos összekötő kapcsot jelent a par excellence fauve és az érett Nyolcak-korszak képei, másfelől a tusrajz és az 1911-es Nyolcak kiállítás két nagy méretű aktképe – a Hármas akt valamint a „Kaposvári akt"-nak nevezett egyalakos változat – között. Nem állítható bizonyossággal, hogy a tus-, a mellkép és az aktok ugyanarról a modellről készültek, jóllehet az arc megfogalmazásában sok a formai egyezés. Így a fej jellegzetesen ovalisra torzított formája, a szemöldök és az orr vonalának meghúzása és a szem alatti árkok mind a négy mű sajátja. Aktjait Márffy ekkoriban tudatosan személytelenítette, az arcvonások egyediségét minimalizálta, és míg a tuskép modellje talán egy korabeli fotó alapján beazonosítható lenne, az olajportré már az aktokhoz hasonlóan sematizált. További kompozíciós hasonlóságot jelent az arcképen a hajat igazító kézmozdulat, amely az aktfestményeken hasonló beállításban, de már leplet lendítő karként jelenik meg.

Az olaj mellkép a színhasználat és ecsetkezelés terén távolodást jelent a korábbi dekoratív, fauve-os képektől a két klasszicizáló, nyolcakos főmű irányába. Bár a rajzos kontúrok, a sávozó árnyékolás a karon és a ruhán még az olyan fauve képekhez kapcsolja portrénkat, mint a Nyergesi lány vagy az Új Képek tárlat Matisse-os mesterdarabja, a Fürdő nők, ugyanakkor a kolorit már korántsem annyira élénk és kontrasztos, mint a vadaknál, hanem a kiérlelt Nyolcak-korszak borongósabb színvilágának jellemzőit mutatja. A négy alkotás egymáshoz viszonyított kronológiai sorrendjét pontos dokumentáció vagy szerzői visszaemlékezés hiányában ma már lehetetlen bizonyítani, de érdemes kísérletet tenni rá. Ugyanakkor számolni kell azzal is, hogy a stílusfejlődés nem lineáris folyamat, a festő vissza-visszatérhet egy-egy korábban kedvelt megoldáshoz, és jól ismert az is, hogy Márffy a műtermében lévő képekhez az idők folyamán többször is hozzányúlt. Ám minden körülményt figyelembe véve logikailag leginkább az valószínűsíthető, hogy az olaj mellkép a tusportré után és a Nyolcak tárlaton kiállított aktokat megelőzően vagy velük egyidőben készült 1910 nyarán.

Rockenbauer Zoltán, PhD

[1] Passuth Krisztina: Márffy Ödön. Budapest, Corvina, 1978. 5.
[2] Bajkay Éva: Uitz Béla. Budapest, 1987. 8.
[3] Fülep Lajos levelezése I. Szerk. F. Csanak Dóra. Budapest, 1990. 172. (Az eredeti: MTA Kézirattár Ms 4588/309.)

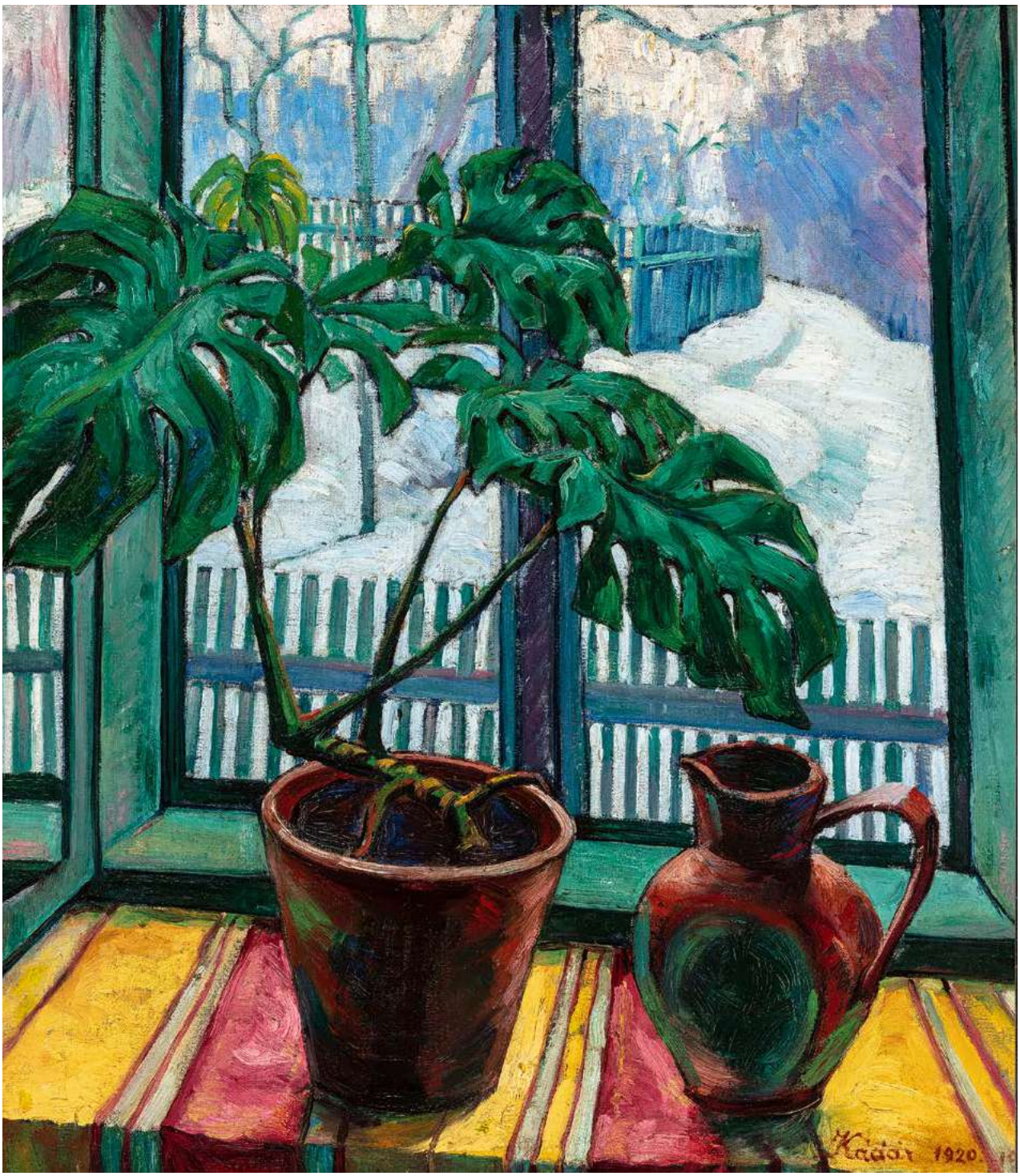
550

Boldizsár István
(Orosháza, 1897 – Budapest, 1984)

Nagybánya

Olaj, vászon
75 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Boldizsár
Szerepelt az 1932-es, XVIII. Velencei Biennálén

1 100 000 Ft | € 3 056

551
Kádár Géza
(Máramarossziget, 1876 – Nagybánya, 1952)

Téli ablak cserepes virággal, 1920

Olaj, vászon
70,5 × 60,5 cm
Jelezve jobbra lent: Kádár 1920 NB

1 200 000 Ft | € 3 333

552
Hanna Melánia
(Arad, 1892 – Budapest, 1972)

Zsuzsánna és a vének

Olaj, vászon
76 × 68 cm
Jelezve jobbra lent: Hanna Méla

260 000 Ft | € 722

553
Hanna Melánia
(Arad, 1892 – Budapest, 1972)

Utcarészlet, 1929

Olaj, vászon
48 × 67 cm
Jelezve jobbra lent: Hanna Méla 929

220 000 Ft | € 611

554

Aba-Novák Vilmos
(Budapest, 1894 – Budapest, 1941)

Fiatal lány portréja, 1922 körül

Olaj, vászon
94 × 76 cm
Jelezve balra lent: Aba Novák
Proveniencia:
egykor Pleidell János festőművész gyűjteményében
2007–2016 között a KOGART Galéria gyűjteményében
Kiállítva: Aba-Novák, a barbár zseni. MODEM, Debrecen, 2008. április 21. – július 6., kat. szám: 23.
Reprodukálva: Aba-Novák, a barbár zseni'. Kiállítási katalógus, Népszabadság Zrt – MODEM Kht. 2008. 24. kép

6 500 000 Ft | € 18 056

Az első világháború után induló fiatal művésznemzedék alkotásainak összefoglaló kiállítását 2001 őszén rendezték meg a Magyar Nemzeti Galériában. Az Árkádia tájain. Szőnyi István és köre 1918–1928 című tárlaton Szőnyi István alkotásai mellett igen nagy számban mutatták be Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly és Korb Erzsébet kompozícióit, melyeket a szűkebb környezetükbe tartozó művészek alkotásaival egészítettek ki. A klasszicizáló felfogású, az antik és reneszánsz művészetet és az 1910-es évek avantgárdját egyaránt példaképül választó alkotók sajátos, egyszerre hagyományos szemléletű és modern hangvételű művei közül talán a legmeghatározóbbak a szobrászi formákat és erőteljes fény-árnyék hatásokat a végletekig hangsúlyozó, reprezentatív, aktos kompozíciók. A sok esetben bibliai-mitológiai köntösbe öltöztetett jelenetek mellett a portrék, különösen a pszichologizáló, szerepjátszó önarcképek voltak ennek az évtizednek a legfontosabb darabjai.

Aba-Novák és élettársa, Vulkovič Kató 1923-ban költöztek első önálló otthonukba, egy igen szűkös, komfort nélküli mosókonyhába, melyet a pesti Kálmán Imre utcában béreltek. A szerényen, csupán a legszükségesebb bútorokkal berendezett szoba egyszerre szolgált lakásként és műteremként is. Aba-Novák korai, sötét tónusú festményei (önarcképek és portrék, tájak, valamint aktkompozíciók), illetve rajzai és sokszorosított grafikái a falakon sűrűn egymás mellé helyezve láthatók a fennmaradt dokumentumértékű fotográfiákon. Ezt a kicsiny, alig néhány négyzetméteres helyiséget, illetve az Aba-Novákékhoz időről időre ellátogató baráti társaság tagjait – többek között a művésszel sakkozó Kraszna-Kulcsár József költőt, a festőbarát Czumpf Imrét, valamint Szekeres Jánost és feleségét – a körükhöz tartozó, később Párizsban alkotó világhírű fotóművész, André Kertész egy egész fotósorozaton örökítette meg. Bizonyára ebben a szűk baráti körben kereshetjük a számunkra egyelőre mindmáig ismeretlen Fiatal lány portréja című festmény modelljét is, bízva abban, hogy a korszak kutatóinak a következő esztendőkben sikerül majd pontosítani a modell kilétét. A reprezentatív festmény a művész korai periódusának egy különleges hangvételű alkotása, amely jól illeszkedik az 1921–1923 körül készített arcképek sorozatába.

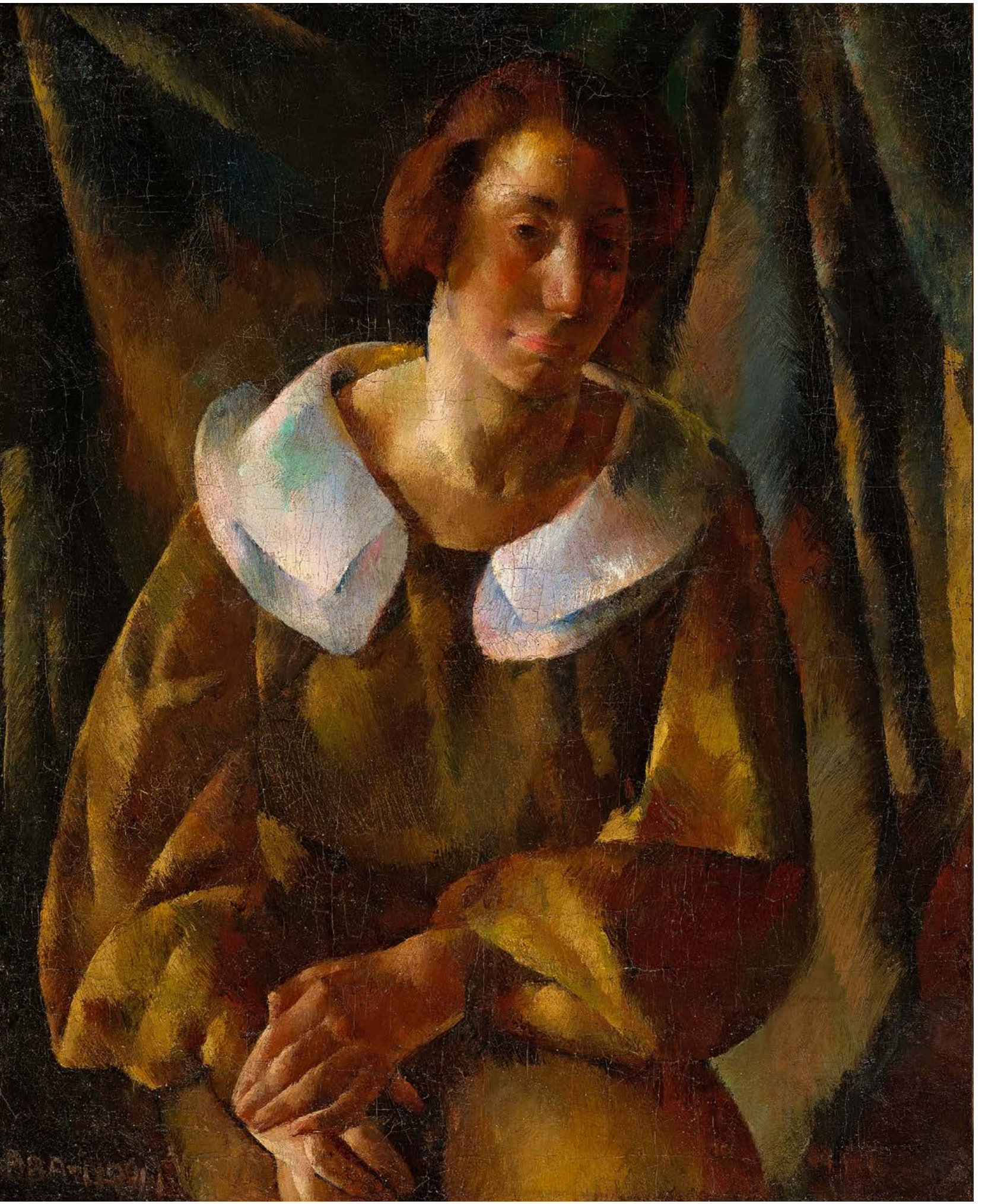
Szőnyi Istvánhoz hasonlóan Aba-Novákoknak is egyik kedvelt műfaja volt az önarckép, de igen sok portrét készített családtagjairól, a baráti körébe tartozó művészekről és értelmiségiekről, közeli ismerősökről, illetve alkalomadtán megrendelésre is festett arcképeket. Korai festményei, az 1919-ben édesapjáról készített portré és az Idrányi Tiborról festett háromnegyed alakos kép dekoratív felfogása és lírai hangvétele még a századforduló portréfestészetének emlékét őrzik. A stiláris váltás a következő évtized elejére tehető, 1920-tól a klasszicizáló aktkompozíciókkal párhuzamosan születtek meg azok a szinte szobrászian formált arcmások, melyek a Magyar Nemzeti Galéria kiállításán reprezentálták Aba-Novákot, a portréfestőt. Aktban is sokszor megfestett feleségén kívül a művész szűkebb környezetéből kerültek ki „modelljei". Különleges darabok között tartjuk számon – nemcsak a portrék között, hanem az egész életműben is – barátjáról-mecénásáról, dr. Kovács Jánosról (1921), valamint a karosszékben ülő festőtárs Hanák Józsefről (1922) készített nagy méretű olajfestményeket. A Magyar Képzőművészeti Főiskola grafikai műhelyében megforduló pályatársak közül 1922 folyamán Bene Gézát, Tarjáni Simkovics Jenőt, valamint Olgyai Nórát, mestere leányát rajzolta és rézkarcolta. A barátok és ismerősök mellett az 1923-ban megrendelésre készült arcképek közül kiemelkedőek a fotográfus Székely Aladárról, valamint Harsányi Kálmán íróról rézmetszetes lapok, valamint a Kosztolányi Dezsőnét és fiát, Ádámot ábrázoló olajfestmény.

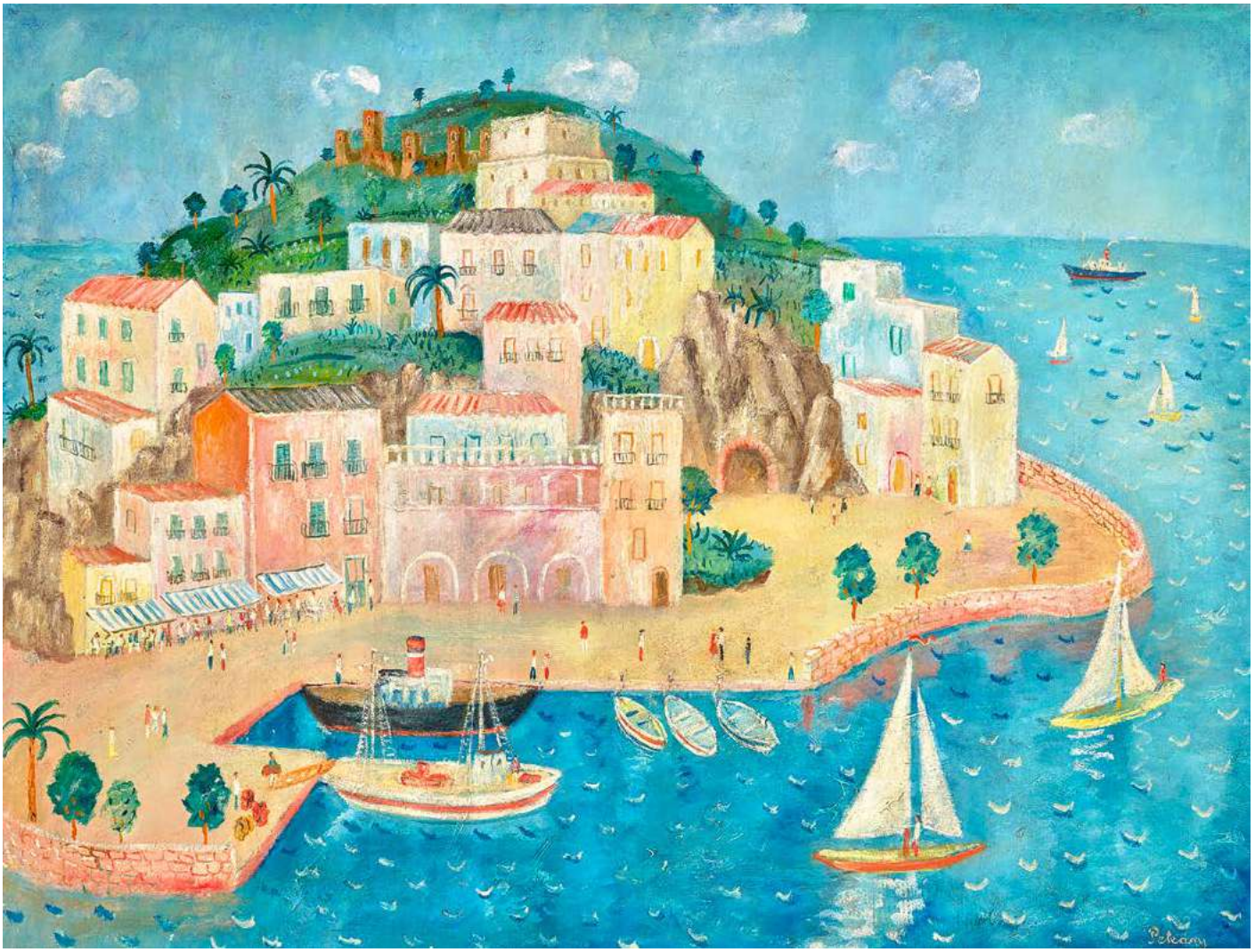
Az egyelőre az ismeretlenség homályába burkolódzó fiatal lány feltehetően 1922 körül ült modellt Aba-Nováknak, képünk közvetlen analógiáiként a Kovács Jánosról és Hanák Józsefről ebben az időszakban készült portrék kínálkoznak. A leomló drapériák előtt, sötét enteriőrben ülő, maga elé révedő, fehér galléros, bő köpenyt viselő nőalak beállítása a klasszikus reneszánsz portrék felfogását idézi fel számunkra. Szinte monokróm, barnás színvilága és plasztikusan alakított formái egyfajta időtlenséget sugároznak. Ez a klasszicizáló felfogás az 1922 körül született festmények közös sajátossága, amelyeken a művész a jellemzés eszközévé tette a modellek finom kézjátékát, és előszeretettel időzött el a legkisebb részletek megfogalmazásán is.

Mindhárom kép esetében puhán, érzékenyen megfestett felületekkel találkozunk, finoman összehangolt, de mégis izgalmas színkompozícióval, amelyben az egyszerű barna-szürke felületeket is türkiz és mályva reflexek sokasága teszi gazdagabbá.

A Fiatal lány portréja nyomát nem találjuk korabeli kiállításokon, bár az 1950-es évekig Aba-Novák Vilmos és leszármazottainak a birtokában volt. Feltehetően közvetlenül a művész hagyatékából került az özveggyel és Aba-Novák Judittal is baráti kapcsolatokat ápoló Pleidell János festőművész (1915–2007) birtokába, aki haláláig őrizte az alkotást. Pleidell igen szűk körben ismert kollekciójában e festményen kívül még két temperafestményt (Római önarckép, Lány pohárral, mindkettő 1930 körül), valamint néhány rajzot, grafikai munkát őrzött. Aba-Novák nagy hatással volt Pleidell művészi kibontakozására, az egykori növendék, pályatárs és barát tisztelete jeléül haláláig magánál tartotta ezeket az alkotásokat. Hagyatékából a festményeket a KOGART vásárolta meg, és 2008-ban a debreceni MODEM összefoglaló Aba-Novák-kiállításán ismerhette meg őket a szélesebb szakmai és nagyközönség.

Zsákovics Ferenc
művészettörténész

555

556

555
Pekáry István
(Budapest, 1905 – Budapest, 1981)

MEDITERRÁN SZIGET

Olaj, vászon
60 × 80 cm
Jelezve jobbra lent: Pekáry

1 200 000 Ft | € 3 333

556
Kosztolányi Kann Gyula
(Budapest, 1868 – Budapest, 1945)

KISVÁROS

Olaj, karton
30,5 × 25 cm
Jelezve jobbra lent: Kann-Gyula

180 000 Ft | € 500

557

Hubay-Cebrián Andor
(Budapest, 1898 – Estoril, 1971)

Tengerpart, 1925

Olaj, vászon
80 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Hubay 925

1 200 000 Ft | € 3 333

558

Perlrott Csaba Vilmos
(Békéscsaba, 1880 – Budapest, 1955)

Párizsi Szajna-part, 1920-as évek vége

Olaj, vászon
46 × 61 cm
Jelezve balra lent: Perlott Csaba

12 000 000 Ft | € 33 333

◀ 559
Pallay Sándor
(Szabadbattyán, 1903 – Budapest, 1954)

Halászok

Olaj, vászon
126 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Pallay S. 938

1 800 000 Ft | € 5 000

560
Schönberger Armand
(Galgóc, 1885 – Budapest, 1974)

Varró leány, 1932

Olaj, vászon
95 × 75 cm
Jelezve jobbra lent: Schönberger

3 800 000 Ft | € 10 556

561
Knopp Imre
(Budapest, 1867 – Budapest, 1945)

Angyali üdvözlet

Olaj, vászon
80,5 × 135 cm
Jelezve balra lent: Knopp Imre

360 000 Ft | € 1 000

562 ▶
Molnár C. Pál
(Battonya, 1894 – Budapest, 1981)

Madonna fehér liliommal

Olaj, rétegelt lemez
100 × 69 cm
Jelezve balra lent: MCP

650 000 Ft | € 1 806

563
Patkó Károly
(Budapest, 1895 – Budapest, 1941)

Női portré, 1933

Olaj, vászon
100 × 75 cm
Jelezve jobbra lent: Patkó 1933

1 400 000 Ft | € 3 889

564 ▶
Batthyány Gyula
(Ikervár, 1887 – Budapest, 1959)

Két hölgy, 1930-as évek

Olaj, vászon
105,5 × 73,5 cm
Jelzés nélkül

14 000 000 Ft | € 38 889

565
Kádár Béla
(Budapest, 1877 – Budapest, 1956)

Ég az istálló, 1910-es évek közepe

Olaj, vászon
60 × 80 cm
Jelezve balra lent: Kádár Béla
A kép valószínűleg szerepelt az Ernst Múzeum 1918.
VI. Csoportkiállításán 168. tételszám alatt.
A kép szerepelt a BÁV 110. festményaukcióján, kat. szám: 178.

3 400 000 Ft | € 9 444

1907 decemberében a Nemzeti Szalon kiállítást rendez a modern francia nagymesterek alkotásaiból, s ezen a tárlaton Kádárt ismét megérinthette Delacroix szenvedélyes, romantikus hevületű művészete. Delacroix életművében hangsúlyos, visszatérő motívum a megrettent, ágaskodó ló figurája, jelképezve a nyers erőt s a tehetetlenséget az életét fenyegető erőkkel szemben. Kádár személyes indíttatásból is azonosul a fiatal Delacroix kifejezésvágyával, s kellő inspirációt meríthetett a francia mesternek a Lovas harca az istállóban című festményéből, melynek hatására valószínűleg 1908-ban hozzá is kezd az Ég az istálló című képének megfestéséhez. Kádár a jelenet megjelenítésében a tűzvész pusztító erejére, a fékezhetetlen erőre, a megzabolázhatatlan indulatra s a mindezeken úrrá lenni igyekvő ember konfliktusára helyezte a hangsúlyt. A biztos anatómiai tudással, testének statikus ábrázolásával – erőhatás alatti egyensúlyának megkomponálásával – megfestett ágaskodó ló fejével úgy fordul vissza a stilizált meztelen alak felé, mint a földön fekvő, megbotlott állat. Ez az egymásrautaltság kifejezése még egyszer megjelenik a kép kompozíciójában: a földön fekvő ló teret nyit a mögötte lévő alak ívesen hajló testének feltárulkozásához, mely teljes hasonulásban van a hátrébb lévő ló mozdulatával. A küzdelem szoros csoportját körbeöleli a mindent elárasztó izzó lángnyelvek és füstfelhők gomolygó tömege, s ebben már csak töredékesen vehető ki az istálló égő tetőszerkezete. A háttérben sziluettszerűen megjelenített, szinte már lebegő alakok mellett látomásként – az előtér bal figurája mögött – bontakozik ki a rombolás géniuszának füstből építkező szelleme. A képen az igazi küzdelem szenvedélyességének az ábrázolása mellett érezhető valami állandóság létezése is. Az ember s állat test-axisai nem feszülnek egymásnak, inkább az egymásmellettiség harmóniáját sugallják. A kecses s a bonyolult testtartások kiegyenlítődése révén – mint Gulliaume Cousto Lófékező szobránál – valósul meg Kádár kibontakozó, dekoratív összhangra való törekvése, melyet a lovakon lévő drapériák színvilága, virtuóz formai megoldása is megerősít.

Hargitay D. Dávid
művészettörténész

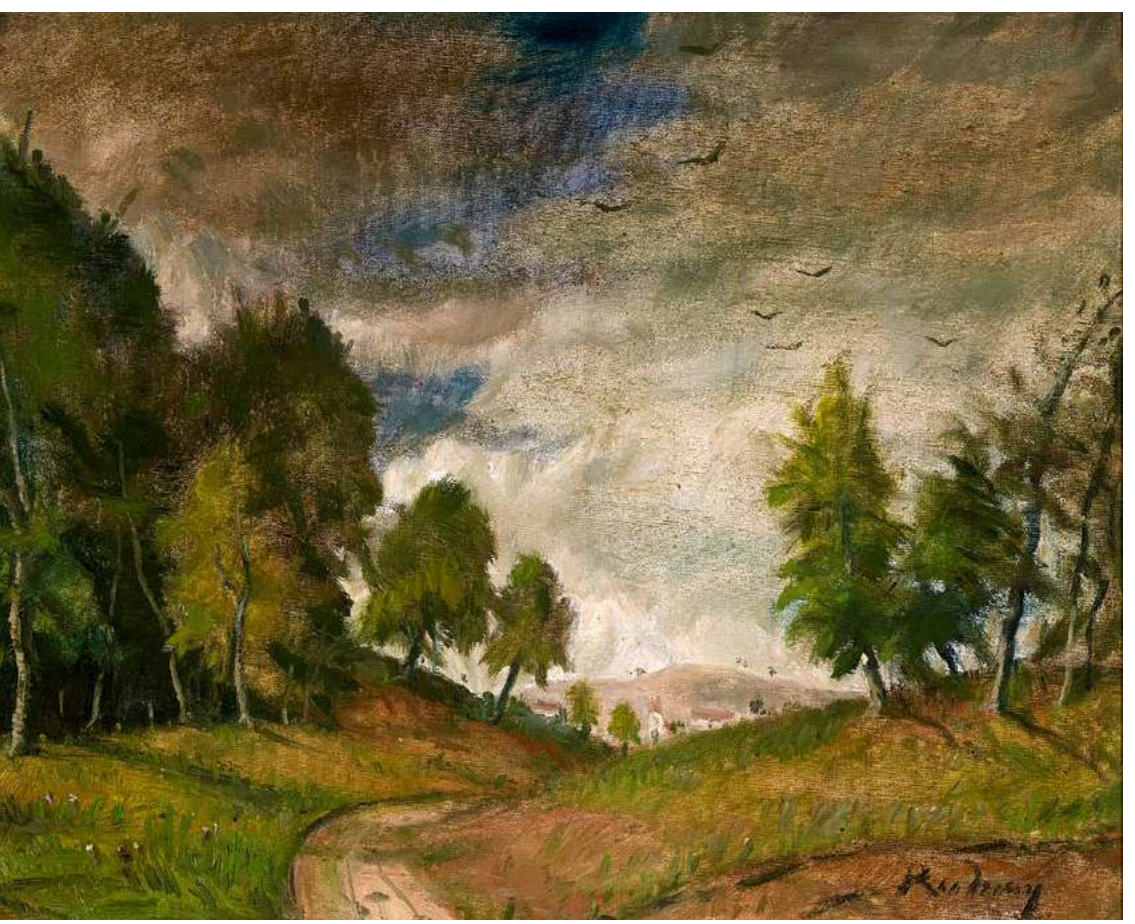
566

566
Gaár Vilmos
(Sopron, 1892 – Budapest, 1963)

Döbrentei utca

Olaj, vászon
54 × 68 cm
Jelezve jobbra lent: ifj. Gaár Vilmos

140 000 Ft | € 389

567

567
Rudnay Gyula
(Pelsőc, 1878 – Budapest, 1957)

Bábonyi táj

Olaj, vászon
40 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Rudnay

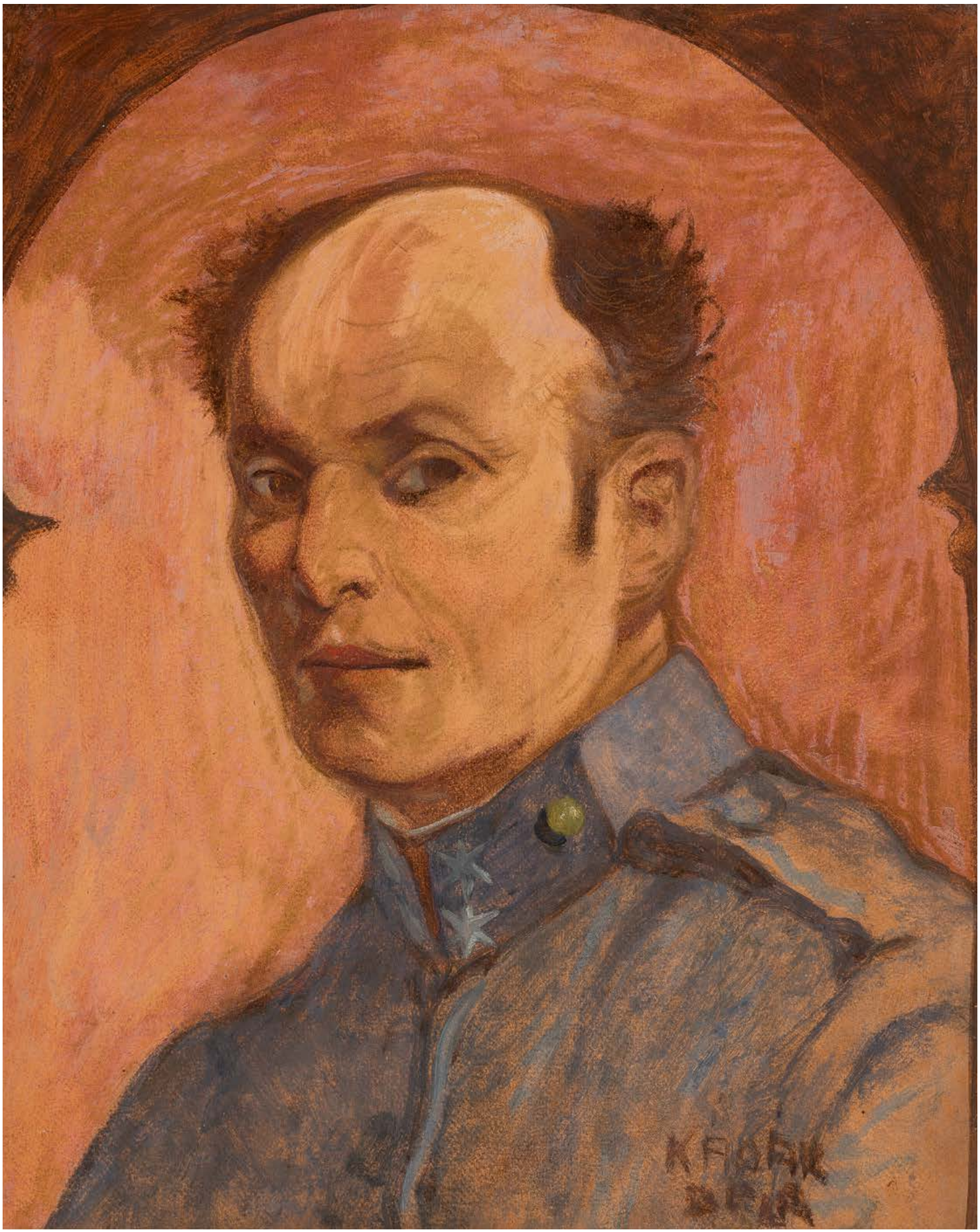
280 000 Ft | € 778

568 ▶
Kádár Béla
(Budapest, 1877 – Budapest, 1956)

Katonaruhás önarckép

Olajpasztell, karton
52 × 41,5 cm
Jelezve jobbra lent: Kádár Béla

1 500 000 Ft | € 4 167

KRÁSNAI

569
Nagy Oszkár
(Magyarpécska, 1893 – Nagybánya, 1965)

Műteremben, 1937

Olaj, vászon
100 × 120 cm
Jelezve jobbra lent: Nagy Oszkár 937

750 000 Ft | € 2 083

570 ▶
Gruber Béla
(Budapest, 1936 – Budapest, 1963)

Család

Olaj, vászon
140 × 120 cm
Jelzés nélkül

750 000 Ft | € 2 083

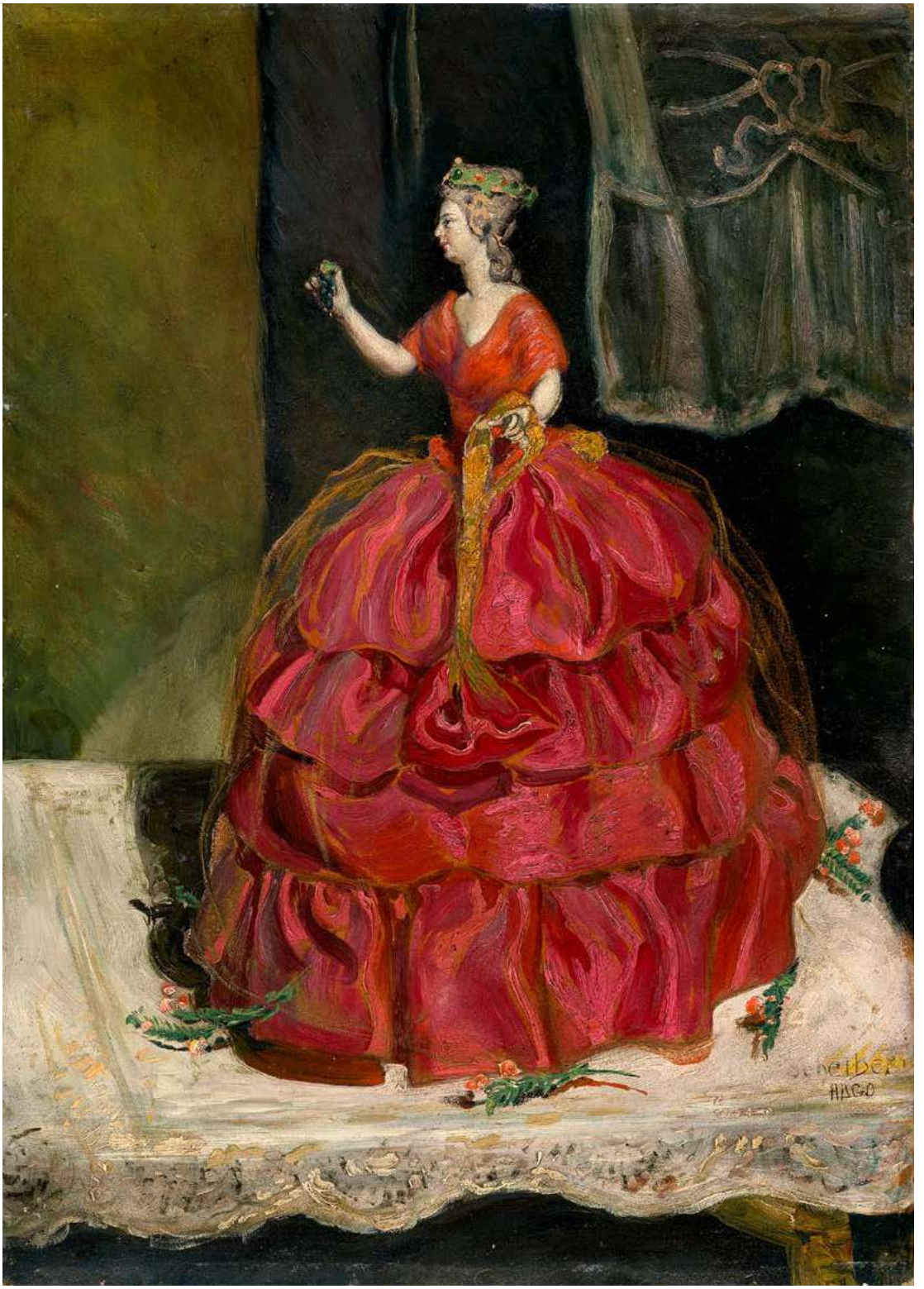

571
Benczúr Ida
(München, 1876 – Budapest, 1970)

VIRÁGCSENDÉLET

Olaj, vászon
76 × 57 cm
Jeleze balra lent: Dolányi B. Ida 1935

280 000 Ft | € 778

572
Scheiber Hugó
(Budapest, 1873 – Budapest, 1950)

Teababa

Olaj, karton
66 × 48 cm
Jelezve jobbra lent: Scheiber Hugó

850 000 Ft | € 2 361

573
Tóth Menyhért
(Szeged-Mórahalom, 1904 – Budapest, 1980)

KAKTUSZOS CSENDÉLET

Olaj, karton
59 × 43 cm
Jelezve jobbra lent: TM
© Zsellér Jenő

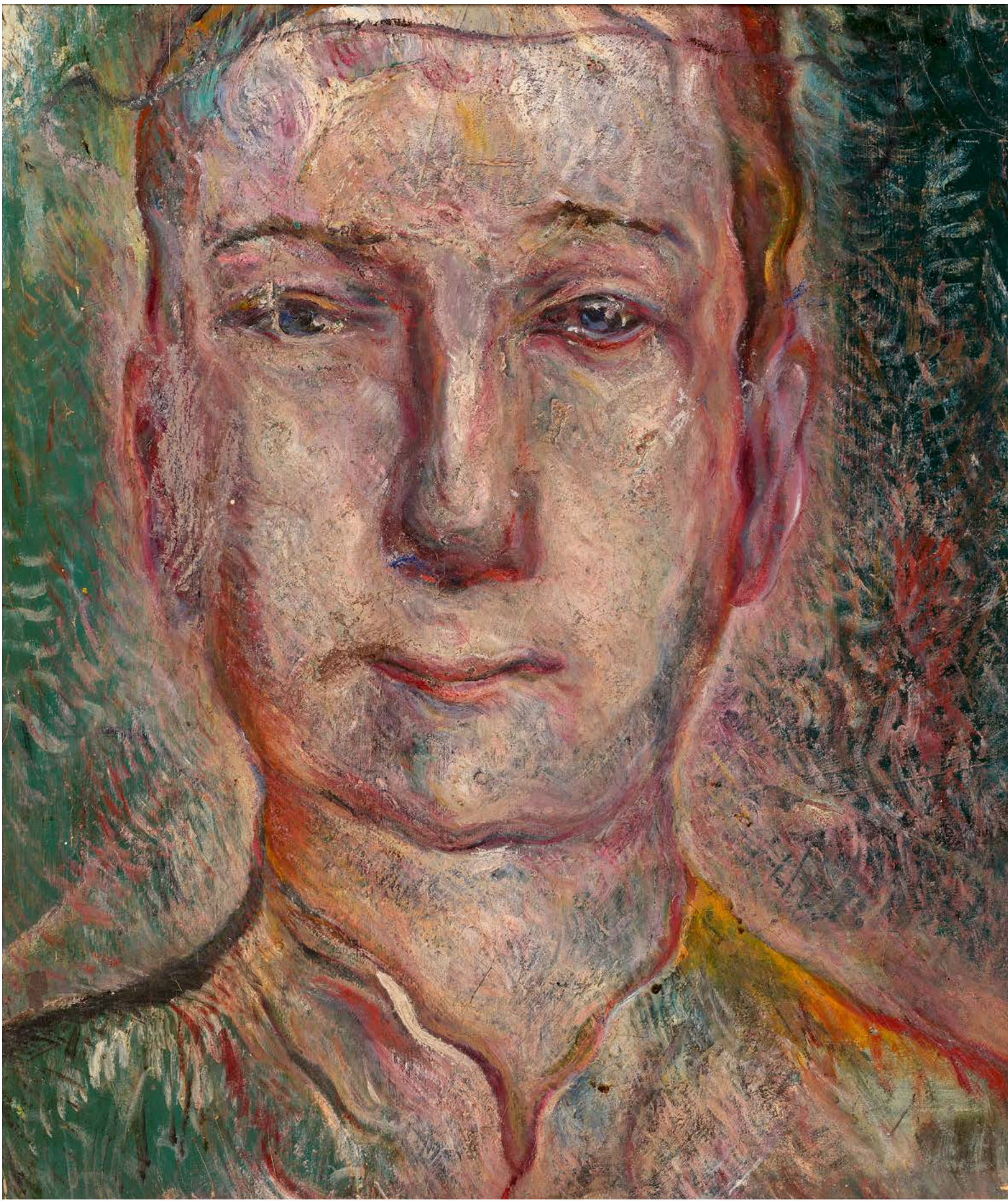
700 000 Ft | € 1 944

574 ▶
Tóth Menyhért
(Szeged-Mórahalom, 1904 – Budapest, 1980)

FÉRFIFEJ

Olaj, karton, 58 × 50 cm
Jelzés nélkül
Hátoldalán női portré más művésztől.
Proveniencia: korábban Bakallár József (1940-2013)
festőművész gyűjteményében
© Zsellér Jenő

1 200 000 Ft | € 3 333

575

575
Balla Béla
(Arad, 1882 – Nagybánya, 1965)

ROMÁN FALURÉSZLET

Olaj, karton
47,5 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Balla Béla
Jelezve a hátoldalon: Román falu részlet ára: 4500 Lei

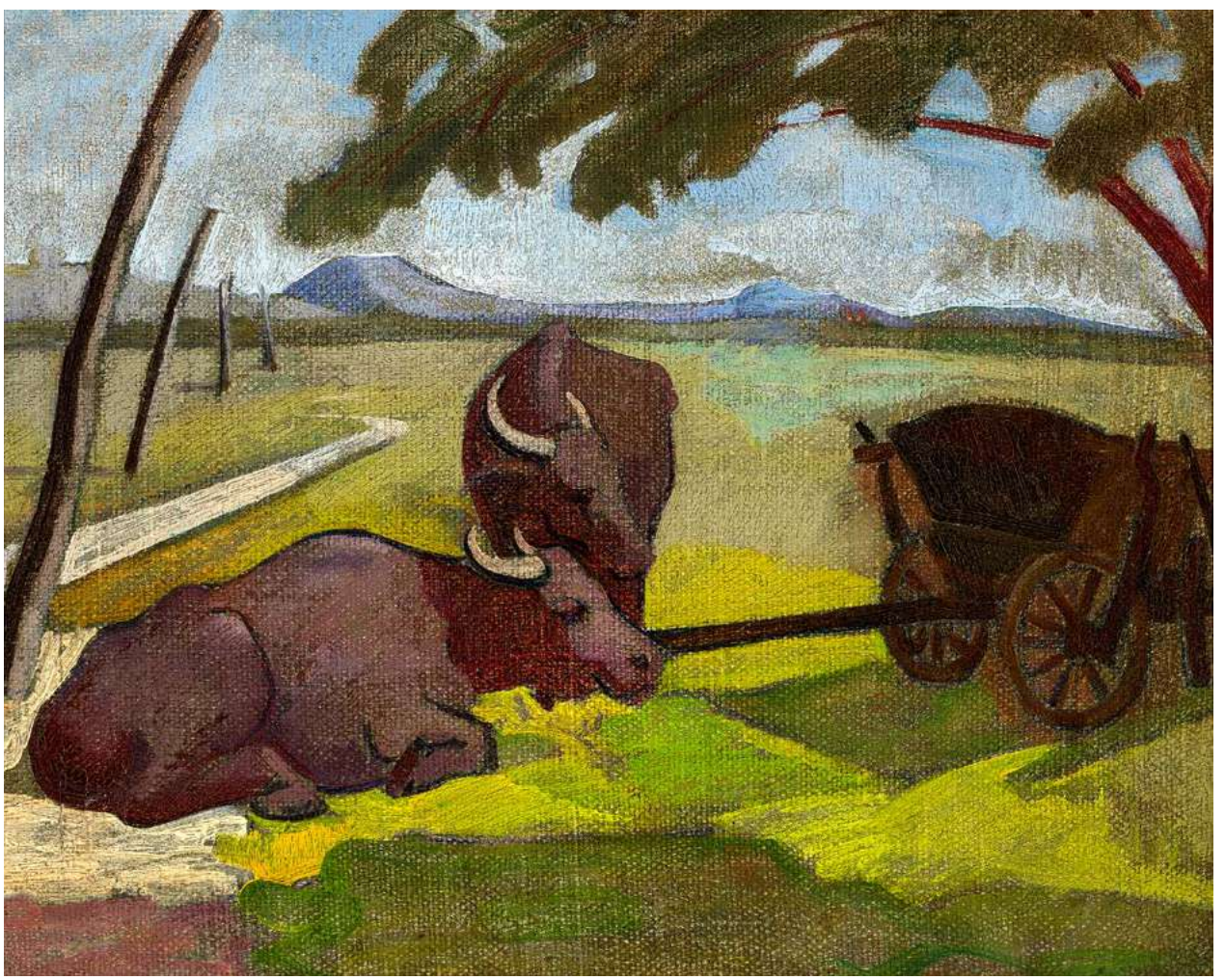
280 000 Ft | € 778

576
Ismeretlen XX. századi magyar festő

PIHENŐ BIVALYOK

Olaj, vászon
48 × 59 cm
Jelzés nélkül

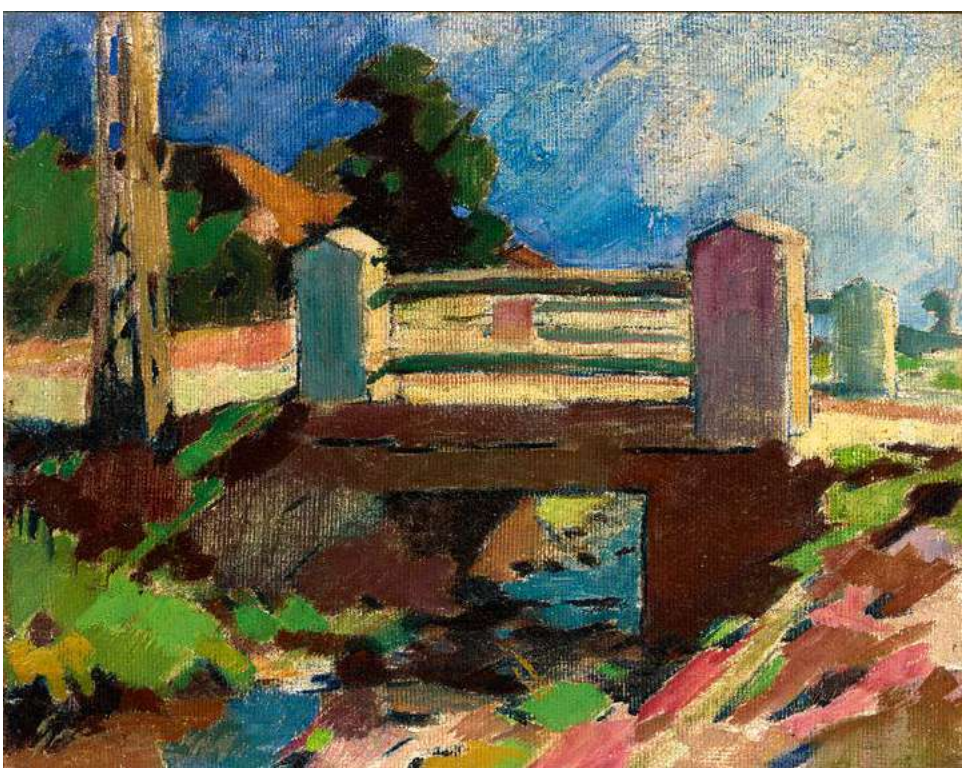
280 000 Ft | € 778

576

577

578

577

Balla Béla
(Arad, 1882 – Nagybánya, 1965)

Piknik

Olaj, karton
34 × 44 cm
Jelezve jobbra lent: Balla Béla

160 000 Ft | € 444

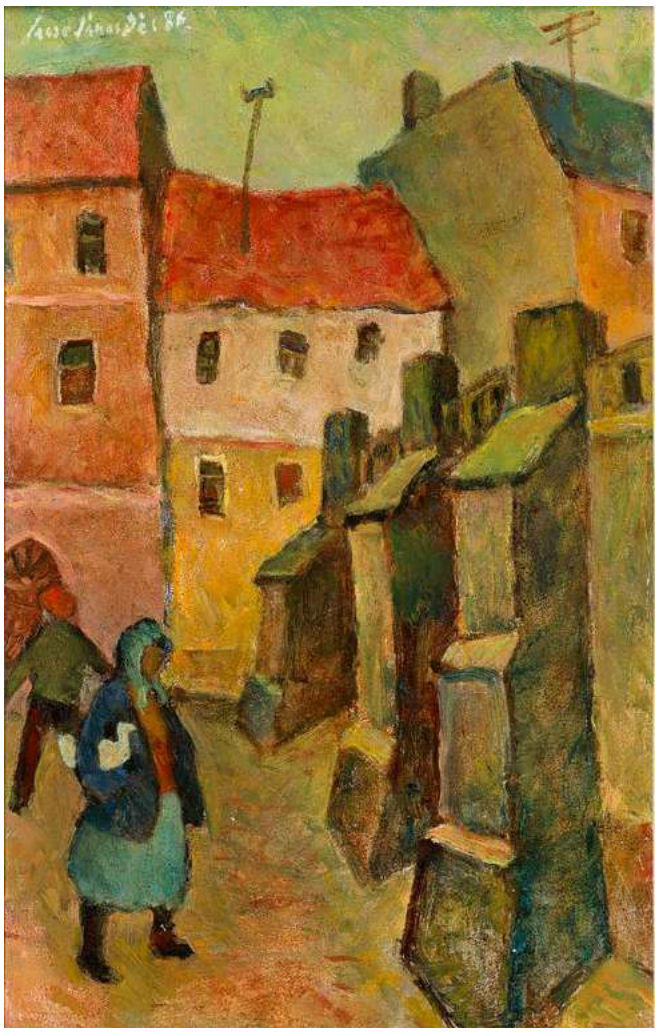
578

Nagy Oszkár
(Pécska, 1893 – Nagybánya, 1965)

Híd

Olaj, vászon
37 × 47 cm
Jelezve balra lent: Nagy Oszkár

320 000 Ft | € 889

579

579
Incze János
(Szinérváralja, 1909 – Dés, 1999)

Óvárosi részlet, 1986

Olaj, farost
48 × 30 cm
Jelezve balra fent: Incze János Dés 86

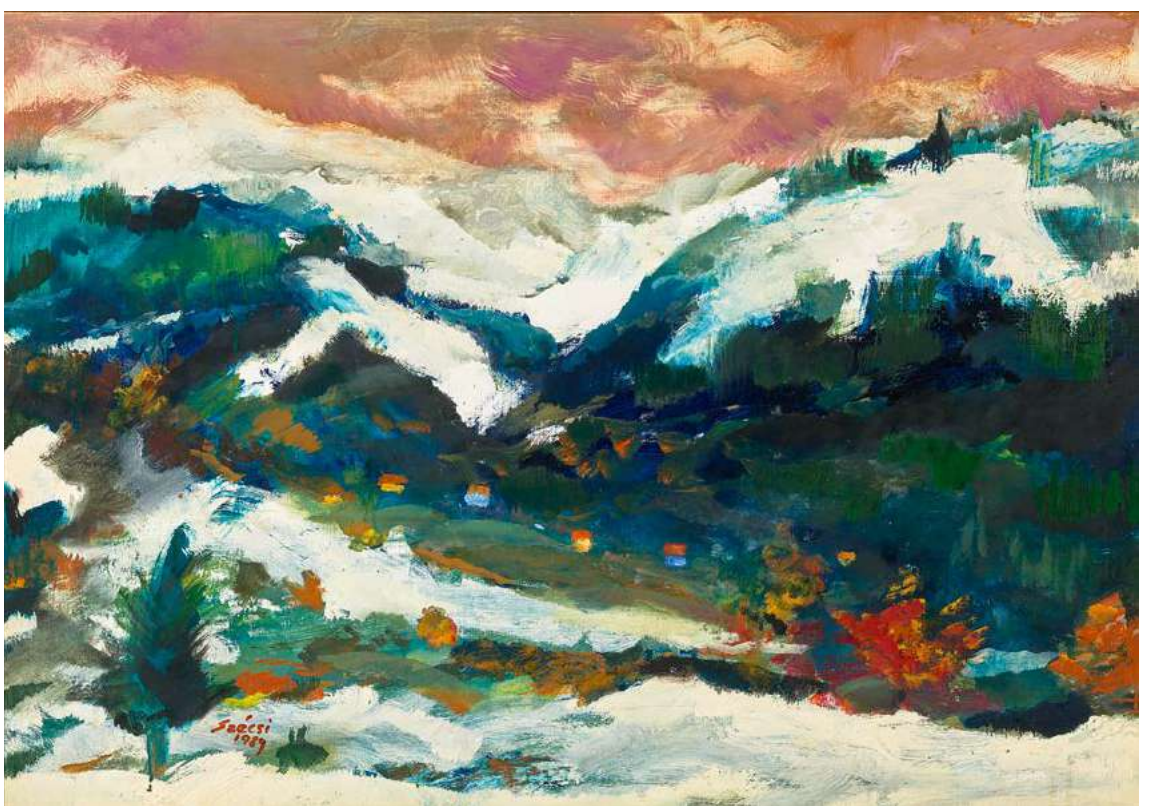
150 000 Ft | € 417

580
Szécsi András
(Bukarest, 1934 – Marosvásárhely, 1991)

Havas Hargita, 1989

Olaj, fa
78 × 110 cm
Jelezve balra lent: Szécsi 1989

260 000 Ft | € 722

580

581
Páll Lajos
(Korond, 1938 – Székelyudvarhely, 2012)

Téli falu

Olaj, vászon
65,5 × 50,5 cm
Jelezve balra lent: Páll L.

360 000 Ft | € 1 000

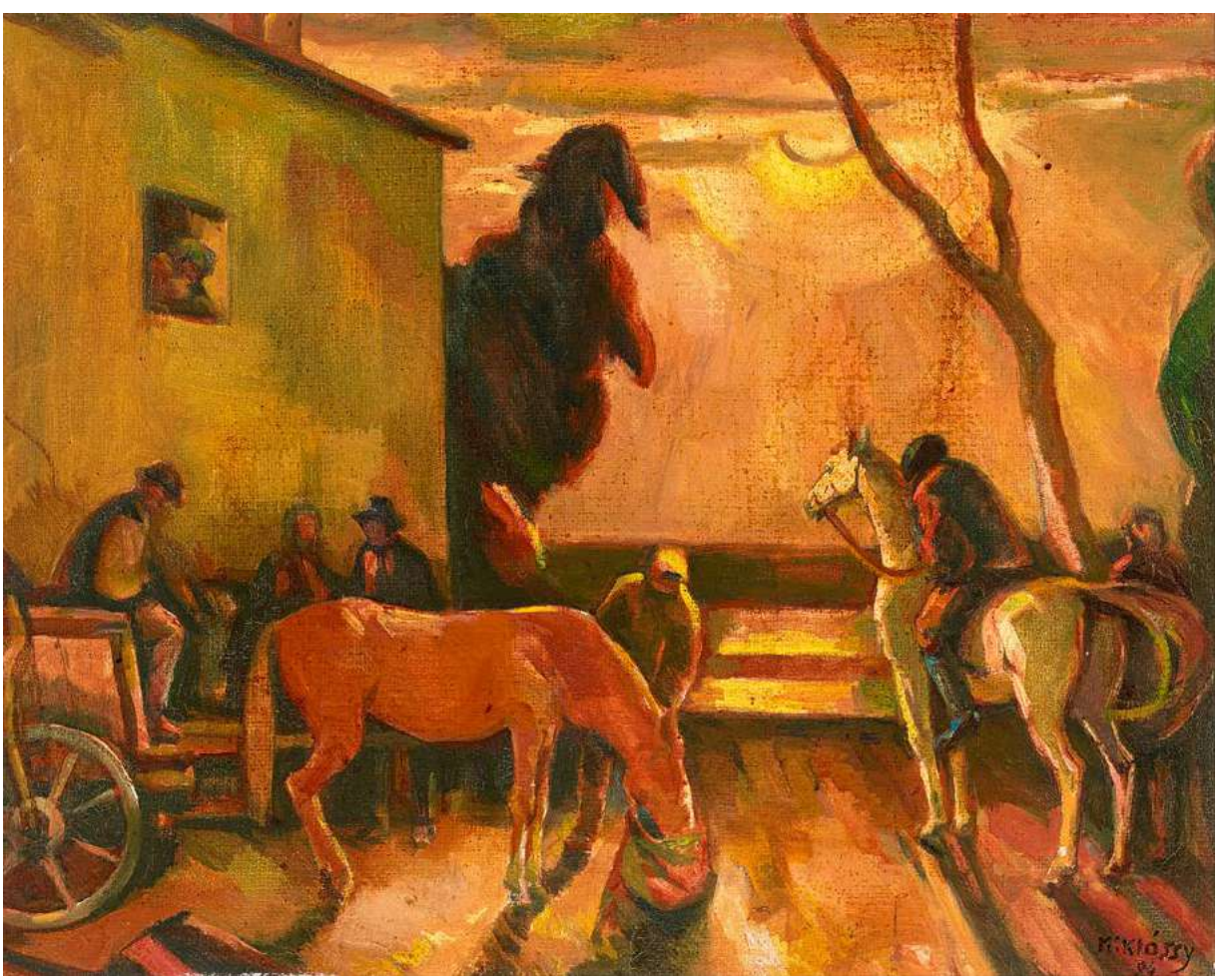
581

582
Miklóssy Gábor
(Nagyvárad, 1912 – Kolozsvár, 1998)

Esti pihenő, 1984

Olaj, vászon
54,5 × 68,5 cm
Jelezve jobbra lent: Miklóssy 84

200 000 Ft | € 556

582

583
Molnár C. Pál
(Battonya, 1894 – Budapest, 1981)

Faun és Nymfa

Olaj, farost
60 × 70 cm
Jelezve balra lent: MCP

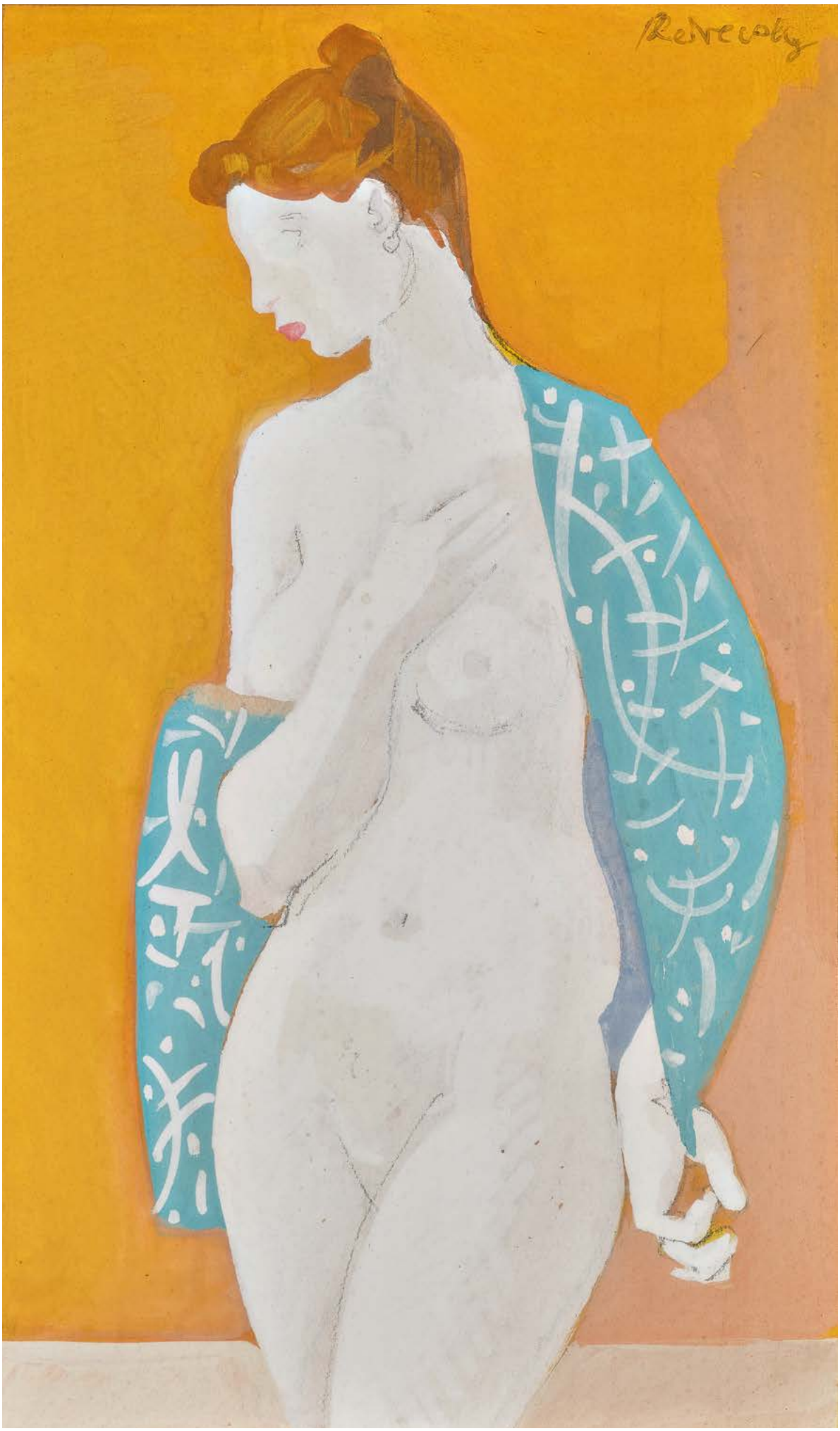
260 000 Ft | € 722

584 ▶
Medveczky Jenő
(Savnik, 1902 – Budapest, 1969)

Akt drapériával

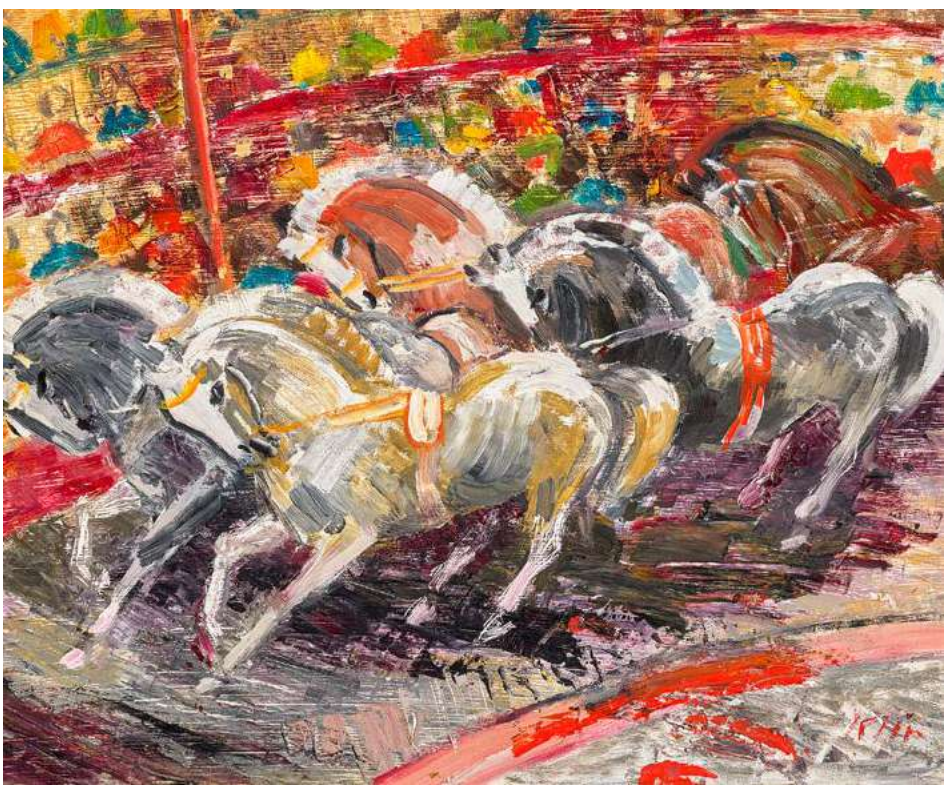
Tempera, papír
19 × 11,5 cm
Jelezve jobbra fent: Medveczky

420 000 Ft | € 1 167

585

586

585
Fischer Ernő
(Losonc, 1914 – Budapest, 2002)

Lovasok, 1961

Olaj, vászon
68 × 88 cm
Jelezve balra lent: Fischer E. 61.

260 000 Ft | € 722

586
Klie Zoltán
(Szekszárd, 1897 – Budapest, 1992)

Cirkusz

Olaj, farost
40,5 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Klie

140 000 Ft | € 389

587

588

587
Czene Béla
(Isaszeg, 1911 – Budapest, 1999)

Hollókői utca, 1961

Olaj, farost
60 × 80 cm
Jelezve balra lent: Czene Béla 1961 Hollókő

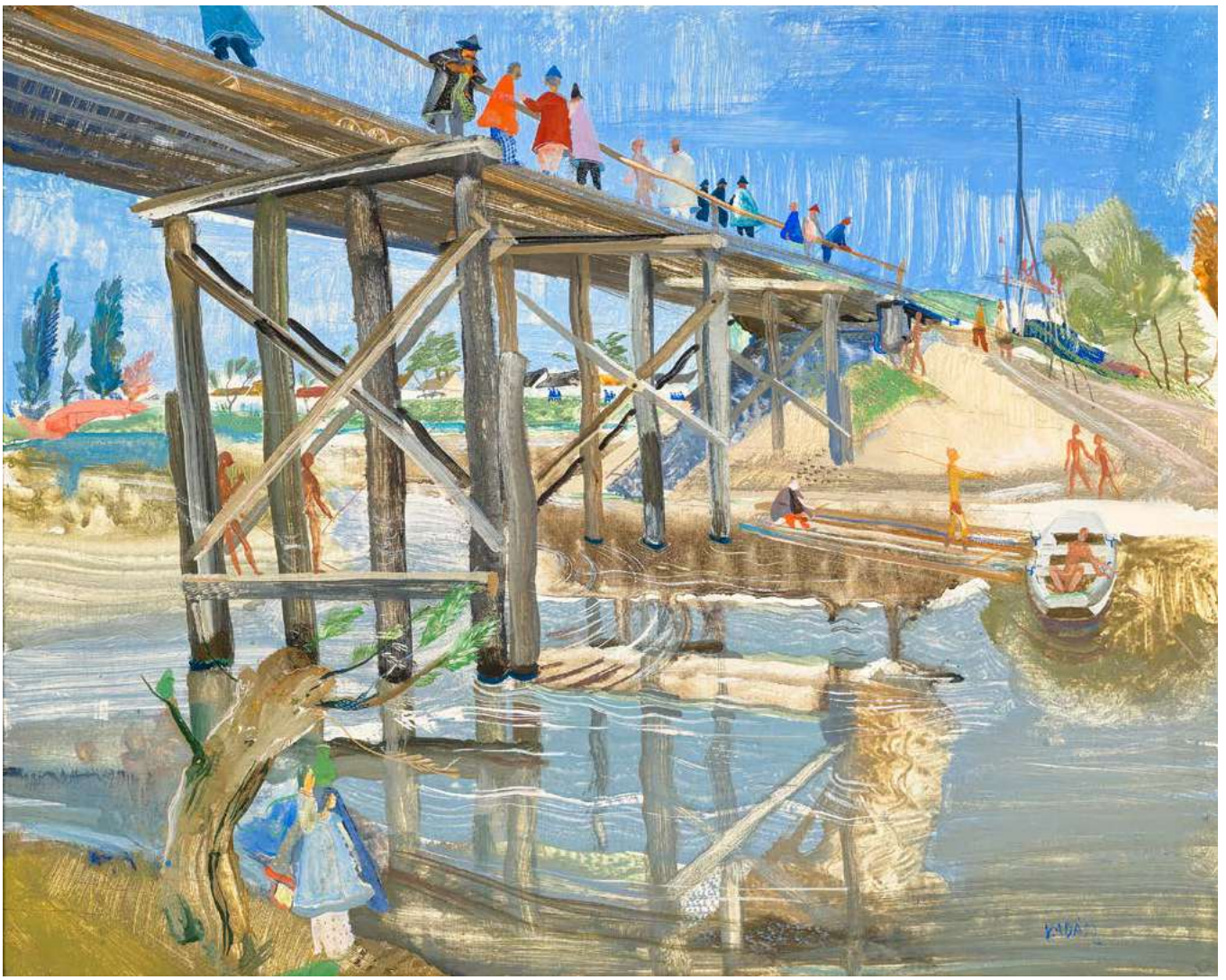
260 000 Ft | € 722

588
Herman Lipót
(Nagyszentmiklós, 1884 – Budapest, 1972)

Béla bácsi Lellén fest

Olaj, vászon
29,5 × 44,5 cm
Jelezve jobbra lent: Herman Lipót

80 000 Ft | € 222

589

590

589
Vadász Endre
(Szeged, 1901 – Gödöllő, 1944)

Híd

Tempera, falemez
40 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Vadász

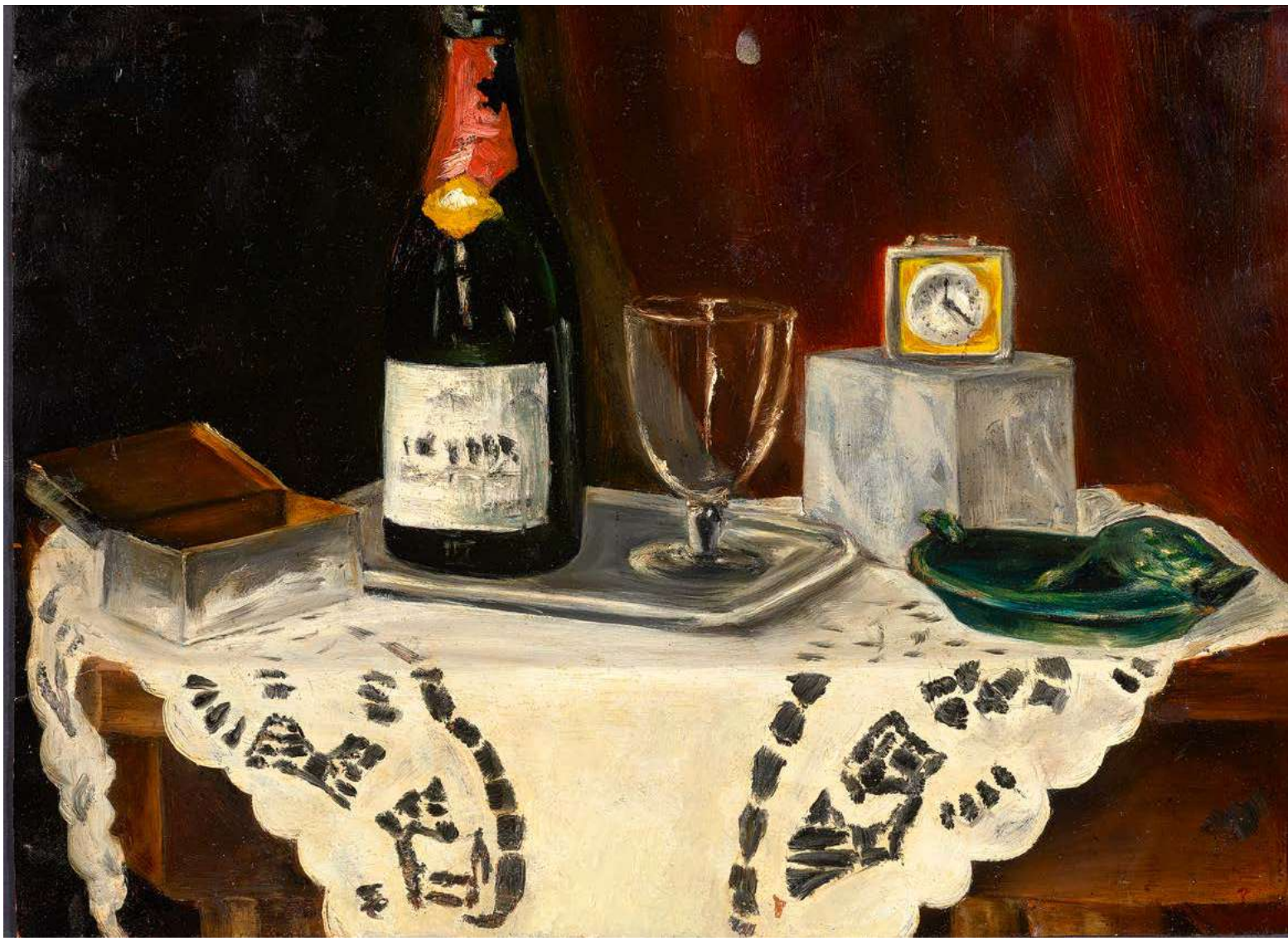
280 000 Ft | € 778

590
Gadányi Jenő
(Budapest, 1896 – Budapest, 1960)

Gyümölcsös csendélet

Olaj, vászon
30 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Gadányi Jenő

460 000 Ft | € 1 278

591

Gyarmathy Tihamér
(Pécs, 1915 – Budapest, 2005)

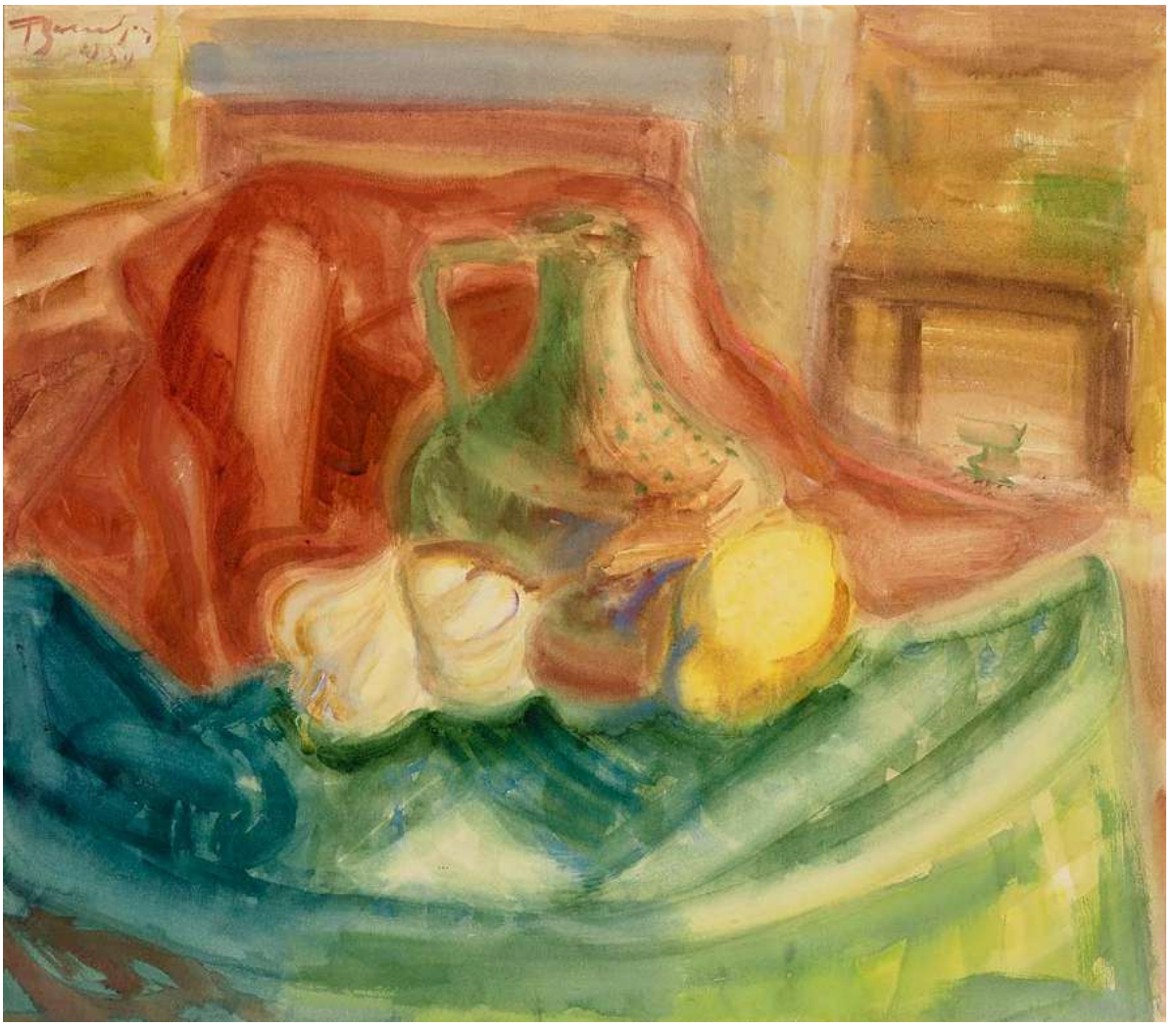
Csendélet üvegpohárral, 1929

Olaj, vászon
41,5 × 55 cm
Jelzés nélkül
Reprodukálva: Sinkovits Péter: Gyarmathy Tihamér. (Új Művészet könyvek), Új Művészet Alapítvány, Budapest, é.n., kat. szám: 1.

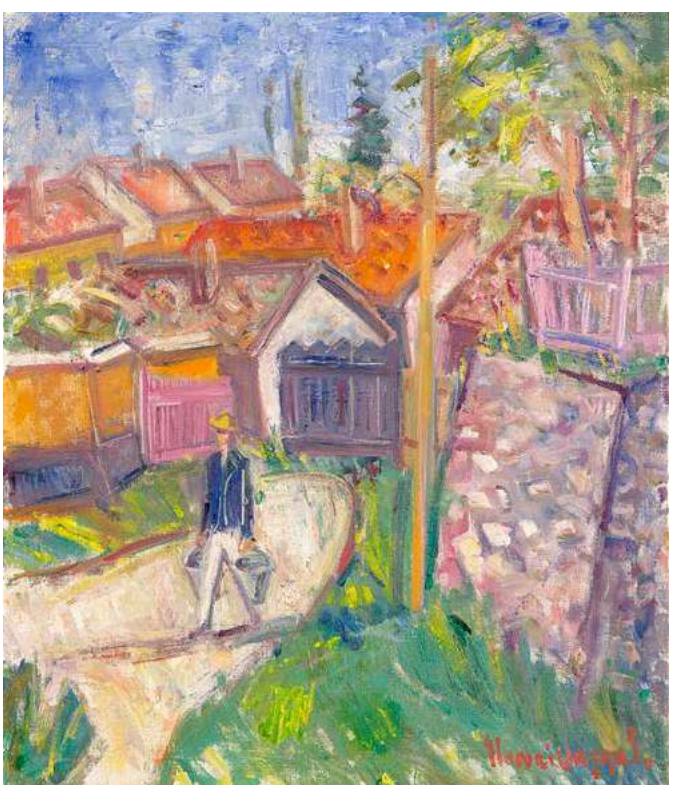
420 000 Ft | € 1 167

1925-ben íratták be a tízéves Gyarmathy Tihamért a pécsi Tanárképző Intézet Széchenyi István Gyakorló Reálgimnáziumába. Fiatal rajztanára Gábor Jenő festőművész volt, aki a tanítás mellett jelentős alkotói tevékenységet is folytatott. Szoros kapcsolatban állt a Pécsről elszármazott Bauhaus-mesterekkel: Molnár Farkassal, Breuer Marcell-lal, Stefán Henrikkel, Forbáth Alfréddal és Weininger Andorral. […] Tájékozódásban igyekezett lépést tartani, külföldi művészeti folyóiratokat fizetett elő, fontosnak tartotta ugyanis, hogy ne csak mesterségben fejlődjön, hanem fogékony maradjon a művészet új lehetőségei iránt is. Ezt a szemléletet erősítette fiatal kollégájában, akinek kiváló tehetségét azonnal felismerte. Látta, hogy Gyarmathy nemcsak a rajzolásban, festésben rendelkezik különleges képességekkel, hanem elevenen él benne az érdeklődés a művészet korszerű formái iránt is. A kiváló rajztanár jó érzékkel irányította növendékét, aki hamarosan jelentős sikereket ért el. Korai munkái fennmaradtak, a család gondosan megőrizte ezeket, védte az elkallódástól. A tizennégy éves korában készített Csendélet pohárral című kis festménye már egy érett festő biztonságával formálta meg az asztal hófehér csipketerítőjét, a borospoharat, a hamutartó ellipsziséből behajló hattyú elnyújtott figuráját, mindenütt érzékeltetve a különböző anyagok sajátos szerkezetét anélkül, hogy képét precíz akadémikus formákba merevítené. Munkája oldottan festői maradt, mégis részletezően gazdag. A tárgyak anyagát pontosan jellemzi, térbeli helyzetüket biztos kézzel teremti meg. Nem egy gyermek készítette zsengéről van szó, hanem jól komponált, nagy biztonsággal festett képről.

Sinkovits Péter
művészettörténész

592

593

592

Bene Géza
(Csáca, 1900 – Budapest, 1960)

Csendélet korsóval, 1939

Akvarell, papír
48 × 55 cm
Jelezve balra fent: Bene Géza 1939
Szerepelt a BÁV 25. festményaukcióján
(1971. szeptember)

340 000 Ft | € 944

593

Ilosvai Varga István
(Kunhegyes, 1895 – Budapest, 1978)

Kis köz

Olaj, vászon
70 × 60 cm
Jelezve jobbra lent: Ilosvai Varga I.

360 000 Ft | € 1 000

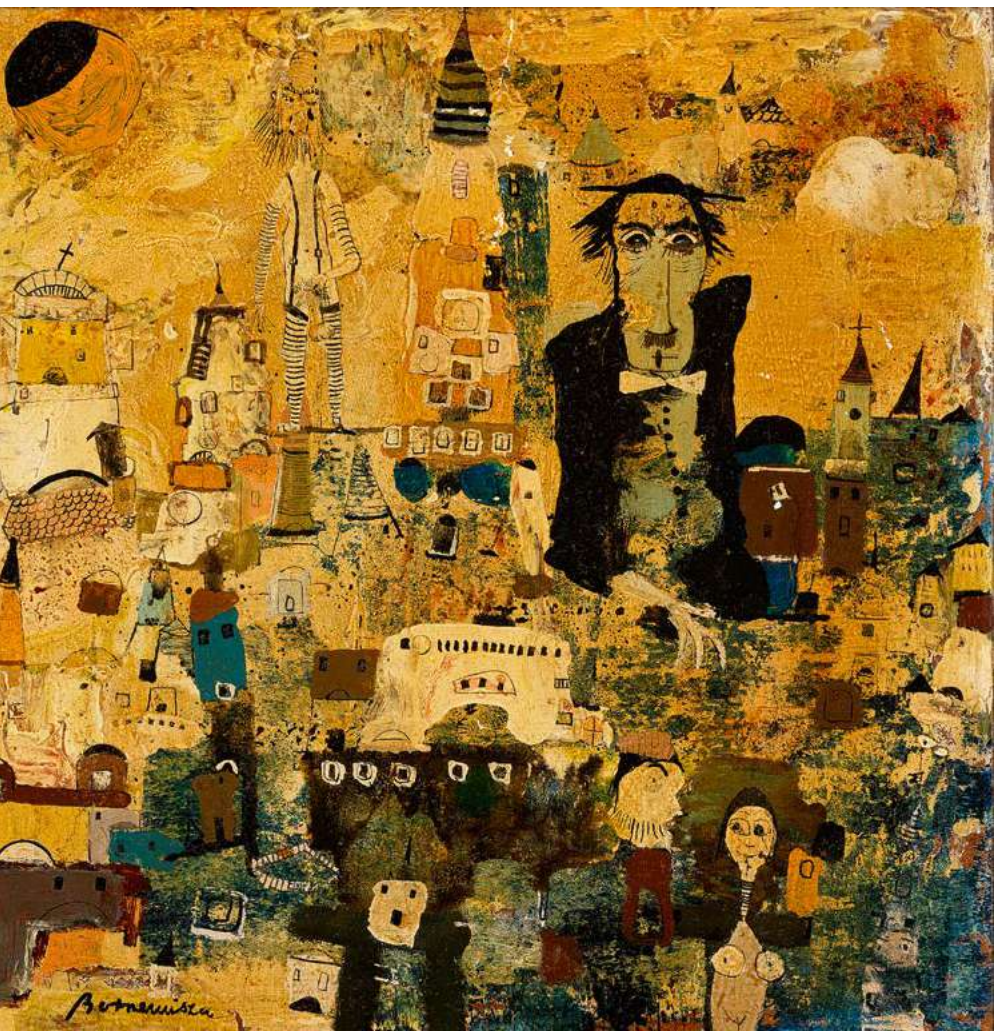

594
Scheiber Hugó
(Budapest, 1873 – Budapest, 1950)

Pipázó férfi

Pasztell, papír
56 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Scheiber H.

950 000 Ft | € 2 639

595

596

595
Bornemisza László
(Tiszadada, 1910 – Budapest, 1995)

Szentlélek Bankház

Olaj, farost
30,5 × 30 cm
Jelezve balra lent: Bornemisza

120 000 Ft | € 333

596
Galambos Tamás
(Budapest, 1939)

Szökőkút, 1975

Olaj, vászon
100 × 50 cm
Jelezve jobbra fent: Galambos T. 1975

320 000 Ft | € 889

597

597
Gulyás Dénes
(Doboz, 1927 – Budapest, 2003)

Harlekin

Olaj, farost
125 × 151 cm
Jelezve jobbra lent: Gulyás 1969

280 000 Ft | € 778

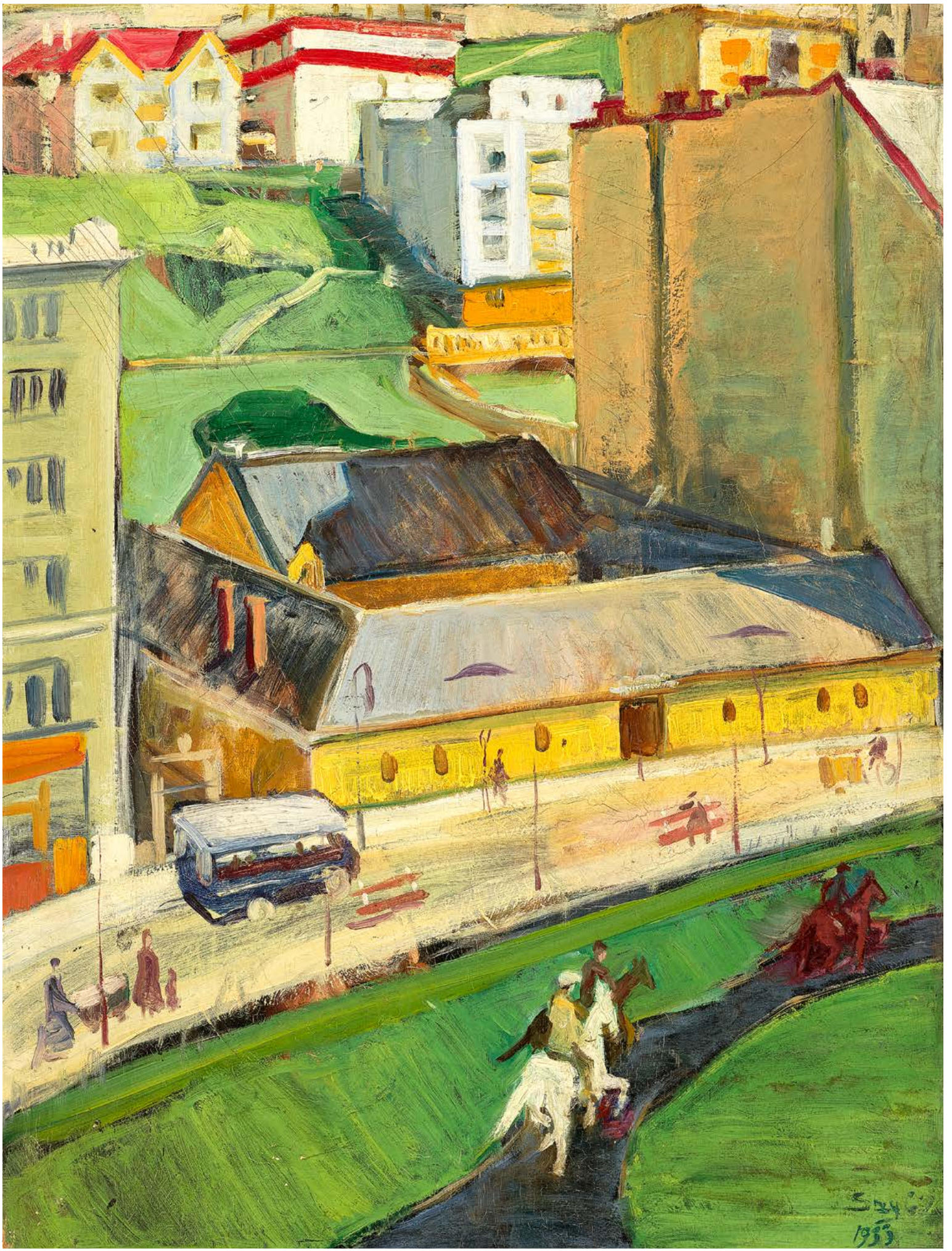
598

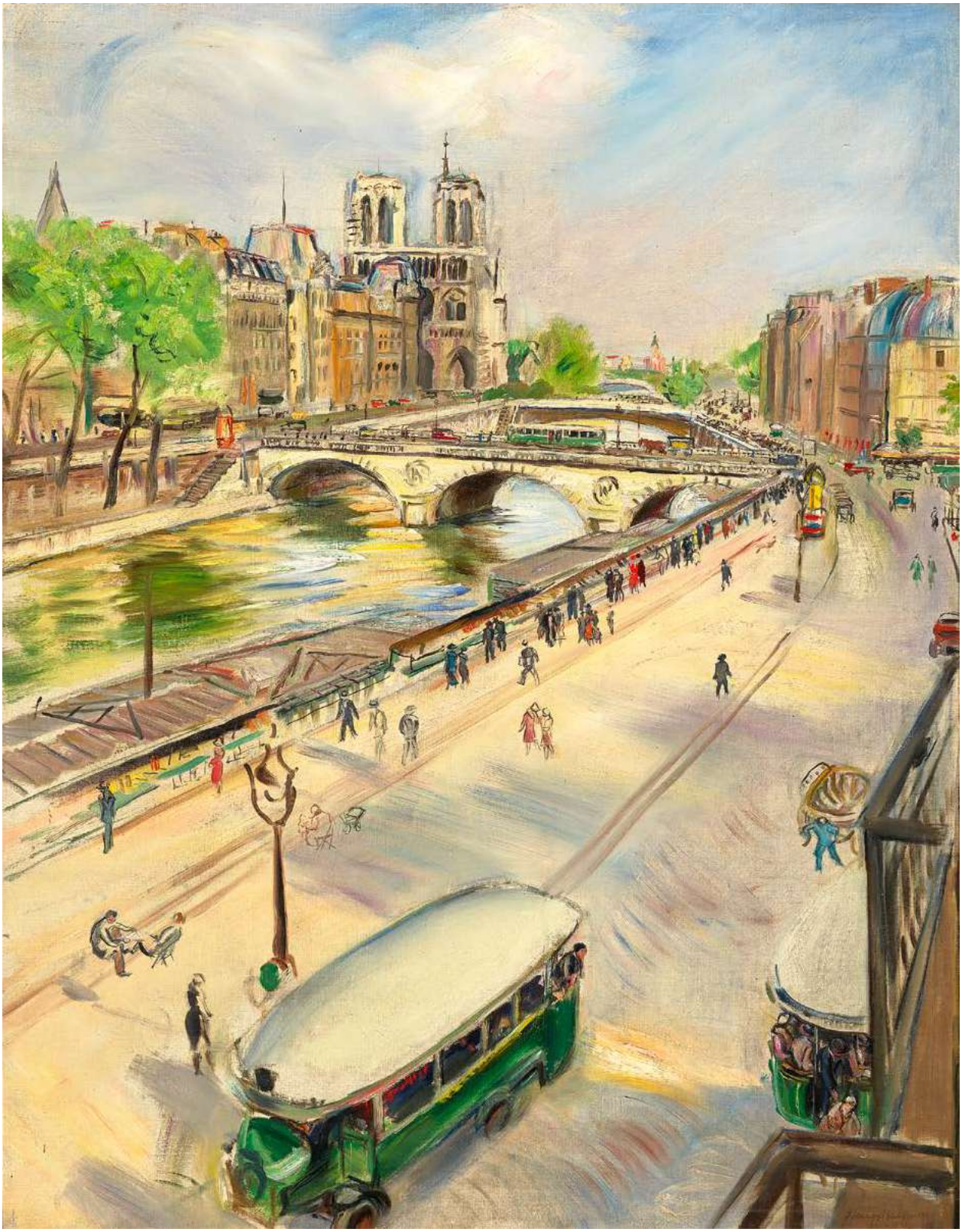
598
Pirk János
(Galánta, 1903 – Szentendre, 1989)

Szekéren

Olaj, farost
80 × 60 cm
Jelezve jobbra lent: Pirk
Jelezve a hátoldalon: Szekéren Pirk János

160 000 Ft | € 444

◀ 599

Say Géza
(Székesfehérvár, 1892 – Székesfehérvár, 1958)

Városrészlet lovasokkal, 1933

Olaj, karton
96 × 72 cm
Jelezve jobbra lent: Say G. 933

360 000 Ft | € 1 000

600

Jobbágyi Gaiger Miklós
(Szentgotthárd, 1892 – Budapest, 1959)

Párizsi részlet a Notre Dame-mal, 1931

Olaj, vászon
100 × 82 cm
Jelezve jobbra lent: Jobbágyi Gaiger M. Paris 1931

650 000 Ft | € 1 806

601
Járitz Józsa
(Budapest, 1893 – Budapest, 1986)

Anya gyermekével

Olaj, vászon
84 × 74 cm
Jelezve jobbra fent: Járitz

440 000 Ft | € 1 222

602 ▶
Czimra Gyula
(Budapest, 1901 – Budapest, 1966)

Asztali csendélet, 1930 körül

Olaj, vászon
80 × 60 cm
Jelezve jobbra lent: Czimra

3 200 000 Ft | € 8 889

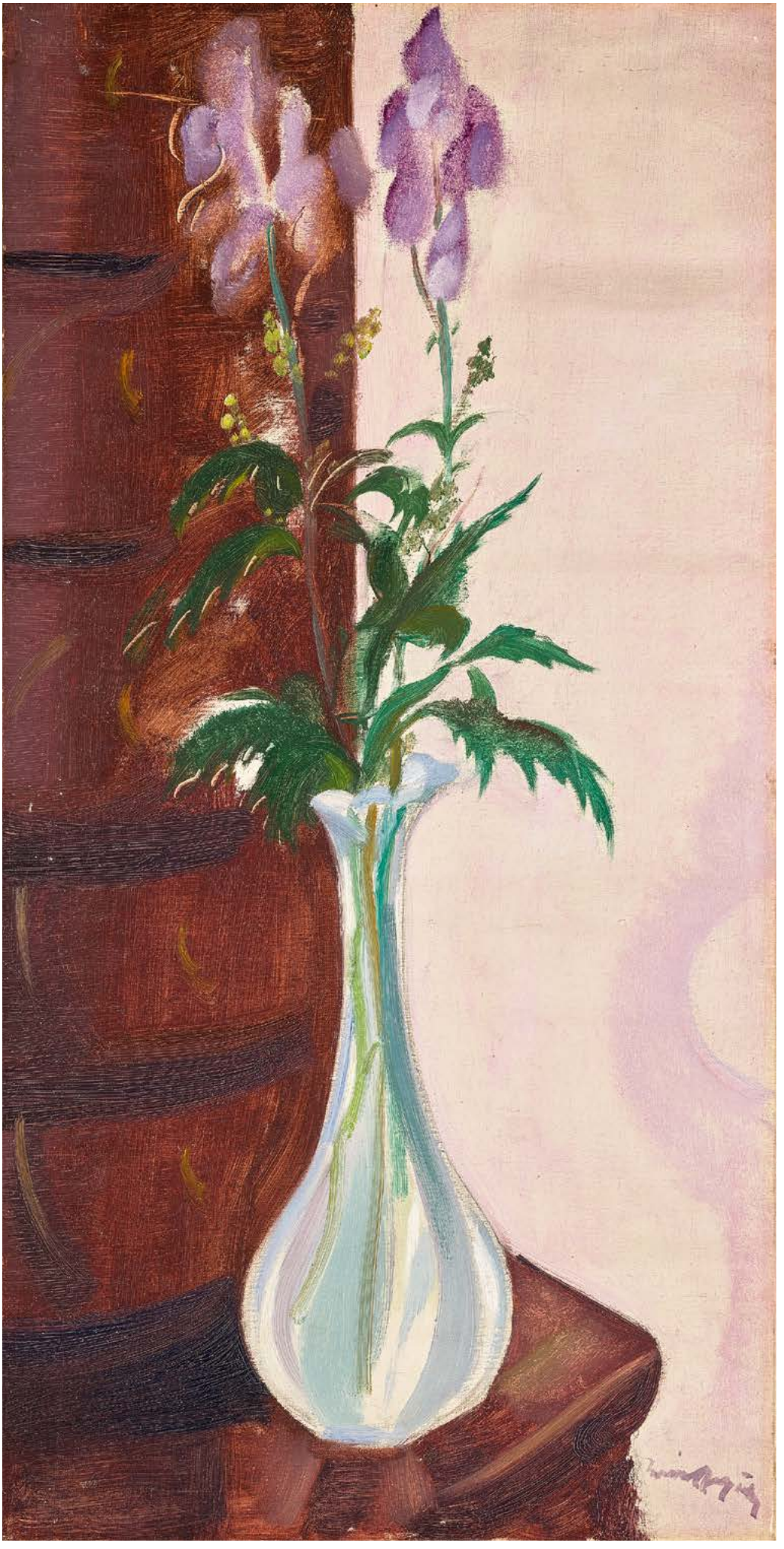
603

Boldizsár István
(Orosháza, 1897 – Budapest, 1984)

Csendélet

Olaj, vászon
80 × 60 cm
Jelezve jobbra lent: Boldizsár 1973 Zánka

180 000 Ft | € 500

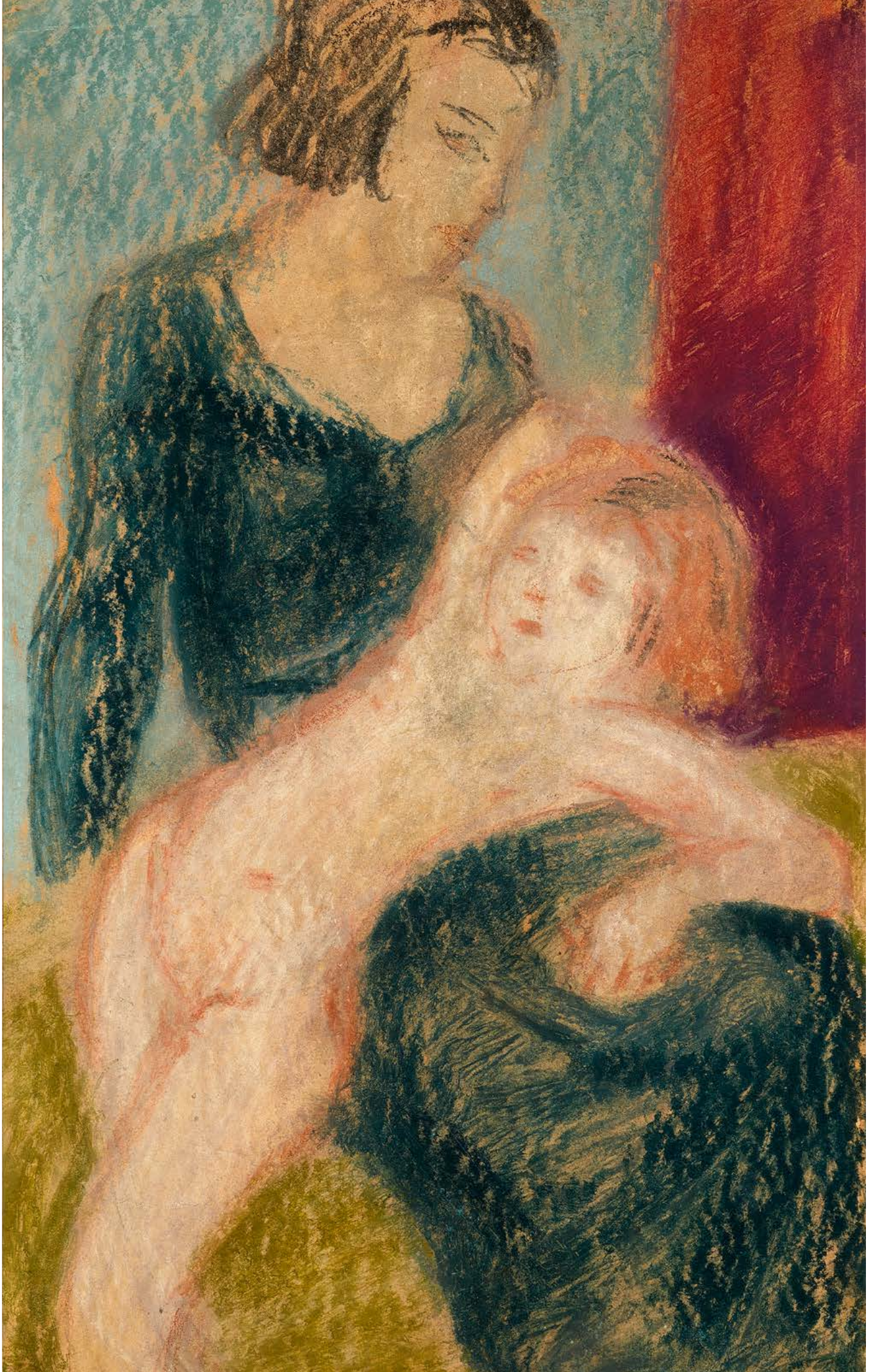

604
Márffy Ödön
(Budapest, 1878 – Budapest, 1957)

Liliomok

Olaj, vászon
81 × 41,5 cm
Jelezve jobbra lent: Márrfy

850 000 Ft | € 2 361

◀ 605

Berény Róbert
(Budapest, 1887 – Budapest, 1953)

Annácska, 1935

Pasztell, papír
36 × 22 cm
Jelzés nélkül
(Hátoldalon: Önarckép)

280 000 Ft | € 778

606

Szőnyi István
(Budapest, 1894 – Zebegény, 1960)

Családom, 1930

Olaj, vászon
75 × 77 cm
Jelezve jobbra lent: Szőnyi I.

2 200 000 Ft | € 6 111

607

608

607
Czencz János
(Ostffyasszonyfa, 1885 – Szekszárd, 1960)

Fekvő akt

Olaj, vászon
71 × 91 cm
Jelezve balra lent: Czencz J.

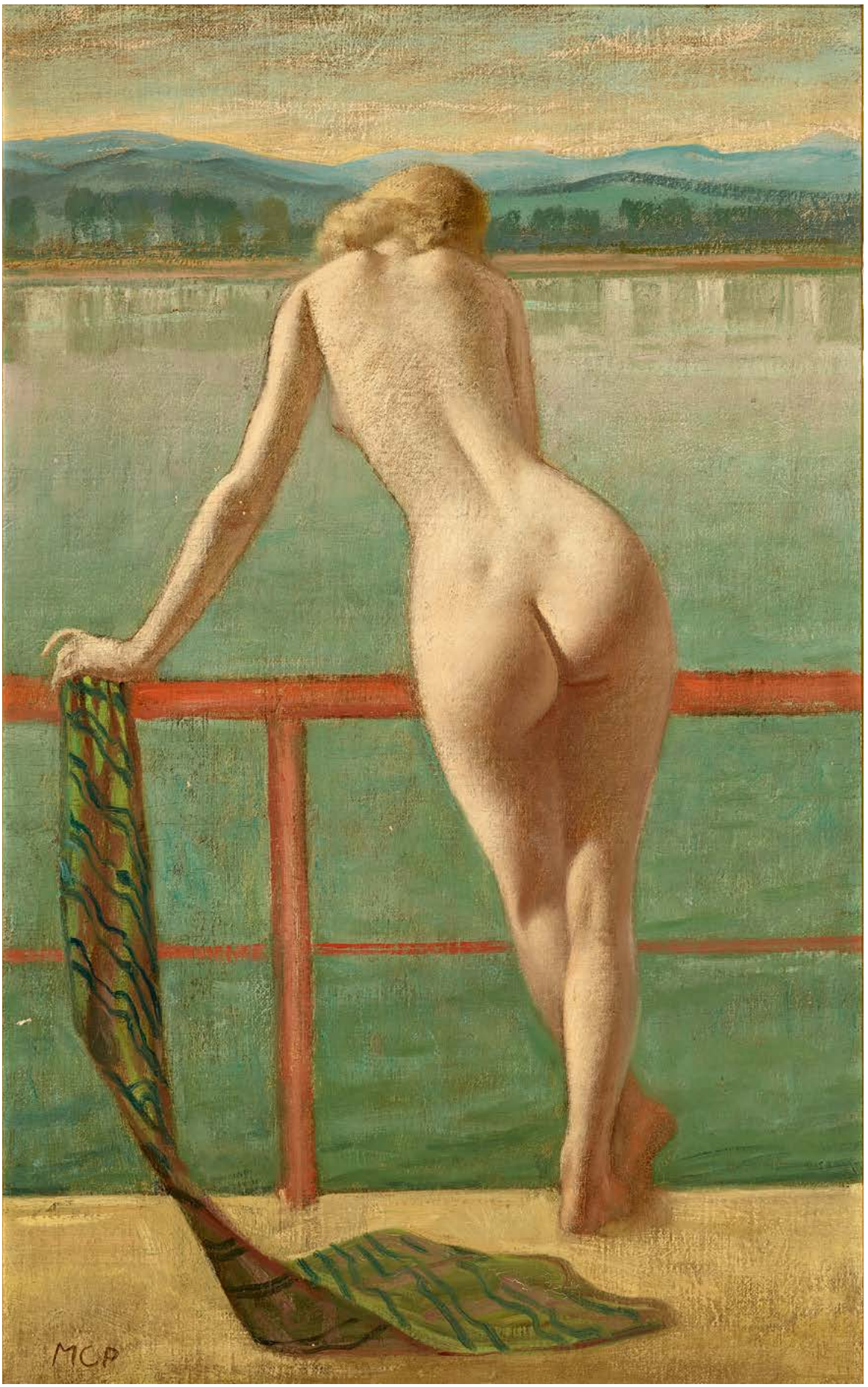
850 000 Ft | € 2 361

608
Remsey Jenő
(Nagykőrös, 1885 – Gödöllő, 1980)

Japán marionettek, 1976

Olaj, farost
100 × 70 cm
Jelezve balra lent: Remsey 976

360 000 Ft | € 1 000

609

Molnár C. Pál
(Battonya, 1894 – Budapest, 1981)

Akt korlátnál

Olaj, karton
79,5 × 50 cm
Jelezve balra lent: MCP

850 000 Ft | € 2 361

610

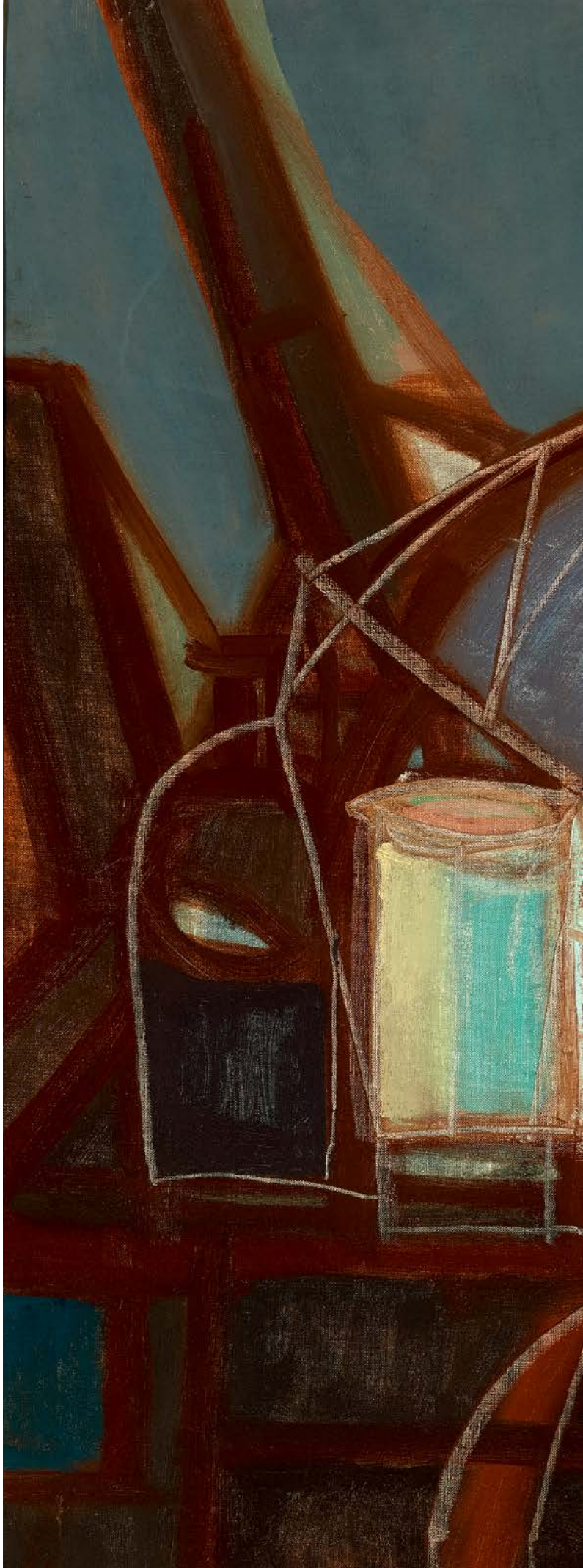
Kondor Béla
(Pestszentlőrinc, 1931 – Budapest, 1972)

Csendélet, 1962

Olaj, vászon
70 × 80 cm
Jelzés nélkül

Oeuvre-jegyzék: 1962/2
In.: Kondor Béla. Bolgár Kálmán-Nagy T. Katalain (szerk.), Magyar Nemzeti Galéria, Budapest 1984.
Proveniencia: Korábban Angyal Mária tulajdonában
Reprodukálva: Kondor Béla. Bolgár Kálmán-Nagy T. Katalain (szerk.), Magyar Nemzeti Galéria, Budapest 1984. 89. oldal

8 500 000 Ft | € 22 973

611
Dömötör Gizella
(Budapest, 1894 – Buenos Aires, 1984)

Absztrakt akt, 1918

Olaj, vászon
60 × 80 cm
Jelezve jobbra lent: Dömötör

5 500 000 Ft | € 15 278

Mit várt a szakma egy, a 19. század utolsó évtizedeiben ecsetet ragadó magyar festőnőtől? Diszkrét bájjal átitatott szalonképeket, negédes tematikájú csendéleteket, de anatómiáról és nagy volumenű vállalásokról lehetőleg szó se essék! Pár évtizeddel későbbre sokat javult a helyzet: az egyre szaporodó vidéki művésztelepek a nők elől sem zárták el a magasabb szintű elméleti oktatás és az élő modell utáni rajz lehetőségét. Nem csoda, hogy az 1900-as évek eleje hozta el a magyar festészet történetében az első kiemelkedő női alkotókat – korábban sem a társadalmi elvárások, sem a lehetőségek nem kedveztek nekik.

Egyike volt ezeknek az új, ragyogó tehetségeknek Dömötör Gizella, aki – rácáfolva minden közkeletű vélekedésre, mely a gyengébb nem képviselőit pályaelhagyásra vagy a mérsékeltebb tehetséget feltételező rajztanári tevékenységre predesztinálta – a '20-as évek közepére olyan erőteljes és egyéni hangvételű piktúrát hozott létre, hogy azzal méltó utódja, bizonyos értelemben társa volt a nagybányai neósok nemzedéknek. A stiláris kapcsolat a '10-es évek derekán volt a legszembetűnőbb, aminek kiváló példája a mostani árverésen kalapács alá kerülő Absztrakt akt, melyet kuboexpresszív kifejezésmódja és éles kontrasztokra építő szín- és fénykezelése a legmodernebb irányzatok követőjévé emel.

Jókor jó helyen

Dömötör Gizella 1914-től dolgozott a nagybányai művésztelepen Réti István mellett, de nem elégedett meg az első generációs nagybányaiak naturalizmus iránti igényével: már az első években az expresszívebb, szenvedélyesebb formanyelv felé fordult. A művésznő fiatal korában bizonyosan látta a Nemzeti Szalon 1913-as, izmusokat felvonultató tárlatát Herwarth Walden rendezésében, és érezhetően rá is befolyással voltak Picasso, Braque, Delaunay és a sok hazai művész számára revelációként ható Cézanne alkotásai.

Felvilágosult nőként barátjának tudhatta Tersánszky Józsi Jenőt, és ismerte, szerette a Nyugatosokat – erről vallanak Ady Endre költeményeihez készített illusztrációi. Munkái Kassák Lajos figyelmét is felkeltették, aki 1915 és 1917 között publikált is közülük párat a Tett és a MA folyóiratokban. Dömötör a későbbiekben nem osztozott a magyar aktivisták, Uitz Béla, Nemes Lampérth vagy Bortnyik radikalizmusában, és alkotásai a '20-as években inkább önvallomások, semmint forradalmi programképek erejével hatottak.

Fényekkel közvetített határtalan erő

Nem így az Absztrakt akt, mely Dömötör munkásságának egy „férfiasabb", kevésbé kontemplatív vetületét mutatja, az 1915-1916 körüli kezdeti tüzet, mely az évtizedek során szelídült. A lángoló drapéria krapplakkja – utóbbi a festőnő sok művén felbukkan, már-már védjegyszerű – rozsdába hajlóan tér vissza a háttér „kifeszített" zöldjeiben, melyek talán a napsugarak által átitatott természetit ütköztetik a gyűrődéseiben kisebbfajta hegyláncokat képező vörös textil vizuális dominanciájával. Közéjük ékelődik az azbesztszín, szobrászati eszközökkel „megmunkált" modell, aki összerogyott Atlasz formájába önti az elalélt heszperidát. Nem csupán a test maga, de kidolgozása is darabos – mind utóbbi, mind pedig a színek mesteri egybehangzása ereje teljében lévő, imaginárius festőre, semmint egy huszonpáréves növendék szárnypróbálgatásaira mutat.

„Az expresszionista művész számára csak lelki élménye létezik, ez az egyetlen igazi, átélt valóság, csak ez az, ami kifejezésre méltó. Dömötör Gizella kiállításán is látunk ilyeneket: alaktalan alakok, csupa karok és lábak, egy mozdulatélmény expresszionista kifejezései. S az aktrajzok egész sora, melyek deformitásukkal bizonyára elijesztik azt a nézőt, aki nem érzi meg, hogy minek kifejezése, az emberi test mily megérzése rejlik alattuk. [...] A kubista művész csak szétanalizálja geometriai alapelemeire a tárgyat, és rendesen a nézőre bízza a szétszórt elemek összefogását, szintézisét. Így keletkeznek a legtúlzóbb kubista képek, amelyeken a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet feltalálni a katalógusban jelzett tárgyat. Dömötör Gizella képei és rajzai között egy sincs ilyen. Ő sem a tárgy analízisét nem viszi olyan messzire, sem pedig nem hagyja teljesen magára a nézőt a szintézisben, hanem megadja annak kezdetét, s ezzel sokkal tárgyszerűbbek lesznek rajzai és képei a megszokott értelemben. Rajzain a geometriai felépítést jelző vonalak és síkok csak mintegy hálószerűen fedik be az analizált testet, melyen keresztülütnek ennek megszokott formái."

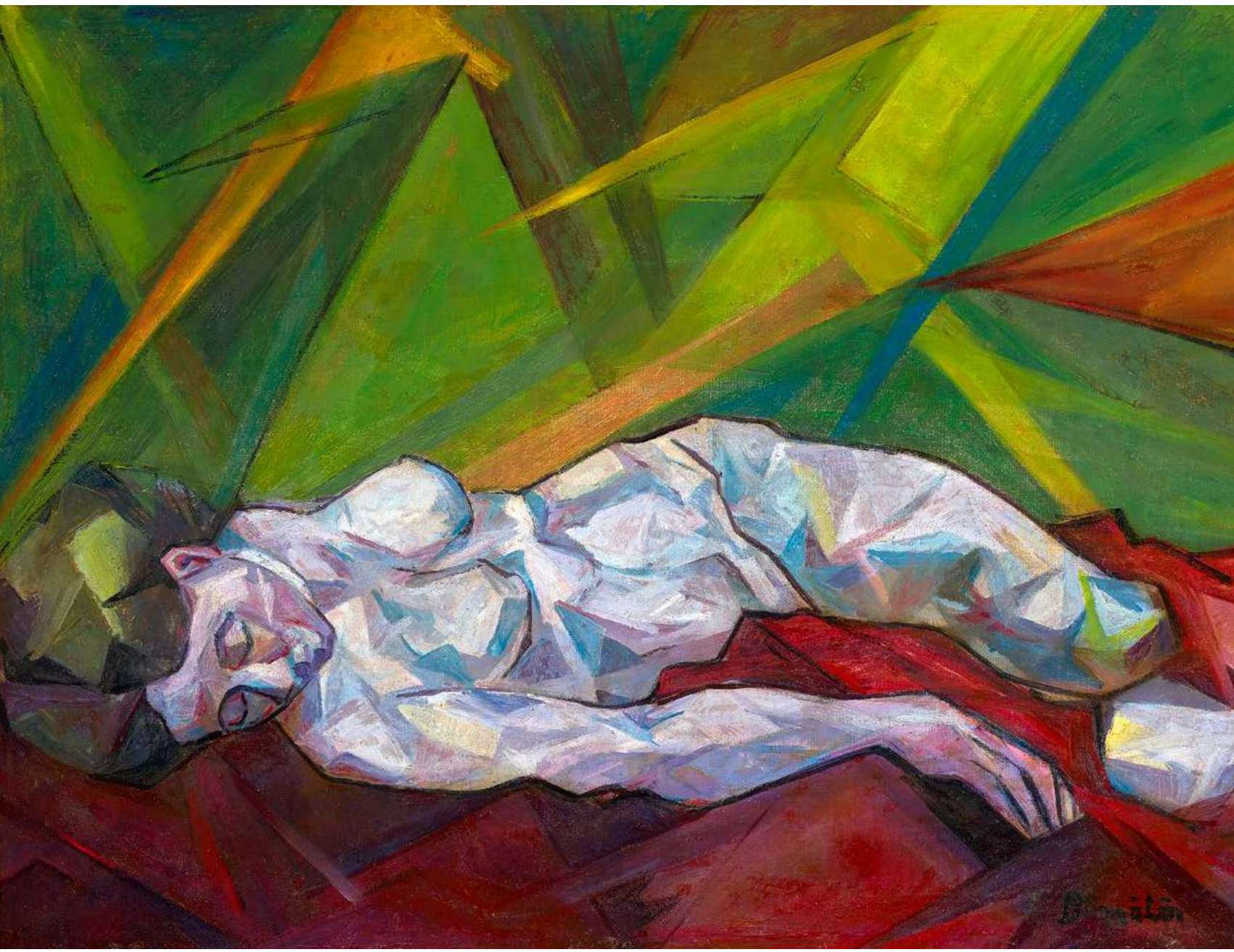
– Dienes László szavai, bár itt az idősebb, érett Dömötör Gizelláról vall, szépen érzékeltetik azt az izgalmas kettősséget, mely a művésznő szenvedélyes és racionális énje közötti konszenzus eredménye. A kubizmus szigorú élessége e kép esetében is szépen feloldódik a briliáns és alapvetően érzelmektől vezérelt színhasználatban.

Modernista szemlélet

A cseppet sem öncélú fizikai „torzítás" párhuzamba hozható a magyar műkereskedelem által favorizált festők, így például Tihanyi Lajos a közelmúltban negyven millió forintért árverezett Akt stúdiumával, mely Dömötör festményéhez hasonlóan ugyancsak erős expresszív jegyeket hordoz a jellegzetes, Tihanyi-féle analitikus szemléletmóddal fűszerezve. A két mű keletkezése között csupán pár év telt el, és bár a művészek szorosabb kapcsolatáról nincs tudomásunk, a nyugatosok és a MA köreiben mindkettejük otthonosan mozgott. Az Absztrakt aktot tanulmányozva a magyar kubizmus állócsillaga, Szobotka Imre is eszünkbe juthat, akinek 1914-es Fekvő alakja szintén a közelmúltban, rekordáron cserélt gazdát, negyvenhét millió forintért. Ennek tükrében még figyelemfelkeltőbb lehet Dömötör Gizella csak kikiáltási árában szerény kompozíciója, mely szépen szintetizálja a '10-es évek új, turbulens festészeti irányzatait.

Dömötör – bár sajnálatosan kevés művét ismerjük – nagyobb kaliberű művészként tűnik fel, mint szintén festő és grafikus férje, Mund Hugó. Tehetségét nem áldozta fel a támogató házastárs szerepéért, a Mund és közte lévő áthallások ellenére mindvégig megőrizte alkotói függetlenségét. A házaspárt a megélhetés reménye 1920-ban az akkoriban szabadabb életet biztosító Erdélybe, majd 1931-ben egészen Argentínáig űzte. Dömötör Gizella többé már sosem tért vissza Magyarországra – csupán alkotásai, melyek lányának, Mund Gizella Kornéliának köszönhetően 1994-ben hazai múzeumi tulajdonba kerültek. Művei elenyészően ritkák a magyar műtárgypiacon; az 1920 és 1930 között Erdélyben szétszóródott képei, azok összegyűjtése méltó feladat elé állítják jövőbeli monográfusait.

Pap Eszter
művészettörténész

612
Ország Lili
(Ungvár, 1926 – Budapest, 1978)

Mágikus ábrák

Olaj, farost
61 × 32 cm
Jelezve jobbra lent: Ország Lili
Reprodukálva: Kolozsváry Marianna.
Ország Lili, MNG. 2016. 382. o.

2 400 000 Ft | € 6 667

613 ▶
Anna Margit
(Borota, 1913 – Budapest, 1991)

Téglafal előtt (Didergő lány)

Tempera, papír lemezpapíron
51,5 × 46 cm
Jelezve jobbra lent: Anna Margit

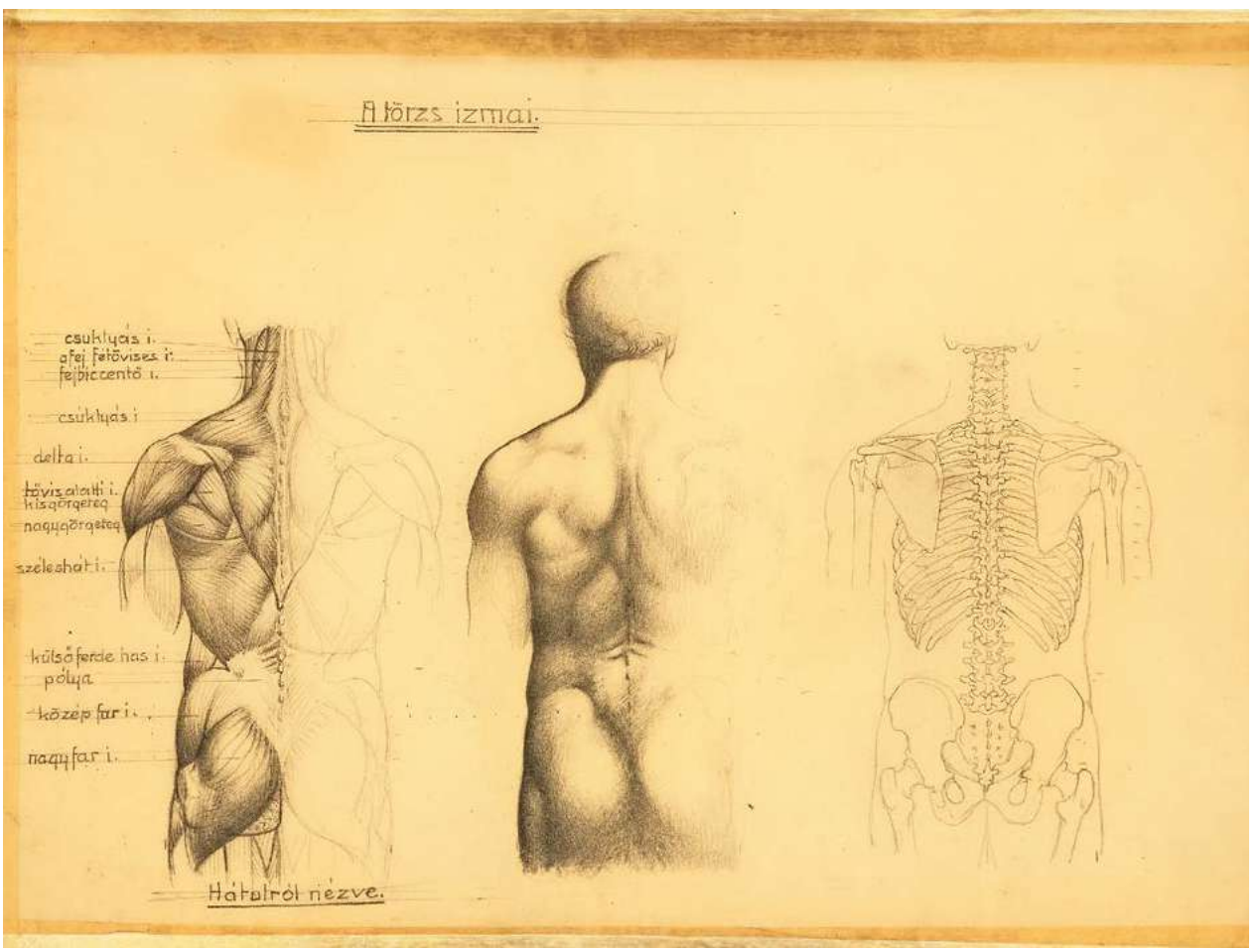
2 000 000 Ft | € 5 556

614

615

A törzs izmai.
csuklyás i.
afej fetövises i.
fejbiccentö i.
csuklyás i
delta i.
tövisalatti i.
kisgörgeteg
naggörgetes
szeleshati.
külsöferde has i.
pólya
közép far i.
naggfar i.
Hátulról nézve.

614

Patay László
(Komárom, 1932 – Ráckeve, 2002)

Ég és Föld, 1966

Olaj, farost
100 × 110 cm
Jelezve jobbra lent: Patay
Reprodukálva:
Végvári Lajos: Patay László. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1979. 29. o.
Fecske András: Patay László. Szaktudás Kiadó Ház Rt. 2002. 48. o.
Kiállítva: Mesterem, Szőnyi – Patay László és Szőnyi István emlékkiállítása, KOGART Ház, 2007. szeptember 21 – november 25.

650 000 Ft | € 1 806

615

Barcsay Jenő
(Katona, 1900 – Budapest, 1988)

Anatómiai tanulmány (A törzs izmai)

Ceruza, pauszpapír
29 × 21 cm
Jelezve a hátoldalon: Elismerem, hogy a mellékelt anatómiai rajz Barcsay Jenő bátyám műve. Bpest, 1990 szept. Barcsay Erzsébet

280 000 Ft | € 778

Barcsay és a Művészeti anatómia

„Ebben a nagy műben mintegy kezet fog egymással tudomány és művészet. A szellem e két hatalmas motorja egyesül itt, hogy megvilágítsa a természet legszebb remekművének, az emberi testnek formarendjét." (Lyka Károly)[1]

Barcsay Jenő (1900–1988) nemcsak 20. századi képzőművészetünk konstruktivista irányának egyik meghatározó mestere, akinek festészeti és grafikai életműve koherens egészként fűzi össze a két háború közötti és a második világháború utáni, a szerkezetet, a geometrikus rendet érvényre juttató művészetet, hanem a magyar képzőművészeti oktatás megújítója, a szó legszorosabb értelmében iskolateremtő pedagógusa is. Nevét világszerte ismerik, elsősorban az 1953-ban megjelent *Művészeti anatómia*jának köszönhetően, amely – tankönyvként használva és több nyelvre is lefordítva – a mai napig alapját adja a művészképzésnek itthon és a világ számos más pontján egyaránt. Könyvének bevezetőjében Barcsay így ír a művészi célú anatómiatudás fontosságáról: „A képzőművész számára az emberi test elsősorban látvány, szeme azt vizsgálja, ami ezen a testen felfedezhető. Anatómiai tanulmányainál tehát nem az orvos, hanem a művész szempontjai a döntők. Elsősorban a felületen láthatóvá váló vagy közvetlenül a felület alatt működő csont- és izomrendszert kell megismerni."[2]

Barcsay 1945–1975 között tanított a Képzőművészeti Főiskolán, ahol – tanártársaival ellentétben – még az ötvenes évek legkeményebb politikai, kulturális és ideológiai nyomása közepette sem állt be a szocreál kiszolgálói közé, helyette a *Művészeti anatómia* megalkotásába menekült. Konstruktív szemléletű, mozdulatlanságra és monumentalitásra törekvő festészete nem is volt alkalmas a cselekvésre épülő, a kép mondanivalóját propagandisztikus célok szolgálatába állító (szocialista) realista piktúra igényeinek kielégítésére, helyette figyelmét inkább arra fordította, hogy korábbi rajzi hiányosságait pótolja, s lehetőleg „csendesen megbújva", zárt rendszerbe foglalja az anatómia és a szemléleti látszattan oktatásának – a tanítás során már jól bevált – új módszereit. Valamikor 1952 végén vagy 1953 elején aztán kapott egy „visszautasíthatatlan" felkérést, amelyre maga így emlékezik: „…nyolc évi tanárkodásom után, 1953-ban anatómiai tankönyvet kellett készítenem. Mihályfi Ernő kért meg, hogy szánjam rá magam, csináljak egy könyvet. Bortnyik tolmácsolta a kérést. Először nem is akartam vele foglalkozni. De aztán összeszedtem a vázlataimat, és rájöttem, hogy meg lehet csinálni – csak szeretettel kell vele foglalkozni, és meg kell kínlódni érte. […] …visszamentem a szentendrei művésztelepre. […] …egész nyáron anatómiával foglalkoztam, és két hónap alatt, kint a művésztelepen, egy elég sötét, rossz levegőjű, nedves szobában készen lett az anyag. […] Ahogy elkészültem a rajzsorozattal, jelentkeztem Mihályfi Ernő miniszterhelyettesnél, megmutattam a munkát. […] Mihályfi azonnal összeköttetést keresett a Művelt Nép könyvkiadóval, hogy ki kell adni a munkát."[3]

Barcsay a *Művészeti anatómia* rajzainak megalkotásakor egyenesen az „ősforráshoz", Leonardo da Vinci anatómiai rajzaihoz nyúlt vissza, mint ahogy az akadémiai oktatás több évszázados története során mások is tették.[4] Szakított azzal a korábbi gyakorlattal, miszerint az anatómia elméletét orvosprofesszorok, a gyakorlatát pedig művésztanárok oktatták a hallgatóknak, mint ahogy azzal is, hogy elsősorban orvosi szakkönyveket vagy csontvázakat, gipszöntvényeket kell alkalmazni az anyag mélyreható elsajátításához. Pedagógiai módszerének alapvetéseit a résztől az egész felé, illetve a könnyebbtől a nehezebb irányába történő haladás alkotta, de a hallgatók folyamatos aktivizálásán túl figyelmet fordított arra is, hogy az anatómialeckéket időről időre megszakítsa a szemléleti látszattan különféle elemeinek (perspektíva, vetett árnyékok, drapériakezelés stb.) oktatása, törekedve ezzel az emberi test és az absztrakt formák közötti összefüggések párhuzamos bemutatására, nehogy túlságosan egysíkúvá vagy unalmassá váljanak az órák.

A *Művészeti anatómia* 130 képtáblája gyakorlatilag ennek a pedagógiai rendszernek a szemléltetése, követve az évek során kipróbált és sikeresnek bizonyult oktatási módszereket. A kötet elején az emberi test könnyebben rajzolható részeit veszi végig, s így halad az egyre összetettebbek felé, egészen a teljes test és a különféle mozgások, mozgásfolyamatok bemutatásáig. Az egyes képtáblák esetében helyenként a több nézőpontos ábrázolás módszerét alkalmazza, vagy a csontoktól az izmokon keresztül egészen a bőrig tartó, úgynevezett keresztmetszeti bemutatását az adott (test)résznek. A nagyobb tematikai egységeket bővebb szövegek vezetik be, illetve az egyes részleteket számozás és a hozzájuk tartozó feliratok teszik egyértelművé mind a rajzokon, mind pedig a kísérőszövegekben.

Barcsay a *Művészeti anatómia* végleges formába öntése előtt az évek során több száz rajzot készített, amelyeket – gondosan rendszerezve – mappákban őrzött. E rajzok többnyire kis méretű pauszpapírra vagy papírra készültek, gyakran ellátva feliratokkal, és jelölve azt is, melyik nagyobb tematikai egységbe tartoznak. Mivel többségük magángyűjteményben van, leginkább ezek az „előkészítő munkák" jelennek meg a műkereskedelemben. Ilyen a most árverésre kerülő anatómiarajz is, amely a végleges kötet 76. és 88. táblájának vázlata. A *Művészeti anatómia* nyomdai előkészítése során ugyanis Barcsaynak szembesülnie kellett azzal, hogy korábbi rajzai túl kicsik, s így félő, hogy a képek nem lesznek elég látványosak a tervezett reprezentatív kötethez. Ezért 1953 nyarán, a szentendrei művésztelepen, csontpapíron újrarajzolta azokat, másfélszeresre felnagyítva az egyes ábrázolásokat. Az ekkor készített – immár végleges – rajzokat később a mester a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményének ajándékozta.

A *Művészeti anatómia* utolsó lapjain az 1952/53-as tanév hallgatóinak mozdulattanulmányai szerepelnek, közöttük olyan művészek rajzai, mint Kondor Béla vagy Patay László, aki később éveken át tanított anatómiát Barcsay mellett a Képzőművészeti Főiskolán, majd a mester nyugdíjba vonulását követően átvette tőle a tanszék vezetését (1990-ig). Ég és Föld című korai képének fiúalakja jellemző példa a Barcsay-módszer alkalmazására a festészeti gyakorlatban.

Fertőszögi Péter
művészettörténész

[1] Barcsay Jenő: Művészeti anatómia. (18. változatlan kiadás) Corvina Kiadó, Budapest, 2008. 10. o.

[2] Ua.: 9. o.

[3] Barcsay Jenő: Munkám, sorsom, emlékeim. Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest, 2000. 154-157. o.

[4] A Művészeti Anatómia előzményeinek, létrejöttének, felépítése részletes elemzésének és művészettörténeti összefüggéseinek eddig megjelent legteljesebb összefoglalása: Horváth Gyöngyvér: Csontváz a műteremben. In: Barcsay a festő, a tanár. Kovács Gábor Művészeti Alapítvány, Budapest, 2015. 153-185. o.

616

Orosz Gellért
(Jászladány, 1919 – Budapest, 2002)

Konstruktív kép II., 1946

Kollázs, papír
61 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: O. G.
Reprodukálva: Mezei Ottó: Orosz Gellért festészete.
Körmendi Galéria, Budapest, 1999. 10. o.

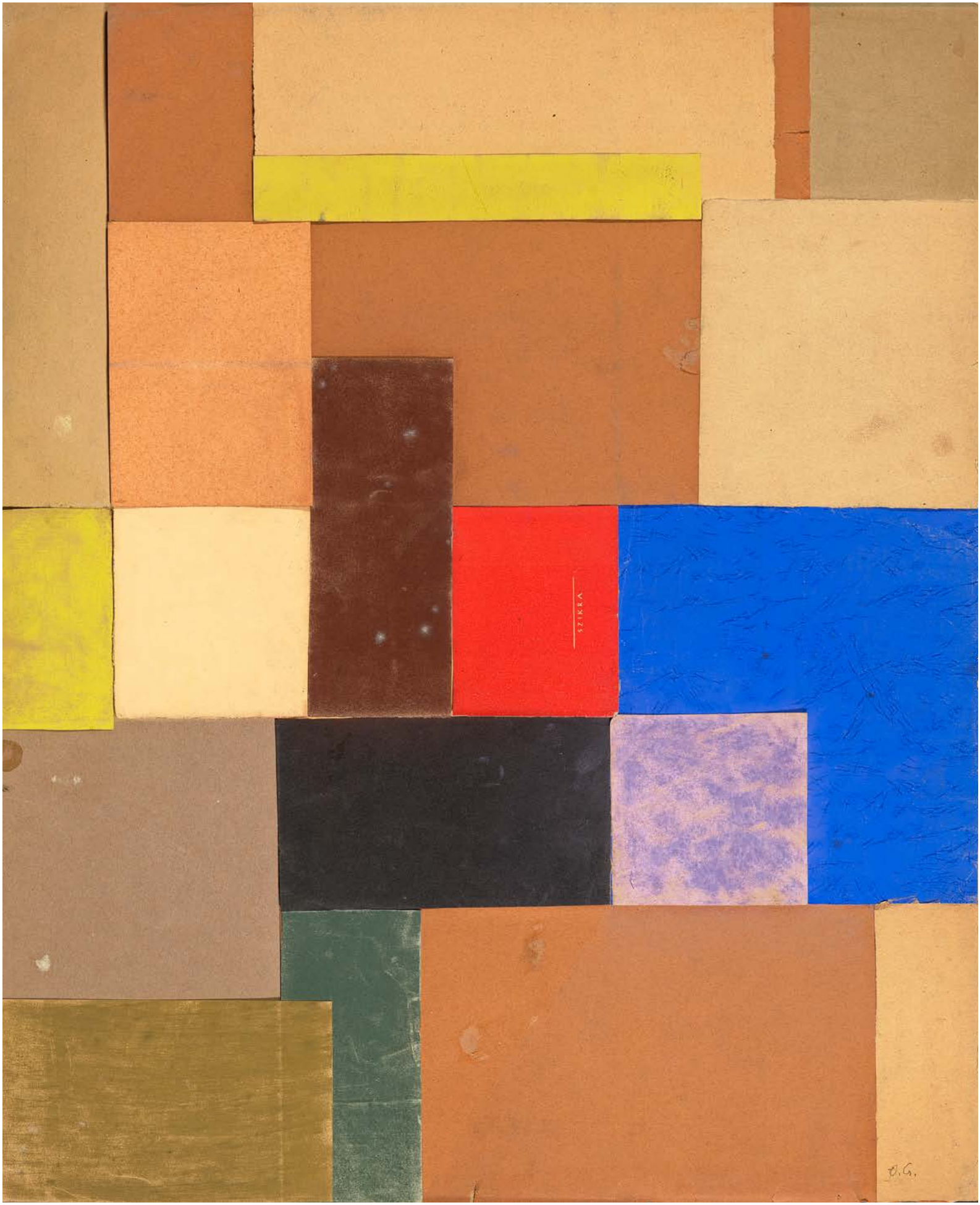
650 000 Ft | € 1 806

Orosz Gellért festészetének eredetisége absztrakt munkáiban rejlik. Az igazság az, hogy absztrakt olajfestmények, pasztellképek, kollázsok és rajzok már főiskolás éveiből is ismeretesek, sőt ezekből a munkáiból már akkor ki is állított. (Egyik ilyen alkalommal fedezi fel Rabinovszky Máriusz festői tehetsége legszembetűnőbb vonását, különleges színérzékenységét.) A politikai pálfordulás évét követően az absztrakciót – Kállai Ernő kifejezésével – „ars privatissimaként" művelhette és művelte is, szinte érthetetlen szívóssággal. Ezt a lankadatlan szívósságot, amely formai leleményessége folytonos megújulásával és színhasználata felerősödésével párosult, szerencsére nem törte meg az '57-es Tavaszi Tárlatot követő évek államilag szavatolt pszeudo-modernizmusa, sem a feltörekvő fiatal nemzedékek festészetének az övével mint csendben dolgozó idősebbével olykor akaratlanul is érintkező, harsányabb piktúrája.

Absztrakt festészete korai szakaszában, a negyvenes évek közepén készült munkáiban meglehetős érintkezést mutat a Kállai Ernő köré szerveződő „elvont művészek" legjobbjainak (Gyarmathy Tihamér, Lossonczy Tamás, Martyn Ferenc) korabeli munkásságával, s magának Kállainak az ún. bioromantikus szemléletével. 1953 után közelebbi kapcsolatba került a békásmegyeri visszavonultságában élő Kassák Lajossal, aki köré idősebb és javakorabeli művészekből baráti kör szerveződik. Kassák emberi tartásának, etikai alapozású munkásságának jelentékeny szerepe volt Orosz Gellért festészetének tisztán a színek és az egyszerű mértani alakzatok informatív szépségére építő felívelésében.

Mezei Ottó
művészettörténész

Mezei Ottó: „Ars privatissima" és „ars humana" – Orosz Gellért festészetéről. Kortárs. 42. évf. (1998). 4. szám (április), 86. o.

SZIKRA

617
Nádler István
(1938, Visegrád)

Róma, 1993

Litográfia, papír
53 × 50 cm
Jelezve balra lent: R (L)1993
Jelezve középen lent: 18/50
Jelezve jobbra lent: Nádler István

130 000 Ft | € 361

618 ▶
Maurer Dóra
(Budapest, 1937)

Színes négyzetek, 1998

Szitanyomat, papír
20 × 20 cm
Jelezve balra lent: 64/100
Jelezve jobbra lent: Maurer 98

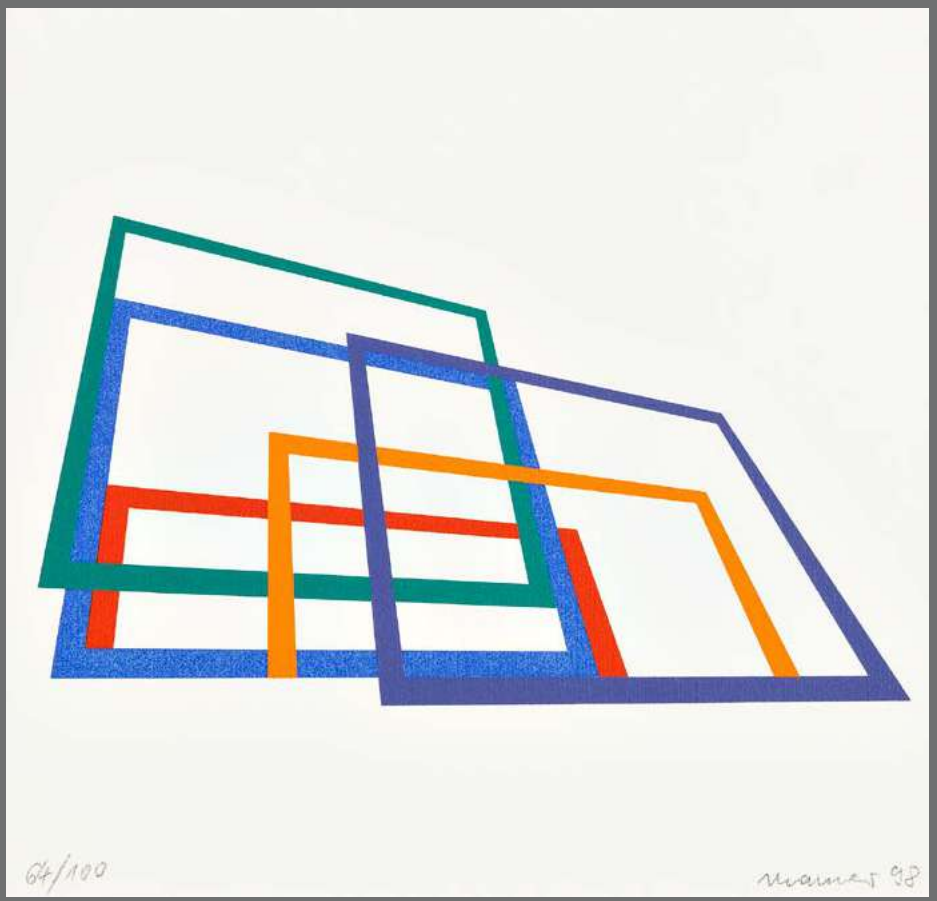
75 000 Ft | € 208

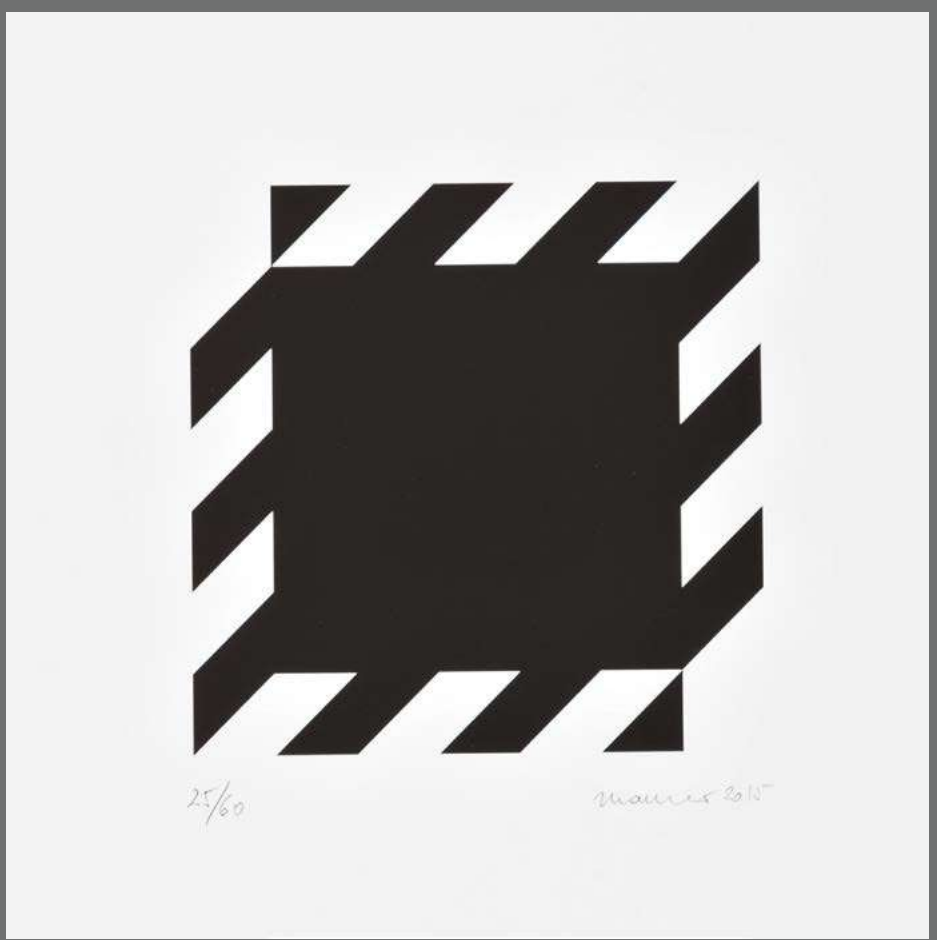
619 ▶
Maurer Dóra
(Budapest, 1937)

Geometria, 2015

Szitanyomat, papír
16,2 × 16 cm
Jelezve balra lent: 25/60
Jelezve jobbra lent: Maurer 2015

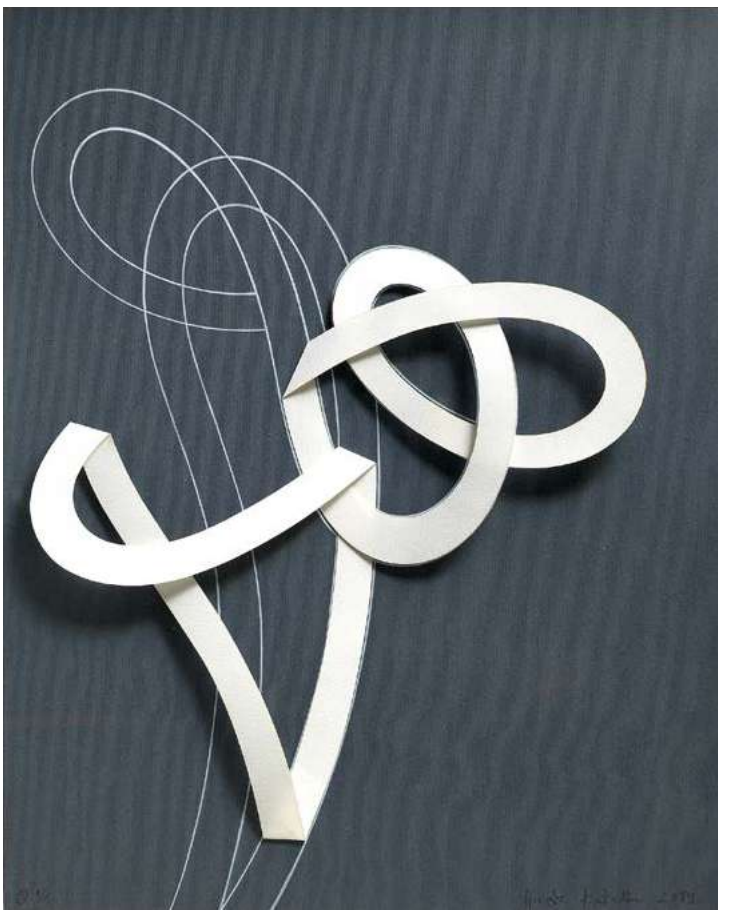
75 000 Ft | € 208

64/100

25/60

620

621

620
Hans Jörg Glattfelder
(Zürich, 1939)

Vektorok, 2019

Színes ceruza, kollázs, papír
490 × 390 mm
Jelezve balra lent: O 1/1
Jelezve jobbra lent: Glattfelder 2019

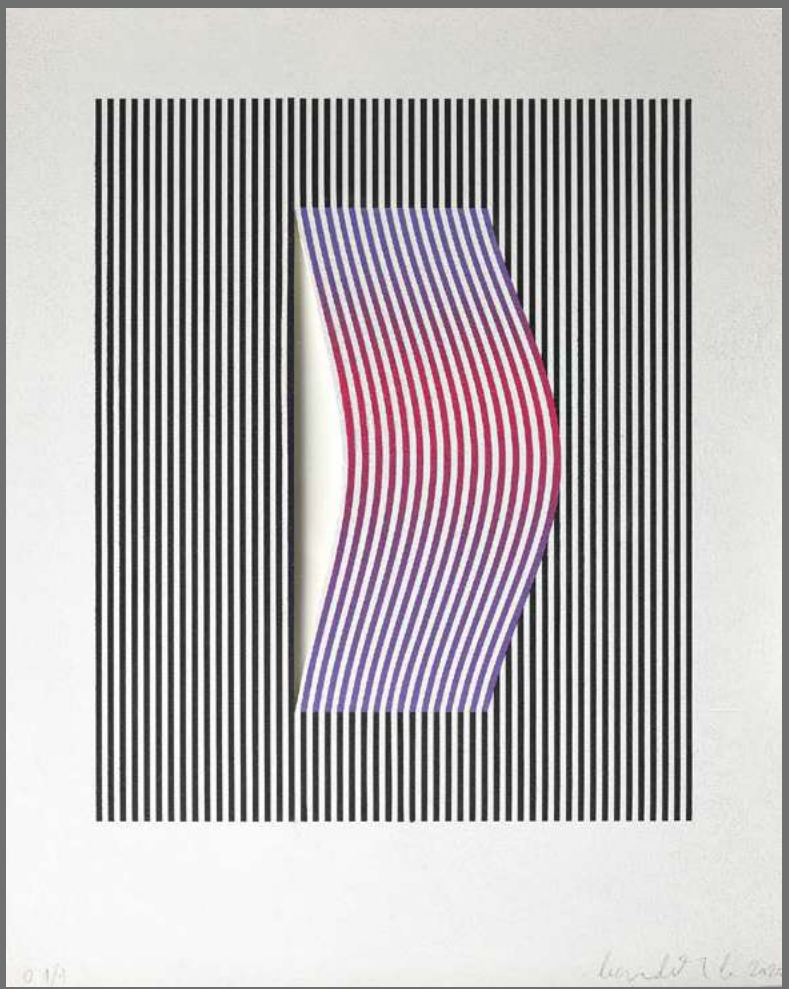
240 000 Ft | € 667

621
Haász Katalin
(Budapest, 1971)

Pop-up Moebius-pairs, 2019

Filctoll, ragasztott papír
490 × 390 mm
Jelezve balra lent: O 1/1
Jelezve jobbra lent: Haász Katalin, 2019

95 000 Ft | € 264

622

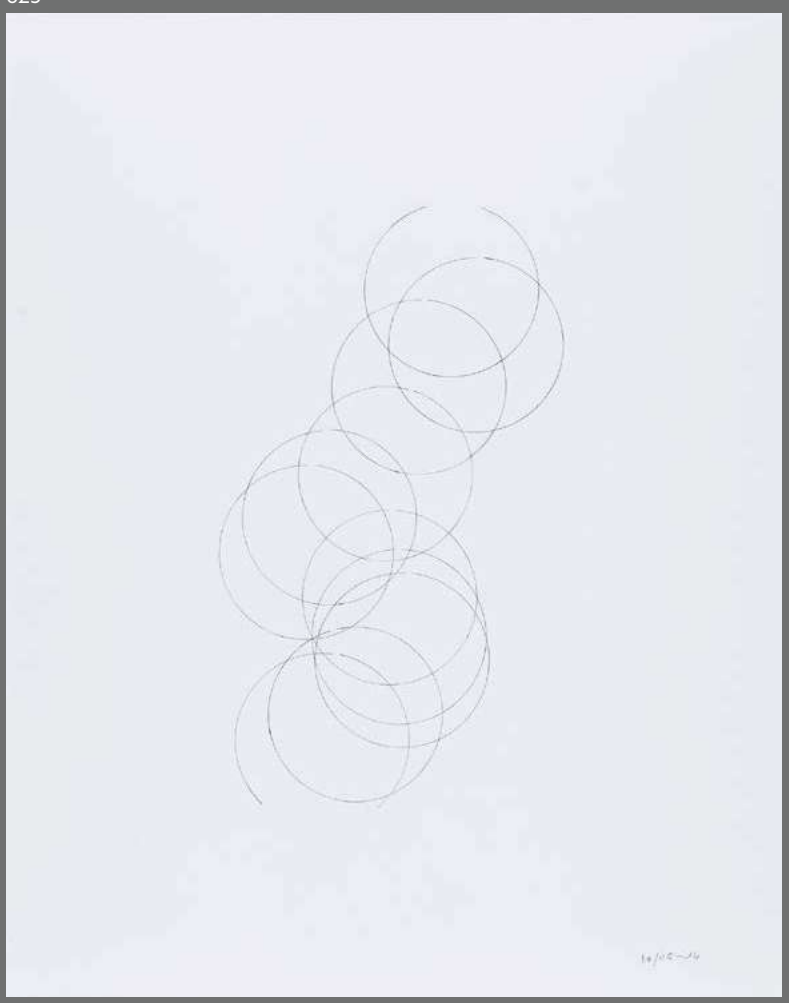
622
Benedek Barna
(Budapest, 1978)

Hullámzó Színek, 2020

Akril, habosított pvc
490 × 390 mm
Jelezve balra lent: O 1/1
Jelezve jobbra lent: Benedek b 2020

280 000 Ft | € 778

623

623
Vera Molnár
(Budapest, 1924)

Körszintézis

Ceruza, papír
490 × 390 mm
Jelezve jobbra lent: VM/05-16

360 000 Ft | € 1 000

624
Gyarmathy Tihamér
(Pécs, 1915 – Budapest, 2005)

Cím nélkül, 1960

Tus, papír
62 × 86 cm
Jelezve jobbra lent: Gyarmathy Tihamér 960

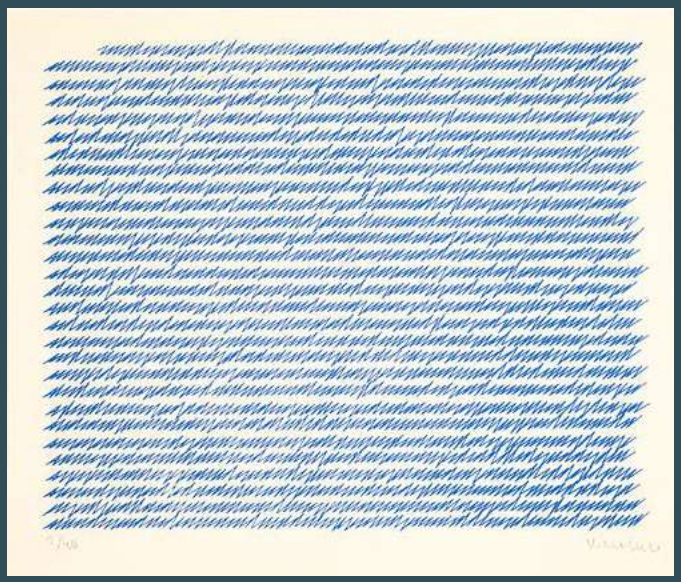
650 000 Ft | € 1 806

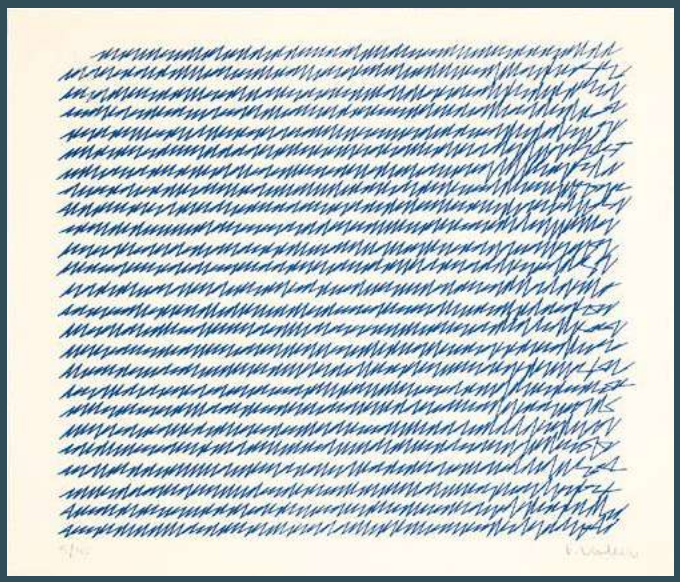
625 ▶
Vera Molnár
(Budapest, 1924)

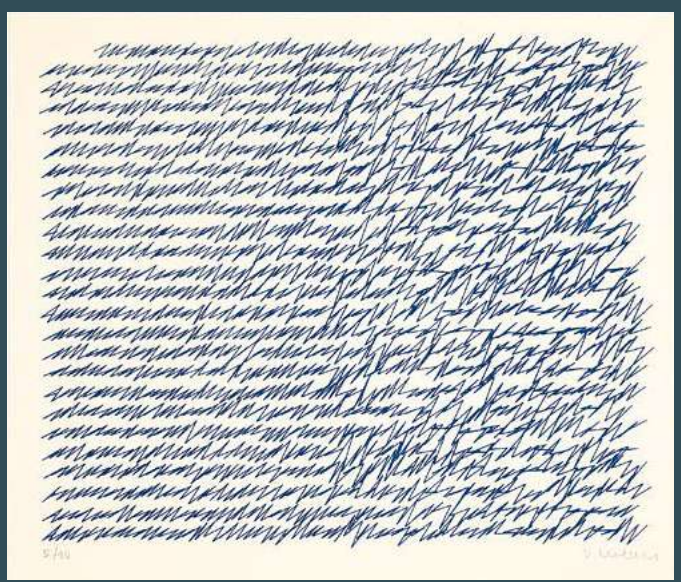
Anyám levelei I–VI.

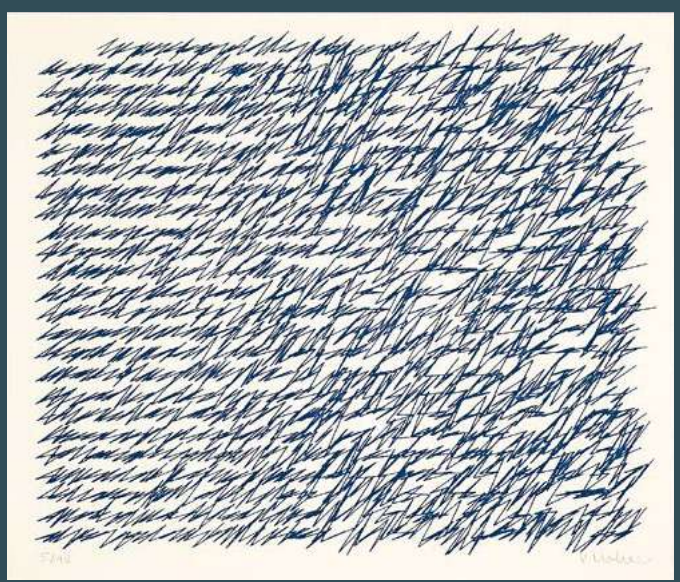
Szitanyomat, papír
Laponként 31 × 35,5 cm
Jelezve balra lent laponként: 5/40
Jelezve jobbra lent: V. Molnár

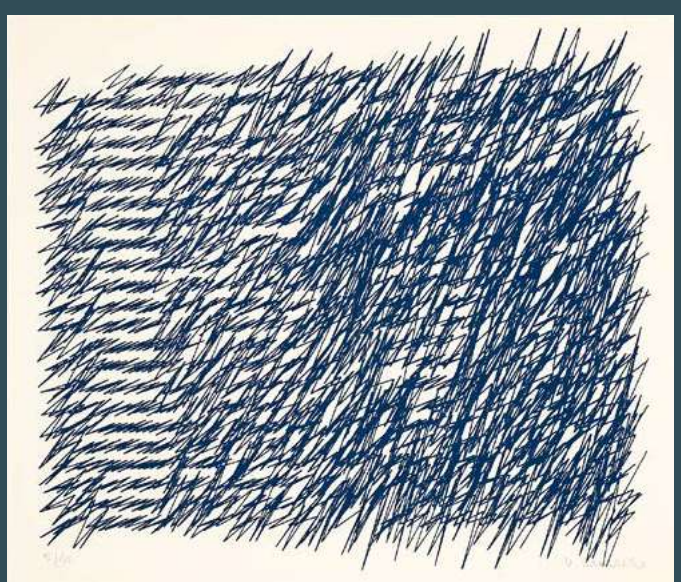
480 000 Ft | € 1 333

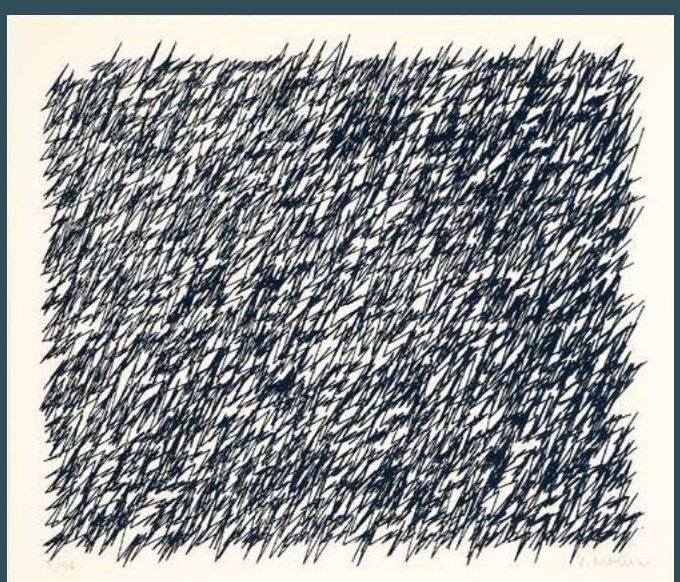

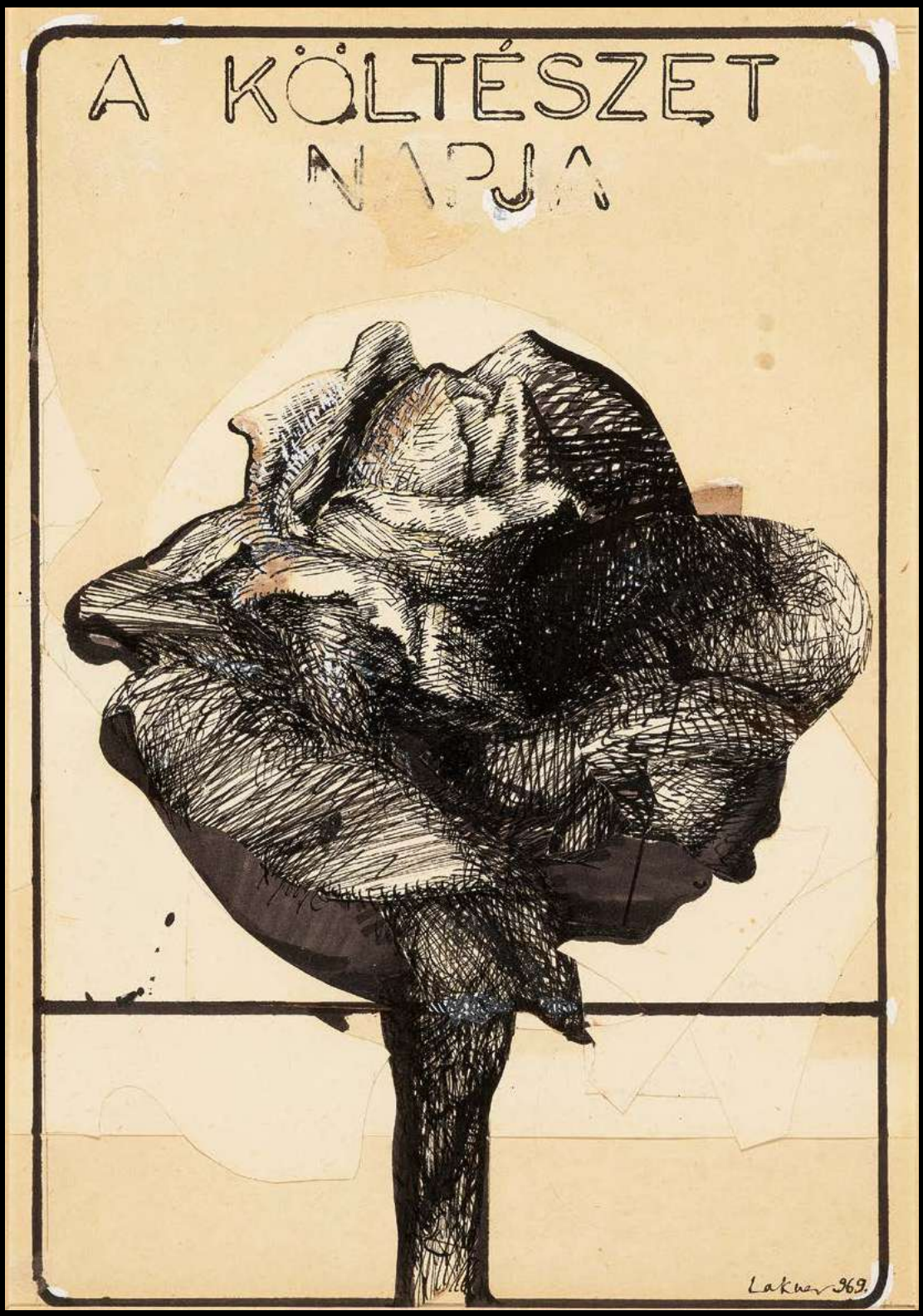

626
Lakner László
(Budapest, 1936)

A KÖLTÉSZET NAPJA, 1969

Tus, papír, kollázs
23 × 16 cm
Jelezve jobbra lent: Lakner 969

200 000 Ft | € 556

627
Bálint Endre
(Budapest, 1914 – Budapest, 1986)

NÉGY DARAB KOLLÁZS (CÍM NÉLKÜL VI., VIII., IX. ÉS XXII.), 1985.

480 000 Ft | € 1 333

Bálint Endre

CÍM NÉLKÜL VI., 1985

Kollázs, farost
30 × 59 cm
Jelezve a hátoldalon: Bálint, 1985.V.12

Bálint Endre

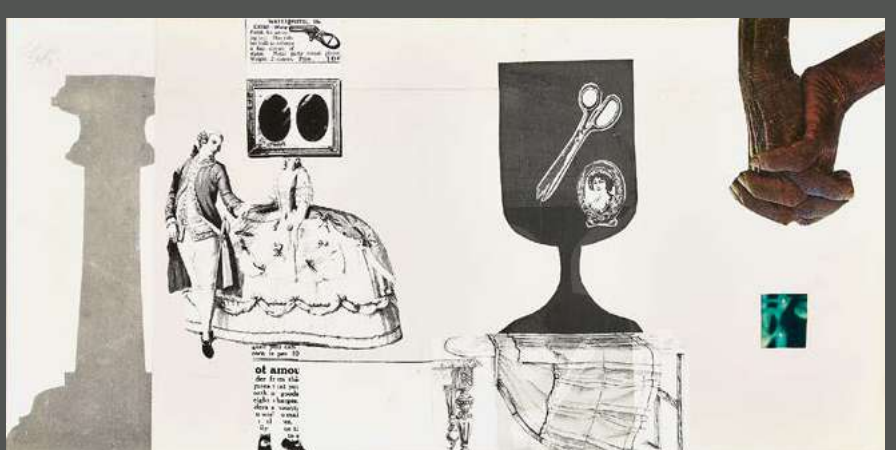
CÍM NÉLKÜL VIII., 1985

Kollázs, farost
30 × 59 cm
Jelzés nélkül

Bálint Endre

CÍM NÉLKÜL IX., 1985

Kollázs, farost
20 × 60 cm
Jelezve a hátoldalon: Bálint, 985.V.13.

BálintEndre

CÍM NÉLKÜL XXII., 1985

Kollázs, farost
20 × 60 cm
Jelezve a hátoldalon: Bálint '985.X.22.

628
Lossonczy Tamás
(Budapest, 1904 – Budapest, 2009)

Cím nélkül, 2009

Kollázs, papír
54 × 74,5 cm
Jelezve jobbra lent: Lossonczy Tamás 2009

280 000 Ft | € 778

629 ▶
Lossonczy Tamás
(Budapest, 1904 – Budapest, 2009)

Cím nélkül, 2008

Kollázs, papír
73 × 53 cm
Jelezve jobbra lent: Lossonczy Tamás 2008

240 000 Ft | € 667

Tommy Fant
2018

630
Baska József
(Dernő, 1935 – Budapest, 2017)

Este, 1976

Olaj, vászon
120 × 120 cm
Jelezve balra lent: Baska

460 000 Ft | € 1 278

631 ▶
Bartl József
(Soroksár, 1932 – Budapest, 2013)

Életöröm, 1978

Olaj, vászon
110 × 90 cm
Jelezve jobbra lent: Bartl

320 000 Ft | € 889

BARTL

◀ 632
Pintér András Ferenc
(Várpalota, 1980)

Scream

Olaj, farost
100 × 70 cm
Jelezve jobbra lent: PAF [ligatúra]

220 000 Ft | € 611

633
Klie Zoltán
(Szekszárd, 1897 – Budapest, 1992)

Tatarozás

Olaj, farost
40 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Klie

240 000 Ft | € 667

634

634
Joseph Kádár
(Debrecen, 1936 – 2019)

Ellipszis, 2007

Olaj, vászon fára kasírozva
60 × 30,5 cm
Jelezve a hátoldalon: Le K'dar (Joseph Kadar. Debrecen, 1936.)
Hongrois ‚Ellipszis' Paris 2007

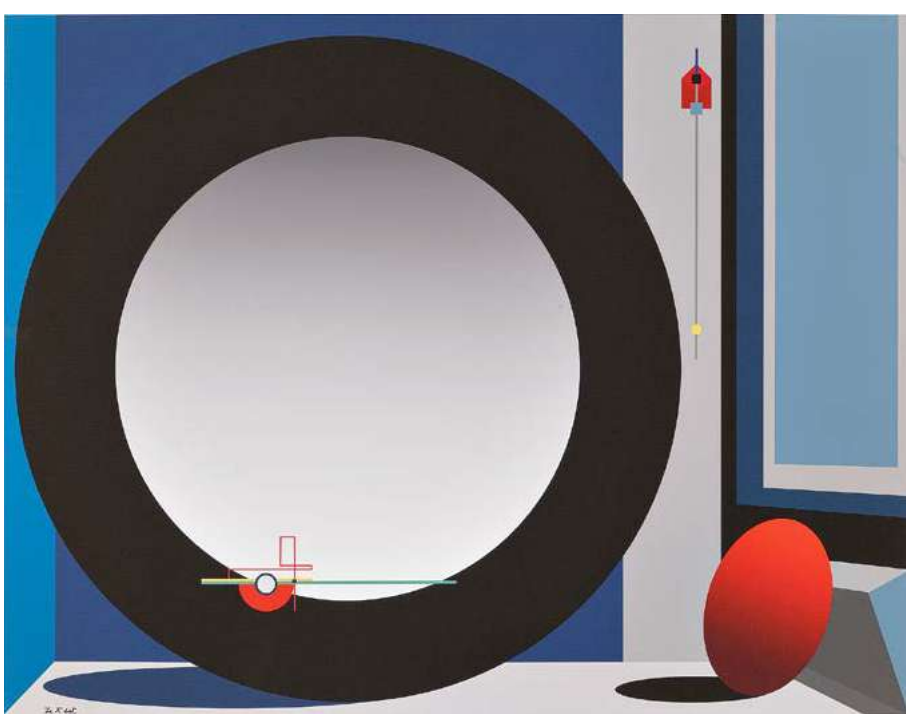
220 000 Ft | € 611

635
Joseph Kadar
(Debrecen, 1936)

Geometrikus kompozíció

Akril, vászon
70 × 100 cm
Jelezve balra lent: Jo K'dar

420 000 Ft | € 1 167

635

636 ▶
Weiler Péter
(Pécs, 1974)

James Pern – hétvége

Olaj, vászon
80 × 120 cm
Jelezve jobbra lent: Weiler 09

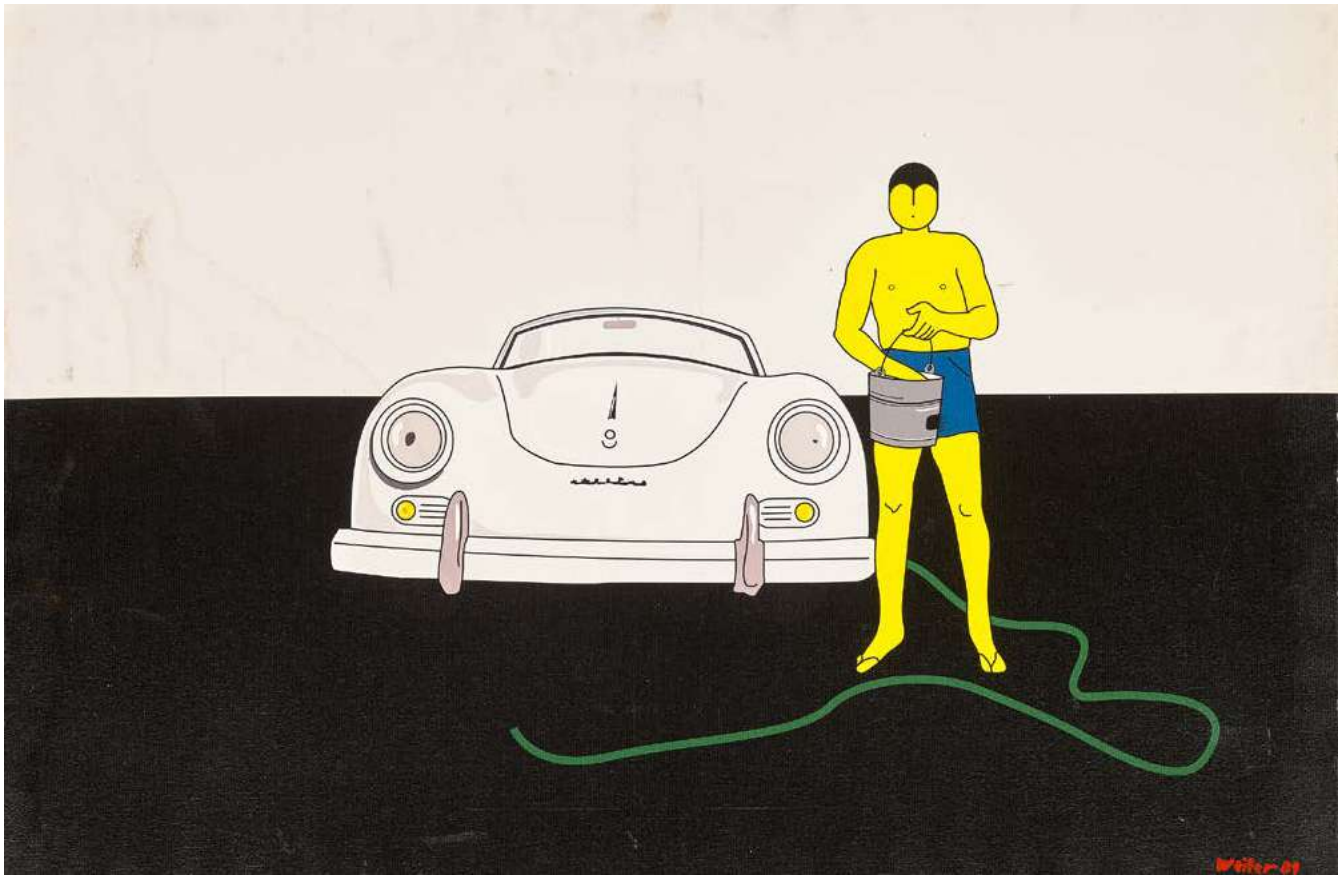
750 000 Ft | € 2 083

637 ▶
Ifj. Koffán Károly
(Budapest, 1940)

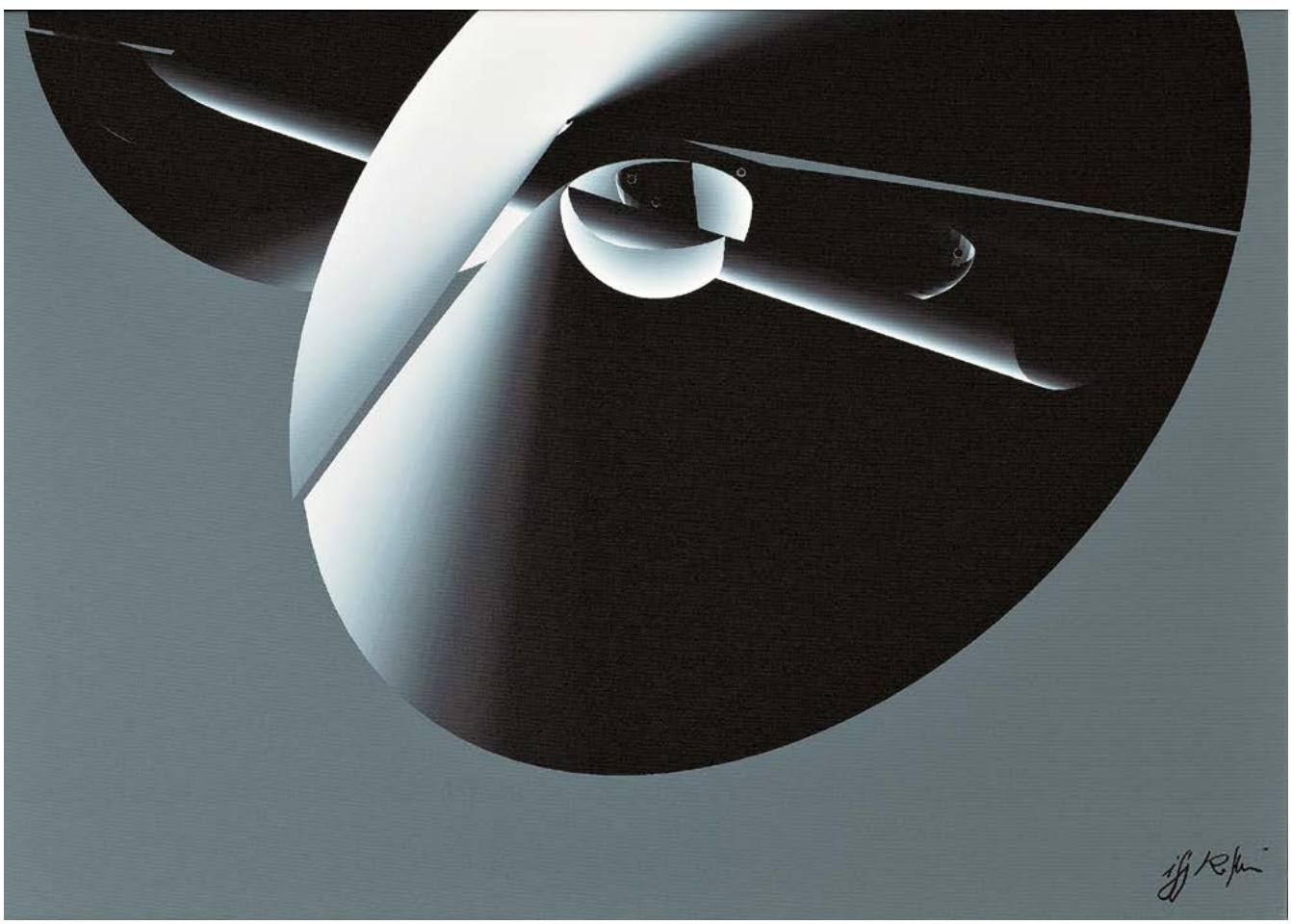
Hippel 20, 2006

Digitális grafika, vászon
70 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Ifj. Koffán

280 000 Ft | € 778

636

637

638
Kontur András
(Budapest, 1973)

Frontális ablak, 2009

Süttői mészkő
M.: 50 cm
Reprodukálva: Farkas Ádám – Wehner Tibor – Csák Ferenc: Kontur. Pauker Nyomdaipari Kft., Budapest, 2015, 73-74.o.

480 000 Ft | € 1 333

2006-ban Spanyolországban jártam, s az épületek olyan hatással voltak rám, hogy elindították bennem az épületszobrok ötletét. ... Az Ablak címet viselő szobraimat szemlélve egyik irányból keresztény ablakoknak tűnnek, gótikus és román templomok ablakait idézik, magukban hordozva a legnagyobb keresztény tanítást, a szeretetet. A másik oldaluk viszont cellaablak, lőrés, utal a háborúra, a pusztulásra, a halálra, a fájdalomra.

Kontur András
szobrászművész

639
Maróti János
(Debrecen, 1916 – Budapest, 1987)

I. II., 1974

Acél
M.: 77 cm
Jelzés nélkül
kiállítva:
Maróti János gyűjteményes kiállítása. Kuny Domokos Múzeum, Tata, 1981.
Maróti János gyűjteményes kiállítása. Medgyessy Ferenc Emlékmúzeum, Debrecen, 1985.

850 000 Ft | € 2 361

640

640
Szász Endre
(Csíkszereda, 1926 – Mosdós, 2003)

Tavasz

Olaj, farost
77 × 77 cm
Jelezve jobbra lent: Szász E

380 000 Ft | € 1 056

641

641
Szász Endre
(Csíkszereda, 1926 – Mosdós, 2003)

Szakállas férfi

Olaj, farost
50 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Szász E

280 000 Ft | € 778

642
Kárpáti Éva
(Budapest, 1936)

Variációk

Olaj, farost
69 × 69 cm
Jelezve jobbra lent: Kárpáti

260 000 Ft | € 722

643
Marosits István
(Szombathely, 1943)

Létra, 1998

Bronz
M.: 62 cm
Jelzés nélkül

450 000 Ft | € 1 250

644

Frey Krisztián
(Budapest, 1929 – Zürich, 1997)

Cím nélkül

Akril, tus, akvarell, papír
70 × 50 cm
Jelzés nélkül

1 200 000 Ft | € 3 333

645

646

645
Gyémánt László
(Budapest, 1935)

Szerkezeti elem – Chicago blues, 1999

Olaj, fotóemulzió, vászon
50 × 70 cm
Jelezve balra lent: Gyémánt

360 000 Ft | € 1 000

646
Tölg-Molnár Zoltán
(Budapest, 1944)

A kert

Olaj, vászon
50 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Tölg-Molnár
Reprodukálva: Körmendi–Csák. kortárs magyar művészet, 2001, 371. o.

360 000 Ft | € 1 000

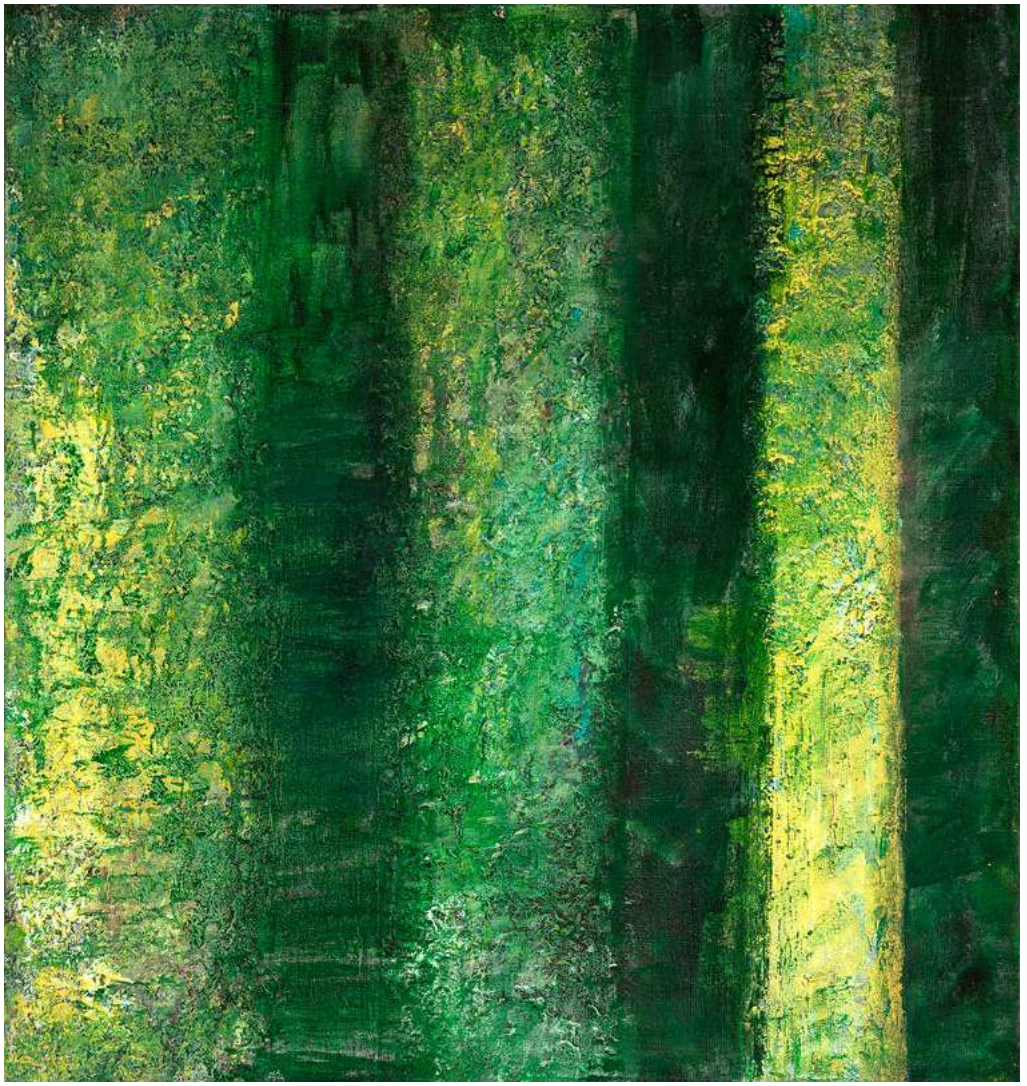

647
Bényi Árpád
(Dicsőszentmárton, 1931 – Debrecen, 2006)

Szűkülő tér, 1981

Olaj, farost
81 × 81 cm
Jelezve a hátoldalon: Bényi Árpád

180 000 Ft | € 500

648

648
Wagner János
(Budapest, 1936)

A FÁK VILÁGA, 1995

Akril, vászon
140 × 125 cm
Jelezve jobbra lent: Wagner
Reprodukálva: Wehner Tibor: Wagner János. Körmendi Galéria Kiadó, 2020, 90. o.

460 000 Ft | € 1 243

649

649
Kokas Ignác
(Vál, 1926 – Vál, 2009)

KITEKINTÉS, 1986

Olajtempera, farost
50 × 70 cm
Jelezve jobbra lent: Kokas I.

380 000 Ft | € 1 056

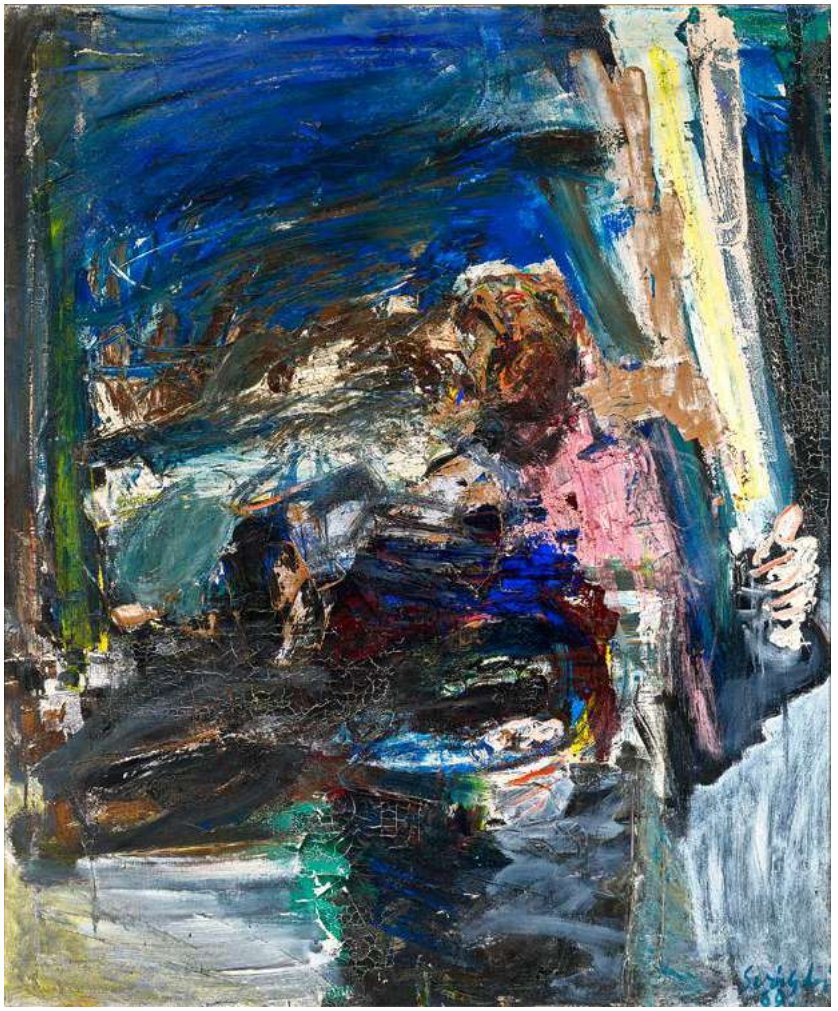
650

Konfár Gyula
(Budapest, 1933 – Budapest, 2008)

Bacchanália

Olaj, farost
140,5 × 171 cm
Jelezve jobbra lent: Konfár

650 000 Ft | € 1 806

651

651
Sváby Lajos
(Abádszalók, 1935 – Budapest, 2020)

A FESTŐ, 1969

Olaj, vászon
120 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Sváby Lajos 69.
300 000 Ft | € 833

652

652
Sváby Lajos
(Abádszalók, 1935 – Budapest, 2020)

ÖNARCKÉP

Olaj, vászon
40 × 40 cm
Jelezve jobbra lent: Sváby
240 000 Ft | € 667

653 ▶
Kőnig Frigyes
(Székesfehérvár, 1955)

BESZŰRŐDŐ FÉNYEK, 1997

Olaj, vászon
162,5 × 102 cm
Jelezve balra lent: König Frigyes 97
Jelezve a hátoldalon: 1997 ‚Ablak'
850 000 Ft | € 2 361

654

654
Pauer Gyula
(Budapest, 1941 – Budapest, 2012)

Büszt (Szépségminták szoborcsortból)

Bronz
M.: 36 cm
Jelzés nélkül

420 000 Ft | € 1 167

655

655
Jecza Péter
(Sepsiszentgyörgy, 1939 – Temesvár, 2009)

Lendület

Bronz
M.: 54 cm
Jelzés nélkül

600 000 Ft | € 1 667

656 ▶
Mácsai István
(Budapest, 1922 – Budapest, 2005)

A tarka köpeny, 1991

Olaj, farost
130 × 95 cm
Jelezve jobbra lent: Mácsai 91
Reprodukálva: Szabó György: Mácsai. Körmendi Galéria, Budapest, 2002, 68. o.

700 000 Ft | € 1 944

manaï 91

◀ 657

Rác András
(Kolozsvár, 1926 – Budapest, 2013)

V. L. Szentendrén, 1986

Relief mozaik
105 × 75 cm
Jelezve jobbra lent: R
Kiállítva:
Ecce Homo. Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége, Budapest, 1987.
Szentendrei Tárlat. Művészet Malom, Szentendre, 1999.

850 000 Ft | € 2 361

658

Nagy Sándor
(Buj, 1923 – Budapest, 2017)

Idol, 2001

Kőszobor
M.: 106 cm
Jelzés nélkül

1 200 000 Ft | € 3 333

659
Botos Péter
(Budapest, 1945)

GÖMBKERESZT FEKETÉVEL

Festett, csiszolt üveg
Átm.: 15 cm
Jelezve: Botos 2020

750 000 Ft | € 2 083

660
Victor Vasarely
(Pécs, 1906 – Párizs, 1997)

PLEIONNE, 1990

Kinetikus objekt 4/20.
47 × 40 × 6 cm
Jelzés nélkül
Jelezve jobbra lent: Vasarely

700 000 Ft | € 1 944

661
Botos Péter
(Budapest, 1945)

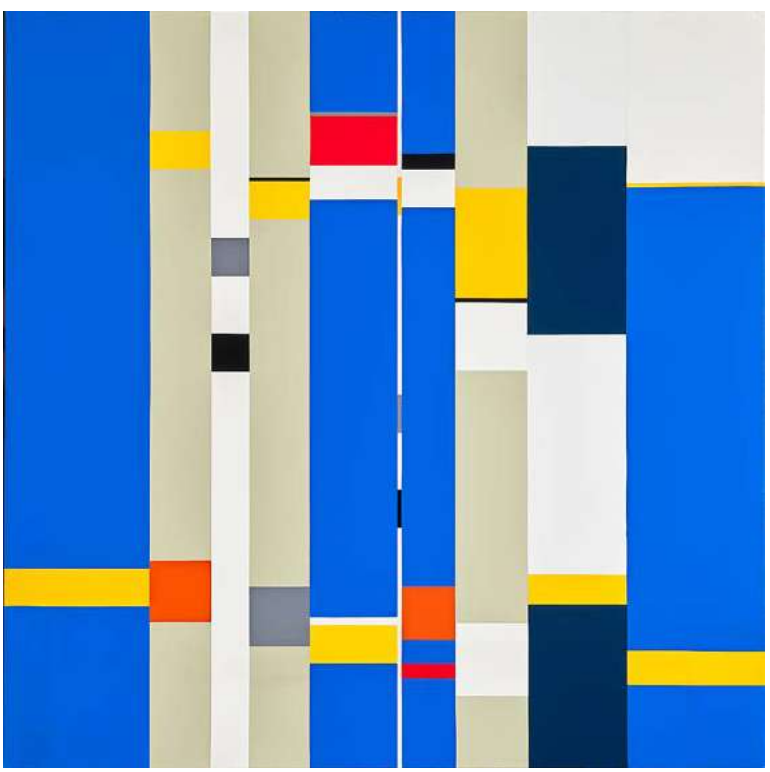
Hommage a Vasarely
(Három kocka kékkel), 2020

Festett, csiszolt üveg
M.: 30 cm
Jelezve: Botos 2020

1 800 000 Ft | € 5 000

662

663

662
Gyarmathy Tihamér
(Pécs, 1915 – Budapest, 2005)

‚Figurák az ablakban', 1964

Olaj, farost
44,5 × 50 cm
Jelezve a hátoldalon: Gyarmathy T. 964. 64/20, Figurák az ablakban

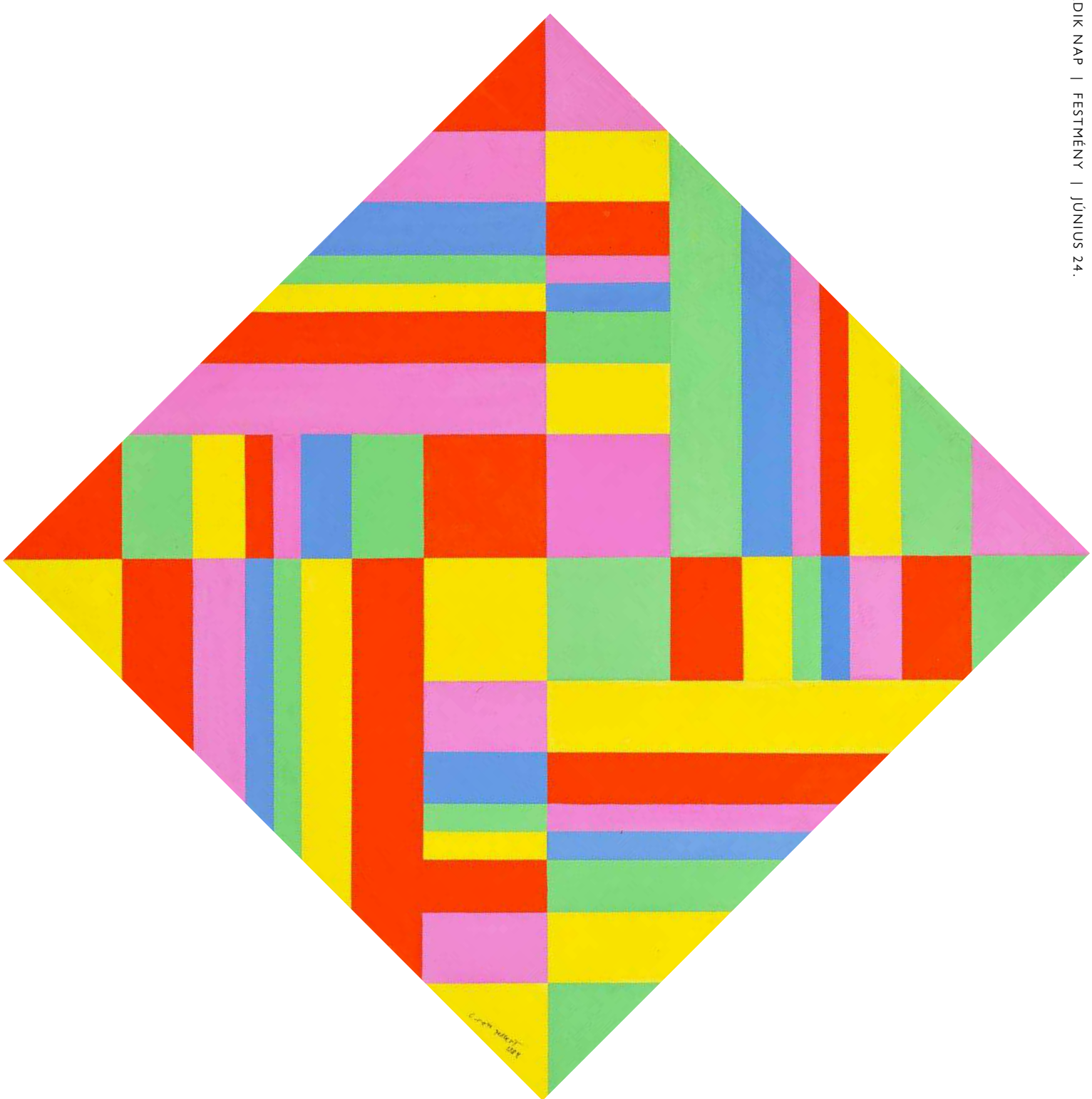
2 400 000 Ft | € 6 667

663
Orosz Balázs
(Budapest, 1963)

Szimfónia sárgára, 2017

Akril, vászon
100 × 100 cm
Jelezve a hátoldalon: Orosz Balázs/2017

160 000 Ft | € 444

664

Orosz Gellért
(Jászladány, 1919 – Budapest, 2002)

ADAEQUATIO, 1984

Akril, vászon
80 × 80 cm
Jelezve középen lent: Orosz G. 1984

650 000 Ft | € 1 806

665

666

665
Ifj. Guti József
(Budapest, 1976)

Csendélet, 1980

Olaj, farost
55 × 65 cm
Jelezve jobbra lent: Ifj. Guti 80

320 000 Ft | € 889

666
Kántor Lajos
(Vajdácska, 1922 – Budapest, 2013)

Szentendre, 1977

Olaj, vászon
70 × 90 cm
Jelezve jobbra lent: Kántor L 977.

320 000 Ft | € 889

667

Nikmond Beáta
(Budapest, 1938)

Szobor XIX.

Gránit
M.: 99 cm
Jelzés nélkül
Reprodukálva:
Nikmond Beáta. Kiállítási katalógus,
Helikon Kulturális Egyesület, Kispest, 2003, 18. o.
Wehner Tibor: Nikmond Beáta.
Körmendi Galéria Kiadó, Budapest, 2020, 35. o.

850 000 Ft | € 2 361

Nikmond Beáta merev, mozdulatlan, gesztusoktól mentes, szinte hibátlan szimmetriájú, súlyos, alig-alig tagolt, leginkább zárt, áttörések nélkül megformált kompozíciói, ülő és álló testhelyzetben megragadott emberalakjai szigorúan szembefordulók, szemüket egy távoli pontra szegezők. Szobrainak talán legfontosabb jellemzője, legerősebb alkotói indítéka az időtlenség megragadásának szándéka.

A klasszikus korok előtti idők eszményeit és gyakorlatát idézik az anyagok és a technikák, a megmunkálásmódok is. Kizárólagos anyaga a fa és az irtózatosan kemény kő: a gránit, a bazalt, a labradorit. Kőszobrai hallatlan lassú, szívós, kitartó, aprólékos kézműves munkával készülnek: a szobrász a 20–21. század fordulóján sem alkalmaz gépeket, kizárólagos szerszámai a kalapács és a véső, valamint a különböző csiszolóeszközök, amelyekkel simává, érzékenyen futó domború és homorú, egymásba kapcsolódó-ívelő felületűvé alakítja a részletektől megfosztott, csak a lényeges elemeket hangsúlyozó kompozícióit. Napjaink művészeti tömegtermelésében üdítő, felszabadító hatású jelenség, hogy egy-egy mű hosszú-hosszú hónapokon át, gyakran egy évnél hosszabb, mindennapos munkát igénylő alakítással készül – őrizve az alkotó kéz nyomát, s egyszersmind az egyediség varázslatos auráját vonva a szobor köré.

Plasztikáinak tömbszerűségébe mintegy észrevétlenül olvadnak az antropomorf elemek: az egyensúlyban tartott kezek, lábak, a törzsek és a fejek, amelyeknek megjelenítését nem az önálló formaképzés követi, hanem sokszor csak a tömbfelületbe karcolt, jelzésszerű körvonal. A távolba meredő tekintetek, a mozdulatlanságba foglalt, nyugalmi helyzetekbe zárt testek, a gesztusok nélküli figurák és a furcsa arányrendszerek az archaikus korok látásmódját, alakformálását idézik: rejtetten és különös módon jelen vannak e szobrászatban a törzsi és az egyiptomi művészet és aztán a nagy elődök, Medgyessy Ferenc, Bokros Birman Dezső, Mészáros László, de Constantin Brâncuşi plasztikájának tanulságai is.

Wehner Tibor
művészettörténész

668

669

668
Angyalföldi Szabó Zoltán
(Budapest, 1929 – Budapest, 2014)

Múzsák

Pasztell, szén, papír
70 × 100 cm
Jelzés nélkül

300 000 Ft | € 833

669
Hincz Gyula
(Budapest, 1904 – Budapest, 1986)

Madarak

Olaj, vászon
43 × 50,5 cm
Jelzés nélkül

280 000 Ft | € 778

670

670
Angyalföldi Szabó Zoltán
(Budapest, 1929 – Budapest, 2014)

VELENCE, 2005

Pasztell, szén, papír
68 × 99 cm
Jelezve jobbra lent:
Szabó Zoltán Angyalföldi 2005

220 000 Ft | € 611

671

671
Simsay Ildikó
(Budapest, 1942 – Budapest, 1997)

MADÁR

Olaj, vászon
75 × 90 cm
Jelzés nélkül

220 000 Ft | € 611

672

672
Swierkiewicz Róbert
(Pécs, 1942 – Budapest, 2019)

Rózsaszín–kék, 2005

Olaj, vászon faroston
39 × 39 cm
Jelezve a hátoldalon: Swierkiewicz Róbert

220 000 Ft | € 611

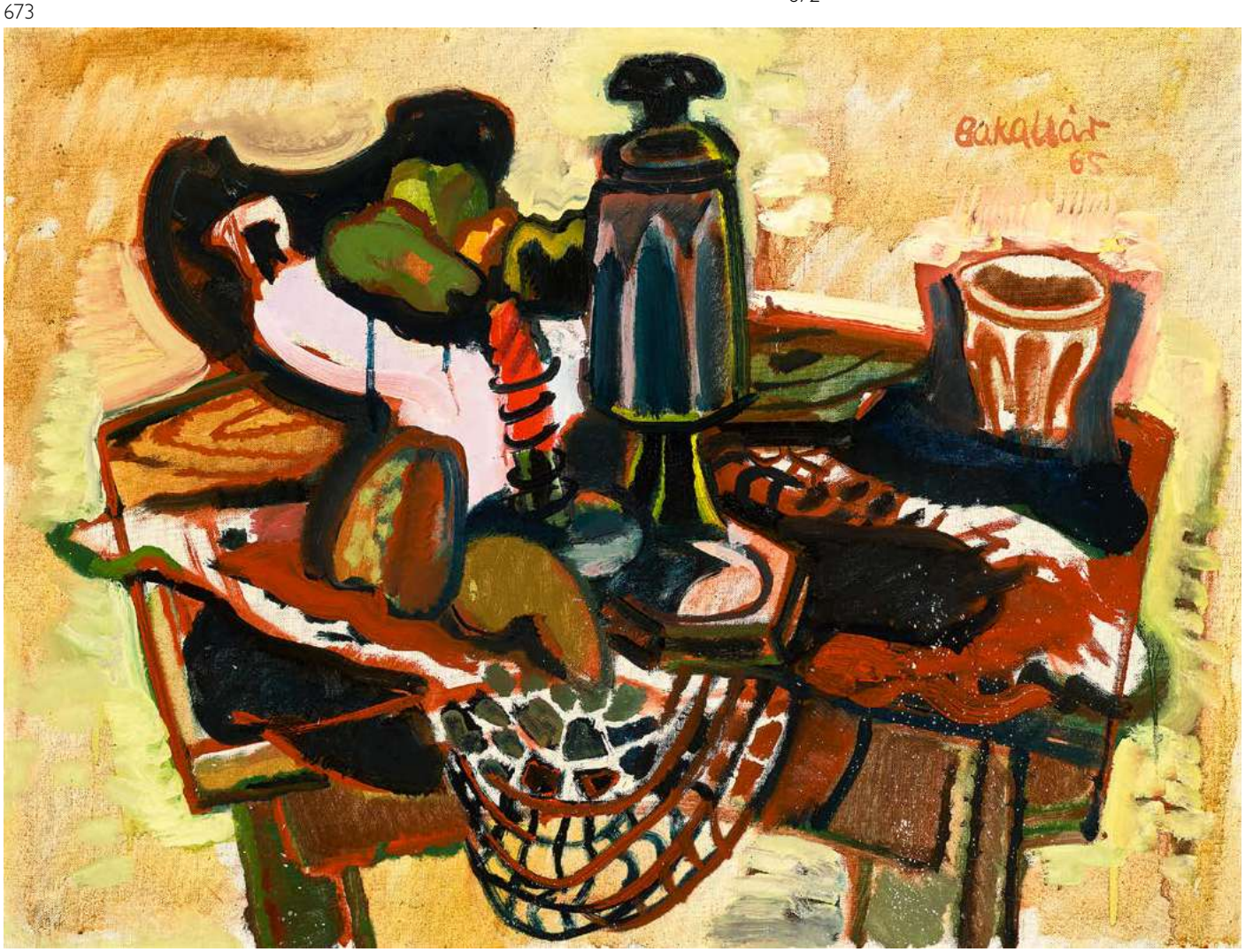
673
Bakallár József
(Budapest, 1940 – Budapest, 2013)

Kávéfőzős csendélet, 1965

Olaj, vászon
60 × 81 cm
Jelezve jobbra fent: Bakallár 65
Reprodukálva: Lossonci Miklós:
Bakallár József.
(Pesterzsébeti Múzeumi Füzetek 1.)
Budapest, 1982. 6. o.

320 000 Ft | € 889

673

674
Swierkiewicz Róbert
(Pécs, 1942 – Budapest, 2019)

Fejjel lefelé, 2005

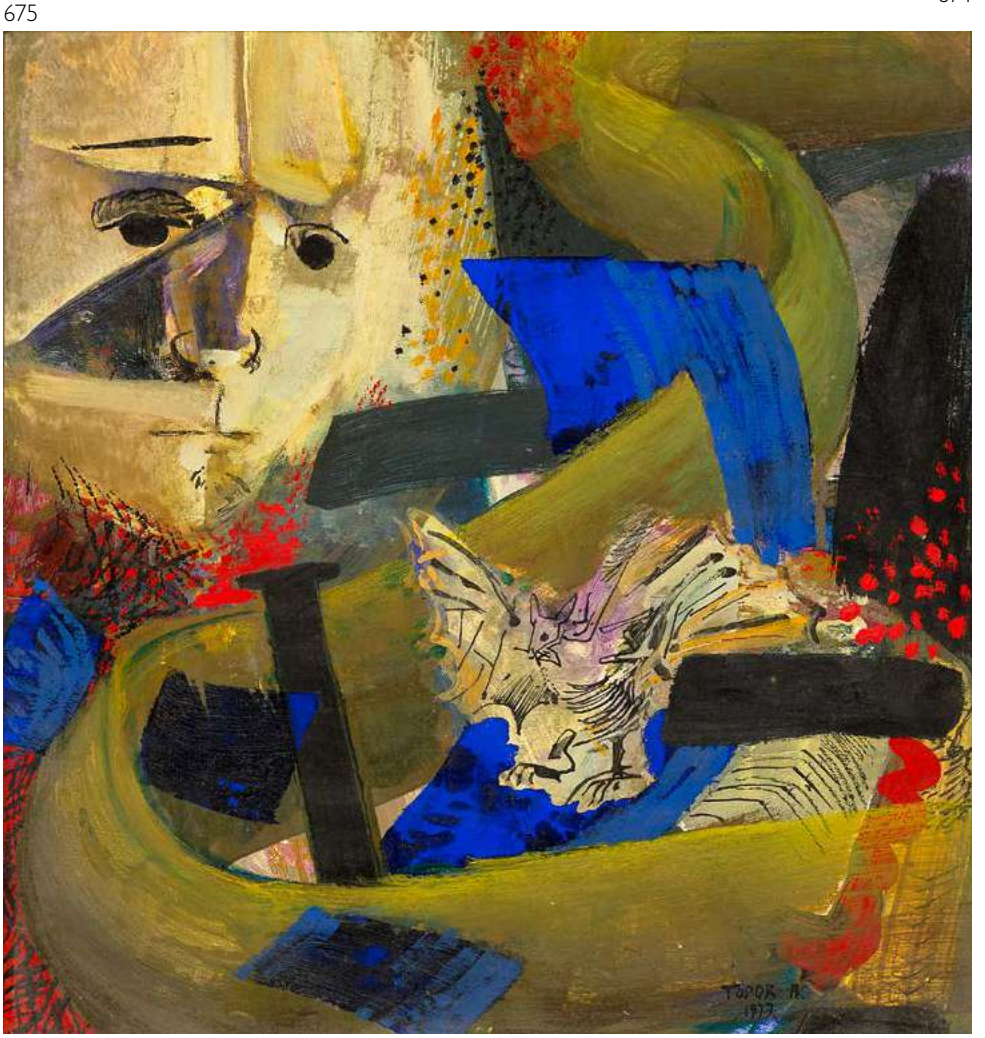
Olaj, vászon faroston
39 × 39 cm
Jelezve a hátoldalon:
Swierkiewicz Róbert, Fejjel lefelé 2005.

220 000 Ft | € 611

674

675

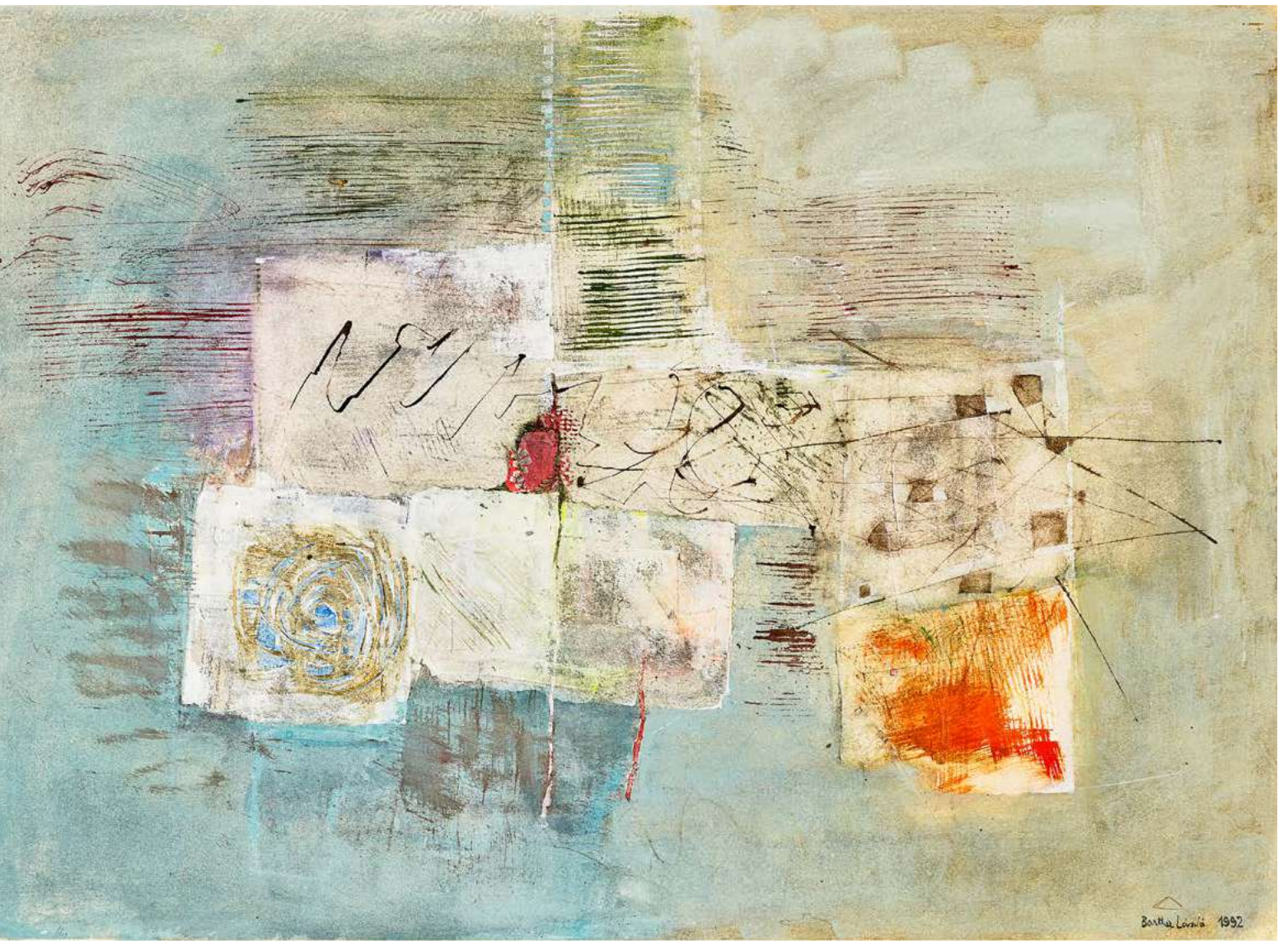

675
Topor András
(Budapest, 1944 – Budapest, 1997)

Fiú denevérrel, 1977

Tempera, fa
48 × 45,5 cm
Jelezve jobbra lent: Topor A. 1977.

150 000 Ft | € 417

676
Bartha László
(Kolozsvár, 1908 – Kőszeg, 1998)

Elbeszélés, 1992

Tempera, papír
42 × 59 cm
Jelezve jobbra lent: Bartha László 1992.

220 000 Ft | € 611

677 ▶
Bujdosó Ernő
(Lajosmizse, 1944)

Barbár jegyzet, 1995

Olaj, vászon
120 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Bujdosó Ernő ´95
Reprodukálva: Kortárs Magyar Művészet a Körmendi – Csák Gyűjteményben (1945-2001). Körmendi Galéria, Budapest, 2001. 49. o.

550 000 Ft | € 1 528

678
Marosán Gyula
(Budapest, 1915 – Toronto, 2003)

Napkitörés, 1968

Olaj, vászon
82 × 62 cm
Jelezve balra lent: Marosán 1968

380 000 Ft | € 1 056

679
Szikora Tamás
(Nyíregyháza, 1943 – Budapest, 2012)

Hal, 1986

Olaj, farost
60 × 80 cm
Jelezve jobbra lent: Szikora 86

260 000 Ft | € 722

680

Kneisz Eszter
(Budapest, 1958)

Sárga fény, 1983

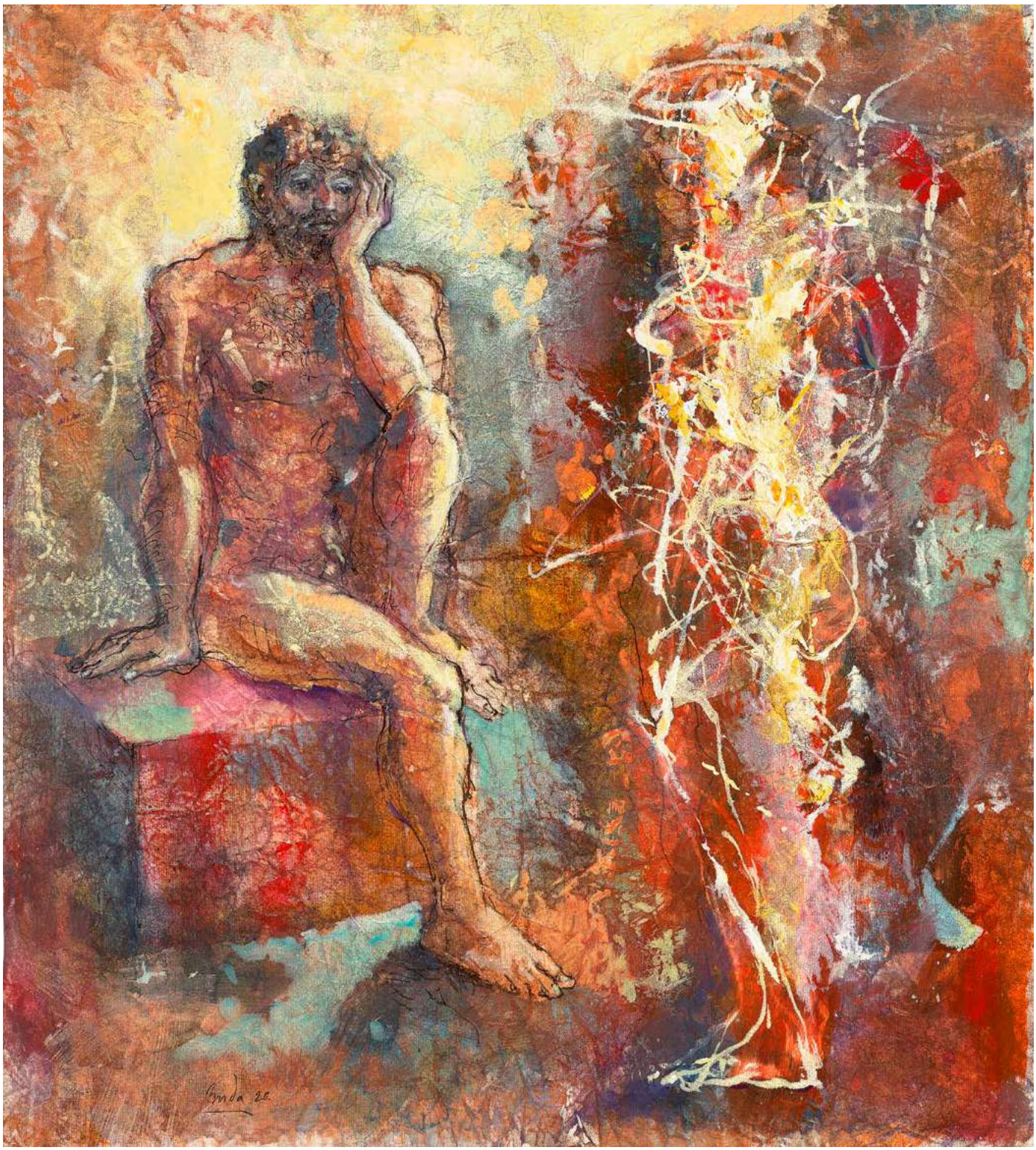
Francia gobelinszövés (gyapjú)
150 × 200 cm
Jelezve jobbra lent: KE

1 200 000 Ft | € 3 333

Kiállítva:
Kneisz Eszter gobelinművész kiállítása, Ferencvárosi Pincegaléria, Budapest, 1985. január 3-27.
Magyar gobelin az 1980-as években, Művészetek Háza, Szentendre, 1986. április 3. – június 29.
Kneisz Eszter gobelinművész kiállítása, Bolgár Kulturális Intézet, Budapest, 1998. január 26. – február 26.
Kneisz Eszter gobelinművész kiállítása, Károlyi kastély, Fehérvárcsurgó, 2006. június 2–4.
VII. Országos Kerámia és Gobelin Biennálé, Festetics-kastély, Keszthely, 2009. május 9. – augusztus 30.
Utak 1., Hudozsesztvena Galerija Ilija Beskov, Pleven, Bulgária, 2012. június 28. – július 28.
Utak 2., Mladezski dom, Gorna Orjahovica, Bulgária, 2012. szeptember 14-28.
Magyar gobelinek és kisplasztikák, Történeti Múzeum, Chiprovtsi, Bulgária, 2013. szeptember 2-12.
Kapcsolatok, Művészeti Múzeum, Zilah, Románia. 2009. február 28. – március 14.
Párbeszéd II., Bolgár Kulturális Intézet, Pozsony, Szlovákia, 2013. október 15-29.

681
Buda István
(Bukarest, 1962)

PYGMALION, 2020

Olaj, pergamen
48 × 42,5 cm
Jelezve balra lent: Buda 20.

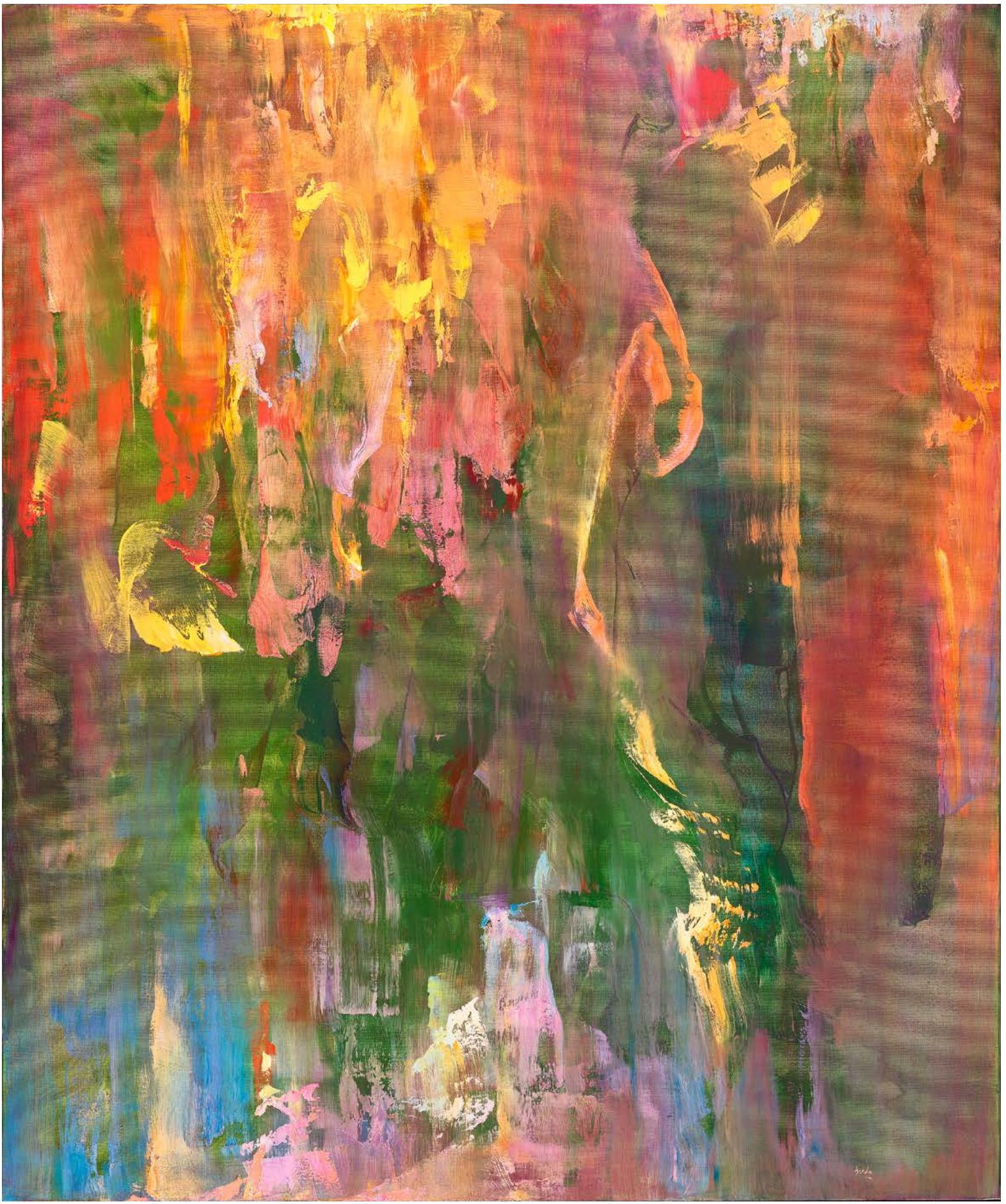
320 000 Ft | € 889

682 ▶
Buda István
(Bukarest, 1962)

A FÉNY KAPUJA, 2020

Olaj, vászon
120 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Buda

700 000 Ft | € 1 944

683

Kántor Lajos
(Vajdácska, 1922 – Budapest, 2013)

Lóversenyen, 1961

Olaj, farost
96,5 × 147 cm
Jelezve jobbra lent: Kántor L. 1961

1 500 000 Ft | € 4 167

684

Kornis György
(Miskolc, 1927 – Budapest, 2011)

Próféták, 1968

Olaj, farost
160 × 100 cm
Jelezve balra lent: Kornis Gy.
Jelezve a hátoldalon: 1963, A próféta
Kiállítva: az Ernst Múzeum Kornis György életműkiállításán (2007)

1 200 000 Ft | € 3 333

Kornis György festő, grafikus Párizsban Szenes Árpád tanítványaként végezte művészeti tanulmányait. Sokoldalúságát mutatja, hogy már eközben, 1946-ban a Párizsi Operaháznál helyezkedett el díszlettervezőként. 1952-ben visszatért Budapestre, majd több mint három évtizeddel később, 1988-ban Bécsbe tette át a székhelyét. Az absztrakt és szürrealista hagyomány kereteit feszegető Kornis művei a síkok és szerkezetek belső ritmusát kutatják, ám címadásai csak ritkán engedik el teljesen a néző kezét: szinte minden esetben megkapjuk a kulcsot az erőteljes kontemplatív tartalmakat sugalló kompozíciókhoz. Képeit belső energia feszíti, és a megindított mozdulat a kereten túl folytatódik tovább. Palettáját alapvetően meleg színekre hangolta – a hideg színek ritkábban „eseményekként", gyakrabban az elérni kívánt képi egyensúly érdekében kaptak helyet vásznain. 2002-től haláláig újra a magyar fővárosban élt és alkotott, de festményei, alkotásai számos nemzetközi magán- és közgyűjteménybe bekerültek, többek között a párizsi Louvre-ba, a bécsi MUMOK-ba, a brüsszeli Jacques Brel Alapítvány és a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményeibe.

Pap Eszter
művészettörténész

685
Papp Oszkár
(Budapest, 1925 – Budapest, 2011)

Ikarosz, 1978

Olaj, vászon
80 × 60,5 cm
Jelezve a hátoldalon: Papp Oszkár
kiállítva: A zene és a szép szavak varázsában – Papp Oszkár egyéni kiállítása. Pest Center Galéria, Budapest, 1999. október 5-17.
Vitában a történelemmel – Papp Oszkár egyéni kiállítása. Vigadó Galéria, Budapest, 2001. január 18 – február 4.

500 000 Ft | € 1 389

686
Kocsis Imre
(Makó, 1940 – Szentendre, 2015)

Kulcslyuk, 1991

Vegyes technika, vászon
50,5 × 36 cm
Jelzés nélkül

120 000 Ft | € 333

A fát »holtában« is élő anyagként élem meg. Mielőtt egy fadarab a kezembe kerül, általában már a raktárban is szemezgetek vele. Ebben az esetben is így volt. Egy ágas fáról van szó, és amikor bevittem a műterembe, már tudtam, hogy mit »szeretne« a fa. Az egyensúly keresése, megtalálása, megélése fontos része az életünknek. Ebben a darabban az aranymetszés egyensúlya volt, van benne. Csak követtem a fában rejlő egyensúlyt, s a köztünk lévő dialógus teremtette meg a szobrot.

Drienyovszky János
szobrászművész

[A művész] az 1980-as évektől fokozatosan a szobrászat felé fordult, a fával próbálkozott, s az egyre jobban magával ragadta. […] Legfontosabb jellemzői az anyagszerűség, a természetes eredet, illetve a természet-formarend tisztelete, ebből következően az organikus jelleg és domináns módon az elvont, az absztrakt plasztikai nyelvezet.

Wehner Tibor
művészettörténész

687
Drienyovszky János
(Békéscsaba, 1954)

Egyensúly, 2005

Diófa
M.: 60 cm
Jelzés nélkül

550 000 Ft | € 1 528

688

689

688
Kokas Ignác
(Vál, 1926 – Budapest, 2009)

Ginza pusztán

Plextoll, farost
50 × 70 cm
Jelezve balra lent: Kokas I

340 000 Ft | € 944

689
Angyalföldi Szabó Zoltán
(Budapest, 1929 – Budapest, 2014)

Csendélet, 1964

Olaj, papír
70 × 80 cm
Jelezve jobbra fent: Szabó Z 1964

240 000 Ft | € 667

690
Bán Béla
(Budapest, 1909 – Tel-Aviv, 1972)

Átlényegülés, 1967

Vegyes technika, vászon
116,5 × 50 cm
Jelezve jobbra lent: Bán 967

600 000 Ft | € 1 667

691

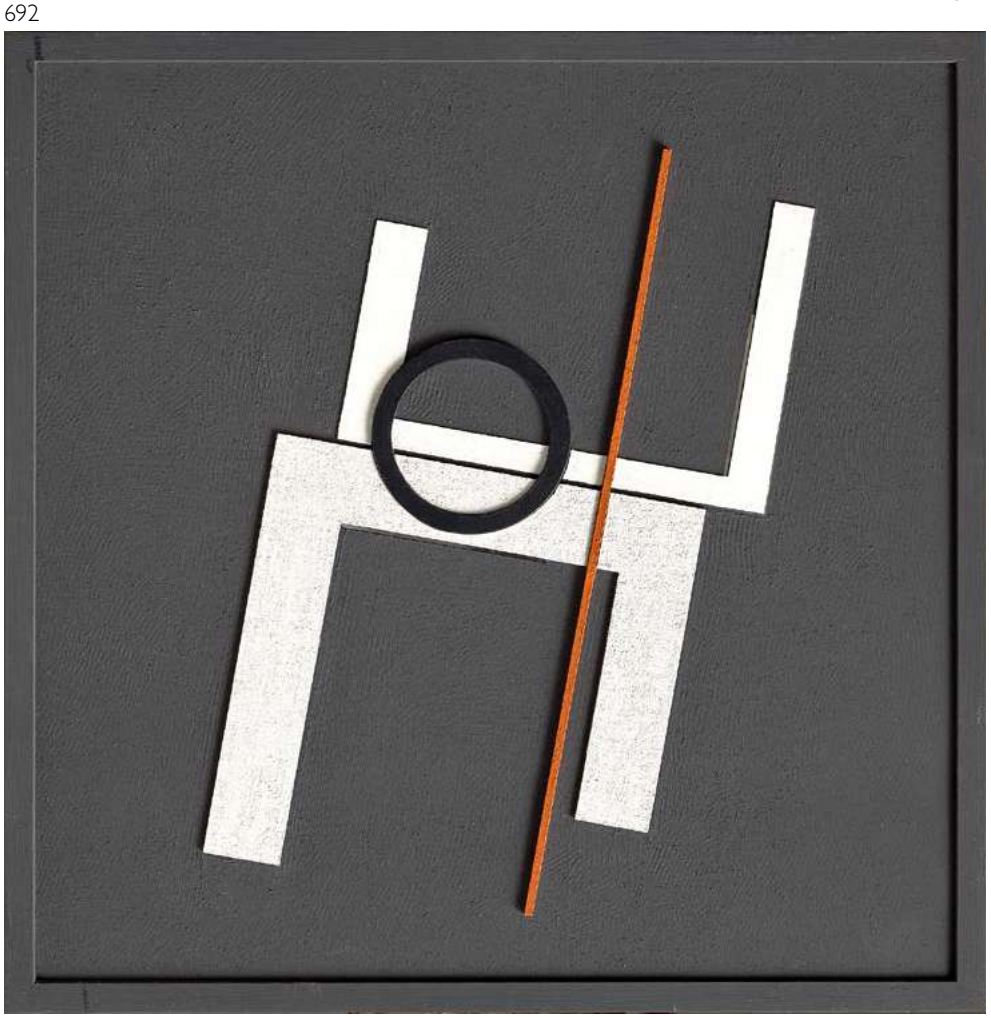
691
Barabás Márton
(Budapest, 1952)

LÉPÉSEK

Objekt
66 × 66 cm
Jelezve középen lent: Barabás Márton: Lépések (Steps) OP469 Frankfurt-Budapest

220 000 Ft | € 611

692

692
Matzon Ákos
(Budapest, 1945)

ABSZTRAKT KOMPOZÍCIÓ

Olaj, falemez
60 × 60 cm
Jelzés nélkül

220 000 Ft | € 611

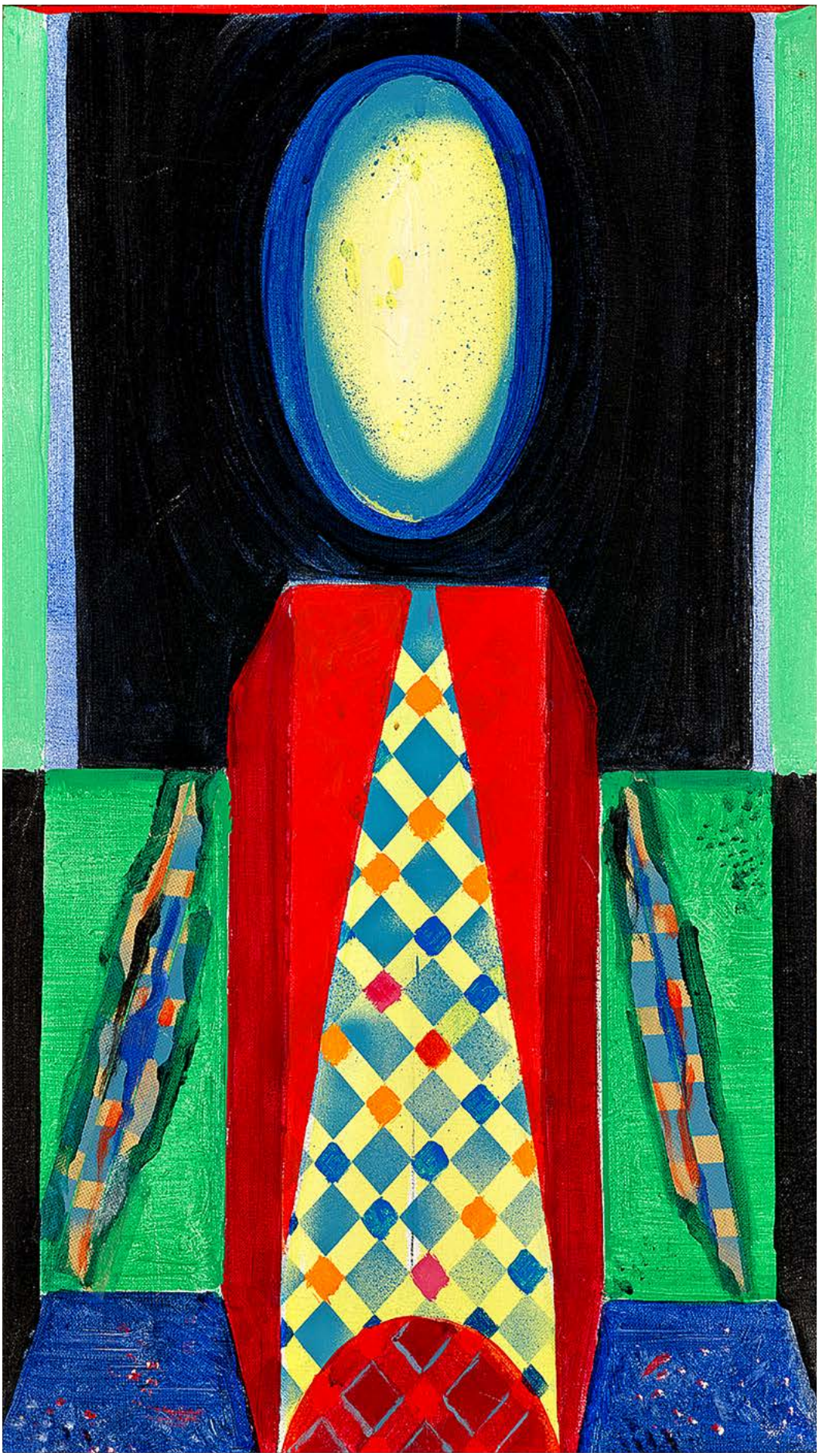

693
Hegyi György
(Budapest, 1922 – Budapest, 2001)

Márvány plasztika II., 1996

Mozaik, márvány
80 × 35 cm,
Jelezve a hátoldalon: Márvány plasztika II.
Reprodukálva: Pataky Gábor – Matits Ferenc – Tőkeiné Egry Margit – Hegyi György: Hegyi György. Körmendi Galéria és PolgART Lap- és Könyvkiadó Kft., é.n., 82. o.

320 000 Ft | € 889

◀ 694

Hincz Gyula
(Budapest, 1904 – Budapest, 1986)

Kompozíció

Olaj, vászon
70 × 40 cm
Jelzés nélkül
A hátoldalon Hincz Gyula hagyatéki pecsétje.

480 000 Ft | € 1 333

695

Hincz Gyula
(Budapest, 1904 – Budapest, 1986)

Világ

Olaj, vászon
70,5 × 65 cm
Jelezve jobbra középen: HGy [ligatúra]

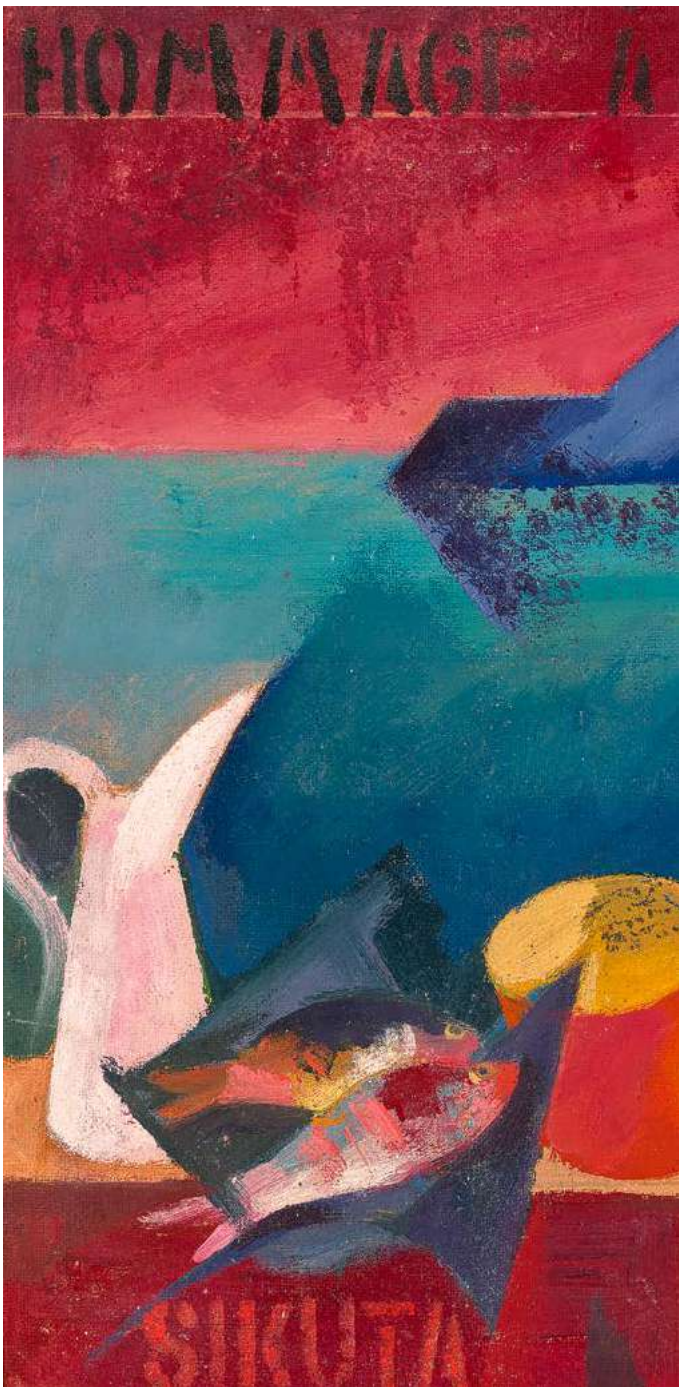
950 000 Ft | € 2 639

696
Sikuta Gusztáv
(Budapest, 1919 – Budapest, 1985)

Hommage A' Frank Frigyes

Olaj, farost
62 × 101 cm
Jelezve balra lent: Sikuta

2 800 000 Ft | € 7 778

A „paplan alatti festészet"

Sikuta Gusztáv ritkán felbukkanó konstruktív-szürrealista ihletésű alkotásai rendre jól szerepelnek a hazai árveréseken. Gyakorlott szakértőnek a festő keze nyomát felismerni – unikalitásából fakadóan – legalábbis illik, még ha magáról a művészről, erről a szekrénynek festő magányos alkotóról nem is tudhatunk sokat. Mint később nyilatkozta: a visszahúzódás nála nem aszkéta póz volt, hanem önnön természetéből fakadt. Szerény tanári állása rejtekében hosszú évtizedeken át festette a csekély számú, gondosan kiérlelt alkotásokat anélkül, hogy diákjai bármit is sejtettek volna valódi talentumából.

Sikuta 1937-ben kezdte meg tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, és mestereinek, Szőnyinek és Rétinek köszönhetően a nagybányaiak látásmódját kapta örökül. Az öntudatra ébredés az első Cézanne-album megvásárlásakor érte, hogy aztán sorra szívja magába a nagy európai izmusok pionírjai, Matisse, Picasso és Gauguin képreprodukcióit. Nagy rajongója lett a magyar Czigány Dezső és Szobotka Imre művészetének, de náluk is nagyobb ösztönzőerőnek bizonyult Korniss Dezső és a szentendrei alkotóközösség tagjainak, Anna Margitnak, Bálint Endrének a társasága. Annak ellenére, hogy Sikuta hivatalosan sosem tartozott a művésztelep alkotói közé, a második generációs szentendreiek rendszeresen hívták szerepelni kiállításaikra. Sikuta a háború alatt kötött barátságot Korniss-sal, akivel később is intenzív kapcsolatban maradt: a 40-es évek végére Korniss tanácsára az általa ábrázolt tárgyak, absztrakt motívumok határvonalai keményebbé váltak, jellegzetesen élessé, és Sikuta később is sokszor tiszteletét tette Szentendrén Korniss meghívására.

Szellemes képi bukfencek és lírai szürreál

Van azonban valami, ami Sikutát igazán különlegessé teszi: az átható költői hangvétel. Képei mindig sűrítettek, de hiába a precíz kifejezésmód, lírai alkatát sosem zabolázta a végtelenségig. Tanárként eltöltött évei alatt kedvenc időtöltésévé és egyben legfontosabb festői témájává a nosztalgia vált. Olykor figurális, máskor Hans Arpot idéző tekergő reminiszcenciái egymásba futnak vásznain, és józsefvárosi kispolgári életének, motiváló emberi kapcsolatainak tanúbizonyságaként állnak az utókor előtt. Kis méretű kompozícióin gyakori az alakzatok kötött, centrális elrendezése, de hommage képein – ahogy a Frank Frigyes emlékének szentelten is – elszabadul a fantáziája, és szürrealistaként fűzi egymásba a képi elemeket. Rejtvényszerűség, játékosság és dekorativitás jellemzi ezeket a műveket: a tárgyak önmagukat, de mélyebb lelki tartalmakat is jelölhetnek – kinek-kinek a képzeletére van bízva, mit lát bele a „valóság feletti kék" előterébe.

A Frankra történő vizuális megemlékezés produktuma ugyancsak egy enigmatikus darab. A csendéleti elemek tisztán kivehetők, de öncélú közösségük elnehezíti a középen, szalonasztalka társaságában „lebegő" tükör álomképét. A háttérben lelki mélységek tengere nyugszik, de egy delfti kékben sötétlő domborulat fenyegetően zárja le az utat a tekintet előtt. Ez az erős színhasználat kétségtelenül Frank sűrű és vehemens koloritját eleveníti fel. A festmény keletkezési körülményeit nem ismerjük. Valószínűleg személyes ismeretség folytán született: a két művész több időt tölthetett együtt Szentendrén 1960-ban, abban az évben ugyanis mindketten a régi művésztelep vendégszeretetét élvezték. Egészen biztosan összekötötte még őket Frank János művészettörténész személye is, aki mindkettőjükkel bensőséges kapcsolatot ápolt. Frank János egyike volt azon keveseknek, aki felismerték és méltatták Sikuta tehetségét, ő volt az ugyanakkor, aki Frank Frigyes nagyobb retrospektív kiállításait válogatta és rendezte. Sikuta előtt követendő példaként állhatott Frank művészete, aki festészetében az expresszió és konstruktivitás termékeny házasságát hívta életre, mindezt gazdag színpalettával, zenei érzékenységgel, nemegyszer múltba révedő tekintettel.

Pap Eszter
művészettörténész

FRANK FERGYES

697

697
Bencsik János
(Budapest, 1945)

Északi fény

Olaj, vászon
60 × 70,5 cm
Jelezve jobbra lent: Bencsik

340 000 Ft | € 944

698
Csáji Attila
(Szepsi, 1939)

Ageba II., 1973

Olaj, farost
68 × 82 cm
Jelzés nélkül

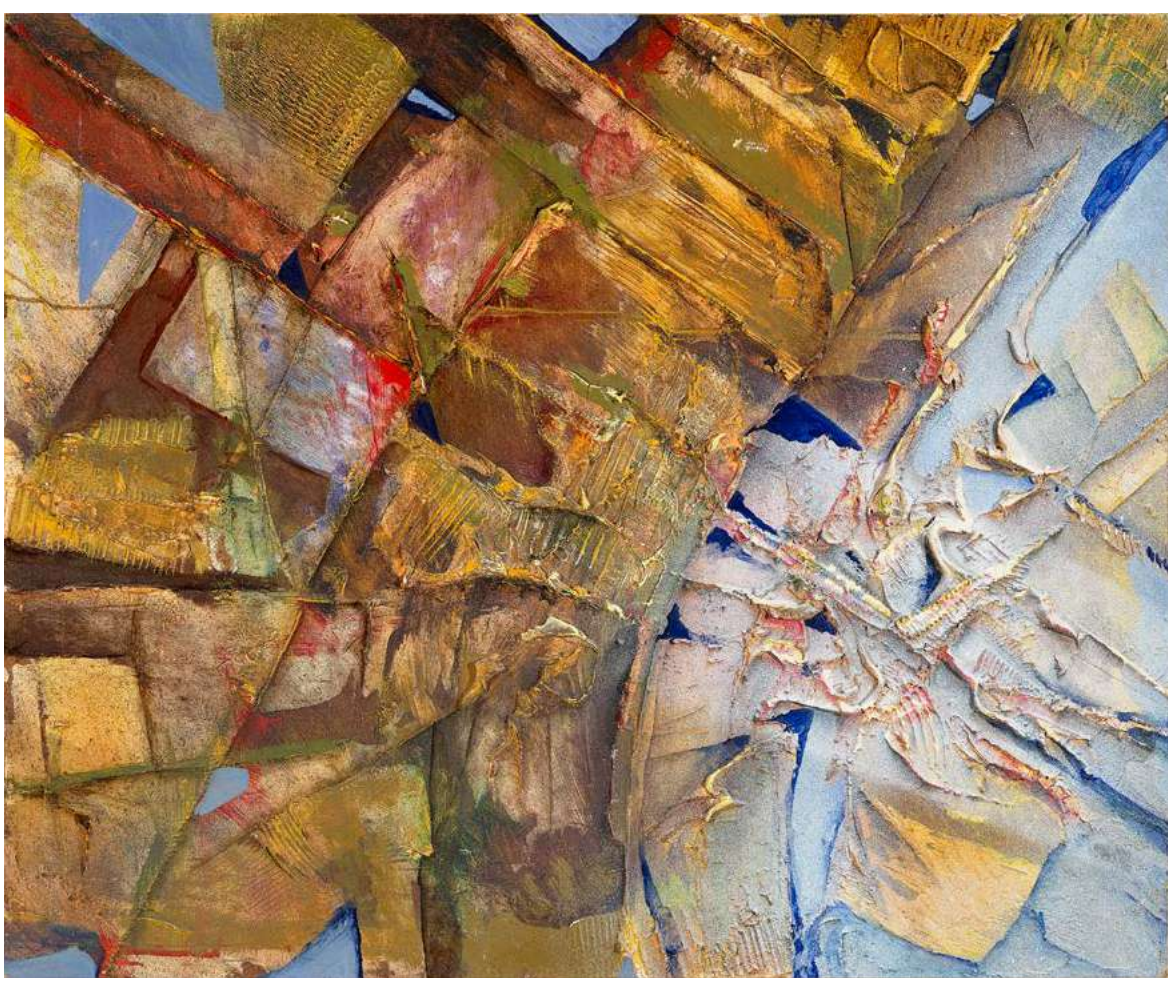
380 000 Ft | € 1 056

699 ▶
Turcsán Miklós
(Szil, 1944)

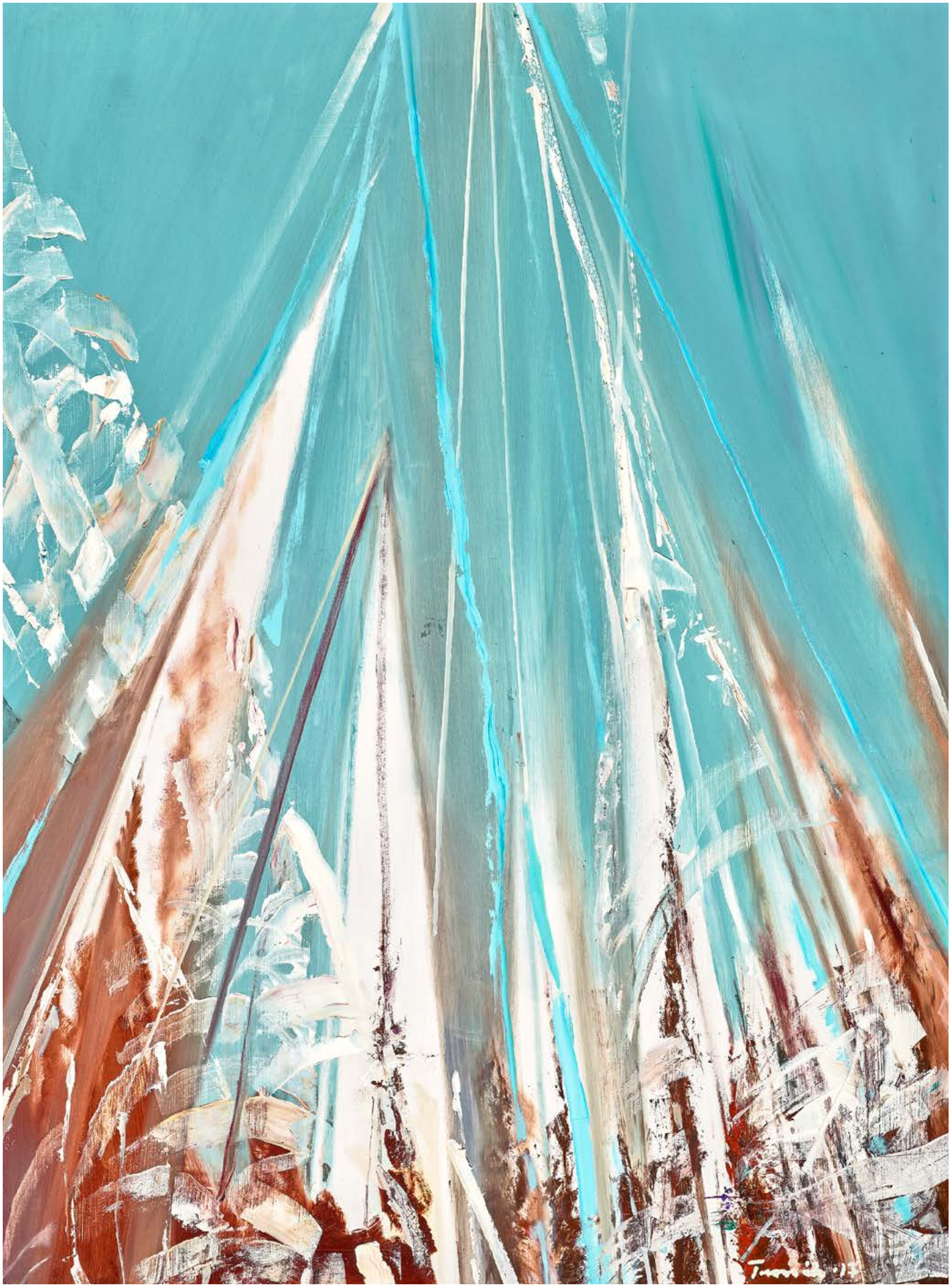
Légifolyosó II., 2017

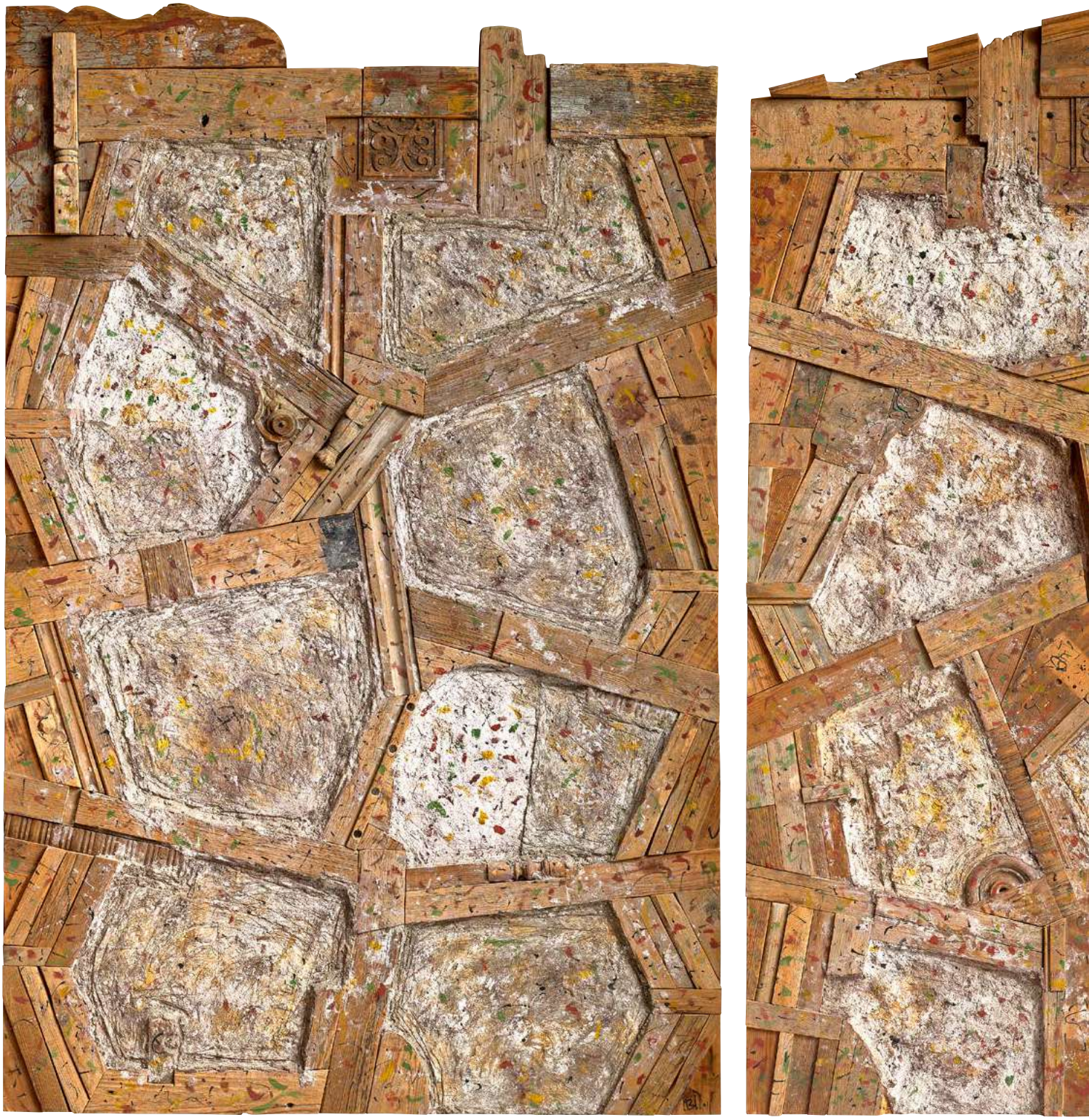
Olaj, farost
122 × 90 cm
Jelezve jobbra lent: Turcsán 17

320 000 Ft | € 889

698

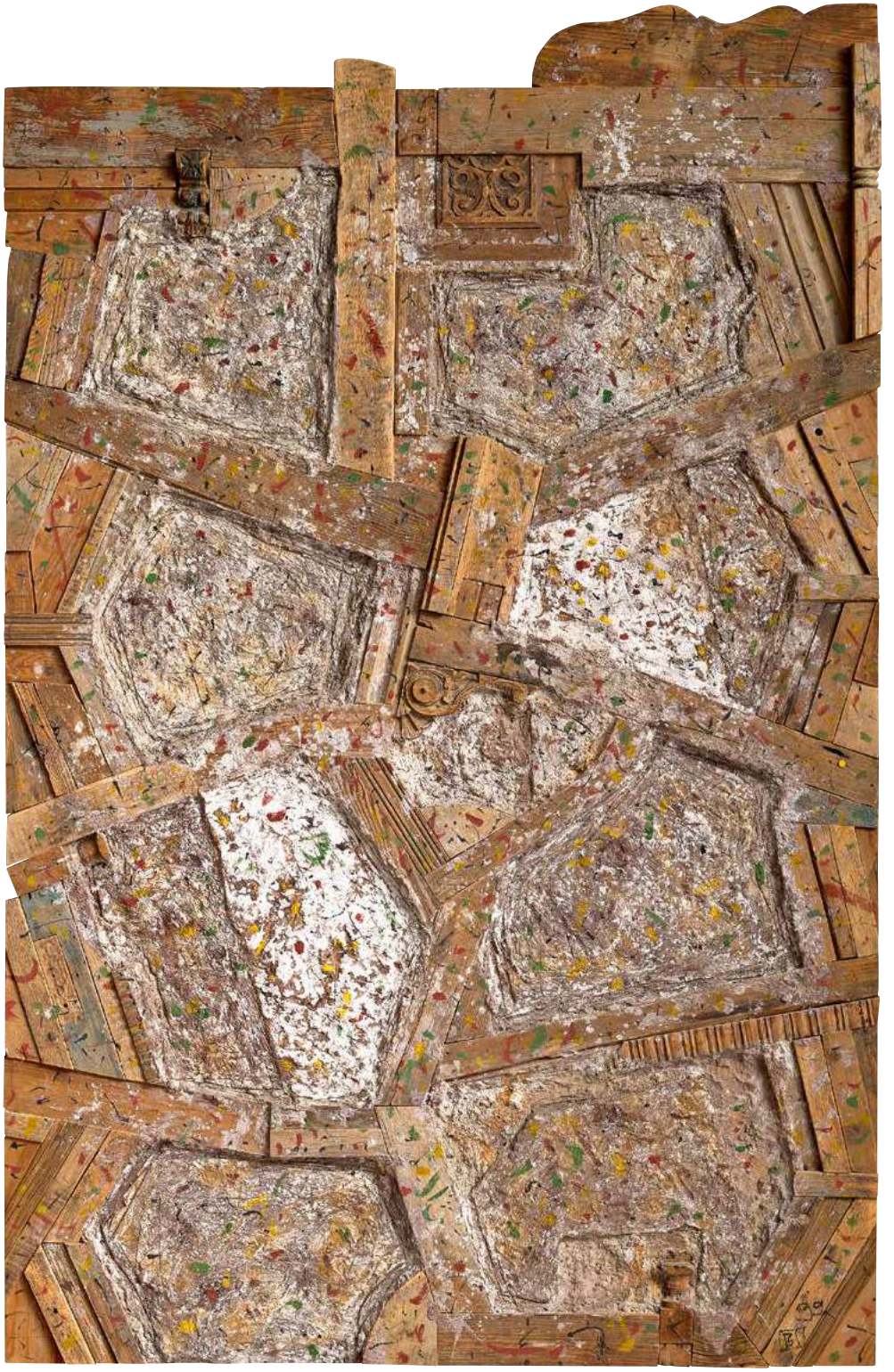
700
Birkás István
(Kunmadaras, 1947)

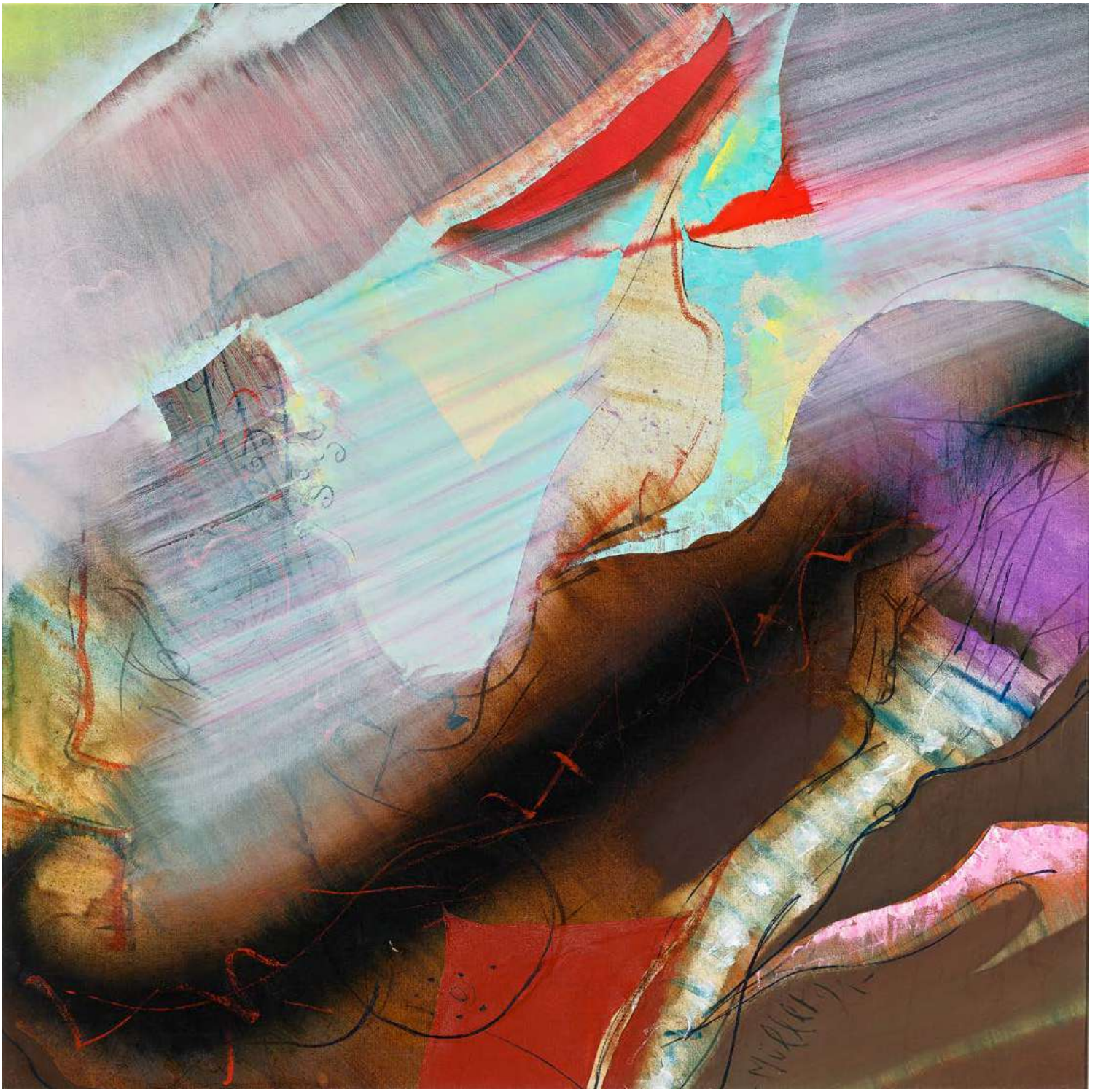
Az én 20. századom, 1992

Vegyes technika, fa
200 × 400 cm
Jelzés nélkül
Reprodukálva: Kortárs Magyar Művészet. Körmendi – Csák Gyűjtemény (1945-2001). Körmendi Galéria, Budapest, 2001. 31. ¬o.

850 000 Ft | € 2 361

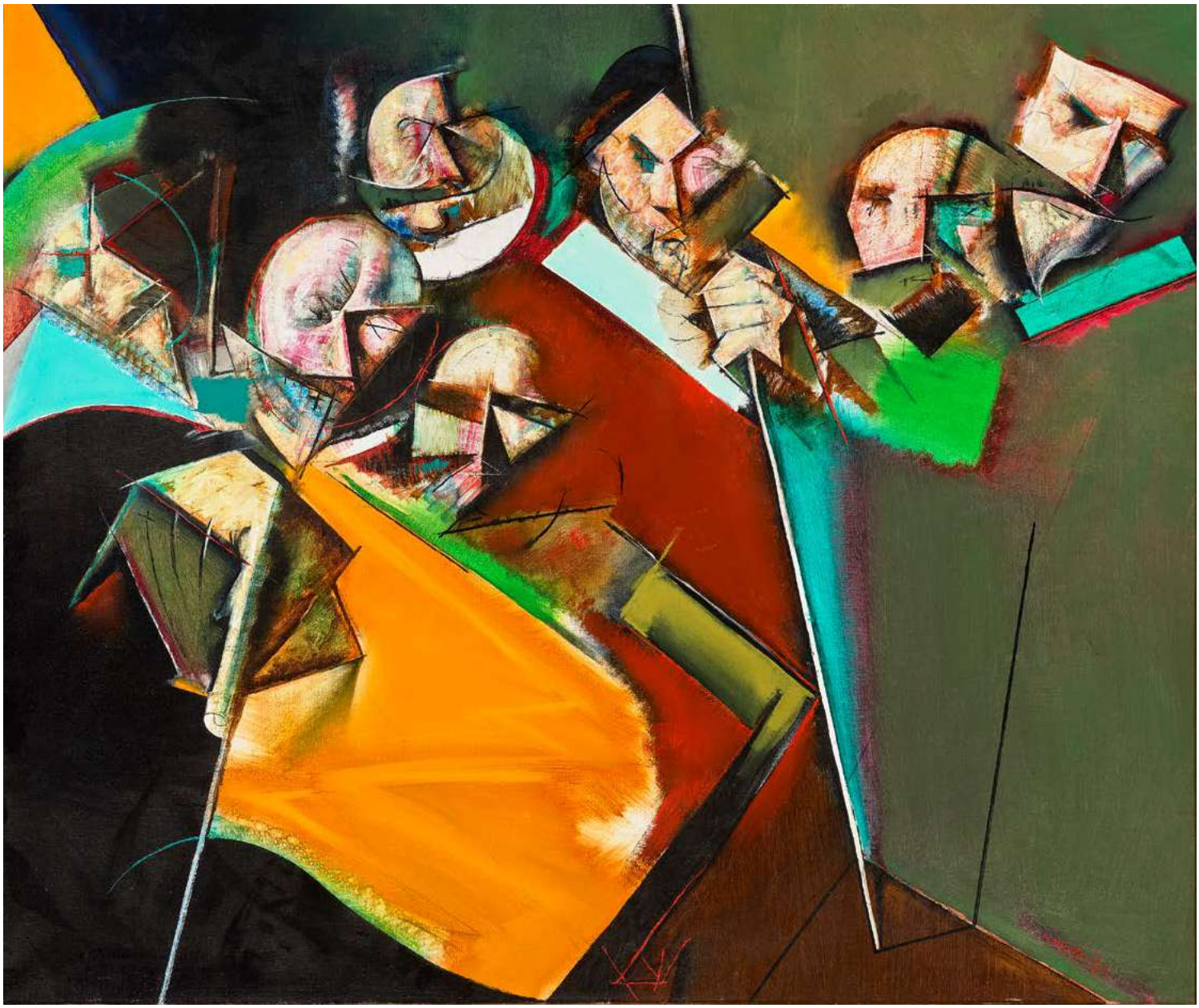

701
Müller Árpád
(Budapest, 1961 – Budapest, 2006)

Fény a hegyekben (Tirol), 1991

Olaj, vászon
100 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: Müller 91

480 000 Ft | € 1 333

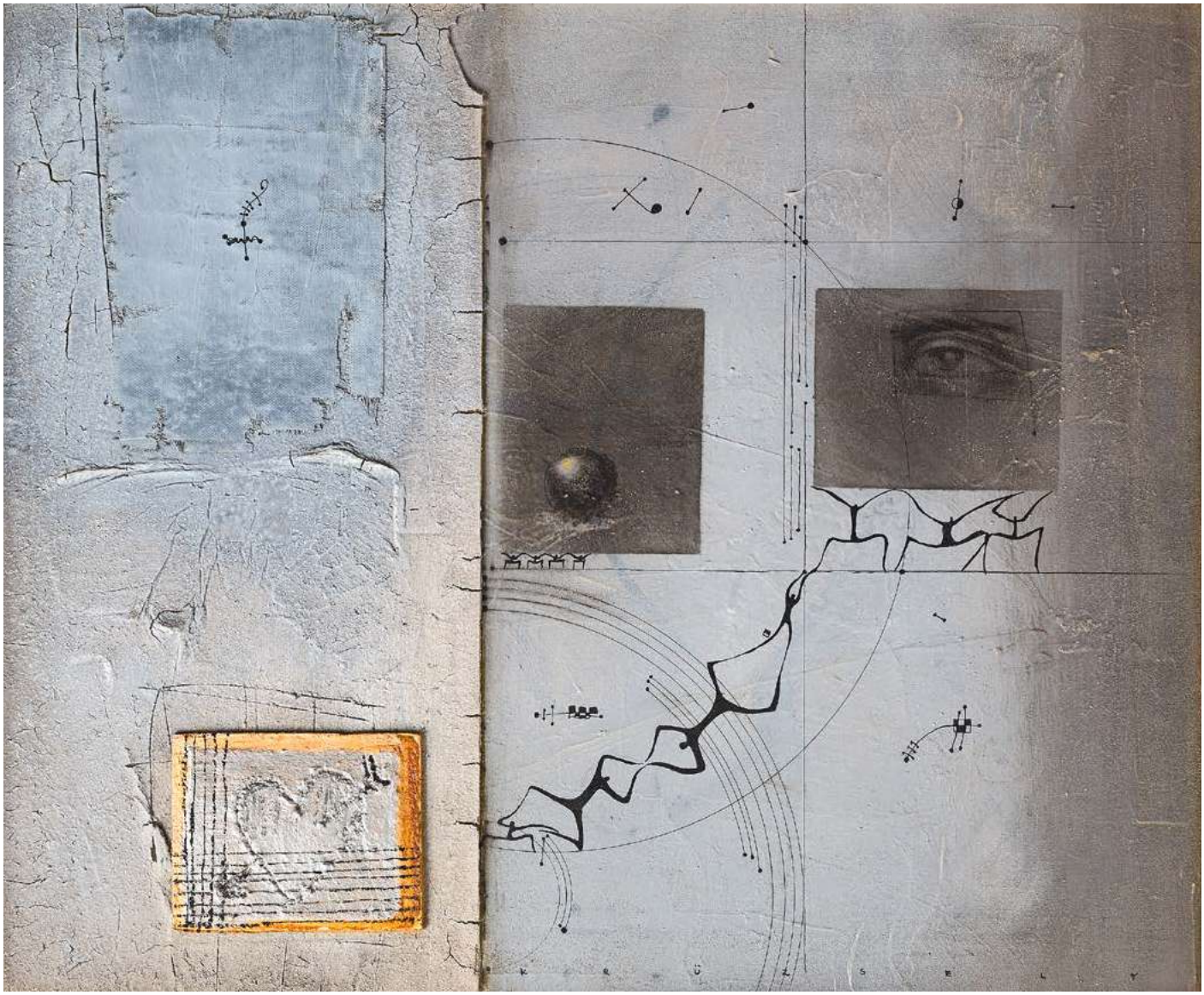

702
Müller Árpád
(Budapest, 1961 – Budapest, 2006)

Elrejtett gondolat, 1987

Olaj, vászon
100 × 120 cm
Jelezve jobbra lent: Müller 87

650 000 Ft | € 1 806

703
Krüzsely Gábor
(Ungvár, 1972)

Pokoli Judit, 2002

Olaj, vászon
50 × 60 cm
Jelezve a hátoldalon: Krüzsely Gábor

200 000 Ft | € 556

704

Várady Róbert
(Budapest, 1950)

Kényes egyensúly, 1996

Olaj, trinát, shellac, posztó, réz, számítógépes grafika, vászon
100 × 130,5 cm
Jelezve jobbra lent: Várady R
Reprodukálva: Bordács Andrea: Várady Róbert.
Műcsarnok (Dorottya könyvek 5.),
Budapest, 2008. kat. szám: 21.

450 000 Ft | € 1 250

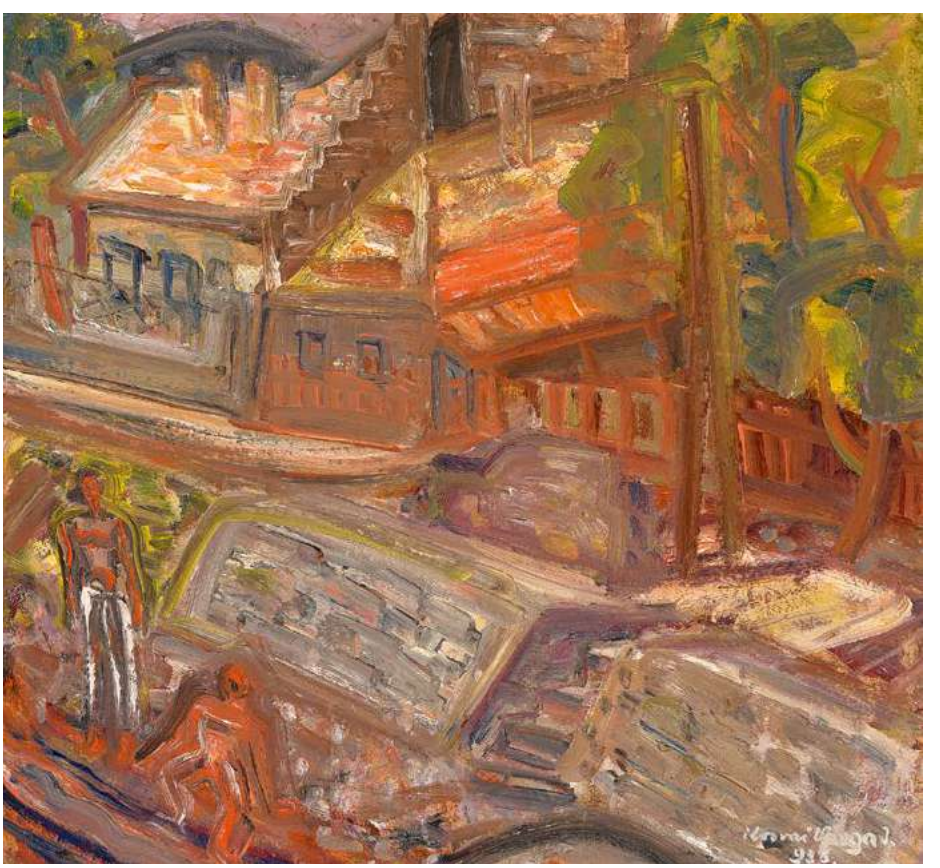
705

705
Eigel István
(Újpest, 1922 – Budapest, 2000)

Négy évszak – mozaikterv, Debreceni Agrártudományi Egyetem
1968

Vegyestechnika, papír kollázs, farost
57,5 × 158 cm
Jelezve a hátoldalon: Eigel

320 000 Ft | € 889

706

706
Ilosvai Varga István
(Kunhegyes, 1895 – Budapest, 1978)

Szentendre, 1936

Olaj, papír
47 × 51 cm
Jelezve jobbra lent: Ilosvai Varga I. 936

420 000 Ft | € 1 167

707

Szinte Gábor
(Budapest, 1928 – Budapest, 2012)

Mozdony hajnalban

Olaj, farost
110 × 137 cm
Jelezve jobbra lent: Szinte

380 000 Ft | € 1 056

708

709

708
Domanovszky Endre
(Budapest, 1907 – Budapest, 1974)

Ülő nők, 1969

Gouache, papír
43 × 61 cm
Jelzés nélkül

350 000 Ft | € 972

709
Birkás István
(Kunmadaras, 1947 – Dunaújváros, 2018)

A madarakat lelövik, ugye?, 1974

Olaj, farost
125 × 123 cm
Jelezve jobbra lent: 74.04.26 BI

300 000 Ft | € 833

710
Németh Miklós
(Budapest, 1934 – 2012)

Kompozíció

Olaj, karton
100 × 140 cm
Jelezve középen lent: PCSVM

320 000 Ft | € 889

710

711
Lehel István
(Magyarkanizsa, 1917 – Szeged, 1973)

Kozmikus táj, 1971

Vegyes technika, vászon
70 × 100 cm
Jelezve jobbra lent: L 1971. I. 15

300 000 Ft | € 833

711

712
Bartl József
(Budapest, 1932 – Budapest, 2013)

Csendélet babával

Olaj, vászon
80 × 80 cm
Jelezve jobbra lent: Bartl

280 000 Ft | € 778

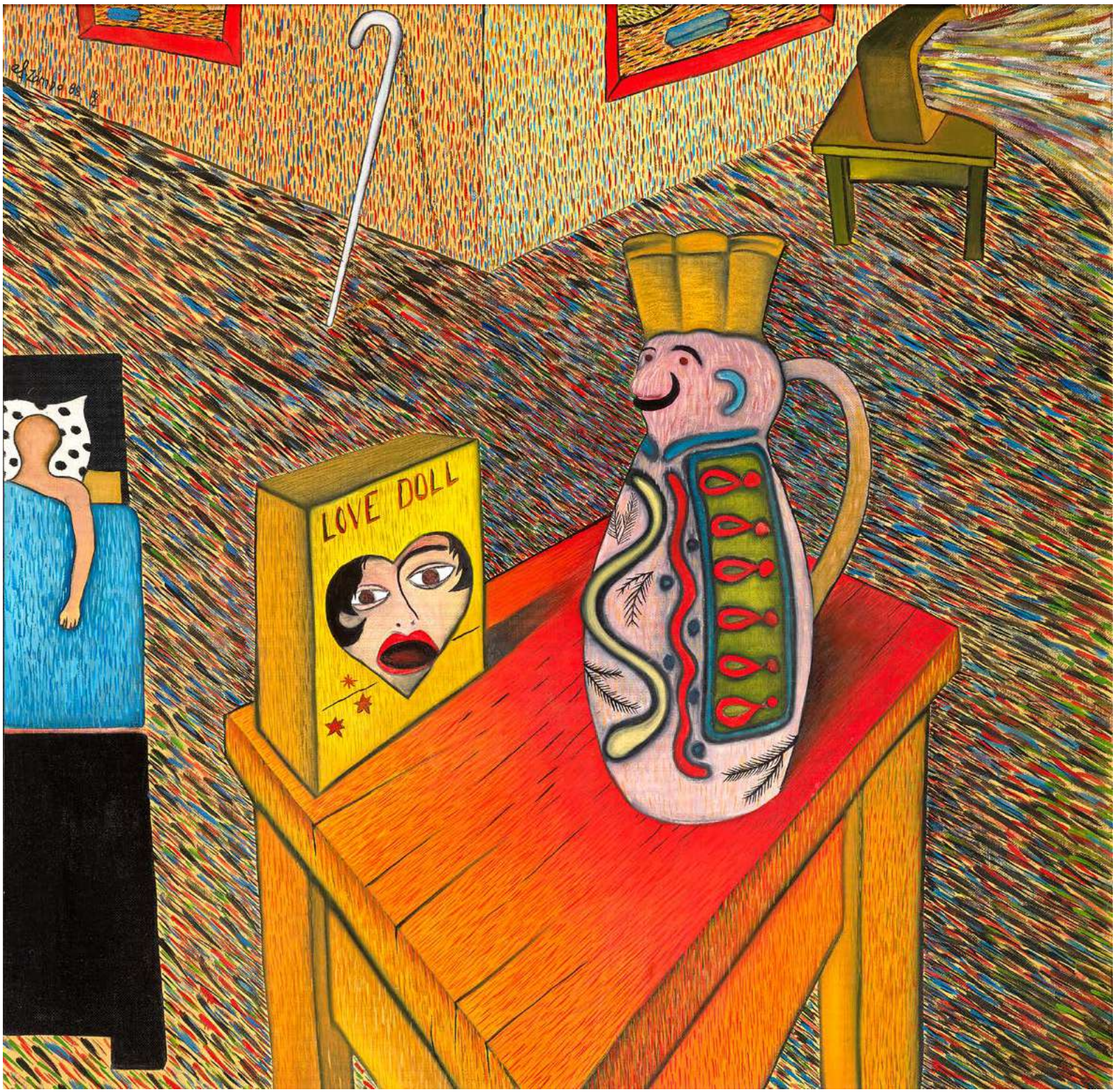

713
Bada Dada
(Újvidék, 1963 – Budapest, 2006)

Kulcsos 2., 2006

Akril, fa
37 × 31 cm
Jelezve a hátoldalon: BADA C. N. 6.

180 000 Ft | € 500

714
ef Zámbó István
(Salgótarján, 1950)

Love Doll, 1988

Olaj, farost
130 × 130 cm
Jelezve balra fent: ef Zámbó 88.

2 200 000 Ft | € 6 111

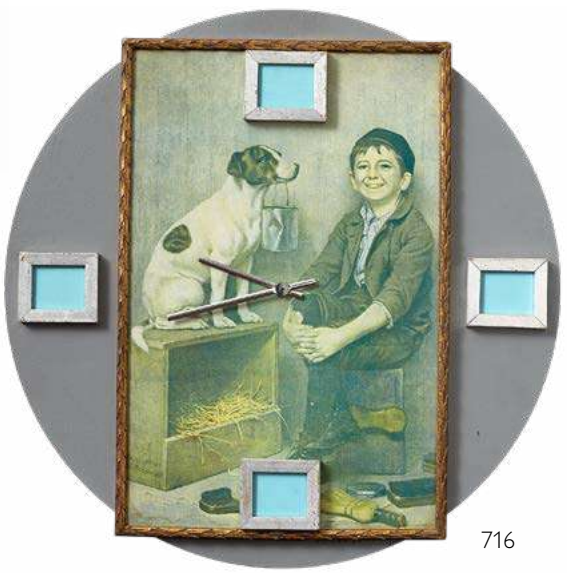
715

715
Regős István
(Budapest, 1954)

Édes pillanatok II., 2003

Vegyes technika, farost, óraszerkezet (assemblage)
Átmérő: 50 cm
Jelzés nélkül

190 000 Ft | € 528

716

716
Regős István
(Budapest, 1954)

Édes pillanatok I., 2003

Vegyes technika, farost, óraszerkezet (assemblage)
Átmérő: 50 cm
Jelzés nélkül

190 000 Ft | € 528

717
Adorján Attila
(Balassagyarmat, 1968)

Pártaktivisták (nyaralás az NDK-ban III.), 2006

Olaj, vászon
100 × 120 cm
Jelezve a hátoldalon: Adorján Attila
Reprodukálva: Szeifert Judit: Adorján Attila. Magyar Képek Kiadó, Veszprém-Budapest, 2009. 94-95. o.

750 000 Ft | € 2 083

718
Adorján Attila
(Balassagyarmat, 1968)

Borsógyári szakmunkások, 2006

Olaj, vászon
120 × 100 cm
Jelezve a hátoldalon: Adorján Attila
Szeifert Judit: Adorján Attila. Magyar Képek Kiadó, Veszprém-Budapest, 2009. 96. o.

850 000 Ft | € 2 361

719
Kiss Dániel
(Kapuvár, 1988)

Nagy Volitantes, 2016

Hársfa
57 × 190 × 55 cm
Jelzés nélkül

480 000 Ft | € 1 333

Az általam létrehozott rajzi alapokon nyugvó formákat a folytonosság, az önmagukba való visszatérés és a végtelenre való utalás jellemzi. Munkáim készítése során fő alapelv, hogy az adott anyag fizikai tulajdonságaihoz alkalmazkodva, egy anyagból hozom létre őket – ragasztás vagy csapolás nélkül.

A környezetünkben megfigyelhető optikai jelenségek évek óta foglalkoztatnak. A muscae volitantes (üvegtesti homály) jelensége pl. úgy jön létre, hogy az emberi szem fejlődése során a szemet tápláló erek, valamint sejtek maradványai a csarnokvízben úszva árnyékot vetnek a szemfenékre – ennek formái, rajzolatai adják szobraim alapgondolatát. A folyton változó és mozgó formák végtelen permutációja végtelen megoldást eredményez – biodiverzitásuk foglalkoztat.

Kiss Dániel
szobrászművész

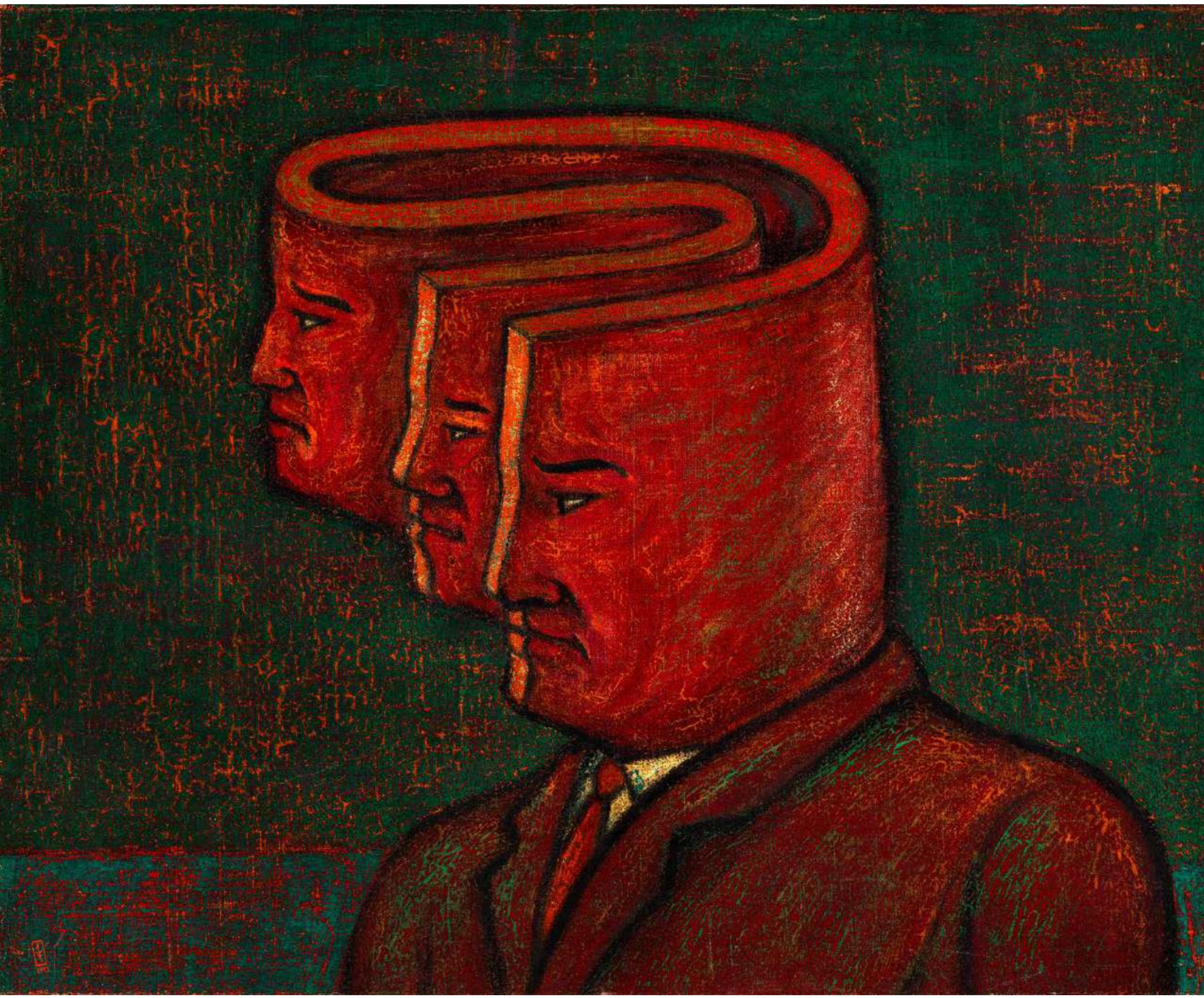
720
Kiss Dániel
(Kapuvár, 1988)

Genezis 3., 2021

Carrarai márvány
72 × 72 × 15 cm
Jelzés nélkül

950 000 Ft | € 2 639

◀ 721
Radák Eszter
(Budapest, 1971)

Szingli buliba készül, 2000

Akril, farost
60 × 50 cm
Jelzés nélkül

360 000 Ft | € 1 000

722
Szurcsik József
(Budapest, 1959)

Tévelygő, 1993

Akril, vászon
80 × 100 cm
Jelezve balra lent: SZJ [ligatúra] 1993

600 000 Ft | € 1 667

Kert-sorozat (1993) No.1., 5. és 6., Kovács Gábor Művészeti Alapítvány

723
Csernus Tibor
(Kondoros, 1927 – Párizs, 2007)

Kertrészlet, 1993

Akvarell, papír
76 × 55 cm
Jelzés nélkül
Proveniencia: a művész hagyatékából

1 200 000 Ft | € 3 333

Csernus Tibor Kert-sorozata

„Van valami szédítő abban a gondolatban, hogy egy festőnek, aki legtöbbet ugyan az emberi figura ábrázolásával foglalkozott, úgy tetszik, maradt még ideje arra, hogy képein birtokba vegye a látható világ egészét, s ne hagyjon ki szinte semmit." (Lajta Gábor) [1]

Csernus Tibor (1927–2007) a 20. századi magyar festészet egyetemes jelentőségű alkotója, aki pályája során a realista-naturalista kifejezésmód szinte minden lehetőségét kiaknázta, s tette ezt a legmagasabb színvonalon. Már az 1950-es évek végén, alighogy befejezte tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, tehetséges fiatal festők kisebb csoportjából iskola szerveződött köré, akiket az ekkor Nyugat-Európában progresszív iránynak számító úgynevezett tasiszták hatására kialakított festésmódjuk, felületmegmunkálásuk, de a tárgyiasult formákat megőrző kompozícióik alapján szürnaturalistáknak nevezett el a korabeli művészeti kritika. Bár Csernus tehetségét mindenki elismerte, mivel nem volt hajlandó követni a hivatalos művészetpolitika irányelveit, a 60-as évek elejére elfogyott körülötte a levegő, egyáltalán nem kapott kiállítási lehetőséget, ezért 1964-ben (akkor még nem tudta, hogy végleg) elhagyta Magyarországot, és Párizsban telepedett le. A francia főváros szabad művészeti levegője s a Montmartre szűk utcáinak, kis tereinek inspiratív környezete – több mint négy évtizeden át – végül megfelelő életteret adott számára tehetsége kibontakoztatására. Az első évek nehézségei után, az 1970-es évektől egymást követik hiperrealista, „caravaggieszk", „Hogarth-os" s végül (Edgar Allan Poe verseinek és novelláinak hatására) irodalmi ihletésű korszakai, amelyek során briliáns festőtechnikáján túl mindvégig megőrizte a tradíció és a modernitás egyensúlyát, s egyszerre tudott érzékeny maradni a nagyon régi és a legújabb iránt.

A művészettörténeti előképek (Caravaggio, Hogarth, Manet, Degas stb.), illetve a filmeket, irodalmi alkotásokat interpretáló, kimeríthetetlenül gazdag vizuális képzelete mellett Csernus realizmusának további fontos ihletője a természet, azon belül is közvetlen környezetének folyamatos tanulmányozása. A táj különféle elemei, a fák, bokrok, levelek, virágok gazdag világának ábrázolása szinte minden festői korszakára jellemző, azonban mindig más és más formában. A korai szürnaturalista képeken (Nádas, 1964) a festék visszatörlésével, visszakaparásával Max Ernst frottázsaihoz hasonlóan mozgatja meg a felületet; hiperrealista munkáin látszólag Dürer megtévesztésig valósághű természettanulmányaihoz hasonlóan festi meg a fűvel-gyommal benőtt külvárosi domboldalt (Motorbicikli, 1974); míg a 80-as években készült barokkos csendéletein Caravaggio erőteljes fény-árnyék hatásokra építő festészete keveredik a 17. századi holland festők aprólékosan részletező naturalizmusával (Akt locsolócsővel, 1984).

Mielőtt hozzálátott volna emblematikus képciklusa, a Hogarth-sorozat (1995–1997) megfestéséhez, már évekkel korábban elkezdte vázlatok, egy-két alakos aktok, természet- és mozdulattanulmányok százait készíteni a legkülönfélébb festőtechnikákkal, de többnyire szénnel, pasztellel és akvarellel. Ezek sorába tartozik a közel tucatnyi bokor- és természettanulmány, amelyek Kert-sorozatát alkotják, s amelyeknek egyik legszebb darabja most kerül kalapács alá. A 90-es évektől Csernus gyakran építette bele képeibe közvetlen környezetének elemeit, így a Montmartre-on lévő kis Place Émile Goudeau teret, ahol egykor a híres Bateau Lavoir műteremház állt, s amelyben – miután felújították – feleségével együtt maga is élt és dolgozott, vagy éppen a műterme ablakából látszó hátsó kert bokrait, fáit. Többször használta magát a műtermét is „színpadként", ahol a tárgyak, makettek vagy éppen a hatalmas ablakon beáramló erős fénytől védő barna függöny (mint háttér) voltak a „kellékek" a képeken kibontakozó „színdarabok" vagy „filmkockák" jeleneteihez.

A Kert-sorozat képei a műteremház hátsó kertjének dús bokrairól készültek, az épületbe vezető lépcsővel együtt. Az üde színvilágú s a zöld megannyi árnyalatát lilákkal sárgákkal variáló, laza ecsetvonásokkal felrakott kompozíciók a természeti látvány gazdagságán túl tanúságot tesznek Csernus bravúros festői tudásáról is. Bár tanulmányai többsége valóban inkább vázlat, egy-egy mozdulat, testtartás vagy látványelem rögzítése, mégis ezek a képei – impresszionisztikus könnyedségük és laza ecsetvonásokkal felrakott színeik ellenére – szigorúan szerkesztett és minden szempontból befejezett, az olajfestményeivel egyenértékű kompozíciók.

Fertőszögi Péter
művészettörténész

[1] Lajta Gábor: Őskép és illúzió. In: Csernus Tibor (kiállítási katalógus). Kovács Gábor Művészeti Alapítvány, Budapest, 2006. 12. o.

MAZZAG

◀ 724
Mazzag István
(Győr, 1958)

Koszos kutya, 1983

Olaj, vászon
100,5 × 70,5 cm
Jelezve jobbra lent: Mazzag

550 000 Ft | € 1 528

725
Hencze Tamás
(Budapest, 2018)

Gesztus

Akril, karton
60 × 88 cm
Jelezve a hátoldalon: Hencze

1 400 000 Ft | € 3 889

Fotó: Sulyok Miklós

◀726
Várnagy Ildikó
(Budapest, 1944)

Igazság

Falplasztika, festett bronz
200 × 100 cm
Jelzés nélkül
kiállítva:
Szabadjáték – II. Képzőművészeti Nemzeti Szalon. Műcsarnok, 2020. március 28 – szeptember 27.
Reprodukálva: Szabadjáték – II. Képzőművészeti Nemzeti Szalon. Műcsarnok Nonprofit Kft., 2020. 426. o.

1 200 000 Ft | € 3 333

Bronz domborművem 2019-ben készült. Három különböző alkatú ember küzd az igazsággal, amit gyémántszerű formákkal jeleztem. 1977-től foglalkozom a jelek beépítésével a művészetembe, készültek fából, kőből, vasból, textilből. Készültek rajzok és írások is. Néhány év után 2×1 méteres bronz domborműveket készítek, kezdetben írásosak voltak, majd áttértem a jelekre. Apám pszichológus volt, de nagyon vizuálisan gondolkodott, sok írása mellé rajzolt is jeleket. Azt hiszem, én ezt a jellel való írást viszem tovább.

Várnagy Ildikó
szobrászművész

727
Várnagy Ildikó
(Budapest, 1944)

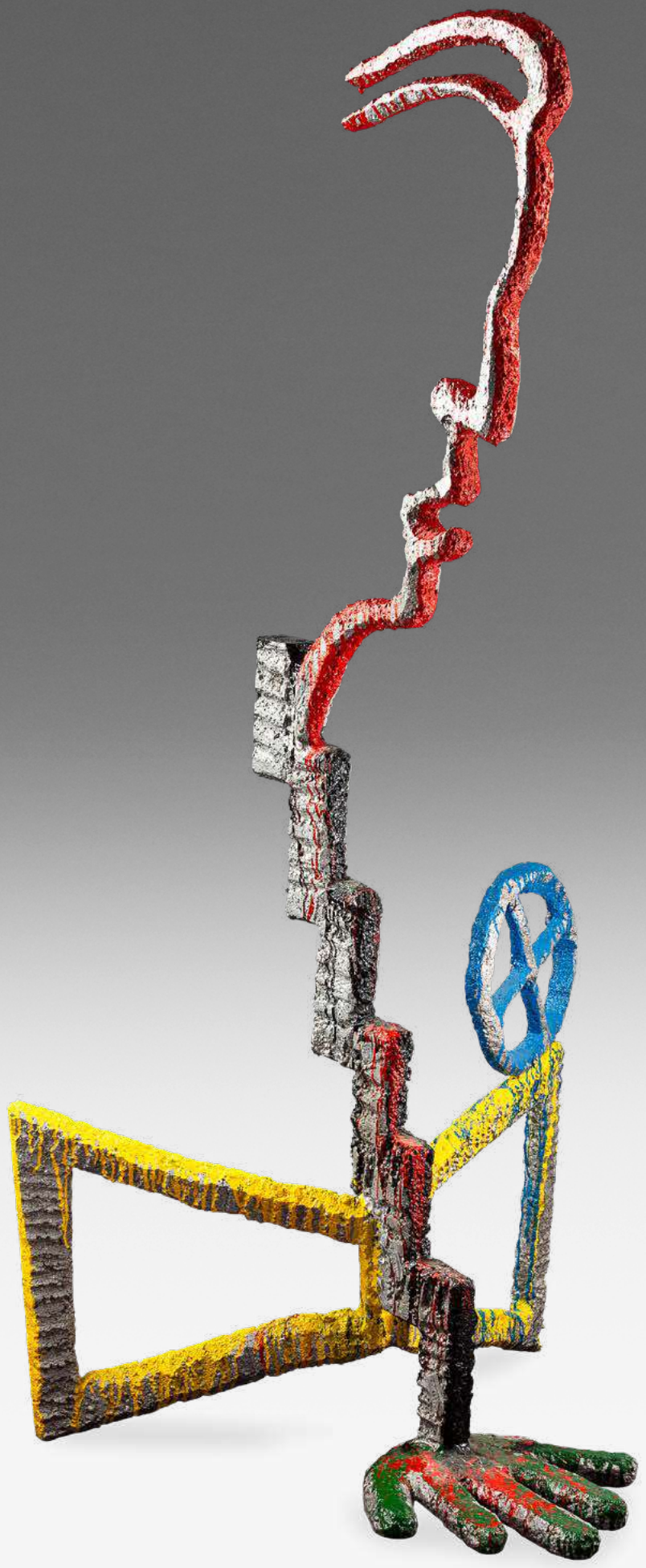
Egy ember elvont jelszobra, 2017

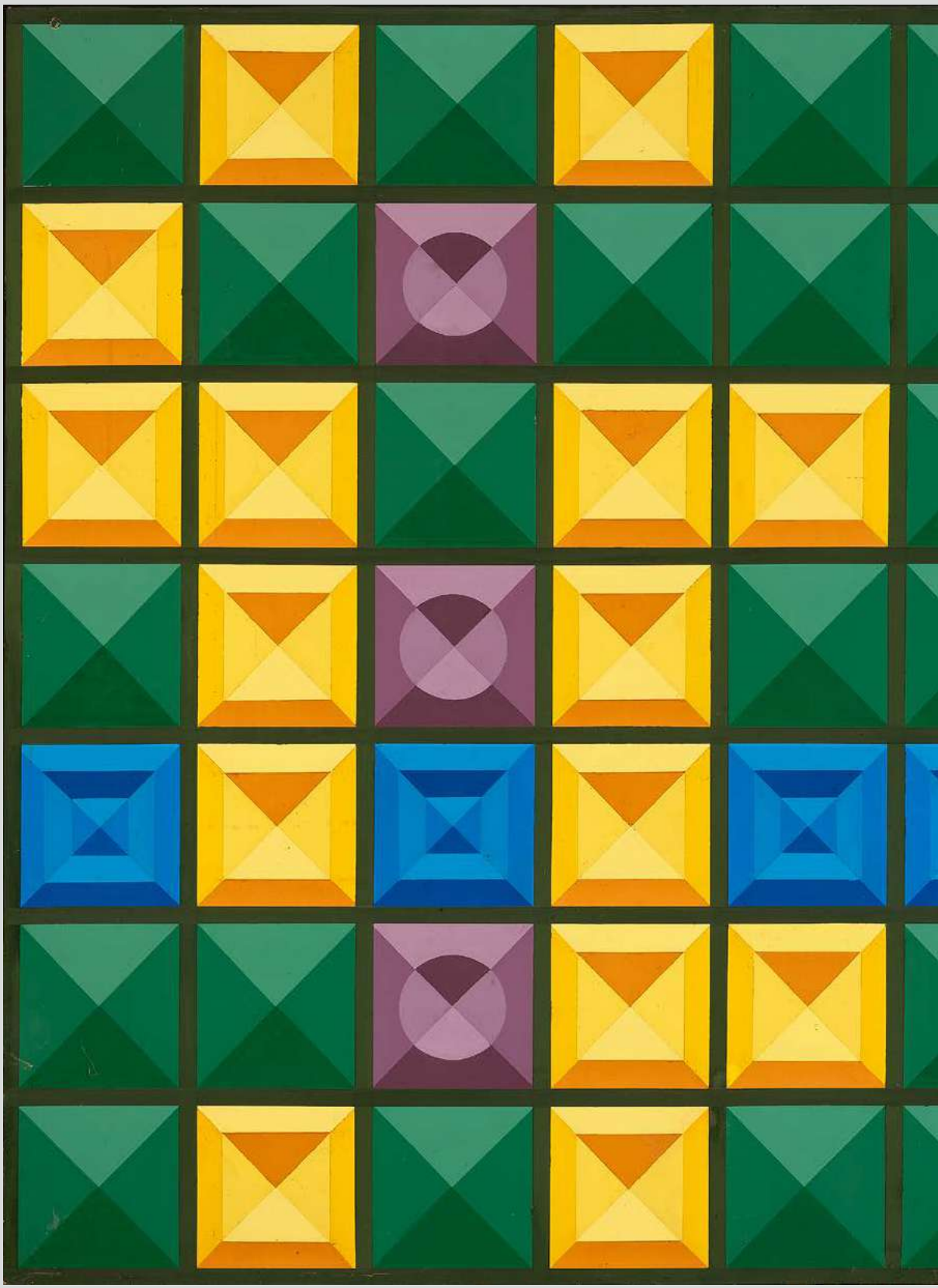
Festett alumínium
M.: 188 cm
Jelzés nélkül

1 800 000 Ft | € 5 000

A szobor lelke egy profil sziluett, amit Huxley-ról formáltam, aki gyönyörű és okos író volt. Az emberprofilt lépcső támasztja alá. Számomra a lépcső fejlődést jelent. A fejlődést pedig őskéz tartja, mint az embert az ősi rétegek. Oldalt könyvsziluett mint szárny támasztja az eddigieket. Egy kicsi kerék gurul a könyv tetején. A könyvön, a tudás jelén, a gyorsulást jelző korong kicsi és rögzített, már nem akar sehová gurulni…

Várnagy Ildikó
szobrászművész

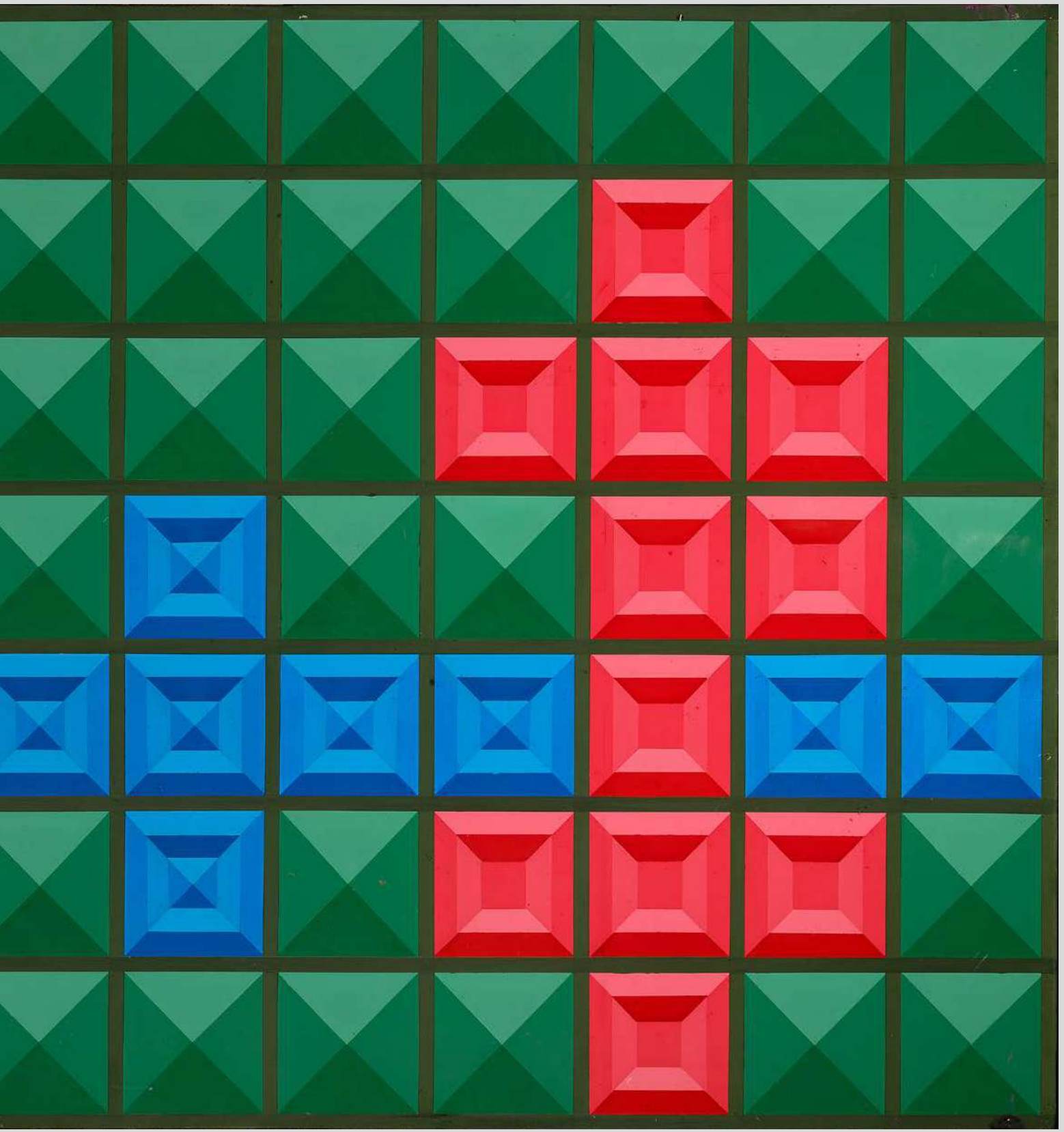
728

Parrag Emil
(Teleki, 1925 – Budapest, 2019)

Férfi és nő, 1989

Olaj, farost
93 × 155 cm
Jelezve a hátoldalon: Férfi és nő, Parrag 989, Terv: 980

480 000 Ft | € 1 333

729

Orosz Gellért
(Jászladány, 1919 – Budapest, 2002)

Kozmikus táj, 1972

Olaj, farost
40 × 60 cm
Jelezve balra lent: Orosz G 72.

550 000 Ft | € 1 528

Orosz Gellért az 50-es években nagyszámú tájképet festett – Nagybányán sarjadt impresszionisztikus modorban. (Színességüket fel is hánytorgatta a korabeli kritika.) Voltaképpen ezekben gyökereznek (meg a '45 utáni években általa is megismert keleti meditációs gyakorlatokban) tárgy nélküli tasisztikus képei, melyek legtöbbje méreténél fogva – Kállai Ernő szavajárásával – az „ars privatissima" szerény keretei között marad. Megragadó viszont hallatlan változatosságuk, az ecsetvonás pontosságának és a spontán játékosságnak az az ötvözete, amely az ilyennemű, a hazai művészeti időszámítás szerinti korai munkákat a kortárs francia gesztusfestők egyikének-másikának hasonlóképpen kis méretű lapjaival rokonítja.

Sőt azt is megteszi Orosz Gellért, nem is egyszer, hogy a spontán gesztusnyomokat átgondoltabb képszerkesztés álarca mögé bújtatja, ami újabb formai lelemények forrása. Máskor meg (már a 60-as évek végén) kilép az „ars privatissima" hovatovább szűknek bizonyuló köréből, s a fegyelmezettebb, de mégis szabad ecsetkezeléssel remekbe sikerült „pszeudoportrét" hoz létre. Megteremti a lappangó művészeti-művészettörténeti kapcsolódások egyszeri, utánozhatatlan egységét.

Orosz Gellért, látni való, benne élt kora legfőbb nyugat-európai és hazai progresszív áramlataiban. Ezekkel érintkezve s nem egyszer ölre menő küzdelmet folytatva, de legbenső önmagát soha fel nem adva alkotta meg a maga sugárzóan európai szellemű festészetét. Egy szellemileg megcsonkított nemzedék érdemes tagjaként, amelynek szellemi világképét olyan, általa is idézett nevek fémjelzik, mint az absztrakciót az emberi szabadság művészi megnyilatkozásának tekintő amerikai művészettörténész, Meyer Schapiro, a fizika és a filozófia mélyenszántó összefüggéseiről értekező Carl Friedrich von Weizsäcker és a festészetet anyaghasználata ellenére mélyen szellemi, transzcendens jelenségként értelmező Piet Mondrian.

Mezei Ottó
művészettörténész

Mezei Ottó: „Ars privatissima" és „ars humana" – Orosz Gellért festészetéről. Kortárs. 42. évf. (1998). 4. szám (április), 86. o.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK

1. Értelmező rendelkezések

1.1. Aukciósház: a BÁV Aukciósház és Záloghitel Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1027 Budapest, Csalogány u. 23-33.), mint árverés szervezésével üzletszerűen foglalkozó jogi személy.

1.2. Árverési vevő: olyan személy vagy szervezet, aki/amely személyesen vagy képviselője útján regisztrált tárcsával, avagy a jelen árverési feltételek 8. fejezete szerint távollévő árverési vevőként az árverési tételre vételi ajánlatot kíván tenni vagy tesz.

1.3. Vevő: az Árverési vevő, akivel az adásvételi szerződés létrejön.

1.4. Leütési ár: Az Aukciósház által az adott tételre legmagasabb áron ajánlatot tevő Árverési vevő vételi ajánlatának elfogadásával és az elfogadás leütéssel történő visszaigazolásával kialakult ár, amely nem azonos a jelen árverési feltételekben meghatározott (teljes) vételárral.

1.5. Vételár: a Leütési árnak a jelen árverési feltételek 6. pontjában írt tételekkel növelt összege.

2. Árverési tételek

2.1. Árverési tétel az Aukciósház által az árverésre alkalmasnak talált, és az árverésen belül önálló licitre bocsátható tárgy vagy tárgycsoport. Az Aukciósház az árverési tételekről aukciós katalógust (Katalógus) ad ki, és az árverési tételek az árverés előtti kiállításon is megtekinthetők. A Katalógus önálló vétel tárgya lehet, de annak megvásárlása önmagában nem eredményez sem jogot sem kötelezettséget a Katalógus vevője számára az árverésen történő részvételre, licitálásra. A Katalógus leírásai és az illusztrációk kizárólag azonosításra szolgálnak. Az árverési tételek Katalógusban történő leírása szakértők szubjektív véleményén alapszik. A Katalógus az árverési tételek esetében csak azokra a hibákra és hiányosságokra hívja fel a figyelmet, amelyek jelentősen csökkenthetik az adott árverési tétel értékét.

2.2. Az Aukciósház fenntartja a jogot, hogy az árverést elhalassza, vagy a Katalógusban szereplő egyes árverési tételek árverésre bocsátását visszavonja, a Katalógusban szereplő kikiáltási árakat, valamint leírásokat, illetve a licitre bocsátás sorrendjét módosítsa. Ezen esetekben az Aukciósházzal szemben kár- vagy másféle igény és követelés nem érvényesíthető.

3. Az árverésen való részvétel feltételei

3.1. Az árverésen személyesen nem lehet részt venni, kizárólag a jelen Aukciós Feltételek 9. pontjában foglaltak szerint lehet megbízást adni és licitálni.

4. Az árverés folyamata

4.1. Az árverés folyamatát az Aukciósház képviseletében az árverésvezető irányítja. Az árverés során minden kérdésben az árverésvezető jogosult dönteni, amely döntés ellen az árverés keretében kifogásnak, fellebbezésnek helye nincsen. Az árverésvezető felel az árverés rendjéért és minden szükséges intézkedést megtehet, utasítást kiadhat az árverés rendjének fenntartása, helyreállítása érdekében. Az árverés lebonyolításának rendjét zavaró személy további jelenlétét az árverésvezető megtilthatja.

4.2. Az árverésvezető az árverési tételeket (főszabályként a Katalógusban megjelölt sorrendben) röviden bemutatja, és a kikiáltási árat kihirdeti, az Árverési vevők pedig vételi ajánlatot tesznek az általuk választott módon – előzetesen, vagy valós időben telefonon, ill. online. Ha a kikiáltási árra több vételi ajánlat érkezik, az árverésvezető a licitlépcsőnek megfelelően emeli az árat mindaddig, amíg csak egy licitáló marad és a legmagasabb vételi ajánlat a Leütési ár vonatkozásában elfogadásra nem kerül.

4.3. Az első vételi ajánlatnak meg kell egyeznie az árverési tétel kikiáltási árával. A további vételi ajánlatok az alábbiakban részletezett licitlépcső szerint alakulhatnak:

Az utolsó árajánlat (Ft)		Emelkedés összege (Ft)
1 000-tól	20 000-ig	1 000
20 000-tól	50 000-ig	2 000
50 000-tól	100 000-ig	5 000
100 000-tól	200 000-ig	10 000
200 000-tól	500 000-ig	20 000
500 000-tól	1 000 000-ig	50 000
1 000 000-tól	2 000 000-ig	100 000
2 000 000-tól	5 000 000-ig	200 000
5 000 000-tól	10 000 000-ig	500 000
10 000 000-tól	20 000 000-ig	1 000 000
20 000 000-tól	50 000 000-ig	2 000 000
50 000 000-tól	100 000 000-ig	5 000 000
100 000 000-tól	200 000 000-ig	10 000 000

4.4. Ha a Vevő személye az árverés során, vagy után valamilyen okból nem állapítható meg, vagy kétséges, az árverési tétel árverezése újrakezdhető.

4.5. Az árverés során a már eladott árverési tételt a Vevő nem adhatja vissza, és azt az adott árverésen ismét árverésre bocsátani nem lehet.

4.6. Tilos minden olyan magatartás, amely az árverés, a licitálás, illetve a Leütési ár csalárd módon történő befolyásolására, vagy az Árverési feltételek kijátszására irányul. Az árverésvezető a tilos magatartást tanúsító Árverési vevőket az árverésből kizárhatja.

4.7. Olyan Árverési vevő, aki előző alkalommal a legmagasabb (leütött) vételi ajánlatot tette, de a foglaló vagy a Vételár hiánytalan kifizetését határidőben elmulasztotta és/vagy az Árverési feltételekben meghatározott egyéb kötelezettségét megszegte, a jövőre nézve is kizárható az árverésből (árverésekből), vagy az árverésben történő ajánlattevői részvétele előzetes pénzügyi biztosíték nyújtásához köthető. Ugyanezen rendelkezés vonatkozik az Árverési vevő képviselőjére és az általa képviselt Árverési vevőre is; ez esetben az Aukciósház nem köteles vizsgálni, hogy a mulasztás a képviselő vagy a képviselt hibája miatt következett-e be.

4.8. Az árverezés és a vételár kialakítása magyar forintban történik, ugyanakkor az Aukciósház a Katalógusban a kikiáltási árat – tájékoztató jelleggel – euróban is közzéteszi, valamint lehetővé teszi a vételár euróban történő megfizetését az árverés napján érvényes, az árverés helyszínén közölt árfolyamon.

5. Adásvételi szerződés létrejötte

5.1. Az adásvételi szerződés – az 5.2 és 5.3 pont szerinti kiegészítésekkel – a legmagasabb összegű vételi ajánlatot tevő Árverési vevő és az Aukciósház között a leütéssel jön létre. A Vevő az árverési tétel tulajdonjogát akkor szerzi meg, ha a vételárat maradéktalanul megfizette, és az árverési tételt az Aukciósháztól átvette.

5.2. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 86. §-a szerint a védetté nyilvánított kulturális javak (a Katalógusban „védett" jelzéssel szereplő árverési tételek) tulajdonjogát csak írásbeli szerződés alapján lehet átruházni. Az írásbeli szerződés megkötésére az árverést követő 15 napon belül kerül sor.

5.3. A védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos – a védetté nyilvánító határozatban szereplő – adatokban bekövetkezett változásokat (tulajdonos neve, címe; a védetté nyilvánított tárgy őrzésének helye) a tulajdonos haladéktalanul, de legkésőbb a tudomására jutástól számított 8 napon belül köteles a Miniszterelnökség Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztálynak („Hatóság") bejelenteni. A védetté nyilvánított kulturális javak kereskedelmi forgalomban – így különösen árverésen – történő átruházása esetén a bejelentésre az Aukciósház is köteles.

5.4. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 86. § (1) bekezdése szerint a Magyar Államot a védetté nyilvánított kulturális javak elemeire elővásárlási jog illeti meg. A Hatóság képviselője a leütés után haladéktalanul köteles nyilatkozni, amennyiben az elővásárlási jogát gyakorolni kívánja. Határidőben való nyilatkozatnak minősül, ha a Hatóságának a képviselője az elővásárlási jog gyakorlásáról az árverés befejezéséig az Aukciósház képviselőjét tájékoztatja.

6. Vételár

6.1. A Vételár jogszabály alapján a Leütési ár és az árverési jutalék, valamint esetlegesen a jogszabályok által előírt más adó vagy járulék együttes összege.

6.2. A Vevő a Vételárat az árverés időpontjától számított 3 munkanapon belül köteles megfizetni választása szerint készpénzben, illetve bankkártyával az Aukciósház kijelölt egységében azzal, hogy az Aukciósház készpénzfizetést a nemesfémnek vagy kulturális javaknak nem minősülő tárgyak esetében ügyletenként (árverési tételenként) csak 2.999.999 Ft összeg erejéig fogad el. Ha a Vevő a megadott határidőig a Vételárat maradéktalanul nem fizeti meg, úgy az Aukciósház jogosult az adásvételtől elállni. Amennyiben az Aukciósház az adásvételtől nem áll el, a Ptk. szerinti késedelmi kamat követelésére jogosult.

6.3. Az árverés eredményessége esetén az Aukciósházat árverési jutalék illeti meg, amelynek mértéke a Leütési ár 20%-a, míg a 9.5 pont szerinti, online csatornán keresztül történő sikeres leütés esetén a Leütési ár 25%-a.

6.4. Egyes jogszabályban meghatározott esetben a Vevőt a Vételár megfizetésével egyidejűleg más fizetési kötelezettség is terhelheti.

6.5. E körben az adásvételi szerződés létrejöttekor hatályos jogi szabályozás irányadó.

7. Az árverési tétel átadása

7.1. Amennyiben a Vevő a Vételárat maradéktalanul kifizette, úgy az árverési tétel az árverést követő naptól az Aukciósház kijelölt egységében átvehető.

7.2. A Vevő a megvett műtárgyat – a Vételár kiegyenlítését követően – az árverés időpontjától számított 3 munkanapon belül köteles saját költségére és veszélyére elszállítani. Az Aukciósház nem köteles a műtárgyat biztonsági csomagolással ellátni, illetőleg speciális csomagolási kérést a Vevő költségére teljesít. Az elszállítási kötelezettség el-

mulasztása esetén az Aukciósház nem felel a műtárgy sérüléséért vagy elvesztéséért, és az árverést követő harmadik munkanaptól a Vételárra vetített 0,2%/nap tárolási díjat jogosult felszámítani a Vevő felé. A tárolási díj a műtárgy birtokba adásával egyidejűleg esedékes.

7.3. Ha a Vevő felszólítás ellenére a műtárgyat nem szállítja el, úgy ez esetben 6 hónap elteltével az Aukciósház az adásvételi szerződéstől – a foglaló megtartása mellett – elállhat, és kárainak (ideértve különösen az árverési jutalékot és a költségeit) megtérítését követelheti. Az Aukciósház a Vevő által megfizetett összeg foglalón és kártérítési összegen felüli részét a Vevő javára, az elévülési idő lejártáig kamatmentes letétként kezeli; a Vevő írásbeli igényére pedig kifizeti.

8. Pénzmosás elleni jogszabályi rendelkezések

8.1. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény („Pmt.") előírásai alapján a nemesfémnek vagy kulturális javaknak minősülő árverési tételek értékesítése esetén az alábbi kötelezettségeknek kell az Aukciósháznak eleget tennie.

8.2. Amennyiben nemesfém árverési tétel(ek) fizetése esetén a fizetendő összeg (az általános forgalmi adót, illetőleg a jutalék összegét is tartalmazó) mértéke eléri a 300.000 Ft-ot, de nem éri el a 4.500.000 Ft-ot, akkor az Aukciósház rögzíti a Vevő Pmt.-ben előírt adatait.

8.3. Amennyiben nemesfém vagy kulturális javak körébe tartozó árverési tétel(ek) fizetése esetén a fizetendő összeg mértéke (akár egy ügylet, vagyis leütés esetében, akár több, a 8.2 pontban írt ügylet egy naptári éven belüli összesítése során) eléri a 4.500.000 Ft-ot, az Aukciósház a Pmt. alapján köteles ügyfél-átvilágítást végrehajtani a Vevő vonatkozásában, amelynek keretében okiratok másolása és űrlapok kitöltése válik szükségessé.

8.4. A törvényi kötelezettség teljesítésének megtagadása esetén az ügylet nem teljesíthető, az adásvételi szerződés meghiúsul, és az érintett árverési tétel árverezése újrakezdhető.

9. Távollevő Árverési vevők

9.1. Ha az Árverési vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, úgy az általa adott vételi megbízás alapján az Aukciósház a távollevő Árverési vevő (megbízó) nevében teszi meg a vételi ajánlatokat, amennyiben a távollevő árverési vevő a megbízási szerződés aláírt példányát az árverés napján 14 óráig eljuttatja az Aukciósház részére. A távollevő Árverési vevő a vételi megbízási szerződésben meghatározásra kerülő előleg megfizetésére köteles. Az Aukciósház az előleg követelésétől eltekinthet.

9.2. Ha a vételi megbízás sikeres (az árverési tétel tekintetében az adásvételi szerződés a távollevő Árverési vevővel, mint Vevővel jön létre), a megfizetett előleg összege, de legfeljebb a Vételár 20%-a, foglalónak számít, és az adásvételi szerződés teljesülése esetén a Vételárba beszámít. A távollevő Árverési vevőre egyebekben (Vételár megfizetésének határideje, árverési tétel átadása, stb.) a jelen Árverési feltételekben foglalt szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az esetleges írásbeli szerződés (5.2 pont) megkötésére legkésőbb a Vételár megfizetésével egyidejűleg, 3 munkanapon belül kerül sor.

9.3. Amennyiben ugyanarra az árverési tételre harmadik személy magasabb összegű megbízást ad, úgy a távollevő Árverési vevő az árverés után az előleget minden levonás nélkül visszakapja.

9.4. Amennyiben ugyanarra az árverési tételre harmadik személy azonos összegű megbízást ad, úgy az Aukciósház a korábban adott vételi megbízást képviseli.

9.5. Az Aukciósház telefonon, ill. online csatornán keresztül történő licitálásra, továbbá online felületen adott vételi megbízás megtételére is lehetőséget biztosít.
A telefonon történő licitálásra legkésőbb az árverés napján 12 óráig lehet jelentkezni. A jelentkezés elfogadásának feltétele a megbízási szerződés aláírt példányának kézbesítése az Aukciósház részére.
Egyebekben a telefonon és online csatornán keresztül történő licitálásra a 9.2. és 9.3. pontban foglaltak irányadók.

9.6. Az Aukciósház a vételi megbízás, illetve a telefonon, vagy online csatornán keresztül történő licit teljesítésével kapcsolatban semmilyen felelősséget nem vállal.

10. Felelősségvállalás

10.1. A Leütési ár az Árverési vevők nyilvános vételi ajánlatai alapján alakul ki, ezért az árverési tétel Leütési áráért az Aukciósház felelősséggel nem tartozik. Az Aukciósház nem vállal kötelezettséget arra, hogy ugyanazt az árverési tételt azonos áron a későbbiek során árverésre bocsátja.

10.2. Az Árverési vevő köteles az árverést megelőzően meggyőződni az árverési tétel állapotáról és arról, hogy az összhangban áll a Katalógusban foglaltakkal. Erre, illetve az értékesítésre kerülő árverési tételek sajátosságaira (használt jelleg, kor, stb.) tekintettel az Aukciósház nem vállal felelősséget az árverési tételek hibáiért, hiányosságaiért; az Árverési vevők az árverési tételek hibái miatt az árverést követően kellékszavatossági igényt nem érvényesíthetnek az Aukciósházzal szemben.

10.3. Az Aukciósház felelősséget vállal az árverésen értékesített műtárgyak eredetisége tekintetében. A Vevő a megvásárolt műtárgy eredetiségével kapcsolatban felmerülő első megalapozott kétely tudomására jutásától számított 30 napon belül, de legkésőbb az árverés napjától számított 3 éves jogvesztő határidőn belül – tekintettel arra is, hogy ezen időtartam alatt a Vevő a műtárgy eredetiségének vizsgálatát elvégez(tet)heti – köteles írásban az Aukciósházhoz fordulni, megjelölve az árverés időpontját és a tárgy Katalógusban feltüntetett tételszámát vagy más, egyedi azonosításra alkalmas adatokat, valamint azokat az okokat, amelyek alapján a műtárgy eredetiségét kétségbe vonja.
Amennyiben az Aukciósház és a Vevő által kölcsönösen elfogadott, az adott területen elismert szakértő indokolt írásbeli állásfoglalásban megállapítja, hogy a műtárgy nem eredeti, az Aukciósház vállalja, hogy – az eredeti állapot helyreállítása körében – a műtárgy vételárát visszafizeti a Vevőnek, ha a Vevő a műtárgy igénymentes birtoklásának jogát biztosítja, illetve a műtárgy tehermentes tulajdonjogát az Aukciósházra átruházza. Amennyiben a visszaszolgáltatni kívánt műtárgyon kár, sérülés, stb. mutatkozik úgy az Aukciósház jogosult ennek általa megállapított összegét beszámítani a visszafizetendő vételárba. Amennyiben a műtárggyal és/vagy azt érintően a műtárgy tulajdonosával, birtokosával szemben kívülálló harmadik személy bármely okból igényt támaszt, az igény rendezéséig az Aukciósház jogosult az eredeti állapot helyreállításával kapcsolatos eljárást felfüggeszteni.
Az eredetiséggel és/vagy a műtárgyat ért károsodás, értékcsökkenés mértékével kapcsolatos szakértői eljárás indokolt költségét a Vevő köteles megelőlegezni, valamint viselni, kivéve, ha a szakértői vélemény a műtárgyat hamisítványnak találja. Amennyiben a Vevő külföldi eredetű műtárgy esetében külföldi szakértőt (intézetet) kíván igénybe venni, ilyen szakértő személyéről a felek közösen döntenek. A Vevő köteles a külföldön és/vagy a külföldi szakértő által belföldön elvégzendő vizsgálattal kapcsolatban előre látható költségek előlegezésére és a tárgy eredetiségének megállapítása esetén a viselésére is. Ugyanez a rendelkezés irányadó a külföldi okiratok (szakvélemény) magyarországi hitelesítési költségeinek előlegezésére és viselésére is. A várható költségekről az Aukciósház a Vevőt kötelezettségvállalás nélkül tájékoztatja. A költségek előlegezése és viselése a költségek fizetési pénznemében történik. Az árverési tétel nem minősíthető hamisítványnak amiatt, hogy az restaurált.

10.4. Nem követelheti a Vevő az Aukciósháztól, hogy a hamisnak bizonyuló műtárgyat visszavegye, amennyiben

- az árverés időpontjában a Katalógus leírása összhangban állt az általánosan elfogadott szakértői véleményekkel, vagy a Katalógus feltüntette a szakértői vélemények különbözőségét;

- a műtárgy hamisítvány voltának megállapítására szolgáló egyetlen módszer a Katalógus közzétételének időpontjában nem volt általánosan elfogadott, illetve ilyen módszer nem volt ismert, vagy a vizsgálat elvégzése a műtárgy károsodásával járt volna, illetőleg a vizsgálat költségei a műtárgy Aukciósház által becsült értékét elérték vagy meghaladták volna.

11. Adatvédelem

11.1. Az Árverési vevők személyes adatait (név és lakcím) az Aukciósház harmadik személy részére nem teszi hozzáférhetővé, és azokat nem hozza nyilvánosságra. Az Aukciósház a felvett személyes adatokat (amennyiben az Árverési vevő kifejezetten másként nem rendelkezik) az árverést követően haladéktalanul törli a nyilvántartásából, kivéve az adott árverési tárgy Vevőjének adatait, amennyiben az az adásvételi szerződés teljesítéséhez szükséges, illetve egyebekben is, ha azt törvény vagy más kötelező érvényű rendelkezés azt előírja. Az adatkezelésre vonatkozó további részletszabályok az Aukciósház adatkezelési tájékoztatójában érhetők el (http://bav-art.hu/adatvedelem).

12. Egyéb rendelkezések

12.1. A jelen Árverési feltételekben nem rendezett kérdésekben a magyar jog rendelkezései és a hatályos magyar jogszabályok az irányadóak. Amennyiben az Árverési feltételek valamely rendelkezése jogszabályváltozás folytán érvénytelenné vagy hatálytalanná válna, úgy az érintett rendelkezés helyébe automatikusan az új jogszabályi rendelkezés lép. Jogvita esetére a felek magyar joghatóságot kötnek ki. Az érintett felek elfogadják, hogy az Árverési feltételek bármely fél külön nyilatkozata nélkül is az adásvételi szerződés lényeges tartalmát képezik.

13. Külföldi vásárlók figyelmébe

13.1. A kulturális javak külföldre viteléről a 2001. évi LXIV. törvény rendelkezik. A kulturális javak véglegesen csak a Hatóság engedélyével vihetők ki az országból. Az Aukciósház igény esetén tájékoztatást nyújt arról, hogy mely cég tud segítséget nyújtani a műtárgyak külföldre vitelével (engedélyeztetés, csomagolás, vámkezelés, szállítás) kapcsolatosan.

AUCTION TERMS & CONDITIONS

1. Definitions and terms

1.1. Auction House: the BÁV Aukciósház és Záloghitel Zártkörűen Működő Részvénytársaság (BÁV Auction House and Pawnshop Private Company Limited by Shares, 1027 Budapest, Csalogány u. 23–33.), as a legal person dealing with organising auctions as its commercial activity.

1.2. Auction Buyer: is a person or organisation that intends to make or makes bids for a lot in person, through his/her representative with a registered bidding paddle or as an absentee auction buyer pursuant to Section 8 of the present doc-ument, the Auction Terms & Conditions.

1.3. Buyer: is the Auction Buyer with whom the sales contract is concluded.

1.4. Hammer Price: The price developed with acceptance of the Auction Buyer's bidding offer at the highest bid for the given lot and verifying the acceptance by the fall of the hammer, which is not equal to the Purchase Price specified in the Auction Terms & Conditions.

1.5. Purchase Price: is the Hammer Price increased by the amounts specified in point 6 of the Auction Terms & Condi-tions.

2. Lots

2.1. Lot (an auction item) is the article or group of articles that was found suitable for bidding by the Auction House and that can be bid for independently. The Auction House issues an Auction Catalogue (Catalogue) of the lots and the lots can be inspected at the exhibition held before the auction. The Catalogue may also be purchased independently, however, its purchasing in itself will not result in any right or obligation for the buyer of the Catalogue to take part in the auction or to make bids. The descriptions and the illustrations in the Catalogue are for the identification of the lots only. The description of lots in the Catalogue is based on the subjective opinion of experts. In the case of the lots the Catalogue raises attention to the faults and deficiencies that may considerably reduce the value of the given lot.

2.2. The Auction House reserves the right to postpone the auction, to withdraw from bidding particular lots included in the Catalogue, and to modify the put-up price and descriptions included in the Catalogue, as well as to change the se-quence of bidding for the lots. In such cases no compensation for damages, and no other claims and demands can be asserted.

3. Conditions of participation in the auction

3.1 Participation in the auction in person is not permitted, only according to the Section 9. of this Auction Terms & Conditions can be leaving a commission bid or make a bid.

4. Process of the auction

4.1. The process of the auction is managed by the auctioneer on behalf of the Auction House. In the course of the auc-tion the auctioneer has the right to make decisions considering all issues and against such decisions no objection or ap-peal lies within the framework of the auction. The auctioneer shall be responsible for keeping the auction in order and may take all necessary actions and give instructions in the interest of keeping or restoring the order of the auction. The auctioneer may prohibit that the person disturbing the order of the auction remains to be present at the auction.

4.2. The auctioneer briefly introduces the lots to be auctioned (in succession in the Catalogue as a general rule) and an-nounces the put-up price while the Auction Buyers place their bids at his/her choice - given preveausly or real time by phone or online. If more than one bid is placed at the put-up price, the auctioneer shall increase the price according to the bidding steps until only one bidder remains, and the highest bid price with respect to the Hammer Price is accepted.

4.3. The first bid price shall be the same as the put-up price of the lot to be auctioned. The additional bid prices may develop according to the bidding steps detailed below:

Last bid price (in HUF)		Amount of increase (in HUF)
from 1 000	to 20 000	1 000
from 1 000	to 20 000	1 000
from 20 000	to 50 000	2 000
from 50 000	to 100 000	5 000
from 100 000	to 200 000	10 000
from 200 000	to 500 000	20 000
from 500 000	to 1 000 000	50 000
from 1 000 000	to 2 000 000	100 000
from 2 000 000	to 5 000 000	200 000
from 5 000 000	to 10 000 000	500 000
above 10 000 000		1 000 000

4.4. If the person of the Buyer is doubtful or cannot be established for any reason in the course or after the auction, the bidding for the lot to be auctioned can be restarted.

4.5. The lot already sold at the auction cannot be returned by the Buyer and re-auctioned at the same auction.

4.6. All behaviours having fraudulent impact on the auction, bidding or Hammer Price or which aim at circumvention of the Auction Terms & Conditions are prohibited.

4.7. Such an Auction Buyer, who made the highest bid (hammered) at the previous occasion, but failed the deadline for paying the deposit or the Purchase price and/or violated his/her other obligations set forth in the Auction Terms & Conditions, may be detained from taking part in auction(s) in the future, or his/her participation in the auction as a bidder may be bound to presenting a preliminary financial guarantee. The same provision relates to the representative of the Auction Buyer and the Auction Buyer represented by him/her; and in such a case the Auction House is not obliged to examine whether the representative or the represented person failed.

4.8. The auction bids and the Purchase Price are given in Hungarian Forints, however, for information purposes, the put-up price is also announced in euros in the Auction Catalogue by the Auction House. It is also possible to pay the full purchase price in euros at the actual exchange rate valid on the day of the Auction (published in situ).

5. Conclusion of the sales contract

5.1. The sales contract — along with the codicils according to points 5.2 and 5.3 — will be concluded between the Auc-tion Buyer who placed the highest bid and the Auction House at the time of the fall of the hammer. The Buyer obtains the ownership of the lot to be auctioned when he/she has paid the Purchase Price and taken over the lot from the Auc-tion House.

5.2. Pursuant to Section 86. § (1) of the Act LXIV of 2001 on protection of the cultural heritage the ownership title of cultural goods qualified as „protected" (lots in the Catalogue with marking „protected") can be transferred by a written contract only. The written contract shall be concluded within 15 days after the auction.

5.3. Any changes in the data concerning cultural goods qualified as protected – and included in the decision on protec-tion (owner's name and address; place, where the protected lot is kept) – shall be submitted by the owner without delay but at the latest within 8 days counted from the data of such information became known by the owner to Miniszterelnökség Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály (Prime Minister's Office - Inspectorate of Cultural Goods – "In-spectorate"). In case of a commercial transfer of title – especially at an auction – of cultural goods qualified as protected the Auction House also has a reporting obligation.

5.4. Pursuant to Section 86. § (1) of the Act LXIV of 2001 on protection of the cultural heritage, the Hungarian State shall have a right of pre-emption regarding the elements of the protected cultural goods. The representative of the In-spectorate shall make a statement on the pre-emption, if he/she wants to exercise this right – the better that it is imme-diately after the fall of the hammer, but it is also ahead of schedule, if the mentioned representative informs the Auction House before the end of the given Auction.

6. Purchase Price

6.1. The Purchase Price is the aggregate amount of the Hammer Price and the auction commission, as well as any other tax or contribution required by the law.

6.2. At his/her choice, the Buyer may pay the Purchase Price either in cash or by bank card within 3 working days counted form the date of the auction in the given unit of the Auction House, provided that no cash payment is accepted by the Auction House over HUF 2,999,000 per transaction (lot) regarding lots that not qualify as cultural goods or made of precious metals (gold, silver, etc.). If the Buyer refuses to pay the Purchase Price in full by the due date, the Auction House shall have the right to desist from the sale. If the Auction House does not desist from the sale, it is enti-tled to claim the default interest due pursuant to the Civil Code (Ptk.).

6.3. If the auction is successful, the Auction House shall be entitled to receive an auction commission fee in the amount of 20% of the Hammer Price, while in case of a sucsesfull bid made via online chanel according to subsection 9.5 the commission fee amounts 25% of the Hammer Price.

6.4. In the cases set forth in particular rules of law, the Buyer may also have other payment obligations simultaneously with payment of the Purchase Price. In this respect the legal regulation effective at the time of conclusion of the sales contract shall govern.

7. Taking over of the lot

7.1. If Buyer has paid the Purchase Price in full, he/she can take over the lot – starting from the day after the Auction – in the dedicated sales point of the Auction House.

7.2. After the payment of the Purchase Price, the Buyer shall provide for the shipment of the purchased lot within 3 working days counted from the date of auction at his/her own costs and risk. The Auction House is not obliged to en-sure safety packaging for the piece

of art and it carries out special wrapping at the Buyer's request and costs. If the Buyer fails to meet his/her shipment obligation, the Auction House shall not be responsible for the damage or loss of the piece of art and the Auction House shall be entitled to charge the Buyer with a storage fee that amounts to 0.2% per day of the Purchase Price as from the third working day after the date of auction. The storage fee shall be due simultaneously with entering into possession.

7.3. Should Buyer fail to carry away the object, despite a summons to do so, the Auction House may, after expiry of a 6 months period, desist from the contract — with keeping the deposit — and may lay a claim for damages (among others the auction commission fee and the costs incurred). The Auction House manages the part of the sum above the deposit paid by the Buyer and the damages as an interest-free deposit to the benefit of the Buyer until the expiry date of the pe-riod of prescription and the Auction House pays it at the Buyer's written request.

8. Regulations of anti-money laundering

8.1. According to the regulations of the Act LIII of 2017 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing ("Pmt."), when the price of lots that qualify cultural goods or as made of precious metals, the Auction House has the following obligations:

8.2. In case of sale of lots that qualifie as made of precious metals if the sum (including the VAT and the commission) to be paid reaches HUF 300,000, but does not reach HUF 4500,000, the Auction House shall record some personal data (prescribed by Pmt.) of the Buyer.

8.3. In case of sale of lots that qualifie cultural goods or as made of precious metals if the sum to be paid reaches HUF 4,500,000 (whether by only one transaction/lot, or by consolidating the Buyer's transactions mentioned in Section 8.2 within one calendar year), the Auction House shall take customer due diligence measures according to Pmt., which means filling forms and copy documents among others.

8.4. If the customer refuses to fulfil the above obligations, the transaction is not allowed to be completed, the sales con-tract fails, and the given lot can be re-auctioned.
In order to fulfil our legal obligation, we kindly ask for your cooperation, comprehension and patience!

9. Absentee Auction Buyers

9.1. A method of bidding for those who cannot or do not wish to attend an auction is leaving a commission bid. Comis-sion bid may be placed by filling out and submitting an Absentee Bid Agreement Form before 2 p.m. on the day of the auction. On the basis of the Commission Bid Agreement, the Auction House shall represent the Absentee Auction Buyer (the Client) The Absentee Auction Buyer shall make an advance payment specified in the Commission Bid Agreement. The Auction House may waive the demand of the advance payment.

9.2. If the commission bid is successful (with respect to the lot the sales contract shall be concluded with the Absentee Auction Buyer as a Buyer), the amount of the advance payment, but not more than 20% of the Purchase Price shall be considered as a deposit and in case of execution of the sales contract it shall be included in the purchase price. With re-spect to any other matters (deadline for payment of the purchase price, handing over the lot, etc.), the rules of te present Auction Terms & Conditions shall be applied, with the proviso, that the possible written contract (Section 5.2) shall be concluded within 3 working days simultaneously with payment of the Purchase Price at the latest.

9.3. If for the same lot a commission bid of a higher amount is given by a third party the Absentee Auction Buyer shall recover the full amount of his/her advance payment without any deduction after the auction.

9.4. In case equal amount of commission bids are placed on a lot, the Auction House shall represent the Absentee Auction Buyer whos commission has been received first.

9.5. The Auction House also allows bidding by telephone or via online chanell, or leaving a commission bid through an online interface. Clients may apply for bidding by telephone until 12 p.m. on the day of the auction. A precondition of acceptance of the application to the auction is making the advance payment specified in Section 9.1. and submitting the Absentee Bid Agreement Form to the Auction House. Otherwise regarding bidding by telephone or via online chanell provisions of Sections 9.1. and 9.2 shall be taken into account.

9.5. The Auction House does not undertake any liability concerning the implementation of the commission bid and/or the bidding by telephone.

10. Liability

10.1. The Hammer Price is evolved from the open purchase bids of the Auction Buyers, and for this reason, the Auction House shall not be held liable for the Hammer Price of a given lot. The Auction House does not undertake any liability for that it will put the same lot for auction at the same price later.

10.2. The Auction Buyer shall inspect the condition of the lot before the auction, and make sure it corresponds to those included in the Catalogue. Considering this as well as the specific characteristics of the lots to be sold (second hand items, the age of the lots, etc.), the Auction House does not undertake any liability for any defects and/or deficiencies of the lots; Auction Buyers may not present product claims for warranty against the Auction House following the auction for any defects of the lots.

10.3. The Auction House shall be liable for the authenticity of the pieces of arts sold at the auction. In case of any first substantiated doubt learnt by the Buyer with respect to a bought piece of art, the Buyer must contact the Auction House in writing within 30 days, but at the latest within a term of preclusion of 3 years counted from the day of the auction – with respect also to that the Buyer can claim that an authenticity test be performed or cause to be performed – with indicating the date of the auction and the Catalogue number of the lot or other particulars suitable for identification, as well as the reasons based on which the Buyer contests the authenticity of the piece of art.
If an expert recognized in the particular field and accepted both by the Auction House and by Buyer declares in his/her written statement that the piece of art is not authentic, the Auction House undertakes to pay back to Buyer the purchase price of the piece of art, against a non-encumbered return of the ownership title of the piece of art and the Buyer ensures the possession of the piece of art without laying any claim. Should there be any damage, etc. on the piece of art, the Auc-tion House shall be entitled to set it off against the purchase price to be reimbursed. If a third party lays a claim against the piece of art and/or against the owner of the piece of art with respect to the latter for whatever reason, the Auction House shall be entitled to suspend the procedure associated with restoring the original condition.
Buyer shall pay in advance and bear the justified costs of the expertise procedures associated with the authenticity and/or extent of damage and loss of value suffered by the piece of art unless the expert, in his/her expertise, qualifies the lot as a forgery. If the Buyer intends to make use of the services of a foreign expert (institute) in the case of a piece of art of foreign origin, the parties make a decision on the person of such an expert jointly. The Buyer shall pay in ad-vance the anticipated costs of the test to be performed abroad and/or by the foreign expert in Hungary. If it is found that the piece of art is authentic, the Buyer shall bear the costs. The same provisions apply with respect to paying in ad-vance and bearing the costs of certification of foreign documents (expert opinion) in Hungary. The Auction House in-forms the Buyer of the anticipated costs with-out any guarantee. The costs shall be paid in advance and borne in the cur-rency of the payment of the costs.
A piece of art cannot be qualified as forgery just on the basis that it has been restored.

10.4. Buyer cannot claim that the Auction House retake the piece of art that has turned out to be a forgery, if

- at the date of the sale by auction the description in the Catalogue was in accordance with the generally accepted expert opinions, or if the Catalogue mentioned differences between expert opinions,

- the method used to confirm that the piece of art was a forgery was not generally accepted at the time of the pub-lication of the Catalogue and/or when no such method was known, or if the analysis would have resulted in a de-terioration of the piece of art, or if the costs of the examination would have been equal to or greater than the value of the piece of art estimated by the Auction House.

11. Data protection

11.1 The personal particulars of the Auction Buyers (name and address) shall not be made available to third parties, and shall not be made public by the Auction House. The Auction House shall delete without delay the registered personal particulars (unless the Auction Buyer expressly decides on the contrary) from its records after the auction, except for the particulars of the Buyer of the given lot, provided that such particulars are required for the execution of the sales con-tract, and/or in other cases required by the law or other obligatory regulation. Further details regarding data protection are available in the privicy policy of the Auction Hause (http://bav-art.hu/adatvedelem).

12. Miscellaneous provisions

12.1 Considering the issues not regulated herein the provisions of the Hungarian laws and the effective Hungarian rules of law are governing. Should any of the provisions of these Auction Terms & Conditions be invalid or ineffective due to changes in law, the affected provision shall automatically be replaced by the provision of the new law. In case of a legal dispute, parties recognize the jurisdiction of the Courts in Hungary. The affected parties accept that the Auction Terms & Conditions constitute an essential content part of the sales contract without any separate declaration of any and all of the parties.

13. To the attention of foreign Buyers

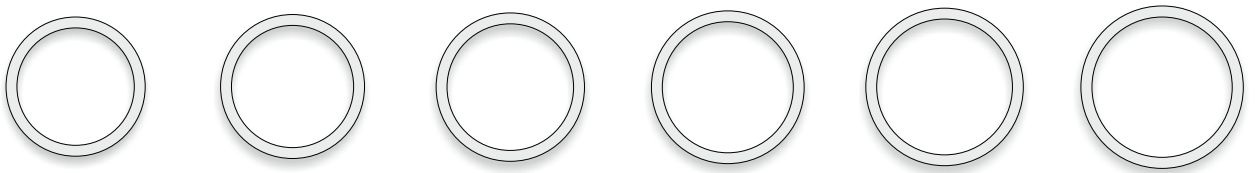
Act LXIV of 2001 regulates the shipment of cultural goods abroad. Cultural goods may only be shipped abroad finally with the license granted by the Inspectorate.

At request, the Auction House provides information about the company that may assist shipment of piece of arts abroad from Hungary (licensing, packaging, customs clearance, and shipment).

FESTŐK LISTÁJA (CENTENÁRIUMI AUKCIÓ)

Aba-Novák Vilmos 554
Adorján Attila 717, 718
Aggházy Gyula 527
Angyalföldi Szabó Zoltán 668, 670, 689
Anna Margit 613
Bada Dada 713
Bakallár József 673
Bálint Endre 627
Balla Béla 575, 577
Bán Béla 690
Barabás Márton 691
Barabás Miklós 523
Barcsay Jenő 615
Bartha László 676
Bartl József 631, 712
Baska József 630
Batthyány Gyula 564
Benczúr Ida 571
Bencsik János 697
Bene Géza 592
Benedek Barna 622
Bényi Árpád 647
Berény Róbert 605
Berkes Antal 540
Birkás István 700, 709
Boldizsár István 550, 603
Bornemisza László 595
Botos Péter 659, 661
Brodszky Sándor 526
Buda István 681, 682
Bujdosó Ernő 677
Christian Friderik Thöming 511
Czencz János 607
Czene Béla 587
Czimra Gyula 602
Csáji Attila 698
Csernus Tibor 723
Domanovszky Endre 708
Dorffmaister István 513
Dömötör Gizella 611
Drienyovszky János 687
ef Zámbó István 714
Eigel István 705
Emőd Aurél 547
Fényes Adolf 536, 541
Feszty Árpád 528
Fischer Ernő 585
Frey Krisztián 644
Fried Pál 529
Gaár Vilmos 566
Gadányi Jenő 590
Galambos Tamás 596
Georg Houfnagel 509, 510
Giorgio Vasari (1511-1574) követője, XVI. század vége 500
Gruber Béla 570
Gulyás Dénes 597
Gustave Ranzoni 516
Gyarmathy Tihamér 591, 624, 662
Gyémánt László 645
Haász Katalin 621
Hanna Melánia 552, 553
Hans Jörg Glattfelder 620
Hartmann Schedel 508
Háry Gyula 535
Hegedűs László 534
Hegyi György 693
Hencze Tamás 725
Herman Lipót 588
Hincz Gyula 669, 694, 695
Hubay-Cebrián Andor 557
id. Markó Károly 517
Ifj. Guti József 665
Ifj. Koffán Károly 637
Ilosvai Varga István 593, 706
Incze János 579
Ismeretlen németalföldi festő, XVIII. század első fele 505
Ismeretlen XVII. századi németalföldi festő 507
Ismeretlen XX. századi magyar festő 576
Jacopo Tintoretto (1518-1594) műhelye 512
Járitz Józsa 601
Jecza Péter 655
Jobbágyi Gaiger Miklós 600
Josef Kriehuber 522
Joseph Kadar 634, 635
Kádár Béla 542, 565, 568
Kádár Géza 551
Kántor Lajos 666, 683
Kárpáti Éva 642
Katona Nándor 531
Kemény Nándor 533
Kiss Dániel 719, 720
Klie Zoltán 586, 633
Kneisz Eszter 680
Knopp Imre 561
Kocsis Imre 686
Kokas Ignác 649, 688
Kondor Béla 610
Konfár Gyula 650
Kontur András 638
Kornis György 684
Kosztolányi Kann Gyula 556
Kőnig Frigyes 653
Krüzsely Gábor 703
Lakner László 626
Lehel István 711
Lossonczy Tamás 628, 629
Lotz Károly 514, 515, 518, 519, 521
Mácsai István 656
Márffy Ödön 544, 549, 604
Marosán Gyula 678
Marosits István 643
Maróti János 639
Mattis-Teutsch János 545
Matzon Ákos 692
Maurer Dóra 618, 619
Mazzag István 724
Medveczky Jenő 584
Miklóssy Gábor 582
Moldován István 543
Molnár C. Pál 562, 583, 609
Müller Árpád 701, 702
Nádler István 617
Nagy Oszkár 569, 578
Nagy Sándor 658
Német festő, XVIII. század 503
Németh Miklós 710
Nikmond Beáta 667
Nyilasy Sándor 539
Orosz Balázs 663
Orosz Gellért 616, 664, 729
Ország Lili 612
Páll Lajos 581
Pallay Sándor 559
Papp Oszkár 685
Parrag Emil 728
Pataky László 532
Patay László 614
Patkó Károly 546, 563
Pauer Gyula 654
Pekáry István 499, 555
Perlrott Csaba Vilmos 558
Pintér András Ferenc 632
Pirk János 598
Pór Bertalan 548
Rác András 657
Radák Eszter 721
Regős István 715, 716
Remsey Jenő 608
Rippl-Rónai József 524, 525
Rudnay Gyula 537, 538, 567
Say Géza 599
Scheiber Hugó 572, 594
Schönberger Armand 560
Sikuta Gusztáv 696
Simsay Ildikó 671
Sváby Lajos 651, 652
Swierkiewicz Róbert 672, 674
Szász Endre 640, 641
Szécsi András 580
Szikora Tamás 679
Szinte Gábor 707
Szőnyi István 606
Szurcsik József 722
Topor András 675
Tornai Gyula 520, 530
Toszkán festő, 1520 körül 501
Tóth Menyhért 573, 574
Tölg-Molnár Zoltán 646
Turcsán Miklós 699
Vadász Endre 589
Várady Róbert 704
Várnagy Ildikó 726, 727
Vera Molnar 623, 625
Victor Vasarely 660
Wagner János 648
Weiler Péter 636
XVII. századi ismeretlen magyar festő 506
XVII. századi német festő 504
XVIII. századi flamand festő 502

GYŰRŰMÉRETEK

méret: **51**
belső átmérő:
16,2 mm

méret: **53**
belső átmérő:
16,9 mm

méret: **55**
belső átmérő:
17,5 mm

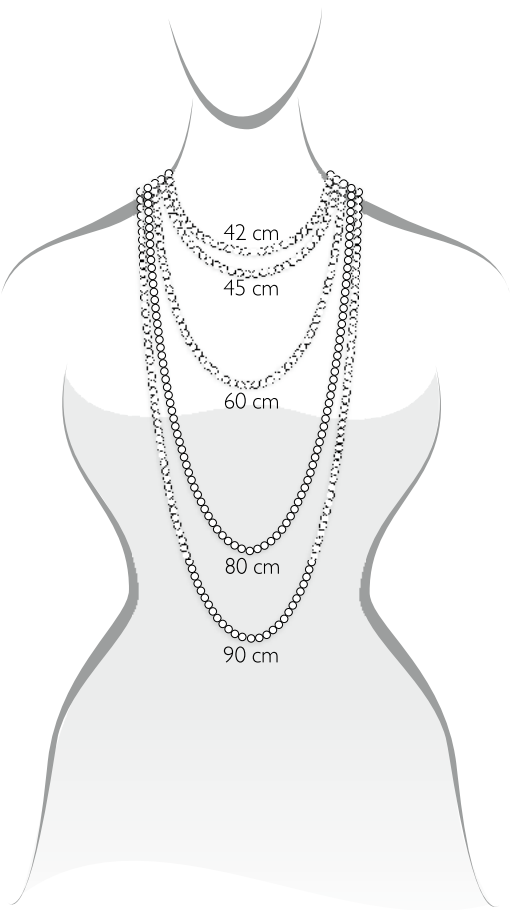
méret: **57**
belső átmérő:
18,1 mm

méret: **59**
belső átmérő:
18,8 mm

méret: **61**
belső átmérő:
19,4 mm

Helyezze jegygyűrűjét a fenti rajzokra, és kiderül, melyik az Ön mérete.

NYAKLÁNCHOSSZOK

BRILL JELÖLÉSEK

Csiszolás – Cut

		Magyar elnevezés
M	Modern	Szabályos briliáns csiszolás, szabályos fantáziacsiszolás
R1	Régi szabályos	Szabályos kerek kő, moderntől eltérő arányokkal
R2	Régi szabálytalan	Moderntől eltérő arányányokkal csiszolt kő
A	Achtcant	Egyszerű nyolc fazettás csiszolás

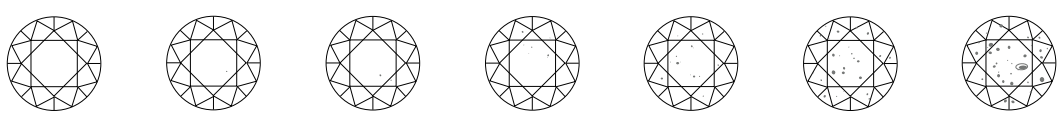
Kerek briliáns | Asscher | Princess | Radiant | Párna | Szív | Csepp | Bagett | Smaragd | Ovális | Navett | Háromszög

Szín – Color

Nemzetközi elnevezés	rövidítés	Magyar elnevezés	GIA betűjelzés
River	R	magas fényű, finom fehér	D-E
Top Wesselton	TW	finom fehér	F-G
Wesselton	W	fehér	H
Top Crystal	TCr	enyhén színezett	I-J
Crystal	Cr		K
Top Cape	TC	színezett fehér	L
Cape	C	sárgás, szürkés	M-N
Light Yellow	LY	gyengén sárga, barna	O-P
Yellow	Y	sárga, barna	Q-R-S-

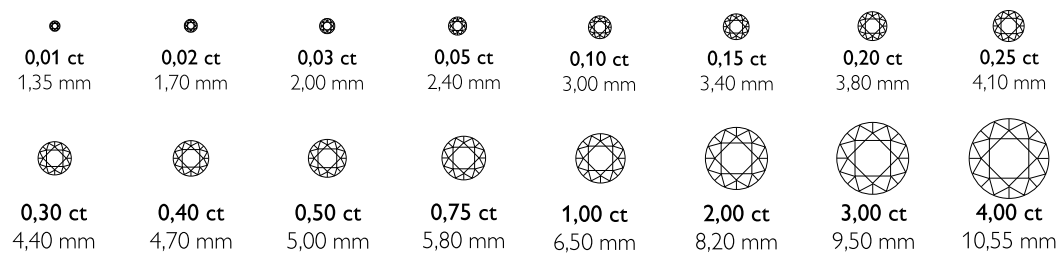
Tisztaság – Clearness

Nemzetközi elnevezés	Magyar elnevezés	rövidítés	
Internally flawless (lupenrein)	lupé tiszta	LC	
Very very small inclusion	nagyon, nagyon kis zárvány	VVSI	VVSI1, VVSI2
Very small inclusion	nagyon kis zárvány	VSI	VSI1,VSI2
Small inclusion	kis zárvány	Si	Si1, Si2
1st Pique	zárvány	P1	
2nd Pique	nagy zárvány	P2	
3rd Pique	nagyobb zárvány	P3	

LC | VVSI | VSI | Si | P1 | P2 | P3

Karát (ct) – Carat

0,01 ct 1,35 mm | **0,02 ct** 1,70 mm | **0,03 ct** 2,00 mm | **0,05 ct** 2,40 mm | **0,10 ct** 3,00 mm | **0,15 ct** 3,40 mm | **0,20 ct** 3,80 mm | **0,25 ct** 4,10 mm

0,30 ct 4,40 mm | **0,40 ct** 4,70 mm | **0,50 ct** 5,00 mm | **0,75 ct** 5,80 mm | **1,00 ct** 6,50 mm | **2,00 ct** 8,20 mm | **3,00 ct** 9,50 mm | **4,00 ct** 10,55 mm

Katalógusunkban a brillek jelölésénél a következő a sorrend: karát – csiszolás – szín – tisztaság

FőTaxi

222·2·222

ALAPÍTVA 1913

A BÁV AUKCIÓK HIVATALOS SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI PARTNERE A FŐTAXI!

Főtaxi Zrt. | 1087 Budapest, Kerepesi út 15. | +36 1/20/30/70 222 2222 | ertekesites@fotaxi.hu | www.fotaxi.hu | fotaxi

Művészet Online Térben

Böngéssz
a BÁV galériáiban
a nappalidból!

galeria.bav.hu

A kép illusztráció.

BÁV
ANNO 1773

